

ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန

ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန

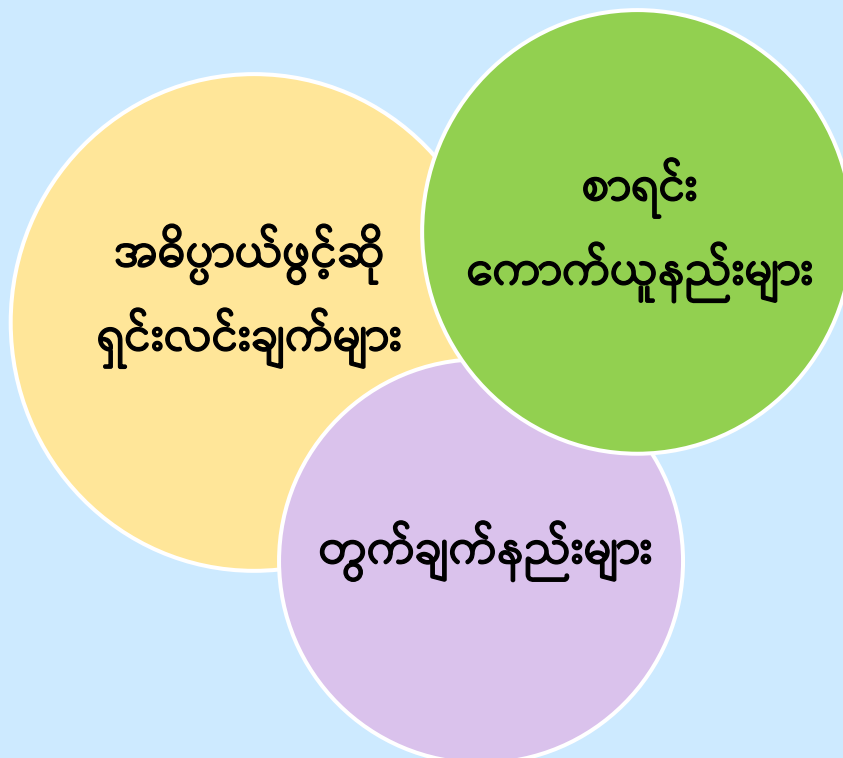
စီမံခန့်ခွဲမှုအထောက်အကူပြု ကျန်းမာရေးသတင်းစနစ်

ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးသတင်း

DATA DICTIONARY

For Health Services Indicators

ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ချက်အစီရင်ခံစာများနှင့်
ညွှန်ကိန်းများအတွက်

ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန
ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန
စီမံခန့်ခွဲမှုအထောက်အကူပြု ကျန်းမာရေးသတင်းစနစ်
ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးသတင်း

ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ချက်အစီရင်ခံစာများနှင့်
ညွှန်ကိန်းများအတွက်
အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုရှင်းလင်းချက်၊ စာရင်းကောက်ယူနည်း
နှင့်
တွက်ချက်နည်းလမ်းညွှန်

(Data Dictionary for Health Services Indicators)

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
အခန်း(၁)	စီမံခန့်ခွဲမှုအထောက်အကူပြု ကျန်းမာရေးသတင်းစနစ်၏ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် လုပ်နည်းလုပ်ဟန်များ	၁
	- လချုပ်၊ သုံးလချုပ်၊ နှစ်ချုပ်ပုံစံများ အစီရင်ခံပေးပို့ခြင်း (Data Flow)	၅
	- လချုပ်ပုံစံ(၁)	၆
	- သုံးလချုပ်ပုံစံ(၂)	၉
	- နှစ်ချုပ်ပုံစံ(၃)	၁၁
အခန်း(၂)	လုပ်ငန်းအမှတ်စဉ်အလိုက် လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစားနှင့် အဓိပ္ပာယ်ရှင်းလင်းချက်	
	- ပဏာမကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်း	၁၃
	- မိခင်နှင့်မျိုးဆက်ပွားကျန်းမာရေးလုပ်ငန်း	၁၇
	- အာဟာရစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်း	၂၈
	- ကလေးကျန်းမာရေးဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း	၄၃
	- တိုးချဲ့ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်း	၅၀
	- စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရသောရောဂါများနှိမ်နင်းရေးလုပ်ငန်း	၅၇
	- ငှက်ဖျားရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးလုပ်ငန်း	၆၉
	- သွေးတိုးဆီးချိုသွေးချိုနှင့်နှလုံးသွေးကြောရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်ရေးလုပ်ငန်း	၇၂
	- ထိခိုက်မှုအန္တရာယ်ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်း	၇၇
	- ဖွားသောစာရင်းအင်း	၈၄
	- ကျန်းမာရေးအသိပညာမြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်း	၉၃
	- နာတာရှည်အဆုတ်နှင့်အသက်ရှူလမ်းကြောင်းရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်ရေးလုပ်ငန်း	၉၆

- ကျောင်းကျန်းမာရေးလုပ်ငန်း	၉၉
- နားလေးရောဂါကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်း	၁၀၇
- စိတ်ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်း	၁၁၀
- အနာကြီးရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးလုပ်ငန်း	၁၁၅
- မျက်ခမ်းစပ်နှင့်မျက်မမြင်ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်း	၁၁၈
- တိရစ္ဆာန်မှကူးစက်သောရောဂါနှိမ်နင်းရေးလုပ်ငန်း	၁၂၀
- အတက်ရောဂါလုပ်ငန်း	၁၂၂

အခန်း(၃) နှစ်ချုပ်တွင်ပါဝင်သော သတင်းအချက်အလက်များ၏ အဓိပ္ပာယ်ရှင်းလင်းချက်

- လူဦးရေ	၁၂၅
- မိခင်နှင့်မျိုးဆက်ပွားကျန်းမာရေး	၁၂၆
- ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး	၁၂၆
- သောက်ရေအရင်းအမြစ်	၁၂၇
- ကျန်းမာရေးဌာနများ၏ ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး	၁၂၈
- ကျောင်းနှင့်ကျောင်းသား/သူပေါင်း	၁၂၉
- ရပ်ကွက်/ကျေးရွာဆိုင်ရာအချက်အလက်များ	၁၃၀

အခန်း(၄) ကျန်းမာရေးအရင်းအမြစ်များနှင့် လူဦးရေအချက်အလက်များ

- ကျန်းမာရေးဌာနများ	၁၃၃
- ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ	၁၃၆
လူဦးရေအချက်အလက်များ	
- ခန့်မှန်းလူဦးရေ	၁၃၈
- ရွှေ့ပြောင်းလူဦးရေ	၁၃၉

အခန်း (၅) မှတ်ပုံတင်စာအုပ်များ

- ဆေးခန်းမှတ်ပုံတင်စာအုပ် ၁၄၀
- ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်မှုမှတ်တမ်း ၁၄၇
- ငါးနှစ်အောက်ကလေးအာဟာရစောင့်ရှောက်မှုမှတ်တမ်း ၁၄၉
- မွေးဖွားမှုနှင့်သေဆုံးမှုမှတ်တမ်း ၁၅၂
- လူဦးရေနှင့် နှစ်ချုပ်စာရင်းမှတ်တမ်း ၁၅၇

နောက်ဆက်တွဲများ

- လချုပ်ပုံစံ(၁)
- သုံးလချုပ်ပုံစံ(၂)
- နှစ်ချုပ်ပုံစံ(၃)
- ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများစာရင်း (မြို့နယ်မှ ဖြည့်ရန်)
- ကျန်းမာရေးဌာနများစာရင်း (မြို့နယ်မှ ဖြည့်ရန်)
- ဆေးခန်းမှတ်ပုံတင်စာအုပ်
- ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်မှုမှတ်တမ်း
- ငါးနှစ်အောက်ကလေးအာဟာရစောင့်ရှောက်မှုမှတ်တမ်း
- မွေးဖွားမှုမှတ်တမ်း
- သေဆုံးမှုမှတ်တမ်း
- လူဦးရေနှင့် နှစ်ချုပ်စာရင်းမှတ်တမ်း
- (၅)နှစ်အောက်ကလေး ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးမှုမှတ်တမ်း(ကျား/မ)

အမှာစာ

၁။ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ စနစ်တကျ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ကျန်းမာရေးသတင်းအချက်အလက် (Health Information) သည် အခြေခံအကျဆုံးသော အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်ပါသည်။ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများအား စာရင်းကောက်ယူ၍ လုပ်ငန်းကြီးကြပ်ဆန်းစစ်ခြင်း၊ လိုအပ်သောပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ အချိန်မီ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ဒေသအလိုက် ကျန်းမာရေးအခြေအနေနှင့် ဦးစားပေးပြဿနာများ ဖော်ထုတ်၍ မိမိဒေသအတွက် ဆီလျော်သော အနုစိတ်စီမံချက်များ ရေးဆွဲအသုံးပြုစေလိုခြင်းအလို့ငှာ စီမံခန့်ခွဲမှုအထောက်အကူပြု ကျန်းမာရေးသတင်းစနစ်ကို (၁၉၉၅) ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ(၁)ရက်နေ့မှ စတင်၍ တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။

၂။ အရည်အသွေးပြည့်မီသော ကျန်းမာရေးသတင်းအချက်အလက်များ ရရှိအသုံးပြုနိုင်စေ ရန် ရည်ရွယ်၍ အစီရင်ခံစာပုံစံများ၊ ကောက်ယူသည့် အချက်အလက်တစ်ခုစီတိုင်း၏ အဓိပ္ပာယ် ရှင်းလင်းချက်များ၊ ကောက်ယူရမည့်နည်းလမ်းများနှင့် ညွှန်ကိန်းများ၏ တွက်ချက်ပုံ၊ တွက်ချက်နည်းများကို သတင်းအချက်အလက်ကောက်ယူဖြည့်သွင်းသူများ၊ မြို့နယ်၊ ခရိုင်၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် စသည့် အဆင့်ဆင့်သောတာဝန်ရှိကြီးကြပ်သူများမှ နားလည် သဘောပေါက်ပြီး အကျိုးရှိစွာ အသုံးပြုနိုင်စေရန် ရည်ရွယ်၍ လက်စွဲလမ်းညွှန်စာအုပ်ကို စီမံခန့်ခွဲမှုအထောက်အကူပြု ကျန်းမာရေးသတင်းစနစ် စတင်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက် သည့်အချိန်မှစ၍ ပြုစုထုတ်ဝေလျက်ရှိပါသည်။

၃။ အချိန်နှင့်အမျှ တိုးတက်ပြောင်းလဲလာသော ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုနှင့် လိုက်လျော ညီထွေ လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များ ကောက်ယူရရှိနိုင်ရေးအတွက် (၁၉၉၅)ခုနှစ်မှ စတင်အသုံးပြုခဲ့သည့် လမ်းညွှန်နှင့် အစီရင်ခံစာပုံစံများကို (၂၀၀၅)ခုနှစ်တွင် ပထမအကြိမ်၊ (၂၀၁၂)ခုနှစ်တွင် ဒုတိယအကြိမ်နှင့် (၂၀၁၉)ခုနှစ်တွင် တတိယအကြိမ်အဖြစ် ပြင်ဆင်မွမ်းမံ အသုံးပြုခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ (၂၀၂၅)ခုနှစ်အတွင်း ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်း တစ်ခုချင်းစီအတွက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသည့် ဗဟိုမှတာဝန်ရှိသူများနှင့်အတူ ပြုပြင်မွမ်းမံ လိုသည့် အချက်အလက်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အကြိမ်ကြိမ်ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးခြင်း၊ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်များမှ တာဝန်ရှိသူများ၊ မြို့နယ်များနှင့် ကျန်းမာရေးဌာနများမှ သတင်းအချက်အလက် တာဝန်ခံများနှင့်အတူ ပြင်ဆင်မွမ်းမံမည့်အချက်အလက်များအတွက် အသေးစိတ်ဆွေးနွေးခြင်း ဆောင်ရွက်ကာ ဗဟိုမှတာဝန်ရှိသူများ၏ အတည်ပြုချက်ဖြင့် လမ်းညွှန်စာအုပ်အား စတုတ္ထ အကြိမ်မြောက် ဆောင်ရွက်ထားရှိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

၄။ အဆင့်ဆင့်သောညှိနှိုင်းဆွေးနွေးခြင်းများဖြင့် အတည်ပြုခဲ့သည့် အစီရင်ခံစာပုံစံများ၊ မှတ်တမ်းစာအုပ်များနှင့် လမ်းညွှန်စာအုပ်ပါ အချက်အလက်များအား အခြေခံကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းများမှ သိရှိနားလည်စေရန် ဗဟိုအဆင့်ဆရာဖြစ်သင်တန်းနှင့် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် များတွင် ဆင့်ပွားသင်တန်းများ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး မြို့နယ်များတွင် ထပ်ဆင့်ဆင့်ပွားသင်တန်းများ ဆောင်ရွက်ကာ ပြုပြင်မွမ်းမံထားသည့် လမ်းညွှန်စာအုပ်ပါ နှစ်ချုပ်ပုံစံသစ်အား (၂၀၂၅)ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင်လည်းကောင်း၊ လချုပ်နှင့် သုံးလချုပ်ပုံစံသစ်များအား (၂၀၂၆)ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီ လတွင်လည်းကောင်း စတင်၍ တစ်နိုင်ငံလုံး တစ်ပြေးညီ ကောက်ယူမည် ဖြစ်ပါသည်။

၅။ သတင်းအချက်အလက်များ အစီရင်ခံပေးပို့ရာတွင်လည်း အီလက်ထရောနစ်ကျန်းမာရေး သတင်းစနစ် အဖြစ် DHIS2 ကို အခြေခံသည့် National Reporting Platform ကို ကျန်းမာရေးဌာန များမှစတင်၍ ကျန်းမာရေးဌာနခွဲများ၏ အချက်အလက်များကို ဖြည့်သွင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် အဆင့်ဆင့်သောတာဝန်ရှိသူများမှ လုပ်ငန်းကြီးကြပ်ခြင်း၊ လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်မှုများအား သုံးသပ်ခြင်း၊ ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များရေးဆွဲခြင်း စသည့် စီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်း များတွင် အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ အကျိုးရှိစွာ အသုံးပြုနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

၆။ သတင်းအချက်အလက်တာဝန်ခံများနှင့် အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများအားလုံးသည် ဤစာအုပ်ကိုလက်စွဲပြု၍ လိုက်နာကျင့်သုံးပြီး မိမိတို့ဒေသအလိုက် ကျန်းမာရေးသတင်းစနစ်ကို ပိုမိုတိကျခိုင်မာလာစေရန် တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြမည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။ အားလုံး ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုဖြင့် ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးလိုအပ်သည့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများ ကို အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ လက်လှမ်းမီရရှိစေရုံသာမက “လူတိုင်းသက်တမ်းစေ့ အသက်ရှည်စွာ နေနိုင်ရေး၊ လူတိုင်းရောဂါဘယ ကင်းရှင်းရေး” ဟူသည့် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ရည်မှန်းချက် (၂)ရပ်ကိုလည်း ပိုမိုတိုးမြှင့် အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ကြပါစေကြောင်း ဆုမွန်ကောင်း တောင်းလျက် အမှာစကားပြုအပ်ပါသည်။

(ဒေါက်တာမြတ်ဝဏ္ဏစိုး)

ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်

ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန

— တကယ့်လူပီ —

— ချက်ချင်းမှတ် —

— အချစ်အမြတ် —

— ကိုယ်တိုင်သုံး —

အခန်း(၁)

စီမံခန့်ခွဲမှုအထောက်အကူပြု ကျန်းမာရေးသတင်းစနစ်၏ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် လုပ်နည်းလုပ်ဟန်များ

ကျန်းမာရေးသတင်းစနစ်သည် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို စနစ်တကျမှတ်တမ်းတင်ခြင်း၊ ကောက်ယူခြင်း၊ စုစည်းတွက်ချက်ခြင်း၊ သုံးသပ်ခြင်းနှင့် အသေးစိတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ကျန်းမာရေးစနစ်ကြီး ကောင်းမွန်စွာ လည်ပတ်နိုင်ရေးအတွက် စီမံခန့်ခွဲမှုများဆောင်ရွက်နိုင်ရန်နှင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု လုပ်ငန်းများ တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လိုအပ်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို အဓိက ပံ့ပိုးပေးသော ကျန်းမာရေးစနစ်၏ အခြေခံအုတ်မြစ်တစ်ခုပင် ဖြစ်ပါသည်။

သတင်းအချက်အလက်များသည်-

- ကျန်းမာရေးဌာနများ၏ ဝန်ဆောင်မှုပေးနေသည့် အခြေအနေကို သိရှိနိုင်ခြင်း၊ လက်ရှိ အခြေအနေကို ယခင်အခြေအနေများနှင့် နှိုင်းယှဉ်နိုင်ခြင်း၊
- မိမိတာဝန်ကျဒေသ၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေကို သိရှိနိုင်ခြင်း၊ အခြားဒေသ၏ အခြေအနေများနှင့် နှိုင်းယှဉ်နိုင်ခြင်း၊
- နိုင်ငံ၏ ကျန်းမာရေးအဆင့်အတန်းကို နိုင်ငံတကာအခြေအနေများနှင့် နှိုင်းယှဉ်နိုင်ခြင်း၊
- ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်ပေးမှုမှတ်တမ်းများသည် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းတိုင်းအတွက် အရေးပါသော သက်သေသာကတဖြစ်ခြင်း၊
- ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နိုင်မှုမာဏကို ပေါ်လွင်စေနိုင်ခြင်း၊
- ပြည်သူလူထု၏ ကျန်းမာရေးဌာန/ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများအပေါ် အားကိုးယုံကြည်မှုကို သိရှိနိုင်ခြင်း၊
- ရောဂါများကိုစောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုနေခြင်းဖြင့် မိမိတာဝန်ကျဒေသ၏ ပုံမှန်ဖြစ်ပွားမှုထက် ပိုမိုများပြားလာမှုကို အလွယ်တကူသိရှိနိုင်ပြီး ကာကွယ်တားဆီးရေးလုပ်ငန်းများ အချိန်မီ ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း၊
- သတင်းအချက်အလက်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်ပြီး ပြည်သူလူထု၏ ကျန်းမာရေး လိုအပ်ချက်များကို ပိုမိုဖြည့်စွမ်းပေးနိုင်ခြင်း၊
- လုပ်ငန်းစံချိန်စံညွှန်းများ၊ သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်း၏ရည်မှန်းချက်များ၊ လျာထားချက်များ ပြည့်မီအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း ရှိ/မရှိတို့ကို ကြီးကြပ်ဆန်းစစ်နိုင်ခြင်း၊
- စီမံကိန်းများ၊ အနုစိတ်စီမံချက်များ ရေးဆွဲရာတွင် အသုံးပြုနိုင်ခြင်း၊
- ကျန်းမာရေးသွင်းအားစုများကို အကျိုးရှိစွာ အသုံးပြုနိုင်စေရန် စီမံခန့်ခွဲနိုင်ခြင်း၊

- ဌာနအဆင့်အသီးသီးရှိ ကြီးကြပ်သူများမှ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ၏ လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှု အခက်အခဲများကို ကူညီဖြေရှင်းပေးနိုင်ခြင်း၊
- ကျန်းမာရေးဘဏ္ဍာငွေရှာဖွေဖြည့်တင်းရန် လိုအပ်မှုကို သိရှိနိုင်ခြင်း၊
- ကျန်းမာရေးစနစ်သုတေသနများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အသုံးဝင်ခြင်း စသော အခြေအနေ အမျိုးမျိုးကို ဖော်ညွှန်းလျက်ရှိပါသည်။

စီမံခန့်ခွဲမှုအထောက်အကူပြု ကျန်းမာရေးသတင်းစနစ်ဆိုင်ရာ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆို ရှင်းလင်းချက်များ၊ စာရင်းကောက်ယူနည်းများနှင့် တွက်ချက်နည်းများ လမ်းညွှန်လက်စွဲစာအုပ် သည် အရည်အသွေးပြည့်ဝသော သတင်းအချက်အလက်များရရှိမှုအတွက် အထောက်အကူပြု လျက် ရှိပါသည်။

ဤကျန်းမာရေးသတင်းစနစ်တွင် အသုံးပြုနေသော အစီရင်ခံစာပုံစံများကို သတင်းပေးပို့ရ သည့် အချိန်ကာလပေါ်မူတည်ပြီး လချုပ်ပုံစံ(၁)၊ သုံးလချုပ်ပုံစံ(၂)နှင့် နှစ်ချုပ်ပုံစံ(၃)ဟူ၍ ခွဲခြား ထားပါသည်။ အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် မိမိတို့နေ့စဉ်ဆောင်ရွက်နေသော ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်ပေးမှုများကို စာရင်းပြုစု၍ တစ်လလျှင်တစ်ကြိမ် လချုပ်ပုံစံ(၁)နှင့် သုံးလလျှင်တစ်ကြိမ် သုံးလချုပ်ပုံစံ(၂)ကိုအသုံးပြု၍လည်းကောင်း၊ လူဦးရေနှင့် ကျန်းမာရေး ဆိုင်ရာ အခြေခံအချက်အလက်များကို စာရင်းပြုစု၍ တစ်နှစ်လျှင်တစ်ကြိမ် နှစ်ချုပ်ပုံစံ(၃)ကို အသုံးပြု၍လည်းကောင်း သက်ဆိုင်ရာကျန်းမာရေးဌာနခွဲ(ပင်မအပါအဝင်)များမှ အထက်အဆင့် သို့အစီရင်ခံတင်ပြရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ပေးပို့လာသော အစီရင်ခံစာပုံစံများကို အထက်အဆင့် ကျန်းမာရေးဌာနရှိတာဝန်ခံမှ စိစစ်အတည်ပြု၍ ဒီဂျစ်တယ်သတင်းပို့ပလက်ဖောင်းဖြစ်သော DHIS2 တွင် တာဝန်ယူဖြည့်သွင်းပြီး အီလက်ထရောနစ်ကျန်းမာရေးသတင်းစနစ်ဖြင့် အထက်အဆင့်ဆင့်သို့ သတင်းပေးပို့ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနမှူး များအနေဖြင့် မိမိမြို့နယ်အတွင်းရှိ ကျန်းမာရေးဌာနများ၏ အစီရင်ခံပေးပို့မှုအခြေအနေများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြည့်စုံမှန်ကန်မှုရှိခြင်း၊ ကျိုးကြောင်းဆီလျော်မှုရှိခြင်း၊ အချိန်မီပေးပို့ခြင်း စသည့် လက္ခဏာရပ်များအား အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီစိစစ်၍ ပြည့်စုံမှုရှိစေရန် ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း ဟုဆိုရာတွင် ပြည်သူများကို ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ပေးနေသော ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းတိုင်းကို ရည်ရွယ်ပါသည်။ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး ဦးစီးဌာနမှူး၊ ဆရာဝန်၊ မြို့နယ်ကျန်းမာရေးမှူး၊ မြို့နယ်သူနာပြုဆရာမကြီး၊ ကျန်းမာရေးမှူး အဆင့်-၁၊ ကျန်းမာရေးမှူးအဆင့်-၂၊ အမျိုးသမီးကျန်းမာရေးဆရာမ၊ ကျန်းမာရေးမှူးအဆင့်-၃၊ သားဖွားဆရာမနှင့် ကျန်းမာရေးမှူးအဆင့်-၄ အားလုံးအကျုံးဝင်ပါသည်။ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း အားလုံးသည် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုတစ်ခုခု ဆောင်ရွက်ပြီးတိုင်း သက်ဆိုင်ရာ မှတ်ပုံတင်/ မှတ်တမ်းစာအုပ်တွင် ရေးမှတ်ထားရန် လိုအပ်ပါသည်။ (ဥပမာ- ဆေးခန်းမှတ်ပုံတင်စာအုပ်တွင်

ဆေးခန်းလာလူနာတစ်ဦးချင်းအတွက် ဆောင်ရွက်ပေးသည့် ပဏာမကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကိုလည်းကောင်း၊ ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်မှုမှတ်တမ်းတွင် ကွင်းဆင်းရာ ၌ စောင့်ရှောက်မှုပေးခဲ့သည့်လူနာများ၏ အချက်အလက်များကိုလည်းကောင်း၊ ငါးနှစ်အောက် ကလေးအာဟာရစောင့်ရှောက်မှုမှတ်တမ်းတွင် အာဟာရဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာလုပ်ဆောင်ချက်များကို လည်းကောင်း၊ မွေးဖွားမှုမှတ်တမ်းတွင် မွေးဖွားမှုဖြစ်စဉ်တစ်ခုချင်းအတွက် အချက်အလက်များ ကိုလည်းကောင်း၊ သေဆုံးမှုမှတ်တမ်းတွင် သေဆုံးမှုဖြစ်စဉ်တစ်ခုချင်းအတွက် အချက်အလက် များကိုလည်းကောင်း၊ လူဦးရေနှင့် နှစ်ချုပ်စာရင်းမှတ်တမ်းတွင် လူဦးရေနှင့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကိုလည်းကောင်း ရေးမှတ်ရပါမည်။ သို့မှသာ မိမိတို့ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်ပေးမှုပမာဏကို ပေါ်လွင်စေမည်ဖြစ်ပြီး လချုပ်၊ သုံးလချုပ်၊ နှစ်ချုပ်ပုံစံများ ပြုစုရာ တွင် အထောက်အကူပြုမည် ဖြစ်ပါသည်။

အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းတစ်ဦးချင်း အသုံးပြုရမည့်လက်ခံစာအုပ်ကို လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု၊ တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများပေါ်မူတည်၍ သားဖွားဆရာမများ အသုံးပြုရမည့် လက်ခံ စာအုပ်၊ ကျန်းမာရေးမှူး-၄ များ အသုံးပြုရမည့် လက်ခံစာအုပ်နှင့် အခြားအခြေခံကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းများ (သားဖွားဆရာမနှင့် ကျန်းမာရေးမှူး-၄ မှအပ) တစ်ဦးချင်းအသုံးပြုရမည့် လက်ခံစာအုပ်ဟူ၍ သုံးမျိုး ခွဲခြားပြုစုထားပါသည်။ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများသည် မှတ်ပုံတင်/ မှတ်တမ်းစာအုပ်များတွင် ရေးမှတ်ထားသော နေ့စဉ်လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများကို စာရင်းချုပ်၍ မိမိတို့နှင့်သက်ဆိုင်ရာ လက်ခံစာအုပ်(လချုပ်၊ သုံးလချုပ်၊ နှစ်ချုပ်ပုံစံ)တွင် ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ (လချုပ်၊ သုံးလချုပ်၊ နှစ်ချုပ်) အစီရင်ခံစာကို ၎င်းဌာနခွဲရှိ သားဖွားဆရာမနှင့် ကျန်းမာရေးမှူး-၄ တို့၏ လက်ခံစာအုပ်များမှတစ်ဆင့် စာရင်းအချုပ်ပြုစု၍ သက်ဆိုင်ရာကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနသို့ ပေးပို့ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ****မှတ်ချက် -** ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာနတည်ရှိရာ ပင်မဌာန (Main) အတွက် ပုံစံအချုပ်ကိုပြုစုရာတွင် သားဖွားဆရာမ နှင့် ကျန်းမာရေးမှူး-၄ အပြင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသူ အခြားအခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ ၏ ဆောင်ရွက်မှုများပါ စုစည်းပါဝင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန (လချုပ်၊ သုံးလချုပ်၊ နှစ်ချုပ်) အစီရင်ခံစာကို ၎င်းအပိုင် နယ်မြေအတွင်းရှိ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲများအားလုံး (ပင်မဌာနအပါအဝင်)မှ ပေးပို့ လာသော လချုပ်၊ သုံးလချုပ်၊ နှစ်ချုပ်ပုံစံများကို DHIS2 အတွင်း ဖြည့်သွင်းခြင်းဖြင့် ရရှိနိုင်ပြီး အထက်အဆင့်ဆင့်သို့လည်း အစီရင်ခံပေးပို့ပြီး ဖြစ်ပါမည်။

****မှတ်ချက် -**

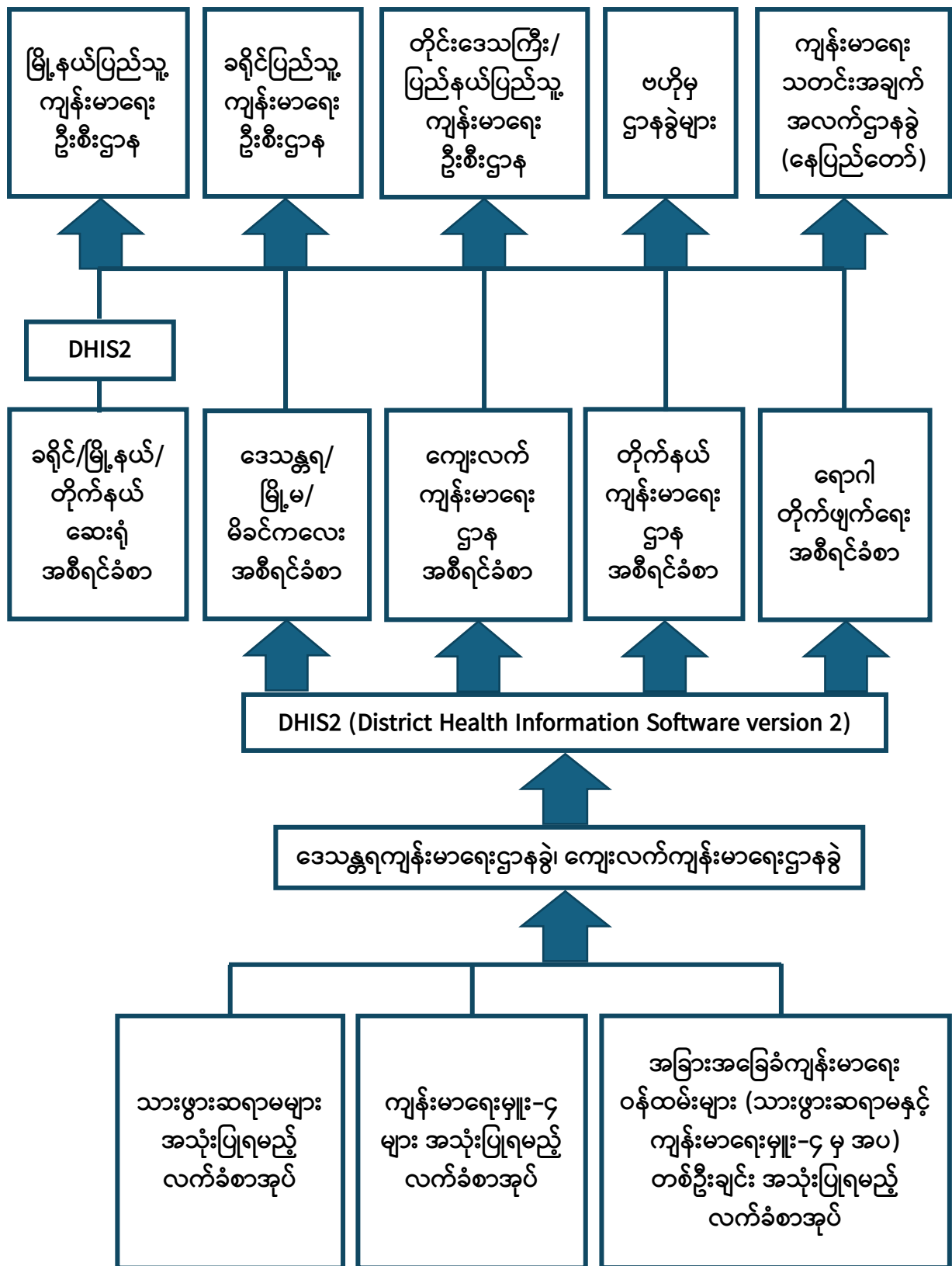
(၁) ဒေသန္တရ/မြို့မ/မိခင်ကလေးကျန်းမာရေးဌာနနှင့် တိုက်နယ်ကျန်းမာရေးဌာန တို့သည် လည်း ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန (လချုပ်၊ သုံးလချုပ်၊ နှစ်ချုပ်) အစီရင်ခံစာ စာရင်း ပြုစုသည့် လုပ်ငန်းစဉ်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

(၂) မြို့နယ်အတွင်းရှိ ခရိုင်/မြို့နယ်ဆေးရုံနှင့် တိုက်နယ်ဆေးရုံများသည်လည်း ၎င်းတို့၏ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်ပေးမှုများနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အကြောင်းအရာများကို သက်ဆိုင်ရာအစီရင်ခံစာပုံစံများအလိုက် စာရင်းပြုစု၍ မြို့နယ်သတင်းအချက်အလက် တာဝန်ခံထံသို့ ပေးပို့ရမည်ဖြစ်ပြီး ထိုတာဝန်ခံမှ DHIS2 တွင် ဖြည့်သွင်းပြီး အစီရင်ခံပေးပို့ ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

(၃) ရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးလုပ်ငန်းများ (ဥပမာ- ငှက်ဖျားရောဂါတိုက်ဖျက်ရေး၊ အမျိုးသား တီဘီရောဂါတိုက်ဖျက်ရေး၊ အနာကြီးရောဂါတိုက်ဖျက်ရေး)ကို ဆောင်ရွက်နေသော မြို့နယ်တာဝန်ခံများသည်လည်း ယင်းတို့၏ ဆောင်ရွက်မှုများအား သက်ဆိုင်ရာ အစီရင်ခံစာပုံစံများအလိုက် စာရင်းပြုစု၍ မြို့နယ်သတင်းအချက်အလက်တာဝန်ခံထံသို့ ပေးပို့ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ သို့မှသာ မြို့နယ်ကိုယ်စားပြုသည့် စာရင်းဇယား ကိုက်ညီ မှန်ကန်မှုရှိမည် ဖြစ်ပါသည်။

အီလက်ထရောနစ်ကျန်းမာရေးသတင်းစနစ်ပါ အထက်အဆင့်ဆင့် ဟုဆိုရာတွင် သတင်း ပေးပို့သည့် ကျန်းမာရေးဌာနများ၏ အထက်အဆင့်တွင်ရှိသော သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်/ခရိုင်/ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနများနှင့် ရုံးချုပ်မှ ဌာနခွဲများအားလုံး ပါဝင် ပါသည်။ အထက်အဆင့်အသီးသီးမှ တာဝန်ရှိသူများသည် DHIS2 မှတစ်ဆင့် ပေးပို့အစီရင်ခံ သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို စာရင်းဖြည့်သွင်းပြီးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်တည်း သိရှိနိုင် မည်ဖြစ်သည့်အတွက် လိုအပ်သောကြီးကြပ်လမ်းညွှန်မှုများကို အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ဆောင်ရွက် နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

လချုပ်၊ သုံးလချုပ်၊ နှစ်ချုပ်ပုံစံများ အစီရင်ခံပေးပို့ခြင်း (Data Flow)

လချုပ်ပုံစံ(၁)

ရည်ရွယ်ချက်

- (က) အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းတစ်ဦးချင်း၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများကို သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းအလိုက် အသုံးပြုရမည့် လက်ခံစာအုပ်များတွင် လစဉ် ရေးသွင်းမှတ်တမ်း တင်ပြီး ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ/ဌာနတစ်ခုချင်းအလိုက် လချုပ်ပုံစံ(၁)ဖြင့် တင်ပြရန်နှင့် သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများ၏ စံချိန်စံညွှန်း၊ ရည်မှန်းချက်၊ လျာထားချက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း ရှိ/မရှိတို့ကို ကြီးကြပ်ဆန်းစစ်နိုင်ရန်နှင့်
- (ခ) ဝန်ထမ်းတစ်ဦးချင်း၊ ဌာနခွဲ/ဌာနတစ်ခုချင်းမှ လုပ်ငန်းလျာထားချက်များကို ပြည့်မီအောင် အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ခြင်းရှိ/မရှိ စိစစ်ပြီး ရှေ့ဆက်ဆောင်ရွက်သင့်သည်များကို အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ပြင်ဆင်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။

လုပ်နည်းလုပ်ဟန်

ဤလချုပ်ပုံစံ(၁)တွင် ပါဝင်သောလုပ်ငန်းများမှာ -

- (၁) ပဏာမကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်း
- (၂) မိခင်နှင့်မျိုးဆက်ပွားကျန်းမာရေးလုပ်ငန်း
- (၃) အာဟာရစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်း
- (၄) ကလေးကျန်းမာရေးဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း
- (၅) တိုးချဲ့ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်း
- (၆) စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရသောရောဂါများနှိမ်နင်းရေးလုပ်ငန်း
- (၇) ငှက်ဖျားရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးလုပ်ငန်း
- (၈) သွေးတိုး၊ဆီးချိုသွေးချိုနှင့်နှလုံးသွေးကြောရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်ရေးလုပ်ငန်း
- (၉) ထိခိုက်မှုအန္တရာယ်ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်း
- (၁၀) ဖွားသေစာရင်းအင်းနှင့်
- (၁၁) ကျန်းမာရေးအသိပညာမြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်း တို့ဖြစ်ပါသည်။

- (က) လုပ်ငန်းအမှတ်စဉ်(၁) ပဏာမကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းတွင် အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် မိမိတာဝန်ကျရာဒေသအတွင်း နေထိုင်သူများအား ဆေးခန်းတွင်လည်းကောင်း၊ ကွင်းဆင်းရာတွင်လည်းကောင်း ကိုယ်တိုင်ကျန်းမာရေး

စောင့်ရှောက်မှုပေးခဲ့သည်များကို အစီရင်ခံရန် ဖြစ်ပါသည်။ လူထုကျန်းမာရေးလုပ်သားများ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို လူထုကျန်းမာရေးလုပ်သားများ၏ လုပ်ငန်းစာတိုင်တွင် ထည့်သွင်းပြုစုအစီရင်ခံရန် ဖြစ်ပါသည်။

- (ခ) လုပ်ငန်းအမှတ်စဉ်(၂) မိခင်နှင့်မျိုးဆက်ပွားကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းတွင် အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ၏ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်၊ မွေးမိခင်နှင့် မွေးပြီးမိခင်များအား ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်ပေးမှုများကို အစီရင်ခံရန် ဖြစ်ပါသည်။ အရန်သားဖွားဆရာမများ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကို ကြီးကြပ်ခြင်း၊ စိစစ်ခြင်း၊ စာရင်းစုဆောင်းခြင်းတို့ ပြုလုပ်၍ အရန်သားဖွားဆရာမများ၏လုပ်ငန်းစာတိုင်တွင် ထည့်သွင်းပြုစုအစီရင်ခံရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (ဂ) လုပ်ငန်းအမှတ်စဉ်(၃) အာဟာရစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းတွင် မိမိတာဝန်ကျရာဒေသအတွင်း မွေးစကလေးများကို (၂၄)နာရီအတွင်း ကိုယ်အလေးချိန်ခြင်း၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်နှင့် မွေးပြီးမိခင်များအား သံဓာတ်အားဆေး၊ သန်ချဆေး၊ ဗီတာမင်ဘီဝမ်း၊ ဗီတာမင်အေ အစရှိသည့် ဆေးဝါးများတိုက်ကျွေးခြင်း၊ သူငယ်နာဘယ်ရီဘယ်ရီဖြစ်ပွားသောကလေးများနှင့် သွေးအားနည်းသော ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ခြင်းစသည့် လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ထားရှိမှုကို အစီရင်ခံပေးပို့ရမည် ဖြစ်ပါသည်။
- (ဃ) လုပ်ငန်းအမှတ်စဉ်(၄) နှင့် (၅)သည် ကလေးကျန်းမာရေးဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းနှင့် တိုးချဲ့ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းတို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ အစီရင်ခံသောလအတွင်း ဆေးခန်း (သို့) ကွင်းဆင်းရာတွင် ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သော ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများအနက်မှ အသက်(၅)နှစ်အောက်ကလေးငယ်များတွင် အဖြစ်များသောရောဂါများကို ကုသပေးခြင်း၊ မွေးစကလေးကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်းနှင့် ပုံမှန်ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံတိုက်ကျွေးခြင်းနှင့်ပတ်သက်သော လုပ်ဆောင်ချက်များကို အစီရင်ခံရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (င) လုပ်ငန်းအမှတ်စဉ်(၆) စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရသောရောဂါများနှိမ်နင်းရေးလုပ်ငန်းတွင် မိမိတာဝန်ကျဒေသအတွင်းရှိ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရသောရောဂါ(၁၇)မျိုး၏ ဖြစ်ပွားမှု၊ သေဆုံးမှုများနှင့်ပတ်သက်၍ အစီရင်ခံပေးပို့ရမည်ဖြစ်ပြီး လိုအပ်သော ရောဂါကာကွယ်နှိမ်နင်းရေးလုပ်ငန်းများကို တစ်ပြိုင်တည်း ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။
- (စ) လုပ်ငန်းအမှတ်စဉ်(၇) ငှက်ဖျားရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးလုပ်ငန်းတွင် မိမိတာဝန်ကျဒေသအတွင်း နေထိုင်သူများအား ငှက်ဖျားပိုးရှိ/မရှိ သွေးဖောက်စစ်ဆေးခြင်း၊ အထက်အဆင့်သို့ လွှဲပြောင်းခြင်း စသည့် လုပ်ဆောင်ချက်များကို အစီရင်ခံရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (ဆ) လုပ်ငန်းအမှတ်စဉ်(၈) သွေးတိုးဆီးချိုသွေးချိုနှင့်နှလုံးသွေးကြောရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်ရေးလုပ်ငန်းတွင် မိမိတာဝန်ကျဒေသအတွင်း သွေးတိုးရောဂါ၊ ဆီးချိုသွေးချို

ရောဂါရှိသူများအား ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်ပေးခြင်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို အစီရင်ခံရန် ဖြစ်ပါသည်။

- (ဇ) လုပ်ငန်းအမှတ်စဉ်(၉) ထိခိုက်မှုအန္တရာယ်ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းတွင် ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် မိမိတာဝန်ကျရာဒေသအတွင်း ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိမှုများ (ရည်ရွယ်၍ဖြစ်စေ/မရည်ရွယ်ဘဲဖြစ်စေ/မတော်တဆကြောင့်ဖြစ်စေ)ဖြစ်ပါက ထိခိုက် ဒဏ်ရာအမျိုးအစားအလိုက် ဒဏ်ရာရရှိသူနှင့် သေဆုံးသူအရေအတွက်ကို အစီရင်ခံရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (ဈ) လုပ်ငန်းအမှတ်စဉ်(၁၀) ဖွားသေစာရင်းအင်းတွင် မိမိတာဝန်ကျရာဒေသအတွင်း နေထိုင်သူ များ၏ မွေးဖွားခြင်း၊ ကိုယ်ဝန်ပျက်ခြင်း၊ သေဆုံးခြင်းဖြစ်ရပ်များအားလုံးကို လွှမ်းခြုံမှု ရှိစေရပါမည်။
- (ည) လုပ်ငန်းအမှတ်စဉ်(၁၁) ကျန်းမာရေးအသိပညာမြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းတွင် ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် မိမိတာဝန်ကျရာဒေသတွင် ပြည်သူလူထုအတွင်း ကျန်းမာရေး အသိပညာမြှင့်တင်ခြင်းဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲများပြုလုပ်ခြင်း၊ ပညာပေးအထောက်အကူပြု ပစ္စည်းများ ရရှိ/ဖြန့်ဝေခြင်း၊ ဆေးရုံများတွင် ကျန်းမာရေးအသိပညာမြှင့်တင်ခြင်း ဆိုင်ရာ ပညာပေးများနမူနာပြုပြုလုပ်၍ နားလည်မှုပြန်လည်ဆွေးနွေးခြင်း (Teach-back session)များ ပြုလုပ်ခြင်းတို့ကို အစီရင်ခံရန် ဖြစ်ပါသည်။

လချုပ်ပြုစုခြင်း

အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းတိုင်းသည် မိမိတို့ဆောင်ရွက်နေသော ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်ပေးမှုများကို သက်ဆိုင်ရာမှတ်ပုံတင်/မှတ်တမ်းစာအုပ်များတွင် နေ့စဉ် စနစ်တကျ ရေးသွင်းထားရပါမည်။ ထိုမှတ်ပုံတင်/မှတ်တမ်းများမှ လချုပ်အတွက် လိုအပ်သော အကြောင်းအရာများကို မိမိတို့သက်ဆိုင်ရာလက်ခံစာအုပ်တွင် လစဉ် စာရင်းပြုစုရမည် ဖြစ်ပါ သည်။ ယင်းလက်ခံစာအုပ်ပါ အကြောင်းအရာများကိုစုစည်း၍ ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ/ဌာန လချုပ် များကို အဆင့်ဆင့်ပြုစုရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ကျန်းမာရေးသတင်းအချက်အလက်တာဝန်ခံမှ မိမိအပိုင်အတွင်းရှိ ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ/ ဌာနအားလုံးမှ ပေးပို့လာသော လချုပ်ပုံစံများကို စိစစ်အတည်ပြု လက်မှတ်ထိုးပြီး DHIS2 တွင် လစဉ်လဆန်း(၅)ရက်ထက် နောက်မကျစေဘဲ စာရင်းထည့်သွင်းရပါမည်။ စာရင်းထည့်သွင်းပြီး သော လချုပ်ပုံစံများကို လက်ခံအဖြစ် ဖိုင်တွဲ၍ သိမ်းဆည်းထားရပါမည်။ ကျန်းမာရေးဌာနများ/ မြို့နယ်အလိုက် လချုပ်ပုံစံများကို အီလက်ထရောနစ်စနစ်မှ အလိုအလျောက် ထုတ်ယူရရှိ နိုင်ပါသည်။

သုံးလချုပ်ပုံစံ(၂)

ရည်ရွယ်ချက်

- (က) အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းတစ်ဦးချင်း၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများကို သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းအလိုက် အသုံးပြုရမည့် လက်ခံစာအုပ်များတွင် လစဉ် ရေးမှတ်၍ သုံးလချုပ် ပြုစုပြီး ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ/ဌာနတစ်ခုစီ၏ သုံးလပတ်အတွင်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက် ပြီးစီးမှုကို သုံးလချုပ်ပုံစံ(၂)ဖြင့် တင်ပြရန်နှင့် သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများ၏ စံချိန်စံညွှန်း၊ ရည်မှန်းချက်၊ လျာထားချက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း ရှိ/မရှိတို့ကို ကြီးကြပ် ဆန်းစစ်နိုင်ရန်နှင့်
- (ခ) ဝန်ထမ်းတစ်ဦးချင်း၊ ဌာနခွဲ/ဌာနတစ်ခုချင်းမှ လုပ်ငန်းလျာထားချက်များကို ပြည့်မီ အောင် အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ခြင်းရှိ/မရှိ စိစစ်ပြီး ရှေ့ဆက်ဆောင်ရွက်သင့်သည် များကို အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ပြင်ဆင်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။

လုပ်နည်းလုပ်ဟန်

ဤသုံးလချုပ်ပုံစံ(၂)တွင် ပါဝင်သောလုပ်ငန်းများမှာ -

- (၃) အာဟာရစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်း (တချို့အချက်အလက်များ)
- (၁၂) နာတာရှည်အဆုတ်နှင့်အသက်ရှူလမ်းကြောင်းရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်ရေးလုပ်ငန်း
- (၁၃) ကျောင်းကျန်းမာရေးလုပ်ငန်း
- (၁၄) နားလေးရောဂါကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်း
- (၁၅) စိတ်ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်း
- (၁၆) အနာကြီးရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးလုပ်ငန်း
- (၁၇) မျက်ခမ်းစပ်နှင့်မျက်မမြင်ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်း
- (၁၈) တိရစ္ဆာန်မှကူးစက်သောရောဂါနှိမ်နင်းရေးလုပ်ငန်းနှင့်
- (၁၉) အတက်ရောဂါလုပ်ငန်း တို့ဖြစ်ပါသည်။
- (က) လုပ်ငန်းအမှတ်စဉ်(၃) အာဟာရစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်း၏ (၃)လလျှင် တစ်ကြိမ်သာ သတင်းပေးပို့ရမည့် အချက်အလက်အချို့ကို သုံးလချုပ်ပုံစံ(၂)တွင် ထည့်သွင်းထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ တာဝန်ကျရာဒေသအတွင်းရှိ (၅)နှစ်အောက်ကလေးများ၏ ကြီးထွား ဖွံ့ဖြိုးမှုစောင့်ကြပ်ခြင်းလုပ်ငန်းများဖြစ်သည့် ကိုယ်အလေးချိန်ခြင်း၊ လက်မောင်းလုံးပတ် တိုင်းတာခြင်း၊ အာဟာရစောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်းနှင့် အဏုအာဟာရမှုန့်တိုက်ကျွေးခြင်း

များကို အစီရင်ခံပေးပို့ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ အလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်းကျောင်းသူများတွင် သံဓာတ်ပါဝင်သော အားဆေးတိုက်ကျွေးခြင်းနှင့် ရပ်ကွက်/ကျေးရွာများတွင် အိုင်အိုင်ဒင်းဆားစားသုံးမှုစစ်ဆေးခြင်းကိုပါ ထည့်သွင်း၍ အစီရင်ခံရန် ဖြစ်ပါသည်။

- (ခ) လုပ်ငန်းအမှတ်စဉ်(၁၂) နာတာရှည်အဆုတ်နှင့်အသက်ရှူလမ်းကြောင်းရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်ရေးလုပ်ငန်းတွင် တာဝန်ကျရာဒေသအတွင်း နေထိုင်သူများအား ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးစဉ် တွေ့ရှိရသော ပန်းနာရင်ကြပ်နှင့် နာတာရှည်အဆုတ်ပွလေပြန်ကျဉ်းရောဂါသံသယလက္ခဏာရှိသူများအား အစီရင်ခံပေးပို့ရမည် ဖြစ်ပါသည်။
- (ဂ) လုပ်ငန်းအမှတ်စဉ်(၁၃) ကျောင်းကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းတွင် ကျောင်းကျန်းမာရေးတာဝန်ခံများနှင့် အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများသည် မိမိတို့တာဝန်ကျဒေသအတွင်းရှိ ကျောင်းများတွင် ကျန်းမာရေးအဆင့်မြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် ကျောင်းသား/သူများအား ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်း စသည်တို့ကို အစီရင်ခံရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (ဃ) လုပ်ငန်းအမှတ်စဉ်(၁၄) နားလေးရောဂါကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းတွင် တာဝန်ကျဒေသအတွင်း မွေးရာပါနားလေးရောဂါရှိသူကလေးများ၊ နားတစ်ဘက် (သို့) နှစ်ဘက်လုံးမှ (၃)လနှင့်အထက် နားပြည်ယိုသူများနှင့် နားပြည်မယိုဘဲ နားနှစ်ဘက်လုံးလေးနေသူများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်၍ အစီရင်ခံရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (င) လုပ်ငန်းအမှတ်စဉ်(၁၅) စိတ်ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းတွင် မိမိတာဝန်ကျဒေသအတွင်း စိတ်ဖောက်ပြန်ရောဂါ၊ စိတ်ကျရောဂါ၊ အရက်စွဲရောဂါနှင့် ဉာဏ်ရည်နိမ့်ရောဂါရှိသူများကို အစီရင်ခံပေးပို့ရမည် ဖြစ်ပါသည်။
- (စ) လုပ်ငန်းအမှတ်စဉ်(၁၆) အနာကြီးရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးလုပ်ငန်း
လုပ်ငန်းအမှတ်စဉ်(၁၇) မျက်ခမ်းစပ်နှင့်မျက်မမြင်ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်း
လုပ်ငန်းအမှတ်စဉ်(၁၈) တိရစ္ဆာန်မှကူးစက်သောရောဂါနှိမ်နင်းရေးလုပ်ငန်း တို့မှာ ရောဂါနှိမ်နင်းရေးလုပ်ငန်းများ ဖြစ်ပြီး တာဝန်ကျရာဒေသအတွင်း အထက်ဖော်ပြပါ လုပ်ငန်းများဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်ချက်၊ တွေ့ရှိချက်များကို အစီရင်ခံရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (ဆ) လုပ်ငန်းအမှတ်စဉ်(၁၉) အတက်ရောဂါလုပ်ငန်းတွင် တာဝန်ကျဒေသအတွင်း အတက်ရောဂါလူနာများအား ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်းနှင့် အထက်အဆင့်သို့ လွှဲပြောင်းခြင်း စသည်တို့ကို အစီရင်ခံရန် ဖြစ်ပါသည်။

သုံးလချုပ်ပြုစုခြင်း

အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် တာဝန်ကျဒေသအတွင်းရှိ ပြည်သူလူထုအား ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်ပေးမှုများကို သက်ဆိုင်ရာမှတ်ပုံတင်/မှတ်တမ်းစာအုပ်များတွင် နေ့စဉ် ရေးမှတ်ရမည်ဖြစ်ပြီး ထိုမှတ်ပုံတင်/မှတ်တမ်းများမှ သုံးလချုပ်အတွက် လိုအပ်သော အချက်အလက်များကို မိမိတို့သက်ဆိုင်ရာလက်ခံစာအုပ်တွင် လစဉ် စာရင်းပြုစုရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ဇန်နဝါရီ၊ ဖေဖော်ဝါရီ၊ မတ်အတွက် ပထမ-သုံးလချုပ်၊ ဧပြီ၊ မေ၊ ဇွန်အတွက် ဒုတိယ-သုံးလချုပ်၊ ဇူလိုင်၊ ဩဂုတ်၊ စက်တင်ဘာအတွက် တတိယ-သုံးလချုပ်နှင့် အောက်တိုဘာ၊ နိုဝင်ဘာ၊ ဒီဇင်ဘာအတွက် စတုတ္ထ-သုံးလချုပ်ဟူ၍ ယင်းလက်ခံစာအုပ်တွင် စုစည်းထားသည့် အကြောင်းအရာများကို ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ/ဌာန သုံးလချုပ်များအဖြစ် အထက်အဆင့်သို့ (၃)လလျှင်တစ်ကြိမ် အစီရင်ခံပေးပို့ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ကျန်းမာရေးသတင်းအချက်အလက်တာဝန်ခံမှ မိမိအပိုင်အတွင်းရှိ ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ/ဌာနအားလုံးမှ ပေးပို့လာသော သုံးလချုပ်ပုံစံများကို စိစစ်အတည်ပြု လက်မှတ်ထိုးပြီး DHIS2 တွင် သတ်မှတ်ထားသည့်လ၏ လဆန်း(၅)ရက်ထက် နောက်မကျစေဘဲ စာရင်းထည့်သွင်းရပါ မည်။ စာရင်းထည့်သွင်းပြီးသော သုံးလချုပ်ပုံစံများကို လက်ခံအဖြစ် ဖိုင်တွဲ၍ သိမ်းဆည်းထားရ ပါမည်။ ကျန်းမာရေးဌာနများ/မြို့နယ်အလိုက် သုံးလချုပ်ပုံစံများကို အီလက်ထရောနစ်စနစ်မှ အလိုအလျောက် ထုတ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်။

နှစ်ချုပ်ပုံစံ(၃)

ရည်ရွယ်ချက်

- (က) မိမိတာဝန်ကျဒေသအတွင်း နေထိုင်သူများ၏ လူဦးရေ၊ မိသားစုကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာအချက်အလက်များကို ကောက်ယူသုံးသပ်၍ ရှေ့လာမည့်နှစ်အတွက် အနုစိတ်စီမံချက်များရေးဆွဲရာတွင် အသုံးပြုနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (ခ) ညွှန်ကိန်းများတွက်ချက်ရာတွင် လိုအပ်သော လူဦးရေစာရင်းအင်းများ မှန်ကန်စွာ ရရှိနိုင်ရန်၊ ညွှန်ကိန်းများပေါ်မူတည်၍ ကျန်းမာရေးဌာနတစ်ခုချင်းစီ၏ လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေကို ကြီးကြပ်ဆန်းစစ်ရန်နှင့် ထိရောက်အောင်မြင်မှု ရှိ/မရှိ သုံးသပ်နိုင်ရန်၊ ရှေ့ဆက် ဆောင်ရွက်သင့်သည်များကို အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ပြင်ဆင်နိုင် ရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။

လုပ်နည်းလုပ်ဟန်

ဤနှစ်ချုပ်ပုံစံ(၃)တွင် ပါဝင်သောအခြေခံအချက်အလက်များမှာ -

- (၁) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ
- (၂) မိခင်နှင့်မျိုးဆက်ပွားကျန်းမာရေး
- (၃) ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး
- (၄) သောက်ရေအရင်းအမြစ်
- (၅) ကျန်းမာရေးဌာနများ၏ ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး
- (၆) ကျောင်းနှင့်ကျောင်းသား/သူပေါင်း
- (၇) ရပ်ကွက်/ကျေးရွာဆိုင်ရာအချက်အလက်များနှင့်
- (၈) ခန့်မှန်းလူဦးရေ စသည့် စာရင်းအင်းများ မှန်ကန်စွာရရှိစေရေးအတွက် လူဦးရေနှင့် နှစ်ချုပ်စာရင်းမှတ်တမ်းတွင် နှစ်ကုန်ဒီဇင်ဘာလအတွင်း စာရင်းကောက်ယူပြီး ထိုနှစ် တစ်နှစ်အတွက် မှတ်တမ်းတင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ချုပ်ပြုစုခြင်း

သားဖွားဆရာမနှင့် ကျန်းမာရေးမှူး-၄ တို့သည် နှစ်စဉ်ဒီဇင်ဘာလအတွင်း မိမိတာဝန်ကျ ဒေသအတွင်းရှိ လူဦးရေနှင့် နှစ်ချုပ်စာရင်းမှတ်တမ်းပါ အကြောင်းအရာများကို ကောက်ယူပြီး မိမိတို့သက်ဆိုင်ရာလက်ခံစာအုပ်တွင် နှစ်ချုပ်စာရင်းကိုပြုစုရပါမည်။ ယင်းအချက်အလက်များကို စုစည်း၍ ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ/ဌာန နှစ်ချုပ်အဖြစ် နှစ်ချုပ်ပုံစံ(၃)ကို ပြုစုရပါမည်။

ကျန်းမာရေးသတင်းအချက်အလက်တာဝန်ခံမှ မိမိအပိုင်အတွင်းရှိ ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ/ဌာနအားလုံးမှ ပေးပို့လာသော နှစ်ချုပ်ပုံစံများကို စိစစ်အတည်ပြု လက်မှတ်ထိုးပြီး DHIS2 တွင် နှစ်စဉ် ဇန်နဝါရီလ(၅)ရက်ထက် နောက်မကျစေဘဲ စာရင်းထည့်သွင်းရပါမည်။ စာရင်းထည့်သွင်းပြီးသော နှစ်ချုပ်ပုံစံများကို လက်ခံအဖြစ် ဖိုင်တွဲ၍ သိမ်းဆည်းထားရပါမည်။ ကျန်းမာရေးဌာနများ/မြို့နယ်အလိုက် နှစ်ချုပ်ပုံစံများကို အီလက်ထရောနစ်စနစ်မှ အလိုအလျောက် ထုတ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်။

ဆောင်ရွက်ကြပါစို့

➤ ပြည်သူ့ကျန်းမာလုပ်ငန်းစဉ် ဆောင်ရွက်ပါလို့မှတ်တမ်းတင်
မြန်မာပြည်ခွင်သာယာဖို့ စီမံဆောင်ရွက်ဖို့။

➤ ကျေးလက်မြို့ပြတန်းတူစွာ အောက်ခြေမှသည်အခြေခံကာ
ထကြွလုံ့လကြိုးစားမှ အားလုံးကျန်းမာရမည်ပ။

➤ ကူးစက်၊မကူးစက်စုံလင်စွာ အထူးထူးသောဝေဒနာ
ဦးဦးဖျားဖျားရှာဖွေက ထိန်းချုပ်နိုင်ပြီးဘေးကင်းရ။

➤ တို့ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းဟာ နွေးနွေးထွေးထွေးကြိုဆိုကာ
အတွေးစေတနာရှေ့ရှုထား ပြုစုကုသကြဖို့လား။

ဆန်းမင်းအောင်
မြို့နယ်ကျန်းမာရေးမှူး
(ပခုက္ကူပြည်သူ့ကျန်းမာ)

အခန်း (၂)

လုပ်ငန်း လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစားနှင့် အဓိပ္ပာယ်ရှင်းလင်းချက် အမှတ်စဉ်

၁။ ပဏာမကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်း

(၁-၁) ဆေးခန်းလာလူနာအသစ်ပေါင်း ဆိုသည်မှာ မြို့နယ်ဆေးရုံ၊ တိုက်နယ်ဆေးရုံ၊ ဒေသန္တရ၊ မိခင်ကလေး၊ တိုက်နယ်ကျန်းမာရေးဌာန၊ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန၊ ဌာနခွဲများနှင့် နယ်စပ်ဆေးပေးခန်း စသည့် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းနှင့် ကျန်းမာရေးဌာနများသို့ “ဆေးခန်းဖွင့်ချိန်၌သာမက အခြားအချိန်များတွင်လည်း” ရောဂါဝေဒနာတစ်ခုခုအတွက် ဆေးကုသမှုခံယူရန် လာရောက်သည့် လူနာ(အသစ်)ဦးရေကို ဆိုလိုပါသည်။

(၁-၂) ဆေးခန်းလာလူနာအသစ်များအနက် အသက်(၆၀)နှစ်နှင့်အထက်ရှိသူပေါင်း ဆိုသည်မှာ စာတိုင်(၁-၁)ရှိ ဆေးခန်းလာလူနာအသစ်များအနက် အသက်(၆၀)နှစ်နှင့်အထက်ရှိသူပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

(၁-၃) ဆေးခန်းလာလူနာစုစုပေါင်း(သစ်+ဟောင်းအကြိမ်ပေါင်း)ဆိုသည်မှာ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းနှင့် ကျန်းမာရေးဌာနများသို့ “ဆေးခန်းဖွင့်ချိန်၌သာမက အခြားအချိန်များတွင်လည်း” ရောဂါဝေဒနာတစ်ခုခုအတွက် ဆေးကုသမှုခံယူရန် လူနာလာရောက်သည့် အကြိမ်ပေါင်း (သစ်+ဟောင်း)ကို ဆိုလိုပါသည်။

(၁-၄) ကွင်းဆင်းသည့်အကြိမ်ပေါင်း(ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအရေအတွက်) ဆိုသည်မှာ ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် ရပ်ကွက်/ကျေးရွာသို့ ကွင်းဆင်းသည့်အကြိမ်ပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ ဥပမာ- မိမိပိုင်နယ်မြေအတွင်း ကျေးရွာ(၄)ရွာအား၊ တစ်ရက်တာအတွင်း ရောက်ရှိပါက (၄)ကြိမ်ရေးသွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

မှတ်ချက် - ရပ်ကွက်/ကျေးရွာကိုအခြေခံ၍ ကွင်းဆင်းသည့်အကြိမ်ကို သတ်မှတ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(၁-၅) ကွင်းဆင်းရာတွင် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးသည့် လူနာစုစုပေါင်း(သစ်+ဟောင်း အကြိမ်ပေါင်း) ဆိုသည်မှာ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာများသို့ ကွင်းဆင်းသည့်အချိန်တွင် ရောဂါဝေဒနာတစ်ခုခုအတွက် စမ်းသပ်၊ စစ်ဆေး၊ ကုသပေးသည့် လူနာအကြိမ်ပေါင်း(သစ်+ဟောင်း)ကို ဆိုလိုပါသည်။

(၁-၆) အထက်အဆင့်များသို့ လွှဲပြောင်းပေးသော လူနာအကြိမ်ပေါင်း ဆိုသည်မှာ လူနာ အနေဖြင့် ဆေးခန်းသို့လာသည်ဖြစ်စေ၊ ကွင်းဆင်းရာ၌ လူနာအားတွေ့ရှိသည် ဖြစ်စေ ကိုယ်ဝန်၊ မွေးဖွားစဉ်၊ မွေးဖွားပြီးကာလအတွင်း အထက်အဆင့်သို့ လွှဲသည်မှလွဲ၍ အခြားမည်သည့်အကြောင်းကြောင့်မဆို အထက်အဆင့် ဆေးပေးခန်း၊ ဆေးရုံသို့ ထပ်ဆင့်ညွှန်းပို့သူ လူနာအကြိမ်ပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

လူထုကျန်းမာရေးလုပ်သားများ၏လုပ်ငန်းများ

(၁-၇) ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများနှင့် တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သည့်အကြိမ်ပေါင်း ဆိုသည်မှာ လူထုကျန်းမာရေးလုပ်သားတစ်ဦးသည် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများနှင့် အောက် ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများတွင် ကူညီဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ကြီးကြပ်မှုခံယူခြင်း၊ ဆွေးနွေးပွဲ တက်ရောက်ခြင်း စသည်တို့အား ပြုလုပ်သည့်အကြိမ်ပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

(က) အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာသို့ လာရောက်စဉ် မိမိက အကူအညီတောင်းခံသဖြင့် ရပ်ကွက်/ကျေးရွာ၌ လှည့်လည်ကြည့်ရှု ရာတွင် ပါဝင်သည့် အကြိမ်ပေါင်း၊

(ခ) အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာသို့ လာရောက်၍ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ၊ ကျန်းမာရေးပညာပေးခြင်း လုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်ရာတွင် ကူညီသည့် အကြိမ်ပေါင်း၊

(ဂ) ကျန်းမာရေးဌာနသို့ အစည်းအဝေးတက်ရောက်သည့်အကြိမ်ပေါင်း စသည် တို့ ပါဝင်ပါသည်။

မှတ်ချက် - လူထုကျန်းမာရေးလုပ်သားများနှင့် တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သည့် အကြောင်း အရာများကို ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်မှုမှတ်တမ်းတွင် ရေးမှတ်ထားရမည်။

ညွှန်ကြီးများတွက်ချက်နည်း

စဉ်	ညွှန်ကြီးများ	တွက်ချက်ပုံ	တွက်နည်းသင်္ကေတ
၁။	ပဏာမကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်း		
၁.၁	ဆေးခန်းလာလူနာအသစ် ရာနှုန်း	ဆေးခန်းလာလူနာအသစ်ပေါင်း ----- x ၁၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ ၁(၁-၁) ----- x ၁၀၀
၁.၂	အသက်(၆၀)နှစ်နှင့်အထက် ဆေးခန်းလာလူနာအသစ် ရာနှုန်း	ဆေးခန်းလာလူနာအသစ်များအနက် အသက်(၆၀)နှစ်နှင့်အထက်ရှိသူပေါင်း ----- x ၁၀၀ အသက်(၆၀)နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ ၁(၁-၂) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ ၃(၁)(အသက် ၆၀ နှစ်နှင့် အထက်)
၁.၃	လူနာတစ်ဦးပြသသည့် ပျမ်းမျှအကြိမ်ပေါင်း	ဆေးခန်းလာလူနာစုစုပေါင်း (သစ်+ဟောင်း အကြိမ်ပေါင်း) ----- ဆေးခန်းလာလူနာအသစ်ပေါင်း	ပုံစံ ၁(၁-၃) ----- ပုံစံ ၁(၁-၁)
၁.၄	ရပ်ကွက်/ကျေးရွာများသို့ ပျမ်းမျှကွင်းဆင်းသည့် အကြိမ်ပေါင်း	ကွင်းဆင်းသည့်အကြိမ်ပေါင်း (ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအရေအတွက်) ----- ရပ်ကွက်/ကျေးရွာပေါင်း	ပုံစံ ၁(၁-၄) ----- ပုံစံ ၃(၇-၁)+(၇-၂)
၁.၅	အထက်အဆင့်များသို့ လွှဲပြောင်းပေးသော လူနာ အကြိမ်ရေနှုန်း	အထက်အဆင့်များသို့ လွှဲပြောင်းပေးသော လူနာအကြိမ်ပေါင်း ----- x ၁၀၀ ဆေးခန်းလာလူနာစုစုပေါင်း(သစ် +ဟောင်း အကြိမ်ပေါင်း)+ကွင်းဆင်းရာတွင် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးသည့် လူနာ စုစုပေါင်း(သစ်+ဟောင်း အကြိမ်ပေါင်း)	ပုံစံ ၁(၁-၆) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ ၁(၁-၃)+(၁-၅)
	လူထုကျန်းမာရေးလုပ်သားများ၏ လုပ်ငန်းများ		
၁.၆	လူထုကျန်းမာရေးလုပ်သား တစ်ဦး ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း များနှင့် တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သည့် ပျမ်းမျှအကြိမ်ပေါင်း	ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများနှင့် တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သည့်အကြိမ်ပေါင်း ----- လူထုကျန်းမာရေးလုပ်သား (လက်ရှိလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေသူ)	ပုံစံ ၁(၁-၇) ----- လူထုကျန်းမာရေး လုပ် သား (လက်ရှိလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်နေသူ)

မှတ်ပုံတင်မှတ်တမ်းစာအုပ်များ

၁။ ဆေးခန်းမှတ်ပုံတင်စာအုပ်

၂။ ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်မှုမှတ်တမ်း

သတင်းအချက်အလက်များ ကောက်ယူစုဆောင်းရမည့်နေရာဌာနများ

စဉ်	လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစား	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(ပြင်ပလူနာ)	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(အတွင်းလူနာ)	ဒေသန္တရ/မြို့မ/မိခင်နှင့်ကလေး	ကျောင်းကျန်းမာ	တိုက်နယ်/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ	နယ်စပ်ဆေးပေးခန်း	ကွင်းဆင်း
၁။ ၁	ပဏာမကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းဆေးခန်းလာလူနာအသစ်ပေါင်း	✓	X	✓	✓	✓	✓	✓	X
၂	ဆေးခန်းလာလူနာအသစ်များအနက်အသက်(၆၀) နှစ်နှင့်အထက်ရှိသူပေါင်း	✓	X	✓	X	✓	✓	✓	X
၃	ဆေးခန်းလာလူနာစုစုပေါင်း (သစ်+ ဟောင်း အကြိမ်ပေါင်း)	✓	X	✓	✓	✓	✓	✓	X
၄	ကွင်းဆင်းသည့်အကြိမ်ပေါင်း (ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအရေအတွက်)	✓	X	✓	✓	✓	✓	✓	✓
၅	ကွင်းဆင်းရာတွင် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးသည့် လူနာစုစုပေါင်း(သစ်+ဟောင်း အကြိမ်ပေါင်း)	✓	X	✓	✓	✓	✓	✓	✓
၆	အထက်အဆင့်များသို့ လွှဲပြောင်းပေးသော လူနာအကြိမ်ပေါင်း	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
၇	လူထုကျန်းမာရေးလုပ်သား၏ လုပ်ငန်းများ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများနှင့် တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သည့် အကြိမ်ပေါင်း	X	X	X	X	X	X	X	✓

အသုံးပြုပုံ

အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ၏ လုပ်ငန်းပမာဏအနည်းအများနှင့် ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအနံ့ကွင်းဆင်း၍ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်ပေးနိုင်မှု အခြေအနေကိုလည်းကောင်း၊ အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများအပေါ် ပြည်သူတို့၏ ယုံကြည်အားထားမှုနှင့် ပြည်သူ့ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းများကို အားကိုးအသုံးပြုမှု အခြေအနေကိုလည်းကောင်း သိရှိနိုင်သဖြင့် ကျန်းမာရေးဌာနများအဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း၊ ဖွဲ့စည်းပုံတိုးချဲ့ခြင်းတို့ကို လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဆေးဝါးပစ္စည်းနှင့်ဘဏ္ဍာငွေ ခွဲဝေချထားခြင်းတို့အတွက်လည်း အသုံးပြုနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

လုပ်ငန်း လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစားနှင့် အဓိပ္ပာယ်ရှင်းလင်းချက် အမှတ်စဉ်

၂။ မိခင်နှင့်မျိုးဆက်ပွားကျန်းမာရေးလုပ်ငန်း

မိခင်နှင့်မျိုးဆက်ပွားကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းသည် အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းကိုယ်တိုင် ဆောင်ရွက်သည့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက် ပေးမှုများကို မှတ်တမ်းတင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူ

သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူ ဆိုသည်မှာ ဆရာဝန်၊ သူနာပြု၊ ကျန်းမာရေးမှူး (သားဖွားခြင်းပညာရရှိခဲ့ဖူးသူ)၊ အမျိုးသမီးကျန်းမာရေးဆရာမ၊ သားဖွားဆရာမ စသည့် သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာအတတ်ပညာကို အနည်းဆုံး(၁၈)လသင်ကြားခဲ့ရသူ အားလုံးကို ဆိုလိုပါသည်။

(၂-၁) ယခုလမှတ်ပုံတင်ကိုယ်ဝန်ဆောင်အသစ်ပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလ အတွင်း အစီရင်ခံသူကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းကိုယ်တိုင် ဆေးခန်းနှင့်ကွင်းဆင်းရာတွင် ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ပေးသည့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်(အသစ်)ဦးရေကို ဆိုလိုပါ သည်။

ယင်းကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်(အသစ်)များကို ကိုယ်ဝန်ဆောင်မှတ်ပုံတင်စာအုပ်များ တွင် ရေးသွင်းပြီးသား ဖြစ်ရမည်။ သားဖွားဆရာမ၏ တာဝန်ကျရပ်ကွက်/ကျေးရွာ များအားလုံးရှိ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များအားလုံးကို လွှမ်းခြုံမှုရှိစေရန် ဆောင်ရွက် ရပါမည်။

(၂-၂) မှတ်ပုံတင်ကိုယ်ဝန်ဆောင်(အသစ်)များအနက် ကိုယ်ဝန်(၁၂)ပတ်ဝန်းကျင် ကိုယ်ဝန်လာပြသူပေါင်း ဆိုသည်မှာ မိမိတာဝန်ကျနယ်မြေ၌ အစီရင်ခံသည့် ကာလအတွင်း ကိုယ်ဝန်ဆောင်(အသစ်)များအဖြစ် လာရောက်ပြသသူများအနက် မှ ကိုယ်ဝန်(၁၂)ပတ်ဝန်းကျင် (ကိုယ်ဝန်ရှိသည်ဟုသိသည့်အချိန်မှစ၍ (၁၄)ပတ် အထိ)ရှိသော ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်ဦးရေကို ဆိုလိုပါသည်။

(၂-၃) မှတ်ပုံတင်ကိုယ်ဝန်ဆောင်(အသစ်)များအနက် ယခင်ကလေးမွေးပြီး (၂၄)လ အတွင်း ယခုထပ်မံကိုယ်ဝန်ဆောင်သူပေါင်း ဆိုသည်မှာ မိမိတာဝန်ကျနယ်မြေ၌ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း ကိုယ်ဝန်ဆောင်(အသစ်)များအဖြစ် လာရောက် ပြသသူများအနက်မှ ယခင်ကလေးမွေးပြီး (အရှင်မွေး၊အသေမွေး) (၂၄)လအတွင်း ယခုထပ်မံကိုယ်ဝန်ဆောင်သူမိခင်ဦးရေကို ဆိုလိုပါသည်။

- (၂-၄) စောင့်ရှောက်ပေးသည့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်စုစုပေါင်း(သစ်+ဟောင်း အကြိမ်ပေါင်း) ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း အစီရင်ခံသူကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း ကိုယ်တိုင် ဆေးခန်းနှင့်ကွင်းဆင်းရာတွင် ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ပေးသည့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်အကြိမ်ပေါင်း(သစ်+ဟောင်း)ကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၂-၅) သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သောကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းကိုယ်တိုင် အိမ်တိုင်ရာ ရောက်မွေးဖွားပေးသည့်မိခင်ပေါင်း (Home Deliveries by Reporting SBA) ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း အစီရင်ခံသူကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း ကိုယ်တိုင် အိမ်သို့သွားရောက်၍ မွေးဖွားပေးသည့် မိခင်ဦးရေကို ဆိုလိုပါသည်။
(ကလေးအသေမွေးမိခင် အကျုံးဝင်ပါသည်။ ကိုယ်ဝန်ပျက်ခြင်း အကျုံးမဝင်ပါ။)
- (၂-၆) သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူကိုယ်တိုင် အစိုးရဆေးရုံနှင့်ကျန်းမာရေးဌာနများ ရှိ သားဖွားခန်းများတွင် မွေးဖွားပေးသည့်မိခင်ပေါင်း (Institutional Deliveries) ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း အစီရင်ခံသူကိုယ်တိုင် အစိုးရဆေးရုံနှင့် ကျန်းမာရေးဌာနများရှိ သားဖွားခန်းများတွင် မွေးဖွားပေးသည့် မိခင်ဦးရေကို ဆိုလိုပါသည်။
(ကလေးအသေမွေးမိခင် အကျုံးဝင်ပါသည်။ ကိုယ်ဝန်ပျက်ခြင်း အကျုံးမဝင်ပါ။)
- (၂-၇) သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူနှင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်စောင့်ရှောက်မှု အနည်းဆုံး (၈)ကြိမ်ရရှိခဲ့သည့် အရှင်မွေးမိခင်ပေါင်း ဆိုသည်မှာ မွေးမိခင်များအနက် သတ်မှတ်ကာလအတွင်း သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူနှင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင် စောင့်ရှောက်မှု အနည်းဆုံး(၈)ကြိမ်ရရှိခဲ့သည့် အရှင်မွေးမိခင်ပေါင်းကို ဆိုလိုပါ သည်။
သတ်မှတ်ကာလများမှာ -
- ပထမအကြိမ်သည် ကိုယ်ဝန်(၁၂)ပတ်အတွင်း (၀-၁၂)ပတ်အထိ၊
 - ဒုတိယအကြိမ်သည် ကိုယ်ဝန်(၂၀)ပတ်ဝန်းကျင် (၁၃-၂၀)ပတ်အထိ၊
 - တတိယအကြိမ်သည် ကိုယ်ဝန်(၂၆)ပတ်ဝန်းကျင် (၂၁-၂၆)ပတ်အထိ၊
 - စတုတ္ထအကြိမ်သည် ကိုယ်ဝန်(၃၀)ပတ်ဝန်းကျင် (၂၇-၃၀)ပတ်အထိ၊
 - ပဉ္စမအကြိမ်သည် ကိုယ်ဝန်(၃၄)ပတ်ဝန်းကျင် (၃၁-၃၄)ပတ်အထိ၊
 - ဆဋ္ဌမအကြိမ်သည် ကိုယ်ဝန်(၃၆)ပတ်ဝန်းကျင် (၃၅-၃၆)ပတ်အထိ၊
 - သတ္တမအကြိမ်သည် ကိုယ်ဝန်(၃၈)ပတ်ဝန်းကျင် (၃၇-၃၈)ပတ်အထိ၊
 - အဋ္ဌမအကြိမ်သည် ကိုယ်ဝန်(၄၀)ပတ်ဝန်းကျင် (၃၉-၄၀)ပတ်အထိ တို့ဖြစ်ပါသည်။

မှတ်ချက် - သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူမှ ကိုယ်ဝန်ဆောင်စောင့်ရှောက်မှု ပေးခဲ့သောမှတ်တမ်းများကို ကြည့်ရှုပြီး စိစစ်ဖော်ပြပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

(၂-၈) သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူနှင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်စောင့်ရှောက်မှု အနည်းဆုံး (၄)ကြိမ်ရရှိခဲ့သည့် အရှင်မွေးမိခင်ပေါင်း ဆိုသည်မှာ မွေးမိခင်များအနက် သတ်မှတ်ကာလအတွင်း သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူနှင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင် စောင့်ရှောက်မှု အနည်းဆုံး(၄)ကြိမ်ရရှိခဲ့သည့် အရှင်မွေးမိခင်ပေါင်းကို ဆိုလိုပါ သည်။

သတ်မှတ်ကာလများမှာ -

- ပထမအကြိမ်သည် ကိုယ်ဝန်(၁၂)ပတ်အတွင်း (၀-၁၂)ပတ်အထိ၊
- ဒုတိယအကြိမ်သည် ကိုယ်ဝန်(၂၄)ပတ်ဝန်းကျင် (၁၃-၂၆)ပတ်အထိ၊
- တတိယအကြိမ်သည် ကိုယ်ဝန်(၃၂)ပတ်ဝန်းကျင် (၂၇-၃၄)ပတ်အထိ၊
- စတုတ္ထအကြိမ်သည် ကိုယ်ဝန်(၃၆)ပတ်ဝန်းကျင် (၃၅ပတ်မှမွေးဖွားသည် အထိ) တို့ဖြစ်ပါသည်။

မှတ်ချက် - သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူမှ ကိုယ်ဝန်ဆောင်စောင့်ရှောက်မှု ပေးခဲ့သောမှတ်တမ်းများကို ကြည့်ရှုပြီး စိစစ်ဖော်ပြပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

(၂-၉) ကလေးမွေးပြီး အချင်းမကျမီ သားအိမ်ကျုံ့ဆေးချက်ချင်းရရှိသည့် မွေးပြီးမိခင် ပေါင်း ဆိုသည်မှာ ကလေးမွေးဖွားပြီး အချင်းမကျမီအချိန်တွင် သားဖွားခြင်း ဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သောကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းကိုယ်တိုင် သားအိမ်ကျုံ့ဆေးတစ်မျိုး မျိုးဖြင့် စောင့်ရှောက်ကုသမှုပေးသော မိခင်ဦးရေကို ဆိုလိုပါသည်။

(၂-၁၀) သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သောကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းကိုယ်တိုင် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုပေးသည့် မွေးပြီးမိခင်အသစ်ပေါင်း(မွေးဖွားပြီး(၄၈)နာရီအတွင်း) (ကိုယ်တိုင်မွေးနှင့်အခြားသူမွေး) ဆိုသည်မှာ မည်သူကမွေးဖွားပေးခဲ့သည်ဖြစ်စေ မွေးဖွားပြီး(၄၈)နာရီအတွင်း အစီရင်ခံသူကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းကိုယ်တိုင် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်ပေးသည့် မွေးပြီးမိခင်(အသစ်)ဦးရေကို ဆိုလိုပါသည်။

(၂-၁၁) သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူနှင့် မွေးပြီးမိခင်စောင့်ရှောက်မှု အနည်းဆုံး (၄)ကြိမ်ရရှိခဲ့သည့် အရှင်မွေးမိခင်ပေါင်း(ကိုယ်တိုင်မွေးနှင့်အခြားသူမွေး) ဆိုသည် မှာ မွေးမိခင်များအနက် သတ်မှတ်ကာလအတွင်း သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူနှင့် မွေးပြီးမိခင်စောင့်ရှောက်မှု အနည်းဆုံး(၄)ကြိမ်ရရှိခဲ့သည့် အရှင်မွေးမိခင်ပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

သတ်မှတ်ကာလများမှာ -

- ပထမအကြိမ်သည် မွေးပြီးပြီးချင်း(၂၄)နာရီအတွင်း၊
- ဒုတိယအကြိမ်သည် မွေးပြီး (၄၈)နာရီမှ (၇၂)နာရီအတွင်း၊
- တတိယအကြိမ်သည် မွေးပြီး (၇)ရက်မှ (၁၄)ရက်အတွင်း၊
- စတုတ္ထအကြိမ်သည် မွေးပြီး (၆)ပတ်မြောက်အတွင်း တို့ဖြစ်ပါသည်။

မှတ်ချက် - သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူမှ မွေးပြီးမိခင်စောင့်ရှောက်မှုပေးခဲ့သောမှတ်တမ်းများကို ကြည့်ရှုပြီး စိစစ်ဖော်ပြပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။

(၂-၁၂) အထက်အဆင့်သို့ လွှဲပြောင်းပေးသည့် မိခင်ပေါင်း(ကိုယ်ဝန်+မွေးဖွားစဉ်+မွေးပြီး)ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသူကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းမှ မိမိ၏စောင့်ရှောက်မှုထက် ပိုမိုလိုအပ်သော ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်၊ မွေးမိခင်နှင့်မွေးပြီးမိခင်တို့ကို အထက်အဆင့်ကျန်းမာရေးဌာန၊ ဆေးရုံများသို့ လွှဲပြောင်းပေးသည့် မိခင်ဦးရေကို ဆိုလိုပါသည်။

(၂-၁၃) အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်အသစ်ပေါင်း (High-Risk Pregnancy) ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသူကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းမှ စောင့်ရှောက်ပေးသည့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်များအနက် အောက်ဖော်ပြပါ အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်သော အခြေအနေတစ်မျိုးမျိုးရှိသည့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်အသစ်ဦးရေကို ဆိုလိုပါသည်။ အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင် ဆိုသည်မှာ အထူးဂရုပြုစောင့်ရှောက်မှုပေးသင့်သည့် အောက်ပါလက္ခဏာတစ်ခုခုရှိသည့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များကို ဆိုလိုပါသည်။

- အသက်
 - (၁၈)နှစ်အောက် (သို့) (၃၅)နှစ်နှင့်အထက်
- ရာဇဝင်
 - နှလုံးရောဂါ (သို့) ကျောက်ကပ်ရောဂါ (သို့) ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါ (သို့) သွေးတိုးရောဂါရှိခြင်း
 - ယခင်ကိုယ်ဝန်အား ခွဲစိတ်၍မွေးဖွားခြင်း (သို့) အထောက်အကူဖြင့်မွေးဖွားခြင်း (e.g. Forceps, Vacuum extraction)
 - (၅)ကြိမ်နှင့်အထက်ကိုယ်ဝန်ဆောင်ခြင်း
- ယခင်ကလေးမွေးဖွားရာတွင်
 - သွေးဆင်းခြင်း (သို့) ဖျားခြင်း (သို့) တက်ခြင်း (သို့) တတိယအဆင့် မွေးလမ်းကြောင်းစုတ်ပြဲခြင်း
 - ကလေးအသေမွေးခြင်း (သို့) မွေးကင်းစကလေးသေဆုံးခြင်း (Early newborn death)
 - ပေါင်မပြည့်/လမစေ့ကလေးမွေးဖွားခြင်း

▪ ယခုကိုယ်ဝန်တွင်

- မိန်းမကိုယ်မှ လတ်တလောသွေးဆင်းနေခြင်း (သို့)
သွေးဆင်းသည့် ရာဇဝင်ရှိခြင်း
- သွေးတိုးခြင်း
- သန္ဓေသားအနေအထားမမှန်ခြင်း(ကိုယ်ဝန်(၃၆)ပတ်နောက်ပိုင်း)
- အမြွှာကိုယ်ဝန်
- ရက်လွန်ကိုယ်ဝန်
- သွေးအားနည်းခြင်း
- ကိုယ်ဝန်(၅)လမှမွေးသည်အထိ တစ်လလျှင် အနည်းဆုံးကိုယ်အလေးချိန်
(၁)ကီလိုဂရမ်မှန်မှန်မတိုးခြင်း (သို့) ကိုယ်ဝန်(၃၄)ပတ်တွင် ကိုယ်အလေး
ချိန် (၄၂)ကီလိုဂရမ်နှင့်အောက်နည်းခြင်း

အရန်သားဖွားဆရာမများ၏လုပ်ငန်းများ

(၂-၁၄) အရန်သားဖွားဆရာမမှ မွေးဖွားပေးသည့် မိခင်ပေါင်း ဆိုသည်မှာ အရန်သားဖွား ဆရာမများအနေဖြင့် သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သော ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း များ၏ အကူအညီမပါဘဲ မိမိကိုယ်တိုင်မွေးဖွားပေးသော မိခင်ဦးရေကို ဆိုလိုပါ သည်။

(၂-၁၅) အရန်သားဖွားဆရာမမှ အထက်အဆင့်သို့ လွှဲပြောင်းပေးသည့် မိခင်ပေါင်း (ကိုယ်ဝန်+မွေးဖွားစဉ်+မွေးပြီး) ဆိုသည်မှာ အရန်သားဖွားဆရာမမှ မိမိ၏ စောင့်ရှောက်မှုထက်ပိုမိုလိုအပ်သော ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်၊ မွေးမိခင်နှင့်မွေးပြီးမိခင် တို့ကို အထက်အဆင့် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း၊ ကျန်းမာရေးဌာန၊ ဆေးရုံများသို့ လွှဲပြောင်းပေးသည့် မိခင်ဦးရေကို ဆိုလိုပါသည်။

သားဆက်ခြားကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ

သားဆက်ခြားကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးသူပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့် ကာလအတွင်း အစီရင်ခံသူကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းကိုယ်တိုင် ခေတ်မီသားဆက်ခြား နည်းလမ်းတစ်မျိုးမျိုးဖြင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးသည့် (အမျိုးသမီး/သား) ဦးရေကို ဆိုလိုပါသည်။

(၂-၁၆) သားဆက်ခြားစားဆေးဖြင့် စောင့်ရှောက်မှုရရှိသူပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့် ကာလအတွင်း အစီရင်ခံသူကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းကိုယ်တိုင် သားဆက်ခြားစားဆေး ဖြင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးသည့် အမျိုးသမီးဦးရေကို ဆိုလိုပါသည်။

- (၂-၁၇) (၃)လခံထိုးဆေး(အသားဆေး)ဖြင့် စောင့်ရှောက်မှုရရှိသူပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း အစီရင်ခံသူကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းကိုယ်တိုင် သားဆက်ခြား (၃)လခံထိုးဆေး(အသားဆေး)ဖြင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးသည့် အမျိုးသမီး ဦးရေကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၂-၁၈) (၃)လခံထိုးဆေး(အရေပြားအောက်ထိုးဆေး)ဖြင့် စောင့်ရှောက်မှုရရှိသူပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း အစီရင်ခံသူကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း ကိုယ်တိုင် သားဆက်ခြား (၃)လခံထိုးဆေး(အရေပြားအောက်ထိုးဆေး)ဖြင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးသည့် အမျိုးသမီးဦးရေကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၂-၁၉) လက်မောင်းအရေပြားအောက်ထည့်သားဆက်ခြားပစ္စည်းဖြင့် စောင့်ရှောက်မှုရရှိသူ ပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း အစီရင်ခံသူကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း ကိုယ်တိုင် လက်မောင်းအရေပြားအောက်ထည့် သားဆက်ခြားပစ္စည်းဖြင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးသည့် အမျိုးသမီးဦးရေကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၂-၂၀) သားအိမ်တွင်းထည့်သားဆက်ခြားပစ္စည်းဖြင့် စောင့်ရှောက်မှုရရှိသူပေါင်း ဆိုသည် မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း အစီရင်ခံသူကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းကိုယ်တိုင် သားအိမ်တွင်းထည့်သားဆက်ခြားပစ္စည်းဖြင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးသည့် အမျိုးသမီးဦးရေကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၂-၂၁) အရေးပေါ်သားဆက်ခြားစားဆေးဖြင့် စောင့်ရှောက်မှုရရှိသူပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း အစီရင်ခံသူကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းကိုယ်တိုင် အရေးပေါ် သားဆက်ခြားစားဆေးဖြင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးသည့် အမျိုးသမီးဦးရေ ကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၂-၂၂) ကွန်ဒုံးဖြင့် စောင့်ရှောက်မှုရရှိသူပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း အစီရင်ခံသူကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းကိုယ်တိုင် ကွန်ဒုံးဖြင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ပေးသည့် (အမျိုးသမီး/သား)ဦးရေကို ဆိုလိုပါသည်။

ညွှန်ကိန်းများတွက်ချက်နည်း

စဉ်	ညွှန်ကိန်းများ	တွက်ချက်ပုံ	တွက်နည်းသင်္ကေတ
၂။	မိခင်နှင့်မျိုးဆက်ပွားကျန်းမာရေးလုပ်ငန်း		
၂.၁	ကိုယ်ဝန်ဆောင်စောင့်ရှောက်ခြင်း လွှမ်းခြုံမှုရာနှုန်း	ယခုလမှတ်ပုံတင်ကိုယ်ဝန်ဆောင်အသစ်ပေါင်း ----- x ၁၀၀ ခန့်မှန်းကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်ဦးရေ	ပုံစံ ၁(၂-၁) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ ၃(၈-၇)
၂.၂	သားဆက်နီးသော ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်ရာနှုန်း	မှတ်ပုံတင်ကိုယ်ဝန်ဆောင်(အသစ်)များ အနက် ယခင်ကလေးမွေးပြီး(၂၄)လအတွင်း ယခုထပ်မံ ကိုယ်ဝန်ဆောင်သူပေါင်း ----- x ၁၀၀ ယခုလမှတ်ပုံတင်ကိုယ်ဝန်ဆောင်အသစ်ပေါင်း	ပုံစံ ၁(၂-၃) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ ၁(၂-၁)
၂.၃	ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်တစ်ဦးအား စောင့်ရှောက်ပေးသည့် ပျမ်းမျှအကြိမ်	စောင့်ရှောက်ပေးသည့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်စုစုပေါင်း (သစ်+ဟောင်း အကြိမ်ပေါင်း) ----- ယခုလမှတ်ပုံတင်ကိုယ်ဝန်ဆောင်အသစ်ပေါင်း	ပုံစံ ၁(၂-၄) ----- ပုံစံ ၁(၂-၁)
၂.၄	သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သောကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းမှ ကိုယ်တိုင် အိမ်တိုင်ရာရောက် မွေးဖွားမှုရာနှုန်း	သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သော ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းကိုယ်တိုင် အိမ်တိုင်ရာရောက် မွေးဖွားပေးသည့်မိခင်ပေါင်း ----- x ၁၀၀ အရှင်မွေးဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ ၁(၂-၅) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ ၁(၁၀-၁)
၂.၅	သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူမှ အစိုးရဆေးရုံနှင့် ကျန်းမာရေးဌာနများရှိ သားဖွားခန်းများတွင် ကိုယ်တိုင်မွေးဖွားမှုရာနှုန်း	သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူကိုယ်တိုင် အစိုးရဆေးရုံနှင့်ကျန်းမာရေးဌာနများရှိ သားဖွားခန်းများတွင် ကိုယ်တိုင်မွေးမိခင်ပေါင်း ----- x ၁၀၀ အရှင်မွေးဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ ၁(၂-၆) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ ၁(၁၀-၁)
၂.၆	အရှင်မွေးမိခင်များအနက် သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူနှင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင် စောင့်ရှောက်မှု အနည်းဆုံး (၈)ကြိမ်ရရှိသူရာနှုန်း	သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူနှင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်စောင့်ရှောက်မှု အနည်းဆုံး (၈)ကြိမ်ရရှိခဲ့သည့် အရှင်မွေးမိခင်ပေါင်း ----- x ၁၀၀ အရှင်မွေးဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ ၁(၂-၇) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ ၁(၁၀-၁)

စဉ်	ညွှန်ကိန်းများ	တွက်ချက်ပုံ	တွက်နည်းသင်္ကေတ
၂.၇	အရှင်မွေးမိခင်များအနက် သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူ နှင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင် စောင့်ရှောက်မှု အနည်းဆုံး (၄)ကြိမ်ရရှိသူရအနှုန်း	သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူနှင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်စောင့်ရှောက်မှု အနည်းဆုံး (၄)ကြိမ်ရရှိခဲ့သည့် အရှင်မွေးမိခင်ပေါင်း ----- x ၁၀၀ အရှင်မွေးဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၂-၈) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ(၁၀-၁)
၂.၈	ကလေးမွေးပြီးအချင်းမကျမီ သားအိမ်ကျုံ့ဆေး ချက်ချင်းရရှိ သည့် မွေးပြီးမိခင်ရအနှုန်း	ကလေးမွေးပြီးအချင်းမကျမီ သားအိမ်ကျုံ့ ဆေးချက်ချင်းရရှိသည့် မွေးပြီးမိခင်ပေါင်း ----- x ၁၀၀ မွေးဖွားမှုစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၂-၉) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ(၁၀-၁)+(၁၀-၂)
၂.၉	မွေးဖွားပြီး(၄၈)နာရီအတွင်း ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ရသည့် မိခင်ရအနှုန်း	သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သော ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းကိုယ်တိုင် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်ပေးသည့် မွေးပြီးမိခင် အသစ်ပေါင်း (မွေးဖွားပြီး(၄၈)နာရီအတွင်း) ----- x ၁၀၀ မွေးဖွားမှုစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၂-၁၀) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ(၁၀-၁)+(၁၀-၂)
၂.၁၀	အရှင်မွေးမိခင်များအနက် သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူ နှင့် မွေးပြီးမိခင်စောင့်ရှောက်မှု အနည်းဆုံး(၄)ကြိမ်ရရှိသူရအနှုန်း	သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူနှင့် မွေးပြီးမိခင်စောင့်ရှောက်မှု အနည်းဆုံး (၄)ကြိမ်ရရှိခဲ့သည့် အရှင်မွေးမိခင်ပေါင်း (ကိုယ်တိုင်မွေးနှင့်အခြားသူမွေး) ----- x ၁၀၀ အရှင်မွေးဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၂-၁၁) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ(၁၀-၁)
၂.၁၁	အထက်အဆင့်သို့ လွှဲပြောင်း ပေးသည့် မိခင်ရအနှုန်း (ကိုယ်ဝန်+မွေးဖွားစဉ်+မွေးပြီး)	အထက်အဆင့်သို့ လွှဲပြောင်းပေးသည့် မိခင်ပေါင်း(ကိုယ်ဝန်+မွေးဖွားစဉ်+မွေးပြီး) ----- x ၁၀၀ ယခုလမှတ်ပုံတင်ကိုယ်ဝန်ဆောင် အသစ်ပေါင်း	ပုံစံ(၂-၁၂) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ(၂-၁)
၂.၁၂	အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်ရအနှုန်း	အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်အသစ်ပေါင်း ----- x ၁၀၀ ယခုလမှတ်ပုံတင်ကိုယ်ဝန်ဆောင် အသစ်ပေါင်း	ပုံစံ(၂-၁၃) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ(၂-၁)
၂.၁၃	အရန်သားဖွားဆရာမများ၏ လုပ်ငန်းများ အရန်သားဖွားဆရာမမှ မွေးဖွား ပေးသည့် မိခင်ရအနှုန်း	အရန်သားဖွားဆရာမမှ မွေးဖွားပေးသည့် မိခင်ပေါင်း ----- x ၁၀၀ မွေးဖွားမှုစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၂-၁၄) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ(၁၀-၁)+(၁၀-၂)

စဉ်	ညွှန်ကိန်းများ	တွက်ချက်ပုံ	တွက်နည်းသင်္ကေတ
၂.၁၄	အရန်သားဖွားဆရာမမှ အထက်အဆင့်သို့ လွှဲပြောင်း ပေးသည့် မိခင်ရအနှုန်း (ကိုယ်ဝန်+ မွေးဖွားစဉ်+မွေးပြီး)	အရန်သားဖွားဆရာမမှ အထက်အဆင့်သို့ လွှဲပြောင်းပေးသည့် မိခင်ပေါင်း (ကိုယ်ဝန်+မွေးဖွားစဉ်+မွေးပြီး) ----- x ၁၀၀ ယခုလမှတ်ပုံတင်ကိုယ်ဝန်ဆောင် အသစ်ပေါင်း	ပုံစံ(၂-၁၅) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ(၂-၁)

မှတ်ပုံတင်မှတ်တမ်းစာအုပ်များ

- ၁။ ဆေးခန်းမှတ်ပုံတင်စာအုပ်
- ၂။ ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်မှုမှတ်တမ်း
- ၃။ မွေးဖွားမှုနှင့်သေဆုံးမှုမှတ်တမ်း
- ၄။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်ကျန်းမာရေးမှတ်တမ်းစာအုပ်
- ၅။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်မှတ်ပုံတင်စာအုပ်
- ၆။ သားဆက်ခြားနည်းလမ်းသုံးစွဲသူမှတ်တမ်း

သတင်းအချက်အလက်များ ကောက်ယူစုဆောင်းရမည့်နေရာဌာနများ

စဉ်	လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစား	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(ပြင်ပလူနာ)	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(အတွင်းလူနာ)	ဒေသန္တရ/မြို့မ/မိခင်နှင့်ကလေး	ကျောင်းကျန်းမာ	တိုက်နယ်/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ	နယ်စပ်ဆေးပေးခန်း	ကွင်းဆင်း
၂။ ၁	မိခင်နှင့်မျိုးဆက်ပွားကျန်းမာရေးလုပ်ငန်း ယခုလမှတ်ပုံတင်ကိုယ်ဝန်ဆောင်အသစ်ပေါင်း	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၂	မှတ်ပုံတင်ကိုယ်ဝန်ဆောင်(အသစ်)များအနက် ကိုယ်ဝန်(၁၂)ပတ်ဝန်းကျင် ကိုယ်ဝန်လာပြသူပေါင်း	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၃	မှတ်ပုံတင်ကိုယ်ဝန်ဆောင်(အသစ်)များအနက် ယခင်ကလေးမွေးပြီး(၂၄)လအတွင်း ယခုထပ်မံ ကိုယ်ဝန်ဆောင်သူပေါင်း	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓

စဉ်	လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစား	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(ပြင်ပလူနာ)	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(အတွင်းလူနာ)	ဒေသန္တရ/မြို့မ/မိခင်နှင့်ကလေး	ကျောင်းကျန်းမာ	တိုက်နယ်/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ	နယ်စပ်ဆေးပေးခန်း	ကွင်းဆင်း
၄	စောင့်ရှောက်ပေးသည့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်စုစုပေါင်း (သစ်+ဟောင်း အကြိမ်ပေါင်း)	✓	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၅	သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သောကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းကိုယ်တိုင် အိမ်တိုင်ရာရောက်မွေးဖွားပေး သည့်မိခင်ပေါင်း	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၆	သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူကိုယ်တိုင် အစိုးရ ဆေးရုံနှင့်ကျန်းမာရေးဌာနများရှိ သားဖွားခန်းများတွင် မွေးဖွားပေးသည့်မိခင်ပေါင်း	X	✓	✓	X	✓	✓	✓	X
၇	သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူနှင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင် စောင့်ရှောက်မှု အနည်းဆုံး(၈)ကြိမ်ရရှိခဲ့သည့် အရှင်မွေးမိခင်ပေါင်း	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၈	သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူနှင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင် စောင့်ရှောက်မှု အနည်းဆုံး(၄)ကြိမ်ရရှိခဲ့သည့် အရှင်မွေးမိခင်ပေါင်း	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၉	ကလေးမွေးပြီး အချင်းမကျမီ သားအိမ်ကျုံ့ဆေး ချက်ချင်းရရှိသည့် မွေးပြီးမိခင်ပေါင်း	X	✓	✓	X	✓	✓	✓	✓
၁၀	သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သောကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းကိုယ်တိုင် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေး သည့် မွေးပြီးမိခင်အသစ်ပေါင်း(မွေးဖွားပြီး (၄၈)နာရီ အတွင်း)(ကိုယ်တိုင်မွေးနှင့်အခြားသူမွေး)	✓	✓	✓	X	✓	✓	✓	✓
၁၁	သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူနှင့် မွေးပြီးမိခင် စောင့်ရှောက်မှု အနည်းဆုံး(၄)ကြိမ်ရရှိခဲ့သည့် အရှင်မွေး မိခင်ပေါင်း(ကိုယ်တိုင်မွေးနှင့်အခြားသူမွေး)	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၁၂	အထက်အဆင့်သို့ လွှဲပြောင်းပေးသည့် မိခင်ပေါင်း (ကိုယ်ဝန်+မွေးဖွားစဉ်+မွေးပြီး)	✓	✓	✓	X	✓	✓	✓	✓
၁၃	အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင် အသစ်ပေါင်း	✓	✓	✓	X	✓	✓	✓	✓

စဉ်	လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစား	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(ပြင်ပလူနာ)	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(အတွင်းလူနာ)	ဒေသန္တရ/မြို့မ/မိခင်နှင့်ကလေး	ကျောင်းကျန်းမာ	တိုက်နယ်/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ	နယ်စပ်ဆေးပေးခန်း	ကွင်းဆင်း
၁၄	အရန်သားဖွားဆရာမများ၏ လုပ်ငန်းများ အရန်သားဖွားဆရာမမှ မွေးဖွားပေးသည့် မိခင်ပေါင်း	X	X	X	X	X	X	X	✓
၁၅	အရန်သားဖွားဆရာမမှ အထက်အဆင့်သို့ လွှဲပြောင်း ပေးသည့် မိခင်ပေါင်း(ကိုယ်ဝန်+မွေးဖွားစဉ်+မွေးပြီး)	X	X	X	X	X	X	X	✓
၁၆	သားဆက်ခြားကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ သားဆက်ခြားစားဆေးဖြင့် စောင့်ရှောက်မှုရရှိသူပေါင်း	✓	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၁၇	(၃)လခံထိုးဆေး(အသားဆေး)ဖြင့် စောင့်ရှောက်မှုရရှိသူပေါင်း	✓	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၁၈	(၃)လခံထိုးဆေး(အရေပြားအောက်ထိုးဆေး)ဖြင့် စောင့်ရှောက်မှုရရှိသူပေါင်း	✓	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၁၉	လက်မောင်းအရေပြားအောက်ထည့်သားဆက်ခြား ပစ္စည်းဖြင့် စောင့်ရှောက်မှုရရှိသူပေါင်း	✓	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၂၀	သားအိမ်တွင်းထည့်သားဆက်ခြားပစ္စည်းဖြင့် စောင့်ရှောက်မှုရရှိသူပေါင်း	✓	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၂၁	အရေးပေါ်သားဆက်ခြားစားဆေးဖြင့် စောင့်ရှောက်မှုရရှိသူပေါင်း	✓	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၂၂	ကွန်ဒုံးဖြင့်စောင့်ရှောက်မှုရရှိသူပေါင်း	✓	X	✓	X	✓	✓	✓	✓

အသုံးပြုပုံ

ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များအား ကိုယ်ဝန်ဆောင်စဉ်မှစ၍ မွေးဖွားစဉ်နှင့် မွေးဖွားပြီးကာလ တစ်လျှောက် လိုအပ်သောကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ထားရှိမှု အခြေအနေတို့ကို နေရာဒေသအလိုက် သိရှိသုံးသပ်နိုင်ပြီး လိုအပ်သည်များကို အချိန်နှင့် တစ်ပြေးညီဆောင်ရွက်ကာ အရည်အသွေးပြည့်မီသော မိခင်နှင့်မျိုးဆက်ပွားကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုများ လက်လှမ်းမီရရှိစေခြင်းဖြင့် မိခင်သေဆုံးမှုနှုန်း လျော့နည်းကျဆင်းလာစေရန် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

လုပ်ငန်း လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစားနှင့် အဓိပ္ပာယ်ရှင်းလင်းချက် အမှတ်စဉ်

၃။ အာဟာရစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်း

အာဟာရစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများအား တာဝန်ကျဒေသအတွင်း ကာကွယ်ဆေး ထိုးခြင်း၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်၊ မွေးမိခင်နှင့် မွေးပြီးမိခင်များ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်း စသည့် လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ချိန်တွင် တစ်ပါတည်း ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

(၃-၁) ကိုယ်အလေးချိန်သည့် မွေးစကလေး(အရှင်မွေး)ပေါင်း ဆိုသည်မှာ မိမိတာဝန်ကျ ဒေသ၌ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း ကလေးမွေးဖွားပြီး(၂၄)နာရီအတွင်း အစီရင်ခံသူကိုယ်တိုင် ကိုယ်အလေးချိန်သည့် မွေးစကလေး(အရှင်မွေး)ဦးရေ ပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ (ကျား/မ ခွဲခြားဖော်ပြပါ။)

(၃-၂) ကိုယ်အလေးချိန်မပြည့်သည့် မွေးစကလေး(အရှင်မွေး)ပေါင်း ဆိုသည်မှာ မိမိ တာဝန်ကျဒေသ၌ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း ကလေးမွေးဖွားပြီး(၂၄)နာရီ အတွင်း အစီရင်ခံသူကိုယ်တိုင် ကိုယ်အလေးချိန်ရာ၌ ကိုယ်အလေးချိန်မပြည့်သည့် (၅ပေါင် ၈အောင်စ (သို့) ၅.၅ပေါင် (သို့) ၂.၅ ကီလိုဂရမ်အောက်ရှိ) မွေးစကလေး (အရှင်မွေး)ဦးရေပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ (ကျား/မ ခွဲခြားဖော်ပြပါ။)

(၃-၃) သူငယ်နာဘယ်ရီဘယ်ရီဖြစ်ပွားသည့် ကလေးပေါင်း(အသစ်) ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံ သည့်ကာလအတွင်း ဗီတာမင်ဘီဝမ်းချို့တဲ့မှုကြောင့်ဖြစ်ပွားသော သူငယ်နာ ဘယ်ရီဘယ်ရီရောဂါခံစားရသည့် တစ်နှစ်အောက်ကလေးဦးရေ(လူနာအသစ်) (အရှင်+အသေ)ပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ (ကျား/မ ခွဲခြားဖော်ပြပါ။)

(ဆေးရုံများတွင်ကုသမှုပေးသော သူငယ်နာဘယ်ရီဘယ်ရီ ဖြစ်ပွားသည့် ကလေး များအား ဆေးရုံစာရင်း၌သာထည့်သွင်းရန်၊ အစီရင်ခံသည့်ကျန်းမာရေးဌာန/ ဌာနခွဲတွင် လာရောက်ပြသသော သူငယ်နာဘယ်ရီဘယ်ရီဖြစ်ပွားသည့် ကလေးများ (ကုသ၊ ပျောက်ကင်းနှင့် လွှဲပြောင်း)အားလုံးအား ကျန်းမာရေးဌာန/ဌာနခွဲ၏ စာရင်း၌ ထည့်သွင်းရန်။)

(က) အဓိကလက္ခဏာများ	(ခ) သာမညလက္ခဏာများ
ကလေးသည် -	ကလေးသည် -
၁။ အသက်(၁)လမှ(၆)လအတွင်းဖြစ်ခြင်း။ ၂။ မိခင်၏ နို့တစ်မျိုးတည်းကို သောက်စို့ နေရခြင်း။ ၃။ အဆက်မပြတ် ငိုညည်းနေခြင်း။ ၄။ ငိုညည်းနေရာမှ အသံတိမ်သွားပြီး လုံးဝအသံမထွက်တော့ခြင်း။	၁။ (၄၈)နာရီအတွင်း နို့စို့နည်းသွားခြင်း။ ၂။ (၄၈)နာရီအတွင်း ဆီးနည်းသွားခြင်း။ ၃။ အန်ခြင်း၊ ဝမ်းချုပ်ခြင်း။ ၄။ အခြားရောဂါလက္ခဏာများ (ဥပမာ- ဖျားခြင်း၊ ဝမ်းလျှောခြင်း စသည်) မရှိခြင်း။
	နို့တိုက်မိခင်သည် -
၅။ ပြာနှမ်းခြင်း။ ၆။ အသက်ရှူခက်ခြင်း။ (ချောင်းမဆိုးပါ။) ၇။ သိသိသာသာ အသည်းကြီးနေခြင်း။ ၈။ တက်ခြင်း။ (မသိမသာ အတွင်းတက် တက်ခြင်းသာဖြစ်ပြီး အဖျားမရှိ၊ အချိန် မကြာ၊ ငယ်ထိပ်မဖောင်း၊ ဇက်မတောင့် တတ်ပါ။)	၅။ အစားရှောင်ခြင်း။ ၆။ ခြေလက်များ ထုံကျဉ်နေခြင်း။ ၇။ ခြေလက်များမသယ်ချင်၊ ခြေကုန်လက်ပန်း ကျနေခြင်း။ ၈။ ဗီတာမင်ဘီ ချို့တဲ့သော အခြားလက္ခဏာ များ (ဥပမာ- ကျီးကန်းပါးစပ်) ရှိခြင်း။
အဓိကလက္ခဏာ အနည်းဆုံး (၄) ခု	
အဓိကလက္ခဏာ (၃)ခု + သာမညလက္ခဏာ (၂)ခု	

- (၃-၄) သန်ချဆေးရရှိသည့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်ပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလ အတွင်း ကိုယ်ဝန်ဆောင်စောင့်ရှောက်မှုခံယူစဉ် သန်ချဆေးရရှိသည့် ကိုယ်ဝန် (၃)လအထက် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်ဦးရေပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၃-၅) ကိုယ်ဝန်ဆောင်စဉ် သံဓာတ်ပါဝင်သောဆေးပြား (၃)ကြိမ်နှင့်အထက်ရရှိသည့် မွေးဖွားပြီးမိခင်ပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း တာဝန်ကျဒေသရှိ မွေးဖွားပြီးမိခင်များအနက် ကိုယ်ဝန်ဆောင်စဉ်သောက်သုံးရန် သံဓာတ်ဆေးပြား (၃)ကြိမ်နှင့်အထက် (သံဓာတ်ဆေးပြား (၉၀)ပြားနှင့်အထက်)ရရှိသည့် မွေးဖွားပြီး မိခင်ဦးရေပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

သံဓာတ်ဆေးပြား တိုက်ကျွေးနည်း

- ၁။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်တစ်ဦးသည် ကိုယ်ဝန်ဆောင်စဉ် သံဓာတ်ဆေးပြား (၁၈၀)ပြား သောက်ရမည်။ တစ်ကြိမ်လျှင် သံဓာတ်ဆေးပြား (၃၀)ပြားနှုန်းဖြင့် (၆)ကြိမ် ရရှိရမည်။
- ၂။ ကိုယ်ဝန်(၇)လမတိုင်မီ သံဓာတ်ဆေးပြားတစ်ပြားအား ညအိပ်ရာဝင်ချိန် သောက်ရန်။ (ကိုယ်ဝန်ရှိမှန်းသိသည်မှ ကိုယ်ဝန်(၇)လအထိ သံဓာတ်ဆေးပြား တစ်နေ့တစ်ပြားနှုန်း ဖြင့် တစ်လစာသောက်ရန် (၃၀)ပြား ပေးရမည်။)
- ၃။ ကိုယ်ဝန်(၇)လနောက်ပိုင်းတွင် သံဓာတ်ဆေးပြားတစ်ပြားအား နံနက်တစ်ကြိမ်၊ ညတစ်ကြိမ် တစ်နေ့(၂)ကြိမ်သောက်ရန်။
(ကိုယ်ဝန်(၇)လနောက်ပိုင်း သံဓာတ်ဆေးပြား တစ်နေ့နှစ်ပြားနှုန်းဖြင့် နှစ်ပတ်စာ သောက်ရန် (၃၀)ပြား ပေးရမည်။)

- (၃-၆) ဗီတာမင်ဘီဝမ်းဆေးပြားရရှိသည့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်ပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း ကိုယ်ဝန်(၃၆)ပတ်မှမွေးဖွားသည်အထိ သောက်သုံးရန် ဗီတာမင်ဘီဝမ်းဆေးပြားရရှိသည့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်ဦးရေပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ (ဗီတာမင်ဘီဝမ်းဆေးပြား (၄)ပတ်စာအဖြစ် (၁၀)မီလီဂရမ်ဆေးပြား (၂၈)ပြား (သို့) (၅၀)မီလီဂရမ်ဆေးပြား (၇)ပြား ပေးရပါမည်။)
- (၃-၇) ဗီတာမင်ဘီဝမ်းဆေးပြားရရှိသည့် မွေးဖွားပြီး(မီးတွင်း)မိခင်ပေါင်း(မွေးဖွားပြီး ၄၂ရက်အတွင်း) ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း မွေးဖွားသည့်နေ့မှ (၄၂)ရက်အထိ သောက်သုံးရန် ဗီတာမင်ဘီဝမ်းဆေးပြားရရှိသည့် မွေးဖွားပြီး (မီးတွင်း)မိခင်ဦးရေပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ (ဗီတာမင်ဘီဝမ်းဆေးပြား (၆)ပတ်စာအဖြစ် (၁၀)မီလီဂရမ်ဆေးပြား (၄၂)ပြား (သို့) (၅၀)မီလီဂရမ်ဆေးပြား (၁၁)ပြား ပေးရပါမည်။)
- (၃-၈) ဗီတာမင်ဘီဝမ်းဆေးပြားရရှိသည့် နို့တိုက်မိခင်ပေါင်း(မွေးဖွားပြီး ၄၃ရက်မှ ၈၄ရက်အထိ) ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း မွေးဖွားပြီး (၄၃)ရက်မှ (၈၄)ရက်အထိ သောက်သုံးရန် ဗီတာမင်ဘီဝမ်းဆေးပြားရရှိသည့် နို့တိုက်မိခင်ဦးရေပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ (ဗီတာမင်ဘီဝမ်းဆေးပြား (၆)ပတ်စာအဖြစ် (၁၀)မီလီဂရမ်ဆေးပြား (၄၂)ပြား (သို့) (၅၀)မီလီဂရမ်ဆေးပြား (၁၁)ပြား ပေးရပါမည်။)

- (၃-၉) ဗီတာမင်အေရရှိသည့် မွေးဖွားပြီး(မီးတွင်း)မိခင်ပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့် ကာလအတွင်း မွေးဖွားပြီး(၄၂)ရက်အတွင်း၌ ဗီတာမင်အေ(ယူနစ်နှစ်သိန်းအား) ရရှိသည့် မွေးဖွားပြီး(မီးတွင်း)မိခင်ဦးရေပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၃-၁၀) ဟီမိုဂလိုဘင်ပမာဏစစ်ဆေးသော ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်ပေါင်း(အသစ်) ဆိုသည် မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း ဟီမိုဂလိုဘင်ပမာဏစစ်ဆေးမှုခံယူခဲ့သော ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်ဦးရေပေါင်း(အသစ်)ကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၃-၁၁) သွေးအားနည်းသော ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်ပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလ အတွင်း ဟီမိုဂလိုဘင်ပမာဏ 11 g/dl (၅%)အောက် လျော့နည်းသည်ကို ပထမဆုံး အကြိမ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိသော ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်ဦးရေပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၃-၁၂) ဗီတာမင်အေရရှိသည့် အသက်(၆)လမှ တစ်နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း ဗီတာမင်အေ(ယူနစ်တစ်သိန်းအား)ရရှိသည့် အသက် (၆)လမှ တစ်နှစ်အောက်ကလေးဦးရေပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ (ကျား/မ ခွဲခြား ဖော်ပြပါ။)
- (၃-၁၃) ဗီတာမင်အေရရှိသည့် အသက်(၁)နှစ်မှ (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း ဗီတာမင်အေ(ယူနစ်နှစ်သိန်းအား) ရရှိသည့် အသက် (၁)နှစ်မှ (၅)နှစ်အောက်ကလေးဦးရေပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ (ကျား/မ ခွဲခြား ဖော်ပြပါ။)
- (၃-၁၄) သန်ချဆေးရရှိသည့် အသက်(၂)နှစ်မှ (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း သန်ချဆေးရရှိသည့် အသက်(၂)နှစ်မှ (၅)နှစ်အောက် ကလေးဦးရေပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ (ကျား/မ ခွဲခြားဖော်ပြပါ။)

အသက်(၅)နှစ်အောက်ကလေးများ ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးမှုစောင့်ကြပ်ခြင်းလုပ်ငန်း

အသက်(၅)နှစ်အောက်ကလေးများ ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးမှုစောင့်ကြပ်ခြင်းလုပ်ငန်း ဖြစ် သည့် ပုံမှန်ကိုယ်အလေးချိန်ခြင်းနှင့် လက်မောင်းလုံးပတ်တိုင်းတာခြင်းတို့အား ပုံမှန်ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများဖြစ်သည့် ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း၊ ဆေးခန်း (သို့) ကွင်းဆင်းရာတွင် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်း စသည့် လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ချိန်တွင် တစ်ပါတည်း ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

မိမိတာဝန်ကျဒေသရှိ အသက်(၅)နှစ်အောက်ကလေးတိုင်းအား ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း မရှိပါက ကောက်ကွက်များသတ်မှတ်၍ အလှည့်ကျကောက်ကွက်ရှိ အသက် (၅)နှစ်အောက်ကလေးတိုင်းအား ကိုယ်အလေးချိန်ခြင်းနှင့် လက်မောင်းလုံးပတ်

တိုင်းတာခြင်းဖြင့် လတ်တလောအာဟာရချို့တဲ့သည့် (Wasting) ကလေးများကို ဆန်းစစ်ဖော်ထုတ်ရပါမည်။ ဆန်းစစ်ဖော်ထုတ်သိရှိပြီးသည့် အာဟာရချို့တဲ့(ဝါနီ) ကလေးများအား လတ်တလောအာဟာရချို့တဲ့မှု ဘက်စုံကုသစောင့်ရှောက်ခြင်း ဆိုင်ရာ ကုထုံးလမ်းညွှန်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

(၃-၁၅) ကိုယ်အလေးချိန်သည့် (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့် ကာလအတွင်း ကိုယ်အလေးချိန်သည့် အသက်(၅)နှစ်အောက်ကလေးဦးရေပေါင်း ကိုဆိုလိုပါသည်။ (ကျား/မ ခွဲခြားဖော်ပြပါ။) (အမှန်တကယ် ကိုယ်အလေးချိန် သည့် အသက်(၅)နှစ်အောက်ကလေးဦးရေကိုသာ ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။)

(၃-၁၆) ကိုယ်အလေးချိန်အဝါရောင်အတွင်းရှိ (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း ဆိုသည်မှာ ကိုယ်အလေးချိန်သည့်အသက်(၅)နှစ်အောက်ကလေးများအနက် ကိုယ်အလေးချိန် ကတ် (Growth Chart) တွင် အဝါရောင်အတွင်းကျရောက်သော (Moderate Underweight) ကလေးဦးရေပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ (ကျား/မ ခွဲခြားဖော်ပြပါ။)

(၃-၁၇) ကိုယ်အလေးချိန်အနီရောင်အတွင်းရှိ (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း ဆိုသည်မှာ ကိုယ်အလေးချိန်သည့်အသက်(၅)နှစ်အောက်ကလေးများအနက် ကိုယ်အလေးချိန် ကတ် (Growth Chart) တွင် အနီရောင်အတွင်းကျရောက်သော (Severe Underweight) ကလေးဦးရေပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ (ကျား/မ ခွဲခြားဖော်ပြပါ။)

(၃-၁၈) လက်မောင်းလုံးပတ်တိုင်းတာသော (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း လက်မောင်းလုံးပတ် (Mid-Upper Arm Circumference - MUAC) တိုင်းတာသည့် အသက်(၆)လမှ (၅)နှစ်အောက်ကလေးဦးရေ ပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ (ကျား/မ ခွဲခြားဖော်ပြပါ။)

(၃-၁၉) လတ်တလောအတော်အတန်အာဟာရချို့တဲ့သော (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း ဆိုသည်မှာ လက်မောင်းလုံးပတ်တိုင်းတာသည့် အသက်(၅)နှစ်အောက်ကလေး များအနက် MUAC Tape တွင် အဝါရောင်(၁၁၅ မှ ၁၂၅ မီလီမီတာအောက်) အတွင်း ကျရောက်သော (Moderate Wasting) ကလေးဦးရေပေါင်းကို ဆိုလိုပါ သည်။ (ကျား/မ ခွဲခြားဖော်ပြပါ။)

(၃-၂၀) လတ်တလောအပြင်းအထန်အာဟာရချို့တဲ့သော (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း ဆိုသည်မှာ လက်မောင်းလုံးပတ်တိုင်းတာသည့် အသက်(၅)နှစ်အောက်ကလေး များအနက် MUAC Tape တွင် အနီရောင်(၁၁၅ မီလီမီတာအောက်) ကျရောက် သော (Severe Wasting) ကလေးဦးရေပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ (ကျား/မ ခွဲခြား ဖော်ပြပါ။)

(၃-၂၁) အာဟာရစောင့်ရှောက်မှုရရှိသည့် လတ်တလောအတော်အတန်အာဟာရချို့တဲ့သော (၅)နှစ်အောက်ကလေးအသစ်ပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း လတ်တလောအတော်အတန်အာဟာရချို့တဲ့သော အသက်(၅)နှစ်အောက်ကလေးများအနက် ဘက်စုံကုသစောင့်ရှောက်ခြင်းဆိုင်ရာ ကုထုံးလမ်းညွှန်အတိုင်း အာဟာရစောင့်ရှောက်မှုပေးခဲ့သည့် ကလေးဦးရေအသစ်ပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ (ကျား/မ ခွဲခြားဖော်ပြပါ။)

(၃-၂၂) အာဟာရစောင့်ရှောက်မှုရရှိသည့် လတ်တလောအပြင်းအထန်အာဟာရချို့တဲ့သော (၅)နှစ်အောက်ကလေးအသစ်ပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း လတ်တလောအပြင်းအထန်အာဟာရချို့တဲ့သော အသက်(၅)နှစ်အောက်ကလေးများအနက် ဘက်စုံကုသစောင့်ရှောက်ခြင်းဆိုင်ရာ ကုထုံးလမ်းညွှန်အတိုင်း အာဟာရစောင့်ရှောက်မှုပေးခဲ့သည့် ကလေးဦးရေအသစ်ပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ (ကျား/မ ခွဲခြားဖော်ပြပါ။)

သံဓာတ်ပါဝင်သောအဏုအာဟာရမှုန့် တိုက်ကျွေးခြင်းလုပ်ငန်း

အသက်(၆)လမှ (၂၄)လအောက် ကလေးများတွင် (အထူးသဖြင့် ဖြည့်စွက်စာကျွေးချိန်တွင်) သွေးအားနည်းခြင်းနှင့် အဏုအာဟာရချို့တဲ့ခြင်းမှ ကာကွယ်ရန် အဆိုပါကလေးများအား ပုံမှန်ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုဆောင်ရွက်ချိန်တွင် သံဓာတ်ပါဝင်သော အဏုအာဟာရမှုန့်ကို တစ်နေ့တစ်ထုပ်နှုန်းဖြင့် (၂)လဆက်တိုက် တိုက်ကျွေးပြီး (၄)လနား၍ (၂)လဆက်တိုက် ထပ်မံတိုက်ကျွေးရန် ဖြစ်ပါသည်။ စုစုပေါင်းအထုပ် (၁၂၀) တိုက်ကျွေးရမည်ဖြစ်ပါသည်။

(၃-၂၃) သံဓာတ်ပါဝင်သောအဏုအာဟာရမှုန့် (၃၀)ထုပ်နှင့်အထက်ရရှိသည့် အသက်(၆)လမှ (၂၄)လအောက်ကလေးပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း တာဝန်ကျဒေသရှိ အသက်(၆)လမှ (၂၄)လအောက်ကလေးများအနက် သံဓာတ်ပါဝင်သော အဏုအာဟာရမှုန့် (၃၀)ထုပ်နှင့်အထက်ရရှိသော ကလေးဦးရေပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ (ကျား/မ ခွဲခြားဖော်ပြပါ။)

သံဓာတ်ပါဝင်သောအားဆေးတိုက်ကျွေးခြင်းလုပ်ငန်း

အလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်းကျောင်းသူများတွင် သံဓာတ်ချို့တဲ့မှုကြောင့် ဖြစ်ပွားတတ်သည့် သွေးအားနည်းရောဂါမှကာကွယ်ရန် သံဓာတ်ပါဝင်သောအားဆေးကို တစ်ပတ်လျှင်နှစ်ကြိမ်၊ တစ်ကြိမ်လျှင်တစ်ပြားနှုန်းဖြင့် စာသင်နှစ်၏ ကျောင်းဖွင့်ကာလအတွင်း ဆေးပြား(၈၀) တိုက်ကျွေးရမည်ဖြစ်ပါသည်။

(၃-၂၄) သံဓာတ်ပါဝင်သောအားဆေး (၄၀)ပြားနှင့်အထက်ရရှိသည့် ကျောင်းသူပေါင်း ဆိုသည်မှာတာဝန်ကျဒေသရှိ အလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်းကျောင်းသူများအနက် စာသင်နှစ်၏ ဇွန်လမှဒီဇင်ဘာလအတွင်း သံဓာတ်ပါဝင်သောအားဆေး (၄၀)ပြား နှင့်အထက်ရရှိသော ကျောင်းသူပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

(အောက်တိုဘာ-ဒီဇင်ဘာ သုံးလချုပ်တွင်သာ ဖြည့်သွင်းရန်။)

(၃-၂၅) သံဓာတ်ပါဝင်သောအားဆေး (၄၀)ပြားအောက်ရရှိသည့် ကျောင်းသူပေါင်း ဆိုသည်မှာတာဝန်ကျဒေသရှိ အလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်းကျောင်းသူများအနက် စာသင်နှစ်၏ ဇွန်လမှဒီဇင်ဘာလအတွင်း သံဓာတ်ပါဝင်သောအားဆေး (၄၀)ပြား အောက်ရရှိသော ကျောင်းသူပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

(အောက်တိုဘာ-ဒီဇင်ဘာ သုံးလချုပ်တွင်သာ ဖြည့်သွင်းရန်။)

မှတ်ချက်- သံဓာတ်ဆေးပြား လုံးဝမရရှိသော ကျောင်းသူစာရင်းများ မထည့်ရန်။

အိုင်အိုဒင်းဆားစားသုံးမှုစစ်ဆေးခြင်း

အိုင်အိုဒင်းဆားစားသုံးမှုစစ်ဆေးခြင်းကို (၁)လလျှင် ကောက်ကွက်(၁)ခုနှုန်းဖြင့် (၁)နှစ်ပြည့်လျှင် တာဝန်ကျဒေသတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံမိအောင် ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ကောက်ကွက် ဆိုသည်မှာ အလှည့်ကျသွားရောက်၍ လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လူဦးရေအရေအတွက် အကြမ်းဖျင်းတူညီအောင် သတ်မှတ် ထားသည့် ရပ်ကွက်/ကျေးရွာ (သို့) ရပ်ကွက်/ကျေးရွာ၏အစိတ်အပိုင်း (သို့) ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအတွဲကို ဆိုလိုပါသည်။

ကောက်ကွက်(၁)ခုအတွင်းရှိ အိမ်ထောင်စုများအနက်မှ ကျပန်းနည်းဖြင့် အိမ်ထောင်စု (၁၀)စုရွေးချယ်ပြီး အိမ်သုံးဆား နမူနာ(၁)ခုစီ ရယူစစ်ဆေးရာတွင် အရည်အသွေးပြည့် (၁၅-ပီပီအမ်)အထက် အိုင်အိုဒင်းဆားအရေအတွက် (၉)ခု (သို့) (၁၀)ခု တွေ့ရှိပါက အရည်အသွေးပြည့် အိုင်အိုဒင်းဆားစားသုံးမှု စံမီသည် (Pass) ဟု သတ်မှတ်ပြီး (၈)ခု (သို့) (၈)ခုထက် လျော့နည်းပါက စံမမီ (Fail) ဟု သတ်မှတ်ပါသည်။

(၃-၂၆) အရည်အသွေးပြည့်အိုင်အိုဒင်းဆားစားသုံးမှု စံမီသည့် အလှည့်ကျရပ်ကွက်/ ကျေးရွာ(ကောက်ကွက်)ပေါင်း ဆိုသည်မှာ တာဝန်ကျဒေသရှိ အရည်အသွေးပြည့် အိုင်အိုဒင်းဆားစားသုံးမှု စံမီသည့်ကောက်ကွက်အရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါသည်။

(၃-၂၇) အရည်အသွေးပြည့်အိုင်အိုဒင်းဆားစားသုံးမှု စံမမီသည့် အလှည့်ကျရပ်ကွက်/ ကျေးရွာ(ကောက်ကွက်)ပေါင်း ဆိုသည်မှာ တာဝန်ကျဒေသရှိ အရည်အသွေးပြည့် အိုင်အိုဒင်းဆားစားသုံးမှု စံမမီသည့်ကောက်ကွက်အရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါသည်။

ညွှန်ကိန်းများတွက်ချက်နည်း

စဉ်	ညွှန်ကိန်းများ	တွက်ချက်ပုံ	တွက်နည်းသင်္ကေတ
၃။	အာဟာရစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်း		
၃.၁	ကိုယ်အလေးချိန်မပြည့်သည့် မွေးစကလေးရာနှုန်း (% of low birth weight)	ကိုယ်အလေးချိန်မပြည့်သည့် မွေးစကလေး(အရှင်မွေး)ပေါင်း ----- x ၁၀၀ ကိုယ်အလေးချိန်သည့် မွေးစကလေး (အရှင်မွေး)ပေါင်း	ပုံစံ(၃-၂) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ(၃-၁)
၃.၂	ကိုယ်အလေးချိန်မပြည့်သည့် ကလေးမွေးဖွားမှုရာနှုန်း (Incidence of low birth weight among newborns)	ကိုယ်အလေးချိန်မပြည့်သည့် မွေးစကလေး(အရှင်မွေး)ပေါင်း ----- x ၁၀၀ အရှင်မွေးဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၃-၂) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ(၁၀-၁)
၃.၃	သူငယ်နာဘယ်ရီဘယ်ရီ ဖြစ်ပွား မှုနှုန်း (အရှင်မွေး ၁,၀၀၀ လျှင်)	သူငယ်နာဘယ်ရီဘယ်ရီဖြစ်ပွားသည့် ကလေးပေါင်း(အသစ်) ----- x ၁,၀၀၀ အရှင်မွေးဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၃-၃) ----- x ၁,၀၀၀ ပုံစံ(၁၀-၁)
၃.၄	သန်ချဆေးရရှိသည့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်ရာနှုန်း	သန်ချဆေးရရှိသည့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်ပေါင်း ----- x ၁၀၀ ခန့်မှန်းကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်ဦးရေ	ပုံစံ(၃-၄) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ(၈-၇)
၃.၅	ကိုယ်ဝန်ဆောင်စဉ် သံဓာတ် ပါဝင်သော ဆေးပြား(၃)ကြိမ်နှင့် အထက်ရရှိသည့် မွေးဖွားပြီး မိခင်ရာနှုန်း	ကိုယ်ဝန်ဆောင်စဉ် သံဓာတ်ပါဝင်သော ဆေးပြား (၃)ကြိမ်နှင့်အထက်ရရှိသည့် မွေးဖွားပြီးမိခင်ပေါင်း ----- x ၁၀၀ အရှင်မွေးဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၃-၅) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ(၁၀-၁)
၃.၆	ဗီတာမင်ဘီဝမ်းဆေးပြား ရရှိသည့်ကိုယ်ဝန်ဆောင် မိခင်ရာနှုန်း	ဗီတာမင်ဘီဝမ်းဆေးပြားရရှိသည့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်ပေါင်း ----- x ၁၀၀ ခန့်မှန်းကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်ဦးရေ	ပုံစံ(၃-၆) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ(၈-၇)
၃.၇	ဗီတာမင်ဘီဝမ်းဆေးပြား ရရှိသည့် မွေးဖွားပြီး (မီးတွင်း)မိခင်ရာနှုန်း	ဗီတာမင်ဘီဝမ်းဆေးပြားရရှိသည့် မွေးဖွားပြီး(မီးတွင်း) မိခင်ပေါင်း ----- x ၁၀၀ အရှင်မွေးဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၃-၇) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ(၁၀-၁)

စဉ်	ညွှန်ကိန်းများ	တွက်ချက်ပုံ	တွက်နည်းသင်္ကေတ
၃.၈	ဗီတာမင်ဘီဝမ်းဆေးပြား ရရှိသည့်နို့တိုက်မိခင်ရာနှုန်း	ဗီတာမင်ဘီဝမ်းဆေးပြားရရှိသည့် နို့တိုက်မိခင်ပေါင်း ----- x ၁၀၀ အရှင်မွေးဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ၁(၃-၈) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ၁(၁၀-၁)
၃.၉	ဗီတာမင်အေရရှိသည့် မွေးဖွားပြီး(မီးတွင်း) မိခင်ရာနှုန်း	ဗီတာမင်အေရရှိသည့် မွေးဖွားပြီး(မီးတွင်း)မိခင်ပေါင်း ----- x ၁၀၀ အရှင်မွေးဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ၁(၃-၉) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ၁(၁၀-၁)
၃.၁၀	သွေးအားနည်းသော ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်ရာနှုန်း	သွေးအားနည်းသော ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်ပေါင်း ----- x ၁၀၀ ဟီမိုဂလိုဘင်ပမာဏ စစ်ဆေးသော ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်ပေါင်း(အသစ်)	ပုံစံ၁(၃-၁၁) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ၁(၃-၁၀)
၃.၁၁	ဗီတာမင်အေရရှိသည့် အသက်(၆)လမှတစ်နှစ်အောက် ကလေးရာနှုန်း	ဗီတာမင်အေရရှိသည့် အသက်(၆)လမှ တစ်နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း ----- x ၁၀၀ အသက်တစ်နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း	ပုံစံ၂(၃-၁၂) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ၃(၁)(တစ်နှစ် အောက်)x၁.၂၅
၃.၁၂	ဗီတာမင်အေရရှိသည့် အသက်(၁)နှစ်မှ (၅)နှစ်အောက် ကလေးရာနှုန်း	ဗီတာမင်အေရရှိသည့် အသက်(၁)နှစ်မှ (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း/၂ ----- x ၁၀၀ အသက်(၁)နှစ်မှ(၅)နှစ်အောက် ကလေးပေါင်း	ပုံစံ၂(၃-၁၃)/၂ ----- x ၁၀၀ ပုံစံ၃(၁)(၁-၄ နှစ်) x ၁.၀၆၂၅
၃.၁၃	သန်ချဆေးရရှိသည့် အသက်(၂)နှစ်မှ (၅)နှစ်အောက် ကလေးရာနှုန်း	သန်ချဆေးရရှိသည့်အသက်(၂)နှစ်မှ (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း/၂ ----- x ၁၀၀ အသက်(၂)နှစ်မှ(၅)နှစ်အောက် ကလေးပေါင်း	ပုံစံ၂(၃-၁၄)/၂ ----- x ၁၀၀ ပုံစံ၃(၁)(၂-၄ နှစ်) x ၁.၀၆၂၅
၃.၁၄	အတော်အတန် ကိုယ်အလေးချိန် လျော့နည်းသည့် (Moderate Underweight) (၅)နှစ်အောက်ကလေးရာနှုန်း	ကိုယ်အလေးချိန်အဝါရောင်အတွင်းရှိ (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း ----- x ၁၀၀ ကိုယ်အလေးချိန်သည့် (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း	ပုံစံ၂(၃-၁၆) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ၂(၃-၁၅)

စဉ်	ညွှန်ကိန်းများ	တွက်ချက်ပုံ	တွက်နည်းသင်္ကေတ
၃.၁၅	အပြင်းအထန် ကိုယ်အလေးချိန် လျော့နည်းသည့် (Severe Underweight) (၅)နှစ်အောက်ကလေးရာနှုန်း	ကိုယ်အလေးချိန်အနီရောင်အတွင်းရှိ (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း ----- x ၁၀၀	ပုံစံ ၂(၃-၁၇) ----- x ၁၀၀
၃.၁၆	ကိုယ်အလေးချိန်လျော့နည်း သည့် (Underweight) (၅)နှစ်အောက်ကလေးရာနှုန်း	ကိုယ်အလေးချိန်သည့် (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း ကိုယ်အလေးချိန်အဝါရောင်နှင့်အနီရောင် အတွင်းရှိ (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း ----- x ၁၀၀	ပုံစံ ၂(၃-၁၆)+(၃-၁၇) ----- x ၁၀၀
၃.၁၇	လတ်တလောအတော်အတန် အာဟာရချို့တဲ့သော (Moderate Wasting) (၅)နှစ်အောက် ကလေးရာနှုန်း (MAM)	လတ်တလောအတော်အတန်အာဟာရ ချို့တဲ့သော (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း ----- x ၁၀၀	ပုံစံ ၂(၃-၁၉) ----- x ၁၀၀
၃.၁၈	လတ်တလောအပြင်းအထန် အာဟာရချို့တဲ့သော (Severe Wasting) (၅)နှစ်အောက် ကလေးရာနှုန်း (SAM)	လတ်တလောအပြင်းအထန်အာဟာရ ချို့တဲ့သော (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း ----- x ၁၀၀	ပုံစံ ၂(၃-၂၀) ----- x ၁၀၀
၃.၁၉	လတ်တလောအာဟာရ ချို့တဲ့သော (Any Wasting) (၅)နှစ်အောက်ကလေးရာနှုန်း	လတ်တလောအာဟာရချို့တဲ့သော (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း ----- x ၁၀၀	ပုံစံ ၂(၃-၁၉)+(၃-၂၀) ----- x ၁၀၀
၃.၂၀	အာဟာရစောင့်ရှောက်မှုရရှိသည့် လတ်တလောအတော်အတန် အာဟာရချို့တဲ့ကလေးရာနှုန်း	အာဟာရစောင့်ရှောက်မှုရရှိသည့် လတ်တလောအတော်အတန်အာဟာရ ချို့တဲ့သော(၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း ----- x ၁၀၀	ပုံစံ ၂(၃-၂၁) ----- x ၁၀၀
၃.၂၁	အာဟာရစောင့်ရှောက်မှုရရှိသည့် လတ်တလော အပြင်းအထန် အာဟာရချို့တဲ့ကလေးရာနှုန်း	လတ်တလောအတော်အတန်အာဟာရ ချို့တဲ့သော(၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း ----- x ၁၀၀	ပုံစံ ၂(၃-၂၁) ----- x ၁၀၀
၃.၂၂	အာဟာရစောင့်ရှောက်မှုရရှိသည့် လတ်တလော အပြင်းအထန် အာဟာရချို့တဲ့ကလေးရာနှုန်း	လတ်တလောအပြင်းအထန်အာဟာရ ချို့တဲ့သော(၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း ----- x ၁၀၀	ပုံစံ ၂(၃-၂၂) ----- x ၁၀၀
၃.၂၃	အာဟာရစောင့်ရှောက်မှုရရှိသည့် လတ်တလော အပြင်းအထန် အာဟာရချို့တဲ့ကလေးရာနှုန်း	လတ်တလောအပြင်းအထန်အာဟာရ ချို့တဲ့သော(၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း ----- x ၁၀၀	ပုံစံ ၂(၃-၂၃) ----- x ၁၀၀

စဉ်	ညွှန်ကိန်းများ	တွက်ချက်ပုံ	တွက်နည်းသင်္ကေတ
၃.၂၂	အာဟာရစောင့်ရှောက်မှု ရရှိသည့် လတ်တလော အာဟာရချို့တဲ့ကလေး ရာနှုန်း	အာဟာရစောင့်ရှောက်မှုရရှိသည့် လတ်တလောအာဟာရချို့တဲ့သော (၅)နှစ်အောက်ကလေးအသစ်ပေါင်း ----- x ၁၀၀ လတ်တလောအာဟာရချို့တဲ့သော (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း	ပုံစံ ၂(၃-၂၁)+(၃-၂၂) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ ၂(၃-၁၉)+(၃-၂၀)
၃.၂၃	သံဓာတ်ပါဝင်သော အဏုအာဟာရမှုန့် (၃၀)ထုပ်နှင့် အထက်ရရှိသည့် ကလေးရာနှုန်း	သံဓာတ်ပါဝင်သောအဏုအာဟာရမှုန့် (၃၀)ထုပ်နှင့်အထက်ရရှိသည့် အသက် (၆)လမှ (၂၄)လအောက်ကလေးပေါင်း ----- x ၁၀၀ အသက်(၆)လမှ(၂၄)လအောက် ကလေးပေါင်း	ပုံစံ ၂(၃-၂၃) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ ၃(၁)[(တစ်နှစ်အောက်)/၂] + (၁)နှစ်မှ (၂) နှစ်အောက်
၃.၂၄	သံဓာတ်ပါဝင်သော အားဆေး (၄၀)ပြားနှင့် အထက်ရရှိသည့် ကျောင်းသူရာနှုန်း	သံဓာတ်ပါဝင်သောအားဆေး (၄၀)ပြား နှင့်အထက်ရရှိသည့် ကျောင်းသူပေါင်း ----- x ၁၀၀ အလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်း ကျောင်းသူပေါင်း	ပုံစံ ၂(၃-၂၄) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ ၃(၆-၄)(မ)+ (၆-၅)(မ)
၃.၂၅	သံဓာတ်ပါဝင်သော အားဆေး (၄၀)ပြားအောက်ရရှိသည့် ကျောင်းသူရာနှုန်း	သံဓာတ်ပါဝင်သောအားဆေး (၄၀)ပြား အောက်ရရှိသည့် ကျောင်းသူပေါင်း ----- x ၁၀၀ အလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်း ကျောင်းသူပေါင်း	ပုံစံ ၂(၃-၂၅) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ ၃(၆-၄)(မ)+ (၆-၅)(မ)
၃.၂၆	စစ်ဆေးသည့်ကောက်ကွက်များ အနက် အရည်အသွေးပြည့် အိုင်အိုင်ဒင်းဆားစားသုံးမှု စံမီသည့် ကောက်ကွက်ရာနှုန်း	အရည်အသွေးပြည့်အိုင်အိုင်ဒင်းဆား စားသုံးမှု စံမီသည့် ကောက်ကွက်ပေါင်း ----- x ၁၀၀ အိုင်အိုင်ဒင်းဆားစားသုံးမှုစစ်ဆေးသည့် ကောက်ကွက်ပေါင်း	ပုံစံ ၂(၃-၂၆) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ ၂(၃-၂၆)+(၃-၂၇)
၃.၂၇	စစ်ဆေးသည့်ကောက်ကွက်များ အနက် အရည်အသွေးပြည့် အိုင်အိုင်ဒင်းဆားစားသုံးမှု စံမီသည့် ကောက်ကွက်ရာနှုန်း	အရည်အသွေးပြည့်အိုင်အိုင်ဒင်းဆား စားသုံးမှု စံမီသည့် ကောက်ကွက်ပေါင်း ----- x ၁၀၀ အိုင်အိုင်ဒင်းဆားစားသုံးမှုစစ်ဆေးသည့် ကောက်ကွက်ပေါင်း	ပုံစံ ၂(၃-၂၇) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ ၂(၃-၂၆)+(၃-၂၇)

ညွှန်ကိန်းအမှတ် (၃-၁၁)၊ (၃-၁၂)နှင့် (၃-၁၃)တွင် ပိုင်းခြေများအား မြောက်ဖော်ကိန်းများ ထည့်သွင်းတွက်ချက်ထားပါသည်။ ထိုသို့ တွက်ချက်ရသည့်အကြောင်းရင်းမှာ ဆေးတိုက်ကျွေး ရာတွင် ပြက္ခဒိန်နှစ်၏ အချိန်တစ်ခုတွင်ရှိသော အသက်(၆)လမှ (၅)နှစ်အောက်ကလေးဦးရေ ကိုသာ တစ်နှစ်လျှင်နှစ်ကြိမ် တိုက်ကျွေးခြင်းမဟုတ်ဘဲ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း သတ်မှတ်အသက်ပြည့်လာသည့်ကလေးများကိုလည်း သတ်မှတ်အကြိမ်အတိုင်း တိုက်ကျွေးသည့် အတွက် အမှန်တကယ်ဆေးတိုက်နိုင်သည့်ကလေးသည် နှစ်ကုန် (Headcount) ကောက်ယူ ထားသည့် ကလေးဦးရေထက် ပိုပါသည်။ သတ်မှတ်အသက်အုပ်စုသို့ အသက်ပြည့်မီလာမည့် ကလေးဦးရေကို အနီးစပ်ဆုံးရရှိနိုင်ရန် မြောက်ဖော်ကိန်းများ ထည့်သွင်းတွက်ချက်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

မှတ်ပုံတင်မှတ်တမ်းစာအုပ်များ

- ၁။ ဆေးခန်းမှတ်ပုံတင်စာအုပ်
- ၂။ ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်မှုမှတ်တမ်း
- ၃။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်ကျန်းမာရေးမှတ်တမ်းစာအုပ်
- ၄။ ငါးနှစ်အောက်ကလေးအာဟာရစောင့်ရှောက်မှုမှတ်တမ်း

သတင်းအချက်အလက်များ ကောက်ယူစုဆောင်းရမည့်နေရာဌာနများ

စဉ်	လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစား	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(ပြင်ပလူနာ)	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(အတွင်းလူနာ)	ဒေသန္တရ/မြို့မ/မိခင်နှင့်ကလေး	ကျောင်းကျန်းမာ	တိုက်နယ်/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ	နယ်စပ်ဆေးပေးခန်း	ကွင်းဆင်း
၃။ ၁	အာဟာရစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်း ကိုယ်အလေးချိန်သည့် မွေးစကလေး(အရှင်မွေး)ပေါင်း	X	✓	✓	X	✓	✓	✓	✓
၂	ကိုယ်အလေးချိန်မပြည့်သည့် မွေးစကလေး(အရှင်မွေး)ပေါင်း	X	✓	✓	X	✓	✓	✓	✓
၃	သူငယ်နာဘယ်ရီဘယ်ရီဖြစ်ပွားသည့် ကလေးပေါင်း(အသစ်)	✓	✓	✓	X	✓	✓	✓	✓
၄	သန်ချဆေးရရှိသည့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်ပေါင်း	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၅	ကိုယ်ဝန်ဆောင်စဉ် သံဓာတ်ပါဝင်သော ဆေးပြား(၃)ကြိမ်နှင့်အထက်ရရှိသည့် မွေးဖွားပြီးမိခင်ပေါင်း	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၆	ဗီတာမင်ဘီဝမ်းဆေးပြားရရှိသည့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်ပေါင်း	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၇	ဗီတာမင်ဘီဝမ်းဆေးပြားရရှိသည့် မွေးဖွားပြီး(မီးတွင်း)မိခင်ပေါင်း	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၈	ဗီတာမင်ဘီဝမ်းဆေးပြားရရှိသည့် နို့တိုက်မိခင်ပေါင်း	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၉	ဗီတာမင်အရရှိသည့် မွေးဖွားပြီး(မီးတွင်း)မိခင်ပေါင်း	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၁၀	ဟီမိုဂလိုဘင်ပမာဏစစ်ဆေးသော ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်ပေါင်း(အသစ်)	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၁၁	သွေးအားနည်းသော ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်ပေါင်း	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၁၂	ဗီတာမင်အရရှိသည့် အသက်(၆)လမှ တစ်နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၁၃	ဗီတာမင်အရရှိသည့် အသက်(၁)နှစ်မှ (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓

စဉ်	လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစား	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(ပြင်ပလူနာ)	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(အတွင်းလူနာ)	ဒေသန္တရ/မြို့မ/မိခင်နှင့်ကလေး	ကျောင်းကျန်းမာ	တိုက်နယ်/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ	နယ်စပ်ဆေးပေးခန်း	ကွင်းဆင်း
၁၄	သန်ချဆေးရရှိသည့် အသက်(၂)နှစ်မှ (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၁၅	ကိုယ်အလေးချိန်သည့် (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၁၆	ကိုယ်အလေးချိန်အဝါရောင်အတွင်းရှိ (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၁၇	ကိုယ်အလေးချိန်အနီရောင်အတွင်းရှိ (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၁၈	လက်မောင်းလုံးပတ်တိုင်းတာသော (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၁၉	လတ်တလောအတော်အတန်အာဟာရချို့တဲ့သော (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၂၀	လတ်တလောအပြင်းအထန်အာဟာရချို့တဲ့သော (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၂၁	အာဟာရစောင့်ရှောက်မှုရရှိသည့် လတ်တလောအတော်အတန်အာဟာရချို့တဲ့သော (၅)နှစ်အောက်ကလေးအသစ်ပေါင်း	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၂၂	အာဟာရစောင့်ရှောက်မှုရရှိသည့် လတ်တလောအပြင်းအထန်အာဟာရချို့တဲ့သော (၅)နှစ်အောက်ကလေးအသစ်ပေါင်း	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၂၃	သံဓာတ်ပါဝင်သောအဏုအာဟာရမှုန့် (၃၀)ထုပ်နှင့်အထက်ရရှိသည့် အသက်(၆)လမှ (၂၄)လအောက်ကလေးပေါင်း	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၂၄	သံဓာတ်ပါဝင်သောအားဆေး (၄၀)ပြားနှင့်အထက်ရရှိသည့် ကျောင်းသူပေါင်း	X	X	✓	✓	✓	✓	✓	✓
၂၅	သံဓာတ်ပါဝင်သောအားဆေး (၄၀)ပြားအောက်ရရှိသည့် ကျောင်းသူပေါင်း	X	X	✓	✓	✓	✓	✓	✓

စဉ်	လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစား	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(ပြင်ပလူနာ)	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(အတွင်းလူနာ)	ဒေသန္တရ/မြို့မ/မိခင်နှင့်ကလေး	ကျောင်းကျန်းမာ	တိုက်နယ်/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ	နယ်စပ်ဆေးပေးခန်း	ကွင်းဆင်း
၂၆	အရည်အသွေးပြည့်အိုင်အိုင်ဒင်းဆားစားသုံးမှု စံမီသည့်ရပ်ကွက်/ကျေးရွာ(ကောက်ကွက်)ပေါင်း	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၂၇	အရည်အသွေးပြည့်အိုင်အိုင်ဒင်းဆားစားသုံးမှု စံမီသည့်ရပ်ကွက်/ကျေးရွာ(ကောက်ကွက်)ပေါင်း	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓

အသုံးပြုပုံ

အသက်(၅)နှစ်အောက်ကလေးများတွင် အာဟာရချို့တဲ့မှုအခြေအနေများ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်
မိခင်များတွင် သွေးအားနည်းရောဂါဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေများ၊ အသက်(၅)နှစ်အောက်ကလေး
များ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်၊ မွေးပြီးမိခင်နှင့် နို့တိုက်မိခင်များအတွက် လိုအပ်သည့်အာဟာရ
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေများစသည်တို့ကို သိရှိနိုင်ပြီး အာဟာရစောင့်ရှောက်မှု
လုပ်ငန်းများကို တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

လုပ်ငန်း လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစားနှင့် အဓိပ္ပာယ်ရှင်းလင်းချက်
အမှတ်စဉ်

၄။ ကလေးကျန်းမာရေးဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း

(၄-၁) ဆေးခန်းလာလူနာအသစ်များအနက် (၅)နှစ်အောက်ကလေးလူနာပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများနှင့် လာရောက်ပြသသည့် ဆေးခန်းလာလူနာအသစ်များအနက် အသက်(၅)နှစ်အောက် (အသက် ၀ မှ ၅၉လ အထိ) ကလေးလူနာဦးရေပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

(ကာကွယ်ဆေးထိုးရန် သီးသန့်လာရောက်ပြသသူများ မပါဝင်ပါ။)

(၄-၂) ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောဖြစ်ပွားသော (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း(ရောဂါသစ်) ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း (၂၄)နာရီအတွင်း (၃)ကြိမ်နှင့်အထက် ဝမ်းအရည်သွားသူ(ရောဂါသစ်)အတွက် ဆေးကုသမှုခံယူရန်လာရောက်သော (၅)နှစ်အောက်ကလေးစုစုပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

(၄-၃) အရည်(အိုအာတီ)ဖြင့် ကုသမှုခံယူသူ (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါ(ရောဂါသစ်) ခံစားရသဖြင့် ဆေးကုသမှုခံယူရန်လာရောက်သော (၅)နှစ်အောက်ကလေးများအနက် ဓာတ်ဆားရည်၊ အစားအစာမှရရှိသောအရည် (ဥပမာ- စွပ်ပြုတ်ရည်၊ ထမင်းရည်၊ ဒိန်ချဉ်ရည်) (သို့) သန့်ရှင်းသောသောက်ရေ စသည်တို့ကို တိုက်ကျွေးသည့် ကလေးစုစုပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

(၄-၄) ဓာတ်ဆားရည်နှင့်ဇင့်ဆာလဖိတ်ဆေးပြားတို့ဖြင့် ကုသမှုခံယူသူ (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါ (ရောဂါသစ်) ခံစားရသဖြင့် ဆေးကုသမှုခံယူရန်လာရောက်သော (၅)နှစ်အောက်ကလေးများအနက် ဓာတ်ဆားရည်နှင့်ဇင့်ဆာလဖိတ်ဆေးပြားတို့ဖြင့် ကုသမှုရရှိသည့် ကလေးစုစုပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

(၄-၅) နမိုးနီးယားရောဂါ(သံသယ)ဖြစ်ပွားသော (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း(ရောဂါသစ်) ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း နမိုးနီးယားရောဂါ(ရောဂါသစ်) ခံစားရသဖြင့် ဆေးကုသမှုခံယူရန်လာရောက်သော (၅)နှစ်အောက်ကလေးစုစုပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

နမိုးနီးယားရောဂါခံစားနေရသောကလေးတွင် ချောင်းဆိုးခြင်း (သို့) အသက်ရှူခက်ခြင်းရှိပြီး အသက်ရှူမြန်ခြင်း၊ အသက်ရှူသွင်းစဉ် ရင်ဘတ်အောက်ချိုင့်ဝင်ခြင်း၊ ကလေးငြိမ်သက်နေစဉ်လည်ချောင်းတစ်ဆို့သံကြားရခြင်းတို့လည်းရှိပါသည်။

မှတ်ချက် - အသက်ရှူမြန်ခြင်း (သို့) ခက်ခြင်း ဆိုသည်မှာ အသက်(၂)လအောက် ကလေးများတွင် အသက်ရှူနှုန်း တစ်မိနစ်လျှင်အကြိမ်(၆၀)နှင့်အထက်ရှိခြင်း (သို့) အကြိမ်(၃၀)အောက်ရှိခြင်း၊ အသက်(၂)လမှ (၁၁)လအထိကလေးများတွင် အသက်ရှူနှုန်း တစ်မိနစ်လျှင်အကြိမ်(၅၀)နှင့်အထက်ရှိခြင်း၊ အသက်(၁၂)လမှ (၅)နှစ်အောက်အထိကလေးများတွင် အသက်ရှူနှုန်း တစ်မိနစ်လျှင်အကြိမ်(၄၀)နှင့် အထက်ရှိခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

(၄-၆) နမိုးနီးယားရောဂါ(သံသယ)အတွက် ပဋိဇီဝဆေးရရှိသည့် (၅)နှစ်အောက်ကလေး ပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း နမိုးနီးယားရောဂါ(ရောဂါသစ်) ခံစားရသဖြင့် ဆေးကုသမှုခံယူရန်လာရောက်သော (၅)နှစ်အောက်ကလေးများ အနက် ပဋိဇီဝဆေးဖြင့် ကုသမှုရရှိသည့် ကလေးစုစုပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

(၄-၇) မွေးပြီးတစ်နာရီအတွင်း မိခင်နို့တိုက်ကျွေးသည့် မွေးကင်းစကလေးပေါင်း ဆိုသည် မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း မွေးပြီးပြီးချင်းတစ်နာရီအတွင်း မိခင်နို့ တိုက်ကျွေးခြင်းခံရသည့် မွေးကင်းစကလေးစုစုပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

(၄-၈) မွေးပြီး(၂)ရက်အတွင်း ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုရရှိသော မွေးကင်းစကလေး ပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း မွေးပြီး(၂)ရက်အတွင်း မွေးကင်းစ ကလေးကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုရရှိသည့် မွေးကင်းစကလေးစုစုပေါင်းကို ဆိုလို ပါသည်။

မွေးကင်းစကလေးကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ဆိုသည်မှာ

- မွေးပြီးတစ်နာရီအတွင်း မိခင်နို့တိုက်ကျွေးရန်နှင့် အခြားရေ/အရည်များ မတိုက်ကျွေးဘဲ ကလေး(၆)လအရွယ်ထိ မိခင်နို့တစ်မျိုးတည်းကို တိုက်ကျွေးရန် ပံ့ပိုးမှုပေးခြင်း၊
- မွေးကင်းစကလေးအား နွေးနွေးထွေးထွေးထားရန် ကူညီပေးခြင်း၊
- ပိုးမဝင်ရန် ချက်တိုင်ကို သန့်ရှင်းခြောက်သွေ့စွာထားရန်၊ အရေပြားနှင့် မျက်စိသန့်ရှင်းမှုရှိရန်နှင့် ကလေးကို သန့်ရှင်းစွာထားရှိရန် ပံ့ပိုးမှုပေးခြင်း၊
- မွေးကင်းစကလေးတွင် အန္တရာယ်လက္ခဏာများရှိမရှိ သိရှိနိုင်ရန် ဆန်းစစ် ပေးခြင်းနှင့်
- အကယ်၍ အန္တရာယ်လက္ခဏာတစ်ခုခုတွေ့ရှိပါက မိသားစုဝင်များ သိရှိနိုင် ရန်နှင့် နီးစပ်ရာဆေးရုံ/ဆေးခန်း/ကျန်းမာရေးဌာနသို့ အမြန်ဆုံးလွှဲပို့၍ ကုသမှုရယူနိုင်ရန် အကြံပေးဆွေးနွေးမှုပေးခြင်းတို့ကို ဆိုလိုပါသည်။

- (၄-၉) မွေးပြီးပြီးချင်းအသက်မရှူသည့် ကလေးပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း မွေးပြီးပြီးချင်းအသက်မရှူသည့် မွေးကင်းစကလေးစုစုပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၄-၁၀) မွေးပြီးပြီးချင်းအသက်မရှူသည့်ကလေးများအနက် လေအိတ်နှင့်မျက်နှာဖုံးကို အသုံးပြု၍ အသက်ကယ်ပြုစုပေးသည့် ကလေးပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့် ကာလအတွင်း မွေးပြီးပြီးချင်းအသက်မရှူသည့် မွေးကင်းစကလေးများအနက် လေအိတ်နှင့်မျက်နှာဖုံး (Bags and Masks) ကိုအသုံးပြု၍ အသက်ကယ်ပြုစုပေးလိုက်သည့် ကလေးစုစုပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၄-၁၁) မွေးပြီးပြီးချင်းအသက်မရှူသည့်ကလေးများအနက် အသက်ကယ်ပြုစုပြီးနောက် အသက်ရှင်သည့် ကလေးပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း မွေးပြီးပြီးချင်းအသက်မရှူသည့်အတွက် လေအိတ်နှင့်မျက်နှာဖုံး (Bags and Masks) ကို အသုံးပြု၍ အသက်ကယ်ပြုစုပေးခဲ့သည့် မွေးကင်းစကလေးများအနက် အသက်ရှင်သည့် ကလေးစုစုပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၄-၁၂) ကိုယ်အလေးချိန်(၂)ကီလိုဂရမ်မပြည့်သည့်/လမစေ့မွေးဖွားသည့် မွေးကင်းစကလေးပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း မွေးစကိုယ်အလေးချိန် (၂)ကီလိုဂရမ်(၂၀၀၀ ဂရမ်)မပြည့်သည့်/လမစေ့မွေးဖွားသည့် ကလေးစုစုပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။
- (လမစေ့မွေးဖွားသည့်ကလေးဆိုသည်မှာ ခန့်မှန်းထားသောမွေးဖွားမှုထက် ရက်သတ္တ(၃)ပတ်ကျော်ပိုစေ၍ (သို့) ကိုယ်ဝန်ရက်သတ္တ(၃၇)ပတ်မပြည့်မီ အရှင်မွေးဖွားခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။)
- မှတ်ချက် - ကိုယ်ဝန်နေ့စေ့လစေ့မွေးဖွားလာသော်လည်း မွေးစကိုယ်အလေးချိန် (၂)ကီလိုဂရမ်မပြည့်သည့် အရှင်မွေးကလေးများလည်း အကျုံးဝင်ပါသည်။)
- (၄-၁၃) မိခင်ရင်ခွင်ကပ်ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်း (Kangaroo Mother Care) ရရှိသော မွေးကင်းစကလေးပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း တစ်နေ့လျှင် (၂၄)နာရီ (သို့) သတ်မှတ်ထားသော အချိန်အတိုင်းအတာတစ်ခုအတွင်း မိခင်နှင့် ကလေးအသားချင်းကပ်လျက်ထားရှိခြင်းနှင့် မိခင်နို့တစ်မျိုးတည်းသာ တိုက်ကျွေးခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းရရှိသော မွေးစကိုယ်အလေးချိန် (၂)ကီလိုဂရမ် မပြည့်သည့်/လမစေ့မွေးဖွားသည့် မွေးကင်းစကလေးစုစုပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။
- (Facility-based Intervention ဖြစ်သောကြောင့် facility-based အတွက်သာ ကောက်ယူမည့်အချက်အလက် ဖြစ်ပါသည်။)

မှတ်ချက် - ရောဂါသစ်နှင့်ပတ်သက်၍ ပိုမိုရှင်းလင်းစွာသိရှိရန် မှတ်ပုံတင် စာအုပ်များအကြောင်း ဖော်ပြထားသည့် စာမျက်နှာ(၁၄၂)တွင် ကြည့်ရှုနိုင် ပါသည်။

ညွှန်ကိန်းများတွက်ချက်နည်း

စဉ်	ညွှန်ကိန်းများ	တွက်ချက်ပုံ	တွက်နည်းသင်္ကေတ
၄။	ကလေးကျန်းမာရေးဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း		
၄.၁	အသက်(၅)နှစ်အောက်ကလေး ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်ပေး နိုင်မှုရာနှုန်း	ဆေးခန်းလာလူနာအသစ်များအနက် (၅)နှစ်အောက်ကလေးလူနာပေါင်း ----- x ၁၀၀ (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း	ပုံစံ(၄-၁) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ(၁) (၅)နှစ် အောက်ကလေးပေါင်း)
၄.၂	အရည်(အိုအာတီ)ဖြင့် ကုသမှုခံယူသူ (၅)နှစ်အောက်ကလေးရာနှုန်း	အရည်(အိုအာတီ)ဖြင့် ကုသမှုခံယူသူ (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း ----- x ၁၀၀ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောဖြစ်ပွားသော (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း(ရောဂါသစ်)	ပုံစံ(၄-၃) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ(၄-၂)
၄.၃	ဓာတ်ဆားရည်နှင့် ဇင့်ဆာလဖိတ်ဆေးပြားတို့ဖြင့် ကုသမှုခံယူသူ (၅)နှစ်အောက်ကလေးရာနှုန်း	ဓာတ်ဆားရည်နှင့်ဇင့်ဆာလဖိတ်ဆေးပြား တို့ဖြင့် ကုသမှုခံယူသူ (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း ----- x ၁၀၀ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောဖြစ်ပွားသော (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း(ရောဂါသစ်)	ပုံစံ(၄-၄) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ(၄-၂)
၄.၄	နမိုးနီးယားရောဂါ(သံသယ) အတွက် ပဋိဇီဝဆေးရရှိသည့် (၅)နှစ်အောက်ကလေးရာနှုန်း	နမိုးနီးယားရောဂါ(သံသယ)အတွက် ပဋိဇီဝ ဆေးရရှိသည့်(၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း ----- x ၁၀၀ နမိုးနီးယားရောဂါ(သံသယ)ဖြစ်ပွားသော (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း(ရောဂါသစ်)	ပုံစံ(၄-၆) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ(၄-၅)
၄.၅	မွေးပြီးတစ်နာရီအတွင်း မိခင်နို့တိုက်ကျွေးသည့် မွေးကင်းစကလေးရာနှုန်း	မွေးပြီးတစ်နာရီအတွင်း မိခင်နို့တိုက်ကျွေး သည့် မွေးကင်းစကလေးပေါင်း ----- x ၁၀၀ အရှင်မွေးဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၄-၇) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ(၁၀-၁)

စဉ်	ညွှန်ကိန်းများ	တွက်ချက်ပုံ	တွက်နည်းသင်္ကေတ
၄.၆	မွေးကင်းစကလေးကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုလွှမ်းခြုံရာနှုန်း	မွေးပြီး(၂)ရက်အတွင်း ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုရရှိသော မွေးကင်းစကလေးပေါင်း ----- x ၁၀၀ အရှင်မွေးဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၄-၈) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ(၁၀-၁)
၄.၇	မွေးပြီးပြီးချင်းအသက်မရှူသည့် ကလေးများအနက် လေအိတ် နှင့်မျက်နှာဖုံးကိုအသုံးပြု၍ အသက်ကယ်ပြုစုရသည့် ကလေးရနှုန်း	မွေးပြီးပြီးချင်းအသက်မရှူသည့်ကလေးများ အနက် လေအိတ်နှင့်မျက်နှာဖုံးကိုအသုံးပြု ၍ အသက်ကယ်ပြုစုရသည့်ကလေးပေါင်း ----- x ၁၀၀ မွေးပြီးပြီးချင်းအသက်မရှူသည့် ကလေးပေါင်း	ပုံစံ(၄-၁၀) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ(၄-၉)
၄.၈	မွေးပြီးပြီးချင်းအသက်မရှူသည့် ကလေးများအနက် အသက်ကယ်ပြုစုပြီးနောက် အသက်ရှင်သည့်ကလေးရနှုန်း	မွေးပြီးပြီးချင်းအသက်မရှူသည့်ကလေးများ အနက် အသက်ကယ်ပြုစုပြီးနောက် အသက်ရှင်သည့်ကလေးပေါင်း ----- x ၁၀၀ မွေးပြီးပြီးချင်းအသက်မရှူသည့်ကလေးများ အနက် လေအိတ်နှင့်မျက်နှာဖုံးကိုအသုံးပြု ၍ အသက်ကယ်ပြုစုရသည့်ကလေးပေါင်း	ပုံစံ(၄-၁၁) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ(၄-၁၀)
၄.၉	မိခင်ရင်ခွင်ကပ်ပြုစု စောင့်ရှောက်ခြင်း (Kangaroo Mother Care) ရရှိသော မွေးကင်းစကလေးရနှုန်း	မိခင်ရင်ခွင်ကပ်ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်း (Kangaroo Mother Care) ရရှိသော မွေးကင်းစကလေးပေါင်း ----- x ၁၀၀ ကိုယ်အလေးချိန်(၂)ကီလိုဂရမ် မပြည့်သည့်/လမစေ့မွေးဖွားသည့် မွေးကင်းစကလေးပေါင်း	ပုံစံ(၄-၁၃) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ(၄-၁၂)

မှတ်ပုံတင်မှတ်တမ်းစာအုပ်များ

- ၁။ ဆေးခန်းမှတ်ပုံတင်စာအုပ်
- ၂။ ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်မှုမှတ်တမ်း
- ၃။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်ကျန်းမာရေးမှတ်တမ်းစာအုပ်
- ၄။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်မှတ်ပုံတင်စာအုပ်

သတင်းအချက်အလက်များ ကောက်ယူစုဆောင်းရမည့်နေရာဌာနများ

စဉ်	လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစား	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(ပြင်ပလူနာ)	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(အတွင်းလူနာ)	ဒေသန္တရ/မြို့မ/မိခင်နှင့်ကလေး	ကျောင်းကျန်းမာ	တိုက်နယ်/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ	နယ်စပ်ဆေးပေးခန်း	ကွင်းဆင်း
၄။ ၄.၁	ကလေးကျန်းမာရေး ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း ဆေးခန်းလာလူနာအသစ်များအနက် (၅)နှစ်အောက်ကလေးလူနာပေါင်း	✓	X	✓	X	✓	✓	✓	X
၄.၂	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော့ဖြစ်ပွားသော (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း(ရောဂါသစ်)	✓	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၄.၃	အရည်(အိုအာတီ)ဖြင့်ကုသမှုခံယူသူ (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း	✓	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၄.၄	ဓာတ်ဆားရည်နှင့်ဇင့်ဆာလဖိတ်ဆေးပြားတို့ ဖြင့် ကုသမှုခံယူသူ (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း	✓	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၄.၅	နမိုးနီးယားရောဂါ(သံသယ)ဖြစ်ပွားသော (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း (ရောဂါသစ်)	✓	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၄.၆	နမိုးနီးယားရောဂါ(သံသယ)အတွက် ပဋိဇီဝဆေး ရရှိသည့် (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း	✓	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၄.၇	မွေးပြီးတစ်နာရီအတွင်း မိခင်နို့တိုက်ကျွေးသည့် မွေးကင်းစကလေးပေါင်း	X	✓	✓	X	✓	✓	✓	✓
၄.၈	မွေးပြီး(၂)ရက်အတွင်းကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုရရှိသောမွေးကင်းစကလေးပေါင်း	X	✓	✓	X	✓	✓	✓	✓
၄.၉	မွေးပြီးပြီးချင်းအသက်မရှူသည့်ကလေးပေါင်း	X	✓	✓	X	✓	✓	✓	✓
၄.၁၀	မွေးပြီးပြီးချင်းအသက်မရှူသည့်ကလေးများ အနက် လေအိတ်နှင့်မျက်နှာဖုံးကိုအသုံးပြု၍ အသက်ကယ်ပြုစုပေးသည့်ကလေးပေါင်း	X	✓	✓	X	✓	✓	✓	✓
၄.၁၁	မွေးပြီးပြီးချင်းအသက်မရှူသည့်ကလေးများ အနက် အသက်ကယ်ပြုစုပြီးနောက် အသက်ရှင်သည့်ကလေးပေါင်း	X	✓	✓	X	✓	✓	✓	✓

စဉ်	လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစား	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(ပြင်ပလူနာ)	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(အတွင်းလူနာ)	ဒေသန္တရ/မြို့မ/မိခင်နှင့်ကလေး	ကျောင်းကျန်းမာ	တိုက်နယ်/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ	နယ်စပ်ဆေးပေးခန်း	ကွင်းဆင်း
၄.၁၂	ကိုယ်အလေးချိန်(၂)ကီလိုဂရမ်မပြည့်သည့်/ လမစေ့မွေးဖွားသည့် မွေးကင်းစကလေးပေါင်း	X	✓	✓	X	✓	✓	✓	X
၄.၁၃	မိခင်ရင်ခွင်ကပ်ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်း (Kangaroo Mother Care) ရရှိသော မွေးကင်းစကလေးပေါင်း	X	✓	✓	X	✓	✓	✓	X

အသုံးပြုပုံ

ပေါင်မပြည့်/လမစေ့သော မွေးကင်းစကလေးများအပါအဝင် မွေးကင်းစကလေးများအတွက် လိုအပ်သောကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မှုအခြေအနေနှင့် အသက်(၅)နှစ်အောက်ကလေးများတွင် သေဆုံးမှုအများဆုံးဖြစ်သည့် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောနှင့် နမိုးနီးယားအဆုတ်ရောင်ရောဂါများအတွက် စောင့်ရှောက်ကုသဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မှုအခြေအနေများကို သိရှိခြင်းဖြင့် လိုအပ်သောနေရာများအတွက် အရည်အသွေးပြည့်ဝသော မွေးကင်းစနှင့် ကလေးကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းများကို အရှိန်အဟုန်မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပြီး မွေးကင်းစနှင့် အသက်(၅)နှစ်အောက်ကလေးသေဆုံးမှုကို ကာကွယ်လျှော့ချနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

လုပ်ငန်း လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစားနှင့် အဓိပ္ပာယ်ရှင်းလင်းချက်
အမှတ်စဉ်

၅။ တိုးချဲ့ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်း

(၅-၁) ဘီစီဂျီကာကွယ်ဆေး(တီဘီ)(တစ်နှစ်အောက်) ဆိုသည်မှာ ဘီစီဂျီကာကွယ်ဆေး (တီဘီ)ထိုးနှံပေးခဲ့သည့် တစ်နှစ်အောက်ကလေးဦးရေပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

(၅-၂) အသည်းရောင်အသားဝါဘီကာကွယ်ဆေး(မွေးကင်းစ) ဆိုသည်မှာ အသည်းရောင် အသားဝါဘီကာကွယ်ဆေးကို ဆေးရုံ/ကျန်းမာရေးဌာနများတွင် မွေးဖွားပြီး (၂၄)နာရီအတွင်းထိုးနှံပေးခဲ့သော မွေးကင်းစကလေးဦးရေပေါင်း (သို့) ဆေးရုံ/ ကျန်းမာရေးဌာနများသို့ မွေးဖွားပြီး(၁)လအတွင်း မိမိအစီအစဉ်ဖြင့် လာရောက် ထိုးနှံခဲ့သော မွေးကင်းစကလေးဦးရေပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

(၅-၃) ပြင်းထန်ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောကာကွယ်ဆေး(ရိုတာ)(တစ်နှစ်အောက်) ဆိုသည်မှာ ပြင်းထန်ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောကာကွယ်ဆေး(ရိုတာ) (ပထမအကြိမ်)အကြိမ် တိုက်ကျွေးပေးခဲ့သည့် တစ်နှစ်အောက်ကလေးဦးရေပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ ပြင်းထန်ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောကာကွယ်ဆေး(ရိုတာ)ကို အသက်တစ်နှစ်အောက် ကလေးများအား ပထမအကြိမ်ကို အသက်(၂)လတွင်လည်းကောင်း၊ ဒုတိယ အကြိမ်ကို အသက်(၄)လတွင်လည်းကောင်း ကာကွယ်ဆေးတိုက်ကျွေးပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

(၅-၄) ပိုလီယိုကာကွယ်ဆေး(အစက်ချ)(တစ်နှစ်အောက်) ဆိုသည်မှာ ပိုလီယိုကာကွယ် ဆေး(အစက်ချ) (ပထမအကြိမ်၊တတိယ)အကြိမ် တိုက်ကျွေးပေးခဲ့သည့် တစ်နှစ် အောက်ကလေးဦးရေပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ ပိုလီယိုကာကွယ်ဆေး(အစက်ချ)ကို အသက်တစ်နှစ်အောက်ကလေးများအား ပထမအကြိမ်ကို အသက်(၂)လတွင် လည်းကောင်း၊ ဒုတိယအကြိမ်ကို အသက်(၄)လတွင်လည်းကောင်း၊ တတိယ အကြိမ်ကို အသက်(၆)လတွင်လည်းကောင်း ကာကွယ်ဆေးတိုက်ကျွေးပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

(၅-၅) ပိုလီယိုကာကွယ်ဆေး(ထိုးဆေး)(တစ်နှစ်အောက်) ဆိုသည်မှာ ပိုလီယိုကာကွယ် ဆေး(ထိုးဆေး) (ပထမအကြိမ်)အကြိမ် ထိုးနှံပေးခဲ့သည့် တစ်နှစ်အောက် ကလေးဦးရေပေါင်း ကိုဆိုလိုပါသည်။ ပိုလီယိုကာကွယ်ဆေး(ထိုးဆေး)ကို အသက် တစ်နှစ်အောက်ကလေးများအား ပထမအကြိမ်ကို အသက်(၄)လတွင် လည်းကောင်း၊ ဒုတိယအကြိမ်ကို အသက်(၉)လတွင်လည်းကောင်း ထိုးနှံပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

- (၅-၆) ပြင်းထန်အဆုတ်ရောင်ကာကွယ်ဆေး(ပီစီစီ)(တစ်နှစ်အောက်) ဆိုသည်မှာ ပြင်းထန်အဆုတ်ရောင်ကာကွယ်ဆေး(ပီစီစီ) (ပထမ၊ဒုတိယ၊တတိယ)အကြိမ် ထိုးနှံပေးခဲ့သည့် တစ်နှစ်အောက်ကလေးဦးရေပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ ပြင်းထန် အဆုတ်ရောင်ကာကွယ်ဆေး(ပီစီစီ)ကို အသက်တစ်နှစ်အောက်ကလေးများအား ပထမအကြိမ်ကို အသက်(၂)လတွင်လည်းကောင်း၊ ဒုတိယအကြိမ်ကို အသက် (၄)လတွင်လည်းကောင်း၊ တတိယအကြိမ်ကို အသက်(၆)လတွင်လည်းကောင်း ထိုးနှံပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (၅-၇) ငါးမျိုးစပ်ကာကွယ်ဆေး(ဆုံဆို့-ကြက်ညှာ-မေးခိုင်-အသည်းရောင်အသားဝါ(ဘီ)- ဦးနှောက်အမြှေးရောင်)(နှစ်နှစ်အောက်) ဆိုသည်မှာ ငါးမျိုးစပ်ကာကွယ်ဆေး (ဆုံဆို့-ကြက်ညှာ-မေးခိုင်-အသည်းရောင်အသားဝါ(ဘီ)-ဦးနှောက်အမြှေးရောင်) (ပထမ၊ဒုတိယ၊တတိယ၊စတုတ္ထ)အကြိမ် ထိုးနှံပေးခဲ့သည့် နှစ်နှစ်အောက်ကလေး ဦးရေပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ ငါးမျိုးစပ်ကာကွယ်ဆေး(ဆုံဆို့-ကြက်ညှာ-မေးခိုင်- အသည်းရောင်အသားဝါ(ဘီ)-ဦးနှောက်အမြှေးရောင်)ကို အသက်နှစ်နှစ်အောက် ကလေးများအား ပထမအကြိမ်ကို အသက်(၂)လတွင်လည်းကောင်း၊ ဒုတိယ အကြိမ်ကို အသက်(၄)လတွင်လည်းကောင်း၊ တတိယအကြိမ်ကို အသက်(၆)လ တွင်လည်းကောင်း၊ စတုတ္ထအကြိမ်ကို အသက်(၁၈)လတွင်လည်းကောင်း ထိုးနှံ ပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (၅-၈) ဂျပန်ဦးနှောက်ရောင်ကာကွယ်ဆေး(၉လ) ဆိုသည်မှာ ဂျပန်ဦးနှောက်ရောင် ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံပေးခဲ့သည့် တစ်နှစ်အောက်ကလေးဦးရေပေါင်းကို ဆိုလိုပါ သည်။ ဂျပန်ဦးနှောက်ရောင်ကာကွယ်ဆေးကို အသက်(၉)လတွင် တစ်ကြိမ်ထိုးနှံ ပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (၅-၉) ဝက်သက်-ဂျိုက်သိုးကာကွယ်ဆေး(၉လနှင့်၁၈လ)ဆိုသည်မှာ ဝက်သက်-ဂျိုက်သိုး ကာကွယ်ဆေး (ပထမ၊ဒုတိယ)အကြိမ် ထိုးနှံပေးခဲ့သည့် ကလေးဦးရေပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ ဝက်သက်-ဂျိုက်သိုးကာကွယ်ဆေး ပထမအကြိမ်ကို အသက်(၉)လ တွင်လည်းကောင်း၊ ဒုတိယအကြိမ်ကို အသက်(၁၈)လတွင်လည်းကောင်း ထိုးနှံ ပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (၅-၁၀) ဆုံဆို့-မေးခိုင်ကာကွယ်ဆေး(၅-၇နှစ်အောက်) ဆိုသည်မှာ ဆုံဆို့-မေးခိုင်ကာကွယ် ဆေးထိုးနှံပေးခဲ့သည့် ကလေးဦးရေပေါင်း ကိုဆိုလိုပါသည်။ ဆုံဆို့-မေးခိုင် ကာကွယ်ဆေးကို အသက်(၅)နှစ်ပြည့်ပြီး (၇)နှစ်အောက်ကလေးငယ်များအား ထိုးနှံပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။

(၅-၁၁) သားအိမ်ခေါင်းကင်ဆာကာကွယ်ဆေး(၉နှစ်မိန်းကလေး) ဆိုသည်မှာ သားအိမ်ခေါင်းကင်ဆာကာကွယ်ဆေးထိုးနှံပေးခဲ့သည့် မိန်းကလေးဦးရေပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ သားအိမ်ခေါင်းကင်ဆာကာကွယ်ဆေးကို အသက်(၉)နှစ်ပြည့်ပြီး (၁၀)နှစ်မကျော်သော မိန်းကလေးများအား တစ်ကြိမ်ထိုးနှံပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။

(၅-၁၂) မေးခိုင်း-ဆုံဆို့ကာကွယ်ဆေး(ကိုယ်ဝန်ဆောင်) ဆိုသည်မှာ မေးခိုင်း-ဆုံဆို့ကာကွယ် ဆေးကို (ပထမ၊ဒုတိယ)အကြိမ် ထိုးနှံပေးခဲ့သည့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်ဦးရေပေါင်း ကို ဆိုလိုပါသည်။ ပထမအကြိမ် မေးခိုင်း-ဆုံဆို့ကာကွယ်ဆေးကို ပထမအကြိမ် ကိုယ်ဝန်အပ်နှံစဉ် ထိုးနှံပေးပြီး ရက်သတ္တ(၄)ပတ်ခြား၍ ဒုတိယအကြိမ်ကို ထိုးနှံ ပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။ မွေးကင်းစမေးခိုင်းရောဂါ ကာကွယ်မှုရရှိစေရန်အတွက် ဒုတိယ အကြိမ်ကို မမွေးဖွားမီ (၂)ပတ်အလိုတွင် ထိုးနှံပြီး ဖြစ်ရပါမည်။

ညွှန်ကြီးများတွက်ချက်နည်း

စဉ်	ညွှန်ကြီးများ	တွက်ချက်ပုံ	တွက်နည်းသင်္ကေတ
၅။	တိုးချဲ့ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်း		
	ကာကွယ်ဆေး လွှမ်းခြုံမှုရာနှုန်း	ကာကွယ်ဆေးထိုးပေးသောကလေးပေါင်း ----- x ၁၀၀ ခန့်မှန်းတစ်နှစ်အောက်ကလေးဦးရေ	
၅.၁	ဘီစီဂျီ(တီဘီ)	ဘီစီဂျီ(တီဘီ) ----- x ၁၀၀ ခန့်မှန်းတစ်နှစ်အောက်ကလေးဦးရေ	ပုံစံ-၁(၅-၁) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ-၃(၈-၂)
၅.၂	အသည်းရောင်အသားဝါဘီ (မွေးကင်းစ)	အသည်းရောင်အသားဝါဘီ(မွေးကင်းစ) ----- x ၁၀၀ ခန့်မှန်းတစ်နှစ်အောက်ကလေးဦးရေ	ပုံစံ-၁(၅-၂) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ-၃(၈-၂)
၅.၃	ပြင်းထန်ဝမ်းပျက် ဝမ်းလျှောကာကွယ်ဆေး (ရိုတာ)(ပ)	ပြင်းထန်ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော(ရိုတာ)(ပ) ----- x ၁၀၀ ခန့်မှန်းတစ်နှစ်အောက်ကလေးဦးရေ	ပုံစံ-၁(၅-၃)(ပ) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ-၃(၈-၂)
	ပြင်းထန်ဝမ်းပျက် ဝမ်းလျှောကာကွယ်ဆေး (ရိုတာ)(ဒု)	ပြင်းထန်ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော(ရိုတာ)(ဒု) ----- x ၁၀၀ ခန့်မှန်းတစ်နှစ်အောက်ကလေးဦးရေ	ပုံစံ-၁(၅-၃)(ဒု) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ-၃(၈-၂)
၅.၄	ပိုလီယိုကာကွယ်ဆေး (အစက်ချ)(ပ)	ပိုလီယို(အစက်ချ)(ပ) ----- x ၁၀၀ ခန့်မှန်းတစ်နှစ်အောက်ကလေးဦးရေ	ပုံစံ-၁(၅-၄)(ပ) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ-၃(၈-၂)
	ပိုလီယိုကာကွယ်ဆေး (အစက်ချ)(ဒု)	ပိုလီယို(အစက်ချ)(ဒု) ----- x ၁၀၀ ခန့်မှန်းတစ်နှစ်အောက်ကလေးဦးရေ	ပုံစံ-၁(၅-၄)(ဒု) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ-၃(၈-၂)
	ပိုလီယိုကာကွယ်ဆေး (အစက်ချ)(တ)	ပိုလီယို(အစက်ချ)(တ) ----- x ၁၀၀ ခန့်မှန်းတစ်နှစ်အောက်ကလေးဦးရေ	ပုံစံ-၁(၅-၄)(တ) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ-၃(၈-၂)

စဉ်	ညွှန်ကြိန်းများ	တွက်ချက်ပုံ	တွက်နည်းသင်္ကေတ
၅.၅	ပိုလီယိုကာကွယ်ဆေး (ထိုးဆေး)(ပ)	ပိုလီယို(ထိုးဆေး)(ပ) ----- x ၁၀၀ ခန့်မှန်းတစ်နှစ်အောက်ကလေးဦးရေ	ပုံစံ-၁(၅-၅)(ပ) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ-၃(၈-၂)
	ပိုလီယိုကာကွယ်ဆေး (ထိုးဆေး)(ဒု)	ပိုလီယို(ထိုးဆေး)(ဒု) ----- x ၁၀၀ ခန့်မှန်းတစ်နှစ်အောက်ကလေးဦးရေ	ပုံစံ-၁(၅-၅)(ဒု) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ-၃(၈-၂)
၅.၆	ပြင်းထန်အဆုတ်ရောင် (ပီစီဗီ)(ပ)	ပြင်းထန်အဆုတ်ရောင်(ပီစီဗီ)(ပ) ----- x ၁၀၀ ခန့်မှန်းတစ်နှစ်အောက်ကလေးဦးရေ	ပုံစံ-၁(၅-၆)(ပ) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ-၃(၈-၂)
	ပြင်းထန်အဆုတ်ရောင် (ပီစီဗီ)(ဒု)	ပြင်းထန်အဆုတ်ရောင်(ပီစီဗီ)(ဒု) ----- x ၁၀၀ ခန့်မှန်းတစ်နှစ်အောက်ကလေးဦးရေ	ပုံစံ-၁(၅-၆)(ဒု) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ-၃(၈-၂)
	ပြင်းထန်အဆုတ်ရောင် (ပီစီဗီ)(တ)	ပြင်းထန်အဆုတ်ရောင်(ပီစီဗီ)(တ) ----- x ၁၀၀ ခန့်မှန်းတစ်နှစ်အောက်ကလေးဦးရေ	ပုံစံ-၁(၅-၆)(တ) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ-၃(၈-၂)
၅.၇	ငါးမျိုးစပ်(ပ)	ငါးမျိုးစပ်(ပ) ----- x ၁၀၀ ခန့်မှန်းတစ်နှစ်အောက်ကလေးဦးရေ	ပုံစံ-၁(၅-၇)(ပ) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ-၃(၈-၂)
	ငါးမျိုးစပ်(ဒု)	ငါးမျိုးစပ်(ဒု) ----- x ၁၀၀ ခန့်မှန်းတစ်နှစ်အောက်ကလေးဦးရေ	ပုံစံ-၁(၅-၇)(ဒု) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ-၃(၈-၂)
	ငါးမျိုးစပ်(တ)	ငါးမျိုးစပ်(တ) ----- x ၁၀၀ ခန့်မှန်းတစ်နှစ်အောက်ကလေးဦးရေ	ပုံစံ-၁(၅-၇)(တ) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ-၃(၈-၂)
	ငါးမျိုးစပ်(စတုတ္ထ)	ငါးမျိုးစပ်(စတုတ္ထ) ----- x ၁၀၀ ခန့်မှန်းတစ်နှစ်အောက်ကလေးဦးရေ	ပုံစံ-၁(၅-၇)(စတုတ္ထ) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ-၃(၈-၂)

စဉ်	ညွှန်ကိန်းများ	တွက်ချက်ပုံ	တွက်နည်းသင်္ကေတ
၅.၈	ဂျပန်ဦးနှောက်ရောင်	ဂျပန်ဦးနှောက်ရောင်(၉လ) ----- x ၁၀၀ ခန့်မှန်းတစ်နှစ်အောက်ကလေးဦးရေ	ပုံစံ-၁(၅-၈) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ-၃(၈-၂)
၅.၉	ဝက်သက်-ဂျိုက်သိုး(ပ)	ဝက်သက်-ဂျိုက်သိုး(ပ) ----- x ၁၀၀ ခန့်မှန်းတစ်နှစ်အောက်ကလေးဦးရေ	ပုံစံ-၁(၅-၉)(ပ) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ-၃(၈-၂)
	ဝက်သက်-ဂျိုက်သိုး(ဒု)	ဝက်သက်-ဂျိုက်သိုး(ဒု) ----- x ၁၀၀ ခန့်မှန်းတစ်နှစ်အောက်ကလေးဦးရေ	ပုံစံ-၁(၅-၉)(ဒု) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ-၃(၈-၂)
၅.၁၀	ဆုံဆို့-မေးခိုင် (၅-၇နှစ်အောက်)	ဆုံဆို့-မေးခိုင်(၅-၇နှစ်အောက်) ----- x ၁၀၀ ခန့်မှန်း(၅)နှစ်မှ(၇)နှစ်အောက်ကလေးဦးရေ	ပုံစံ-၁(၅-၁၀) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ-၃(၈-၄)
၅.၁၁	သားအိမ်ခေါင်းကင်ဆာ	သားအိမ်ခေါင်းကင်ဆာ ----- x ၁၀၀ ခန့်မှန်း(၉)နှစ်မိန်းကလေးဦးရေ	ပုံစံ-၁(၅-၁၁) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ-၃(၈-၅)
၅.၁၂	မေးခိုင်-ဆုံဆို့(ပ) (ကိုယ်ဝန်ဆောင်)	မေးခိုင်-ဆုံဆို့(ပ)(ကိုယ်ဝန်ဆောင်) ----- x ၁၀၀ ခန့်မှန်းကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်ဦးရေ	ပုံစံ-၁(၅-၁၂)(ပ) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ-၃(၈-၇)
	မေးခိုင်-ဆုံဆို့(ဒု) (ကိုယ်ဝန်ဆောင်)	မေးခိုင်-ဆုံဆို့(ဒု)(ကိုယ်ဝန်ဆောင်) ----- x ၁၀၀ ခန့်မှန်းကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်ဦးရေ	ပုံစံ-၁(၅-၁၂)(ဒု) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ-၃(၈-၇)

မှတ်ပုံတင်မှတ်တမ်းစာအုပ်များ

၁။ ကာကွယ်ဆေးထိုးမှတ်တမ်း

သတင်းအချက်အလက်များ ကောက်ယူစုဆောင်းရမည့်နေရာဌာနများ

စဉ်	လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစား	၁၅၀ခုတင်နှင့်အထက်ဆေးရုံ	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(ပြင်ပလူနာ)	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(အတွင်းလူနာ)	ဒေသန္တရ/မြို့မ/မိခင်နှင့်ကလေး	အနာကြီးရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးဌာန	ကျောင်းကျန်းမာ	တိုက်နယ်/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ	နယ်စပ်ဆေးလေးခန်း	ကွင်းဆင်း
၁၅။	တိုးချဲ့ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်း	✓	✓	✓	✓	✓	X	✓	✓	✓	✓

****မှတ်ချက် -** မိမိမြို့နယ်၏ တစ်နှစ်အောက်ကလေးကာကွယ်ဆေးထိုးလွှမ်းခြုံမှုနှုန်းကို တွက်ချက်ရန်ဖြစ်၍ ကာကွယ်ဆေးထိုးသောကလေးများအနက်မှ မြို့နယ်အတွင်းနေထိုင်သူ ကလေးများနှင့် အခြားမြို့နယ်မှကလေးများကို ခွဲခြားဖော်ပြရန်။

အသုံးပြုပုံ

တိုးချဲ့ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းလွှမ်းခြုံနိုင်မှုကို ဆန်းစစ်လေ့လာရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ အသက်အရွယ်အလိုက် ကာကွယ်ဆေးအားလုံး ထိုးနှံ/တိုက်ကျွေးခြင်းကို စဉ်ဆက်မပြတ် အကဲဖြတ်၍ ပြီးပြည့်စုံစွာ ထိုးနှံ/တိုက်ကျွေးနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ရန်၊ လွှမ်းခြုံမှု အားနည်းသောနေရာဒေသများသို့ အခြားနည်းဗျူဟာများသုံး၍ လွှမ်းခြုံမှုအားကောင်းလာအောင် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် ကာကွယ်ဆေးများ လိုအပ်သည့်အချိန်တွင် ပြည့်စုံလုံလောက်စွာ ရရှိနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ရန်တို့အတွက် အသုံးပြုပါသည်။

လုပ်ငန်း လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစားနှင့် အဓိပ္ပာယ်ရှင်းလင်းချက် အမှတ်စဉ်

၆။ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရသောရောဂါများနှိမ်နင်းရေးလုပ်ငန်း

စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရသောရောဂါ(၁၇)မျိုးအတွက် မိမိတာဝန်ကျဒေသရှိ ပြည်သူများသည် ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်း၊ ကျန်းမာရေးဌာနများသို့ လာရောက်ပြသသည့် (သို့) အတွင်းလူနာအဖြစ် တက်ရောက်ကုသသည့် (သို့) ကွင်းဆင်းရာမှ တွေ့ရှိသည့် ရောဂါဖြစ်ပွားမှု၊ သေဆုံးမှုတို့ကို ကျား/မအလိုက်၊ အသက်အုပ်စုများဖြစ်သည့် အသက်(၁)နှစ်အောက်၊ (၁)နှစ်မှ (၄)နှစ်၊ (၅)နှစ်မှ (၁၄)နှစ်၊ (၁၅)နှစ်မှ (၄၄)နှစ်၊ (၄၅)နှစ်မှ (၅၉)နှစ်နှင့် အသက်(၆၀)နှစ်နှင့်အထက်တို့အလိုက် တိကျစွာဖော်ပြ၍ အစီရင်ခံတင်ပြရန်ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ဆက်တည်းမှာပင် လိုအပ်သော ရောဂါကာကွယ်ခြင်း၊ ရောဂါထိန်းချုပ်ခြင်းနှင့် ရောဂါနှိမ်နင်းရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

(၆-၁) ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော

(၆-၁-၁) ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော(သာမန်) ဆိုသည်မှာ (၂၄)နာရီအတွင်း၊ (၃)ကြိမ်နှင့်အထက် ဝမ်းအရည်သွားပြီး အရည်ခန်းခြောက်မှု မရှိခြင်း (No Dehydration) (သို့) အရည်ခန်းခြောက်မှု အသင့်အတင့်ရှိခြင်း (Some Dehydration) ရှိသော လူနာများကို ဆိုလိုပါသည်။

(၆-၁-၂) ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော(ပြင်းထန်) ဆိုသည်မှာ ဝမ်းအရည်သွားပြီး အရည်ခန်းခြောက်မှု ပြင်းထန်ခြင်း (Severe Dehydration) ရှိသည့် လက္ခဏာများဖြစ်သော ရေငတ်ခြင်း၊ မျက်တွင်းချိုင့်ဝင်ခြင်း (Sunken Eye)၊ ဆီးနည်းခြင်း၊ အရေပြားအား ဆွဲကြည့်ပါက နှေးကွေးစွာတုံ့ပြန်ခြင်း (Skin Goes Back Slowly) စသည့် လက္ခဏာများရှိသော လူနာများကို ဆိုလိုပါသည်။

(၆-၂) ဝမ်းကိုက်ရောဂါ ဆိုသည်မှာ ဝမ်းသွားသောအခါ အကျိအခွဲနှင့်သွေးပါခြင်း၊ ဗိုက်ရစ်နာခြင်း စသည့် လက္ခဏာများရှိသူကို ဆိုလိုပါသည်။

(၆-၃) အစာအဆိပ်သင့်ခြင်း ဆိုသည်မှာ အစားအသောက်များစားသောက်ပြီး အချိန်တိုအတွင်း ပျို့အန်ခြင်း၊ ဗိုက်နာခြင်း၊ ဝမ်းသွားခြင်း၊ မူးဝေခြင်း၊ သွေးလန့်ခြင်း၊ သတိလစ်ခြင်းနှင့် သေဆုံးခြင်း စသည့် လက္ခဏာများရှိသူကို ဆိုလိုပါသည်။

- (၆-၄) အူရောင်ငန်းဖျားရောဂါ ဆိုသည်မှာ ရက်ရှည်ဖျားခြင်း၊ များသောအားဖြင့် ဝမ်းလျှောခြင်း၊ တစ်ခါတစ်ရံဝမ်းချုပ်ခြင်း၊ ဗိုက်နာခြင်း၊ ဗိုက်တင်းခြင်း၊ ကြာလာလျှင် ကယောင်ကတမ်းပြောခြင်း၊ ရောဂါပြင်းထန်သူများတွင် ဝမ်းမည်းမည်းသွားခြင်း (သို့) သွေးဝမ်းသွားခြင်း စသည့် လက္ခဏာများရှိသူကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၆-၅) ဝက်သက်ရောဂါ ဆိုသည်မှာ-
- (က) အဖျားရှိခြင်း၊
 - (ခ) မျက်နှာနှင့် ခန္ဓာကိုယ်တွင် အနီစက်များထွက်ပေါ်ခြင်းနှင့်
 - (ဂ) နှာရည်ယိုခြင်း၊ ချောင်းဆိုးခြင်း၊ မျက်စိနီပြီးမျက်ရည်ထွက်ခြင်း စသည့် လက္ခဏာများရှိသူကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၆-၆) ဆုံဆို့နာရောဂါ ဆိုသည်မှာ-
- (က) အဖျားရှိခြင်း (တစ်ခါတစ်ရံ အဖျားပြင်းခြင်း)၊
 - (ခ) စားသောက်ချင်စိတ်မရှိခြင်း၊ လည်ချောင်းနာခြင်း၊
 - (ဂ) အခေါင်တွင် ဖြူပြာရောင် (သို့) အညိုရောင်အမြွေးပါး ဖြစ်ပွားခြင်း၊
 - (ဃ) အစာမမြိုနိုင်ခြင်း၊ အသက်မရှူနိုင်ဖြစ်ခြင်း စသည့် လက္ခဏာများရှိသူကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၆-၇) ကြက်ညာချောင်းဆိုးရောဂါ ဆိုသည်မှာ-
- (က) နှာချေချောင်းဆိုးခြင်း၊ နှာရည်ယိုခြင်း၊ မျက်ရည်ယိုခြင်းနှင့် အဖျားရှိခြင်း၊
 - (ခ) အဆက်မပြတ် ပြင်းထန်စွာ ချောင်းဆိုး၍ မအိပ်နိုင်ခြင်း၊ ချွဲများအန်ခြင်း၊ မျက်လုံးပြူး၍ သွေးခြည်ဥခြင်းနှင့်
 - (ဂ) အဆက်မပြတ် ပြင်းထန်စွာ ချောင်းဆိုးခြင်းကြောင့် ပြာနှမ်းခြင်း စသည့် လက္ခဏာများရှိသူကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၆-၈) မွေးကင်းစမေးခိုင်ရောဂါ ဆိုသည်မှာ-
- (က) မွေးစမှ (၂)ရက်သားအထိ ကျန်းမာစွာဖြင့် နို့စို့နိုင်သည်၊ ငိုနိုင်သည်။
 - (ခ) (၃)ရက်မှ (၂၈)ရက်အတွင်း နို့ကောင်းစွာ မစို့တော့ပါ။ နို့စို့ရခက်လာမည်။
 - (ဂ) ကြွက်သားများ တောင့်တင်းခြင်း၊ တက်ခြင်း ဖြစ်မည်။
 - (ဃ) ပြင်းထန်ပါက အသက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြင်းတို့ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။
- (၆-၉) မေးခိုင်ရောဂါ ဆိုသည်မှာ ပွန်းပဲ့ထိခိုက်ဒဏ်ရာဖြစ်ခဲ့ဖူးခြင်း (သို့) မီးဖွား/ကိုယ်ဝန်ပျက်ဖြစ်ခဲ့ဖူးခြင်း၊ ဇက်ကြောတက်ခြင်း၊ ပါးစပ်ဟမရခြင်း၊ အကြောဆွဲလွယ်ခြင်း၊ ကျောကော့နေခြင်း၊ နှုတ်ခမ်းအကြောဆွဲ၍ မဲ့ပြုံးသဖွယ်ဖြစ်နေခြင်း၊ တက်ခြင်း၊ သေဆုံးနိုင်ခြင်း စသည့် လက္ခဏာများရှိသူကို ဆိုလိုပါသည်။

(၆-၁၀) ဦးနှောက်အမြှေးရောင်ရောဂါ ဆိုသည်မှာ ဖျားခြင်း၊ ခေါင်းကိုက်ခြင်း၊ ပျို့အန်ခြင်း၊ ငယ်ထိပ်မပိတ်သေးသောကလေးများတွင် ငယ်ထိပ်တင်းပြီးဖောင်းခြင်း၊ ဇက်တောင့်ခြင်း၊ နောက်ကြောတောင့်ခြင်း၊ တက်ခြင်း၊ အလင်းရောင်မကြည့်နိုင်ခြင်း၊ ကယောင်ကတမ်းပြောခြင်း၊ သတိလစ်ခြင်း စသည့် လက္ခဏာများရှိသူကို ဆိုလိုပါသည်။

(၆-၁၁) အေအာ(ရ်)အိုင် (ARI) (နမိုးနီးယား)ရောဂါ ဆိုသည်မှာ-

(က) အသက်ရှူမြန်ခြင်း

(ခ) အသက်ရှူလျှင် အသံမြည်ခြင်း

(ဂ) ချွဲကြပ်ခြင်း

(ဃ) အသက်ရှူလျှင် နံရိုးအောက် ရင်ဘတ်ချိုင့်ဝင်ခြင်း စသည့် လက္ခဏာတစ်ခု (သို့) တစ်ခုထက်ပို၍ ရက်သတ္တ(၄)ပတ်အထိရှိသူကို ဆိုလိုပါသည်။

မှတ်ချက် -

(၁) ARI ဖြစ်သောလူနာတွင် အထက်ပါလက္ခဏာများအပြင် ကိုယ်ပူခြင်း လက္ခဏာလည်း ရှိနိုင်ပါသည်။

(၂) အသက်ရှူမြန်ခြင်း (သို့) ခက်ခြင်း ဆိုသည်မှာ အသက်(၂)လအောက် ကလေးများတွင် အသက်ရှူနှုန်း တစ်မိနစ်လျှင်အကြိမ်(၆၀)နှင့်အထက် (သို့) အကြိမ်(၃၀)အောက်ရှိခြင်း၊ အသက်(၂)လမှ (၁၁)လအထိကလေး များတွင် အသက်ရှူနှုန်း တစ်မိနစ်လျှင်အကြိမ်(၅၀)နှင့်အထက်ရှိခြင်း၊ အသက်(၁၂)လမှ (၅)နှစ်အောက်အထိကလေးများတွင် အသက်ရှူနှုန်း တစ်မိနစ်လျှင်အကြိမ်(၄၀)နှင့်အထက်ရှိခြင်း။

(၃) ဝက်သက်၊ ဆုံဆို့နာနှင့် ကြက်ညှာချောင်းဆိုးရောဂါများသည် ARI နှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိသော်လည်း ARI စာရင်းတွင် ထည့်ရန်မလိုပါ။ သီးခြား ရောဂါများအလိုက် ထည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဝက်သက်ဖြစ်ပြီးနောက် တွင် ရင်ကြပ်၊ ချောင်းဆိုး၊ မောခြင်း (Post Measles Pneumonia) ဖြစ်ပါက ARI စာရင်းတွင် ထည့်သွင်းရပါမည်။

(၆-၁၂) အသည်းရောင်အသားဝါရောဂါ ဆိုသည်မှာ ဖျားခြင်း၊ ဆီးဝါခြင်း၊ မျက်စိဝါခြင်း၊ ခံတွင်းပျက်ခြင်း၊ ညာဘက်ရင်ခေါင်းအောင့်ခြင်း၊ ဝမ်းချုပ်ခြင်း၊ မအီမသာဖြစ်ခြင်း၊ အဆစ်အမြစ်ကိုက်ခြင်း၊ ဝမ်းအရောင်ဖြူဖျော့ခြင်းနှင့် အသားဝါခြင်း စသည့် လက္ခဏာများရှိသူကို ဆိုလိုပါသည်။

(၆-၁၃) **ခွေးရူးပြန်ရောဂါ** ဆိုသည်မှာ တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင် (အထူးသဖြင့် ခွေး၊ ကြောင်) အကိုက်ခံခဲ့ရဖူးသည့် ရာဇဝင်ရှိခြင်းနှင့် ရေသောက်ရမည်ကို ကြောက်ရွံ့သည့် လက္ခဏာရှိခြင်း၊ တက်ခြင်း၊ ကယောင်ကတမ်းပြောခြင်း၊ အပြုအမူမမှန်ခြင်း၊ အသက်ရှူရခက်ခြင်း၊ အသက်ရှူမမှန်ခြင်း၊ သေဆုံးခြင်း စသည့် လက္ခဏာများ ရှိသူကို ဆိုလိုပါသည်။
(ခွေးရူးကိုက်သော်လည်း အထက်ပါရောဂါလက္ခဏာများမရှိလျှင် ထည့်ရန်မလိုပါ။)

(၆-၁၄) **ငှက်ဖျားလူနာ** ဆိုသည်မှာ ငှက်ဖျားရောဂါလက္ခဏာ ရှိသည်ဖြစ်စေ/မရှိသည် ဖြစ်စေ Microscopy, Repid Diagnostic Test(RDT) or Molecular Diagnostic Test စသည့် နည်းတစ်ခုခုဖြင့် ငှက်ဖျားရောဂါပိုးရှိကြောင်း ရှာဖွေဖော်ထုတ်ထားသူ ကို ဆိုလိုပါသည်။

(၆-၁၅) **မြွေကိုက်(အဆိပ်ရှိ)** ဆိုသည်မှာ မြွေကိုက်ပြီးပြီးချင်း ကြောက်လန့်၍ သွေးဆုတ်သွေးလန့်နိုင်ခြင်း၊ မြွေကိုက်သည့်နေရာတွင် မြွေစွယ်ရာရှိခြင်း၊ နာခြင်း၊ ရောင်လာခြင်း၊ သွေးထွက်ခြင်း၊ အညိုအမဲစွဲခြင်း၊ အနာဖြစ်ခြင်း စသည့် လက္ခဏာ များရှိသူကို ဆိုလိုပါသည်။ အဆိပ်ရှိသော မြွေကိုက်ခံရမှုတွင် ရောဂါလက္ခဏာပေါ် မူတည်၍ (၂)မျိုးခွဲခြားထားပါသည်။

(က) သွေးယိုကျောက်ကပ်ပျက်စီးသောမြွေများ (မြွေပွေး (Viper)၊ ဂျပ်မြွေ)
မြွေပွေးနှင့် ဂျပ်မြွေကိုက်ခြင်းခံရသူများတွင်

- (၁) ကိုက်သောနေရာတွင် အပေါက်(၁)ပေါက်မှ (၂)ပေါက်ရှိခြင်း၊
- (၂) ကိုက်သည့်နေရာတွင် ရောင်ကိုင်းခြင်း၊
- (၃) ချိုင်း၊ ပေါင်ခြံတို့တွင် အကြိတ်များ ရောင်လာခြင်း၊
- (၄) သွေးလန့်ခြင်း၊
- (၅) ဆီးနည်းခြင်း၊
- (၆) ရုတ်တရက် ဆီးခန်းသွားခြင်း၊
- (၇) ဆီးသွေးပါခြင်း၊
- (၈) ဆီးမည်းမည်းသွားခြင်း၊
- (၉) မျက်နှာရောင်အနုံးခြင်း၊
- (၁၀) သွေးများထွက်လွယ်ခြင်း၊
- (၁၁) အဆိပ်တက်၍ ကယောင်ကတမ်းပြောခြင်း၊
- (၁၂) သေဆုံးနိုင်ခြင်း စသည့် လက္ခဏာများ တွေ့နိုင်ပါသည်။

(ခ) အာရုံကြောများ ထိခိုက်စေသည့်မြွေများ (မြွေဟောက်(Cobra)၊ ငန်းတော် ကျား၊ သံကွင်းစွပ်၊ ငန်းပုတ်၊ ဂျပ်မြွေ) မြွေဟောက်၊ ငန်းတော်ကျား၊ သံကွင်းစွပ်၊ ငန်းပုတ်၊ ဂျပ်မြွေစသည့် မြွေများ ကိုက်ခံရသူများတွင်

- (၁) ခေါင်းမူး၊ ခေါင်းကိုက်ခြင်း၊
- (၂) မျက်ခွံလေး၍ တွဲကျလာခြင်း၊
- (၃) အရာဝတ္ထုများ နှစ်ထပ်မြင်ခြင်း၊
- (၄) အာလေးလျှာလေး ဖြစ်လာခြင်း၊
- (၅) အသံမထွက်နိုင်တော့ခြင်း၊ တံတွေးမမျှနိုင်တော့ခြင်း၊
- (၆) မေ့လျော့ခြင်း၊
- (၇) ရုတ်တရက်အသက်ရှူ၍ မရတော့ခြင်း၊
- (၈) လျှာနှင့်နှုတ်ခမ်းများ ပြာလာခြင်း၊
- (၉) သေဆုံးနိုင်ခြင်း စသည့် လက္ခဏာများ တွေ့နိုင်ပါသည်။

(၆-၁၆) တီဘီရောဂါ ဆိုသည်မှာ သာမန်မျက်စိဖြင့်မမြင်နိုင်သော တီဘီရောဂါပိုး (Mycobacterium Tuberculosis Complex) ကူးစက်ခံရခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပြီး အောက်ပါလက္ခဏာများ ရှိနိုင်ပါသည်။

ယေဘုယျလက္ခဏာများမှာ -

- (၁) တငွေ့ငွေ့ဖျားခြင်း၊
- (၂) ညဘက်ချွေးထွက်များခြင်း၊
- (၃) အစားအသောက်ပျက်ခြင်း၊
- (၄) ကိုယ်အလေးချိန်ကျခြင်း၊
- (၅) မောပန်းလွယ်ခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။

အဆုတ်တွင်ဖြစ်ပါက အဓိကလက္ခဏာများမှာ -

- (၁) ချောင်းဆိုးခြင်း(၂ ပတ်နှင့်အထက်)၊
- (၂) ချောင်းဆိုးရာတွင် သလိပ်(ခွဲ)ထွက်ခြင်းနှင့် တစ်ခါတစ်ရံသွေးပါခြင်း၊
- (၃) ကျော၊ ရင်အောင့်ခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။

(၆-၁၆-၁) တီဘီလူနာအသစ်စုစုပေါင်း (New TB Cases) ဆိုသည်မှာ သလိပ်ပိုးတွေ့သည် ဖြစ်စေ၊ မတွေ့သည်ဖြစ်စေ၊ အဆုတ်တီဘီဖြစ်စေ၊ အဆုတ်ပြင်ပတီဘီဖြစ်စေ ယခင်ကတီဘီဆေးကုသမှုမခံယူခဲ့ဘူးသူ (သို့) ကုသမှုကာလတစ်လမပြည့်ခဲ့သူ တီဘီလူနာအသစ်ဦးရေပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

(၆-၁၆-၂) တီဘီပြန်ကုလူနာပေါင်း (Retreated TB Cases) တွင်

(က) ရောဂါပြန်ဖြစ်လူနာ (Relapse)

ယခင်က တီဘီဆေးကုသမှု အပြည့်အဝခံယူခဲ့၍ ပျောက်ကင်းပြီ (သို့) ကုသမှုအောင်မြင်ပြီးဆုံးပြီဟု သတ်မှတ်ခဲ့ပြီးနောက် ယခုအခါ တီဘီဆေး ပြန်လည်ကုသရန် လိုအပ်သည့်လူနာများ

(ခ) တီဘီဆေးကုသမှု မအောင်မြင်ဖြစ်ပြီး ပြန်ကုသောလူနာ (Treatment after failure)

သလိပ်ပိုးတွေ့လူနာသစ်သည် ဆေးကုသမှုခံယူဆဲ (၅)လမြောက်သည် အထိ သလိပ်၌တီဘီပိုးတွေ့နေလျှင် (သို့) (၅)လတွင် သလိပ်၌တီဘီပိုး ပြန်တွေ့လျှင် (သို့) (၅)လနောက်ပိုင်းတွင် သလိပ်ပိုးတွေ့နေလျှင် လည်းကောင်း၊ Baseline DST တွင် ဆေးယဉ်ပါးမှုမတွေ့ရဘဲ Follow-up DST တွင် တီဘီဆေးတစ်မျိုးမျိုးကို ဆေးယဉ်ပါးမှုရှိနေလျှင်လည်းကောင်း၊ သလိပ်တီဘီပိုးမတွေ့လူနာသစ်သည် ဆေးကုသမှုခံယူဆဲ (၂)လ၌ သလိပ် ပြန်လည်စစ်ဆေးရာတွင် သလိပ်ပိုးတွေ့နေလျှင်လည်းကောင်း (သို့) (၂)လ နောက်ပိုင်းတွင် သလိပ်ပိုးတွေ့နေလျှင်လည်းကောင်း၊ ထိုသူများသည် ဆေးကုသမှုမအောင်မြင်သည့် ပြန်ကုလူနာကုထုံးဖြင့် ကုသပေးရမည့် လူနာများ

(ဂ) ဆေးကုသမှုပျက်ကွက်ပြီး ပြန်ကုသောလူနာ (Treatment after lost to follow-up)

ဆေးကုသမှု (၂)လ (သို့) (၂)လကျော် ဆက်တိုက်ပျက်ကွက်ပြီးမှ တီဘီဆေး ပြန်လည်ကုသမှုခံယူမည့်လူနာများ

(ဃ) ယခင်တီဘီဆေးကုခဲ့သော အခြားလူနာ (Other previously treated)

ယခင်တီဘီဆေးကုသခဲ့ပြီး ဆေးကုသမှုရလဒ် သေချာမသိရသူ/duration ကို မသိသည့် တီဘီလူနာများ

(င) ယခင်ဆေးကုသမှုသည် တီဘီဆေးဟုတ်/မဟုတ် မသိရှိသူ (Unknown previous treatment)

ယခင်ကတီဘီဆေးကုသခဲ့ဖူးခြင်း ရှိ/မရှိကို သေချာစွာမသိရှိသော လူနာများ စသည့် တီဘီလူနာများ ပါဝင်ပါသည်။

(၆-၁၇)

ထောင့်သန်းရောဂါ ဆိုသည်မှာ ကျွဲ၊ နွား၊ သိုး၊ ဝက် အစရှိသော တိရစ္ဆာန်တို့နှင့် တိုက်ရိုက်ထိတွေ့၍သော်လည်းကောင်း၊ ရောဂါဖြစ်သောတိရစ္ဆာန်အသား စားသုံး မိ၍သော်လည်းကောင်း လူသို့ကူးစက်နိုင်သည်။ လေထဲမှ အသက်ရှူလမ်းကြောင်း အတွင်း ကူးစက်နိုင်မှုကို မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းခွင်တွင်လည်းကောင်း၊ ပိုးမွှားဖြင့် အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုများတွင်လည်းကောင်း တွေ့ရှိနိုင်သည်။

ရောဂါလက္ခဏာများ

(က) အရေပြားထောင့်သန်းရောဂါ

ကျွဲ၊ နွား၊ ဆိတ်၊ သိုး၊ ဝက် အစရှိသော တိရစ္ဆာန်တို့နှင့်ထိတွေ့ခြင်း၊ မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်ခြင်း စသော အချက်အလက်အထောက်အထားများ ရှိတတ်သည်။ အရေပြားတွင် အနာစတင်ဖြစ်ပေါ်ရာ (၁)ရက်မှ(၆)ရက်ခန့် အကြာတွင် အရည်ကြည်ဖုကြီးများဖြစ်လာကာ ၎င်းအဖု၏အလယ် မျက်နှာပြင်သည် ချိုင့်ကာမည်းနက်သောအရောင် (Eschar) ဖြစ်ပေါ်လာ သည်။ အနာ၏ဝန်းကျင်တွင် အရည်တင်ရောင်ရမ်းခြင်း (Oedema) ကို တွေ့ရတတ်သည်။

(ခ) အစာလမ်းကြောင်းထောင့်သန်းရောဂါ

ပျို့ခြင်း၊ အန်ခြင်း၊ အစားပျက်ခြင်းတို့ဖြစ်ကာ အဖျားဝင်လာတတ်သည်။

(ဂ) အဆုတ်ထောင့်သန်းရောဂါ

ပြင်းထန်အဆုတ်ရောင်ရောဂါ၏ ကနဦးလက္ခဏာများကို တွေ့ရပြီးနောက် အပြင်းဖျားခြင်းနှင့် မောပန်းခြင်း၊ အသက်ရှူကြပ်ခြင်းတို့ကို တွေ့ရသည်။ ဓါတ်မှန်ရိုက်လျှင် Mediastinal Widening ကို တွေ့ရသည်။

(ဃ) ဦးနှောက်အမြွေးရောင်ထောင့်သန်းရောဂါ

ရုတ်တရက်အပြင်းဖျားပြီးသတိလစ်ခြင်း၊ တက်ခြင်းနှင့် ဦးနှောက် အမြွေးရောင်လက္ခဏာများကို တွေ့ရသည်။

ညွှန်ကြီးများတွက်ချက်နည်း

စဉ်	ညွှန်ကြီးများ	တွက်ချက်ပုံ	တွက်နည်းသင်္ကေတ
၆။	စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရသောရောဂါများနှိမ်နင်းရေးလုပ်ငန်း		
၆.၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုနှုန်း	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါဖြစ်ပွားသူပေါင်း ----- x ၁၀၀,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၆-၁)(ဖြစ်) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ ပုံစံ(၁)
	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါ သေနှုန်း	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါဖြင့်သေဆုံးသူပေါင်း ----- x ၁၀၀,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၆-၁)(သေ) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ ပုံစံ(၁)
၆.၂	ဝမ်းကိုက်ရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုနှုန်း	ဝမ်းကိုက်ရောဂါဖြစ်ပွားသူပေါင်း ----- x ၁၀၀,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၆-၂)(ဖြစ်) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ ပုံစံ(၁)
	ဝမ်းကိုက်ရောဂါသေနှုန်း	ဝမ်းကိုက်ရောဂါဖြင့်သေဆုံးသူပေါင်း ----- x ၁၀၀,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၆-၂)(သေ) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ ပုံစံ(၁)
၆.၃	အစာအဆိပ်သင့်ရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုနှုန်း	အစာအဆိပ်သင့်ရောဂါဖြစ်ပွားသူပေါင်း ----- x ၁၀၀,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၆-၃)(ဖြစ်) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ ပုံစံ(၁)
	အစာအဆိပ်သင့်ရောဂါ သေနှုန်း	အစာအဆိပ်သင့်ရောဂါဖြင့်သေဆုံးသူပေါင်း ----- x ၁၀၀,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၆-၃)(သေ) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ ပုံစံ(၁)
၆.၄	အူရောင်ငန်းဖျားရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုနှုန်း	အူရောင်ငန်းဖျားရောဂါဖြစ်ပွားသူပေါင်း ----- x ၁၀၀,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၆-၄)(ဖြစ်) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ ပုံစံ(၁)
	အူရောင်ငန်းဖျားရောဂါ သေနှုန်း	အူရောင်ငန်းဖျားရောဂါဖြင့်သေဆုံးသူပေါင်း ----- x ၁၀၀,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၆-၄)(သေ) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ ပုံစံ(၁)
၆.၅	ဝက်သက်ရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုနှုန်း	ဝက်သက်ရောဂါဖြစ်ပွားသူပေါင်း (၅နှစ်အောက်ကလေး) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း	ပုံစံ(၆-၅)(ဖြစ်) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ ပုံစံ(၁)(၅နှစ်အောက် ကလေးပေါင်း)
	ဝက်သက်ရောဂါသေနှုန်း	ဝက်သက်ရောဂါဖြင့်သေဆုံးသူပေါင်း (၅နှစ်အောက်ကလေး) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း	ပုံစံ(၆-၅)(သေ) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ ပုံစံ(၁)(၅နှစ်အောက် ကလေးပေါင်း)

စဉ်	ညွှန်ကိန်းများ	တွက်ချက်ပုံ	တွက်နည်းသင်္ကေတ
၆.၆	ဆုံဆိုနာရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုနှုန်း	ဆုံဆိုနာရောဂါဖြစ်ပွားသူပေါင်း (၅နှစ်အောက်ကလေး) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း	ပုံစံ၁(၆-၆)(ဖြစ်) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ ပုံစံ၃(၁)(၅နှစ်အောက် ကလေးပေါင်း)
	ဆုံဆိုနာရောဂါသေနှုန်း	ဆုံဆိုနာရောဂါဖြင့်သေဆုံးသူပေါင်း (၅နှစ်အောက်ကလေး) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း	ပုံစံ၁(၆-၆)(သေ) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ ပုံစံ၃(၁)(၅နှစ်အောက် ကလေးပေါင်း)
	ကြက်ညှာချောင်းဆိုးရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုနှုန်း	ကြက်ညှာချောင်းဆိုးရောဂါဖြစ်ပွားသူပေါင်း (၅နှစ်အောက်ကလေး) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း	ပုံစံ၁(၆-၇)(ဖြစ်) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ ပုံစံ၃(၁)(၅နှစ်အောက် ကလေးပေါင်း)
	ကြက်ညှာချောင်းဆိုးရောဂါ သေနှုန်း	ကြက်ညှာချောင်းဆိုးရောဂါဖြင့်သေဆုံးသူ ပေါင်း (၅နှစ်အောက်ကလေး) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း	ပုံစံ၁(၆-၇)(သေ) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ ပုံစံ၃(၁)(၅နှစ်အောက် ကလေးပေါင်း)
၆.၈	မွေးကင်းစမေးခိုင်ရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုနှုန်း	မွေးကင်းစမေးခိုင်ရောဂါဖြစ်ပွားသူပေါင်း ----- x ၁၀၀,၀၀၀ အရှင်မွေးဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ၁(၆-၈)(ဖြစ်) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ ပုံစံ၁(၁၀-၁)
	မွေးကင်းစမေးခိုင်ရောဂါ သေနှုန်း	မွေးကင်းစမေးခိုင်ရောဂါဖြင့်သေဆုံးသူပေါင်း ----- x ၁၀၀,၀၀၀ အရှင်မွေးဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ၁(၆-၈)(သေ) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ ပုံစံ၁(၁၀-၁)
	မေးခိုင်ရောဂါဖြစ်ပွားမှုနှုန်း	မေးခိုင်ရောဂါဖြစ်ပွားသူပေါင်း ----- x ၁၀၀,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ၁(၆-၉)(ဖြစ်) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ ပုံစံ၃(၁)
	မေးခိုင်ရောဂါသေနှုန်း	မေးခိုင်ရောဂါဖြင့်သေဆုံးသူပေါင်း ----- x ၁၀၀,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ၁(၆-၉)(သေ) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ ပုံစံ၃(၁)
၆.၁၀	ဦးနှောက်အမြှေးရောင် ရောဂါဖြစ်ပွားမှုနှုန်း	ဦးနှောက်အမြှေးရောင်ရောဂါဖြစ်ပွားသူပေါင်း ----- x ၁၀၀,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ၁(၆-၁၀)(ဖြစ်) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ ပုံစံ၃(၁)
	ဦးနှောက်အမြှေးရောင် ရောဂါသေနှုန်း	ဦးနှောက်အမြှေးရောင်ရောဂါဖြင့်သေဆုံးသူ ပေါင်း ----- x ၁၀၀,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ၁(၆-၁၀)(သေ) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ ပုံစံ၃(၁)

စဉ်	ညွှန်ကိန်းများ	တွက်ချက်ပုံ	တွက်နည်းသင်္ကေတ
၆.၁၁	ARI(နမိုးနီးယား)ရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုနှုန်း	ARI(နမိုးနီးယား)ရောဂါဖြစ်ပွားသူပေါင်း (၅နှစ်အောက်ကလေး) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း	ပုံစံ(၆-၁၁)(ဖြစ်) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ ပုံစံ(၁)(၅ နှစ်အောက် ကလေးပေါင်း)
	ARI(နမိုးနီးယား)ရောဂါ သေနှုန်း	ARI(နမိုးနီးယား)ရောဂါဖြင့်သေဆုံးသူပေါင်း (၅နှစ်အောက်ကလေး) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း	ပုံစံ(၆-၁၁)(သေ) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ ပုံစံ(၁)(၅နှစ်အောက် ကလေးပေါင်း)
၆.၁၂	အသည်းရောင်အသားဝါ ရောဂါဖြစ်ပွားမှုနှုန်း	အသည်းရောင်အသားဝါရောဂါ ဖြစ်ပွားသူပေါင်း ----- x ၁၀၀,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၆-၁၂)(ဖြစ်) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ ပုံစံ(၁)
	အသည်းရောင်အသားဝါ ရောဂါသေနှုန်း	အသည်းရောင်အသားဝါရောဂါဖြင့် သေဆုံးသူပေါင်း ----- x ၁၀၀,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၆-၁၂)(သေ) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ ပုံစံ(၁)
၆.၁၃	ခွေးရူးပြန်ရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုနှုန်း	ခွေးရူးပြန်ရောဂါဖြစ်ပွားသူပေါင်း ----- x ၁၀၀,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၆-၁၃)(ဖြစ်) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ ပုံစံ(၁)
	ခွေးရူးပြန်ရောဂါသေနှုန်း	ခွေးရူးပြန်ရောဂါဖြင့်သေဆုံးသူပေါင်း ----- x ၁၀၀,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၆-၁၃)(သေ) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ ပုံစံ(၁)
၆.၁၄	ငှက်ဖျားရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုနှုန်း	ငှက်ဖျားရောဂါဖြစ်ပွားသူပေါင်း ----- x ၁၀၀,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၆-၁၄)(ဖြစ်) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ ပုံစံ(၁)
	ငှက်ဖျားရောဂါသေနှုန်း	ငှက်ဖျားရောဂါဖြင့်သေဆုံးသူပေါင်း ----- x ၁၀၀,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၆-၁၄)(သေ) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ ပုံစံ(၁)
၆.၁၅	မြွေကိုက်(အဆိပ်ရှိ) ခံရမှုနှုန်း	မြွေကိုက်(အဆိပ်ရှိ)ခံရသူပေါင်း ----- x ၁၀၀,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၆-၁၅)(ဖြစ်) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ ပုံစံ(၁)
	မြွေကိုက်(အဆိပ်ရှိ) ခံရ၍သေနှုန်း	မြွေကိုက်(အဆိပ်ရှိ)ခံရ၍သေဆုံးသူပေါင်း ----- x ၁၀၀,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၆-၁၅)(သေ) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ ပုံစံ(၁)

စဉ်	ညွှန်ကိန်းများ	တွက်ချက်ပုံ	တွက်နည်းသင်္ကေတ
၆.၁၆.၁	တီဘီလူနာအသစ်	တီဘီလူနာအသစ်စုစုပေါင်း	ပုံစံ၁(၆-၁၆-၁)(ဖြစ်)
	ဖြစ်ပွားမှုနှုန်း	----- x ၁၀၀,၀၀၀	----- x ၁၀၀,၀၀၀
		လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ၃(၁)
	တီဘီလူနာအသစ်သေနှုန်း	တီဘီရောဂါဖြင့်သေဆုံးသူပေါင်း (လူနာအသစ်)	ပုံစံ၁(၆-၁၆-၁)(သေ)
၆.၁၆.၂	တီဘီပြန်ကုလူနာ	တီဘီပြန်ကုလူနာပေါင်း	ပုံစံ၁(၆-၁၆-၂)(ဖြစ်)
	ဖြစ်ပွားမှုနှုန်း	----- x ၁၀၀,၀၀၀	----- x ၁၀၀,၀၀၀
		လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ၃(၁)
	တီဘီပြန်ကုလူနာသေနှုန်း	တီဘီပြန်ကုဖြင့်သေဆုံးသူပေါင်း	ပုံစံ၁(၆-၁၆-၂)(သေ)
၆.၁၇	ထောင့်သန်းရောဂါ	ထောင့်သန်းရောဂါဖြစ်ပွားသူပေါင်း	ပုံစံ၁(၆-၁၇)(ဖြစ်)
	ဖြစ်ပွားမှုနှုန်း	----- x ၁၀၀,၀၀၀	----- x ၁၀၀,၀၀၀
		လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ၃(၁)
	ထောင့်သန်းရောဂါဖြင့်	ထောင့်သန်းရောဂါဖြင့်သေဆုံးသူပေါင်း	ပုံစံ၁(၆-၁၇)(သေ)
	သေနှုန်း	----- x ၁၀၀,၀၀၀	----- x ၁၀၀,၀၀၀
		လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ၃(၁)

မှတ်ပုံတင်မှတ်တမ်းစာအုပ်များ

- ၁။ ဆေးခန်းမှတ်ပုံတင်စာအုပ်
- ၂။ အတွင်းလူနာစာရင်း
- ၃။ ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်မှုမှတ်တမ်း
- ၄။ သေဆုံးမှုမှတ်တမ်း

သတင်းအချက်အလက်များ ကောက်ယူစုဆောင်းရမည့်နေရာဌာနများ

စဉ်	လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစား	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(ပြင်ပလူနာ)	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(အတွင်းလူနာ)	ဒေသန္တရ/မြို့မ/မိခင်နှင့်ကလေး	ရောဂါတိုက်ဖျက်ရေး	ကျောင်းကျန်းမာ	တိုက်နယ်/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ	နယ်စပ်ဆေးပေးခန်း	ကွင်းဆင်း
၆။	စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရသောရောဂါများ နှိမ်နင်းရေးလုပ်ငန်း	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

အသုံးပြုပုံ

စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရသောရောဂါများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ခြင်း၊ ကပ်ရောဂါအသွင် မဖြစ်ပွားအောင် ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ရောဂါဖြစ်လာပါက ထိရောက်စွာ ကုသပေးခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

လုပ်ငန်း လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစားနှင့် အဓိပ္ပာယ်ရှင်းလင်းချက် အမှတ်စဉ်

၇။ ငှက်ဖျားရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးလုပ်ငန်း

(၇-၁) ငှက်ဖျားပိုးစစ်ဆေးသူပေါင်း ဆိုသည်မှာ “ငှက်ဖျားရောဂါလက္ခဏာ” ဖြင့် လာရောက်ပြသသူကို ဓာတ်ခွဲခန်းတွင် (သို့) ငှက်ဖျားအမြန်သွေးစစ်ကိရိယာ(RDT) များဖြင့် ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်း၊ ကျန်းမာရေးဌာနများတွင် (သို့) ကွင်းဆင်းရာတွင် ငှက်ဖျားပိုး ရှိ/မရှိ သွေးဖောက်စစ်ဆေးမှုခံယူသူပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

(၇-၂) ငှက်ဖျားပိုးတွေ့လူနာပေါင်း(ရောဂါသစ်) ဆိုသည်မှာ ငှက်ဖျားရောဂါလက္ခဏာ ရှိသည်ဖြစ်စေ/မရှိသည်ဖြစ်စေ Microscopy, RDT or Molecular Diagnostic Test စသည့် နည်းတစ်ခုခုဖြင့် ငှက်ဖျားရောဂါပိုးရှိကြောင်းတွေ့ရှိသည့်လူနာပေါင်း (ရောဂါသစ်)ကို ဆိုလိုပါသည်။

မှတ်ချက် - အစီရင်ခံသည့်နှစ်အတွင်း ငှက်ဖျားရောဂါပိုးရှိကြောင်း ပထမဆုံး အကြိမ် ရှာဖွေတွေ့ရှိသူ (သို့) ကုသမှုခံယူ၍ အဖျားပျောက်သွားပြီးနောက်ပိုင်း (၁)လကျော်တွင် ငှက်ဖျားရောဂါပိုးရှိကြောင်း ထပ်မံတွေ့ရှိသူများကို ရောဂါသစ်ဟု သတ်မှတ်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

(၇-၃) ပြင်းထန်ငှက်ဖျားလူနာပေါင်း(ဦးနှောက်ငှက်ဖျားအပါအဝင်) ဆိုသည်မှာ ငှက်ဖျား ပိုးတွေ့လူနာများတွင် အောက်ပါလက္ခဏာတစ်ခုခုတွေ့ရှိပါက ပြင်းထန်ငှက်ဖျား လူနာဟု သတ်မှတ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

(က) ဆေးမသောက်နိုင်လောက်အောင် အန်ခြင်း၊

(ခ) လဲလျောင်းရာမှ အခြားသူအကူအညီမပါဘဲ မထနိုင်ခြင်း၊

(ဂ) မတ်တပ်မရပ်နိုင်ခြင်း၊

(ဃ) လမ်းမလျှောက်နိုင်ခြင်း၊

(င) အပူချိန် ၃၉°C အထက်ကျော်လွန်၍ ဖျားခြင်း၊

(စ) ခြေလက်များအေးစက်နေခြင်း (Algid Malaria)၊

(ဆ) မျက်လုံးဝါခြင်း (Jaundice)၊

(ဇ) သွေးအားအလွန်နည်းနေခြင်း (သွေးသွင်းရန်လိုအပ်သောလူနာ) (Severe anemia)၊

(ဈ) ငှက်ဖျားပိုးများခြင်း (Pf+++ နှင့်အထက်) (Hyperparasitaemia)၊

(ည) ဆီးမည်းမည်းသွားခြင်း (Haemoglobinuria)၊

- (င) ဆီးသွားနည်းလွန်းခြင်း(၂၄နာရီအတွင်း ၄၀၀စီစီအောက်)
(Acute renal failure)
- (င) အသက်ရှူကြပ်ခြင်း/အသက်ရှူခက်ခဲခြင်း (Pulmonary Oedema)
- (ဇ) ခန္ဓာကိုယ်မှသွေးယိုစီးခြင်း (Disseminated Intravascular Coagulation)
- (ဈ) ဦးနှောက်ငှက်ဖျားလက္ခဏာတွေ့ရှိရခြင်း(အမူအရာစိတ်အခြေအနေများ ပြောင်းလဲခြင်း (Change of mood)၊ ကယောင်ကတမ်းပြောခြင်း၊ ဂနာမငြိမ်ဖြစ်ခြင်း၊ မှိန်းခြင်း၊ သတိလစ်ခြင်း၊ မေ့မြောခြင်း၊ တက်ခြင်း။)

(၇-၄) အထက်အဆင့်သို့ လွှဲပြောင်းပေးသော ငှက်ဖျားလူနာပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း အထက်အဆင့်သို့ လွှဲပြောင်းပေးသော

(က) ငှက်ဖျားရောဂါအခြေအနေ ပိုဆိုးလာ၍ဖြစ်စေ၊ ပြင်းထန်လာ၍ဖြစ်စေ ချက်ချင်းလွှဲပြောင်းပေးရန် လိုအပ်သော (Severe and complicated Malaria)

(ခ) (၃)ရက်အထိ ဆေးကုသပြီးမသက်သာသော၊ အဖျားမကျသော (Treatment failure)

စသည့် လူနာများကို ဆိုလိုပါသည်။

(၇-၅) ငှက်ဖျားအတွင်းလူနာပေါင်း ဆိုသည်မှာ ဆေးရုံတွင် အတွင်းလူနာအဖြစ် တက်ရောက်ရသော ငှက်ဖျားပိုးတွေ့ (Confirmed Malaria) လူနာပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

(၇-၆) ငှက်ဖျားရောဂါကြောင့် သေဆုံးသူအတွင်းလူနာပေါင်း ဆိုသည်မှာ ငှက်ဖျားအတွင်း လူနာများအနက် ငှက်ဖျား၏နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများကြောင့် သေဆုံးသူပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ ငှက်ဖျားနှင့်အခြားရောဂါများတွဲဖြစ်ပြီး သေဆုံးရခြင်းသည် ငှက်ဖျားကြောင့်မဟုတ်ပါက ထည့်ရန်မလိုပါ။

ညွှန်ကိန်းများတွက်ချက်နည်း

စဉ်	ညွှန်ကိန်းများ	တွက်ချက်ပုံ	တွက်နည်းသင်္ကေတ
၇။	ငှက်ဖျားရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးလုပ်ငန်း		
၇.၁	ငှက်ဖျားပိုးတွေ့ရှိမှုရာနှုန်း	ငှက်ဖျားပိုးတွေ့လူနာပေါင်း(ရောဂါသစ်) ----- x ၁၀၀ ငှက်ဖျားပိုးစစ်ဆေးသူပေါင်း	ပုံစံ(၇-၂) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ(၇-၁)

စဉ်	ညွှန်ကိန်းများ	တွက်ချက်ပုံ	တွက်နည်းသင်္ကေတ
၇.၂	ငှက်ဖျားရောဂါဖြစ်ပွားမှုနှုန်း (လူဦးရေ ၁,၀၀၀ လျှင်)	ငှက်ဖျားပိုးတွေ့လူနာပေါင်း(ရောဂါသစ်) ----- x ၁,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၇-၂) ----- x ၁,၀၀၀ ပုံစံ(၁)
၇.၃	ငှက်ဖျားရောဂါဖြင့် ဆေးရုံတက်ရသူရာနှုန်း	ငှက်ဖျားအတွင်းလူနာပေါင်း ----- x ၁၀၀ ငှက်ဖျားပိုးတွေ့လူနာပေါင်း(ရောဂါသစ်)	ပုံစံ(၇-၅) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ(၇-၂)
၇.၄	ငှက်ဖျားအတွင်းလူနာ သေဆုံးမှုရာနှုန်း	ငှက်ဖျားရောဂါကြောင့်သေဆုံးသူ အတွင်းလူနာပေါင်း ----- x ၁၀၀ ငှက်ဖျားအတွင်းလူနာပေါင်း	ပုံစံ(၇-၆) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ(၇-၅)

မှတ်ပုံတင်မှတ်တမ်းစာအုပ်များ

- ၁။ ဆေးခန်းမှတ်ပုံတင်စာအုပ်
- ၂။ အတွင်းလူနာစာရင်း
- ၃။ ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်မှုမှတ်တမ်း

သတင်းအချက်အလက်များ ကောက်ယူစုဆောင်းရမည့်နေရာဌာနများ

စဉ်	လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစား	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(ပြင်ပလူနာ)	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(အတွင်းလူနာ)	ဒေသန္တရ/မြို့မ/မိခင်နှင့်ကလေး	ရောဂါတိုက်ဖျက်ရေး	ကျောင်းကျန်းမာ	တိုက်နယ်/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ	နယ်စပ်ဆေးပေးခန်း	ကွင်းဆင်း
၇။	ငှက်ဖျားရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးလုပ်ငန်း	X	X	X	✓	X	X	X	X	X

အသုံးပြုပုံ

ငှက်ဖျားရောဂါဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေနှင့် ငှက်ဖျားရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်မှုတို့ကို ဆန်းစစ်ခြင်း၊ လုပ်ငန်းရေးဆွဲခြင်းတို့အတွက် အသုံးပြုနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

လုပ်ငန်း လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစားနှင့် အဓိပ္ပာယ်ရှင်းလင်းချက် အမှတ်စဉ်

၈။ သွေးတိုးဆီးချိုသွေးချိုနှင့်နှလုံးသွေးကြောရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်ရေး
လုပ်ငန်း

(၈-၁) အသက်(၄၀)နှစ်နှင့်အထက် ဆေးခန်းလာလူနာအသစ်ပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံ
သည့်ကာလအတွင်း ကျန်းမာရေးဌာနများသို့ ဆေးကုသမှုခံယူရန်လာရောက်သော
လူနာအသစ်များအနက် အသက်(၄၀)နှစ်နှင့်အထက်ရှိသူပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

(၈-၂) အသက်(၄၀)နှစ်နှင့်အထက် သွေးတိုးလူနာပေါင်း(ရောဂါသစ်) ဆိုသည်မှာ
အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း ကျန်းမာရေးဌာနများသို့ ဆေးကုသမှုခံယူရန်
လာရောက်သော အသက်(၄၀)နှစ်နှင့်အထက်လူနာများအနက် သွေးတိုးရောဂါ
ရှိကြောင်း စတင်စစ်ဆေးတွေ့ရှိသည့် လူနာဦးရေ (Newly Diagnosed) (သို့)
အခြားတစ်နေရာမှ သွေးတိုးရောဂါရှိကြောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိထားပြီး ကျန်းမာရေး
ဌာနသို့ အဆိုပါရောဂါဖြင့် ပထမဆုံးအကြိမ်လာရောက်ပြသသည့် လူနာဦးရေ
(Known Case) ကို ဆိုလိုပါသည်။

(သွေးတိုးနှင့်ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါတွဲလျက်ရှိသောလူနာများအား ထည့်ရန်မလိုပါ။)

(၈-၃) အသက်(၄၀)နှစ်နှင့်အထက် သွေးတိုးလူနာပေါင်း(ရောဂါဟောင်း) ဆိုသည်မှာ
အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း ကျန်းမာရေးဌာနများသို့ ဆေးကုသမှုခံယူရန်
လာရောက်သော အသက်(၄၀)နှစ်နှင့်အထက်လူနာများအနက် ယခင်နှစ်များက
လာရောက်ပြသထားသည့် သွေးတိုးရောဂါရှိသူများ (Old Case)ကို ဆိုလိုပါသည်။
မှတ်ချက် - Headcount ရယူနိုင်ရန် ပြက္ခဒိန်နှစ်တစ်နှစ်၏ ပထမဆုံးလာပြသသည့်
First visit ကိုသာ ထည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

(၈-၄) အသက်(၄၀)နှစ်နှင့်အထက် ဆီးချိုသွေးချိုလူနာပေါင်း(ရောဂါသစ်) ဆိုသည်မှာ
အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း ကျန်းမာရေးဌာနများသို့ ဆေးကုသမှုခံယူရန်
လာရောက်သော အသက်(၄၀)နှစ်နှင့်အထက်လူနာများအနက် ဆီးချိုသွေးချို
ရောဂါရှိကြောင်း စတင်စစ်ဆေးတွေ့ရှိသည့် လူနာဦးရေ (Newly Diagnosed)
(သို့) အခြားတစ်နေရာမှ ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါရှိကြောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိထားပြီး
ကျန်းမာရေးဌာနသို့ အဆိုပါရောဂါဖြင့် ပထမဆုံးအကြိမ်လာရောက်ပြသသည့်
လူနာဦးရေ (Known Case)ကို ဆိုလိုပါသည်။

(သွေးတိုးနှင့်ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါတွဲလျက်ရှိသောလူနာများအား ထည့်ရန်မလိုပါ။)

(၈-၅) အသက်(၄၀)နှစ်နှင့်အထက် ဆီးချိုသွေးချိုလူနာပေါင်း(ရောဂါဟောင်း) ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း ကျန်းမာရေးဌာနများသို့ ဆေးကုသမှုခံယူရန် လာရောက်သော အသက်(၄၀)နှစ်နှင့်အထက်လူနာများအနက် ယခင်နှစ်များက လာရောက်ပြသထားသည့် ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါရှိသူများ (Old Case)ကို ဆိုလိုပါသည်။

မှတ်ချက် - Headcount ရယူနိုင်ရန် ပြက္ခဒိန်နှစ်တစ်နှစ်၏ ပထမဆုံးလာပြသည့် First visit ကိုသာ ထည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

(၈-၆) အသက်(၄၀)နှစ်နှင့်အထက် သွေးတိုးနှင့်ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါတွဲလျက်ရှိသောလူနာပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း ကျန်းမာရေးဌာနများသို့ ဆေးကုသမှုခံယူရန်လာရောက်သော အသက်(၄၀)နှစ်နှင့်အထက်လူနာများအနက် သွေးတိုးနှင့်ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါ(၂)မျိုးတွဲလျက်ရှိကြောင်း စတင်စစ်ဆေးတွေ့ရှိသည့် လူနာဦးရေ (Newly Diagnosed) (သို့) အခြားတစ်နေရာမှ အဆိုပါရောဂါတွဲရှိကြောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိထားပြီး ကျန်းမာရေးဌာနသို့ အဆိုပါရောဂါတွဲဖြင့် ပထမဆုံးအကြိမ်လာရောက်ပြသသည့် လူနာဦးရေ (Known Case) (သို့) ယခင်နှစ်များက အဆိုပါရောဂါတွဲဖြင့် လာရောက်ပြသထားသူများ (Old Case) ကို ဆိုလိုပါသည်။ (ရောဂါ(၁)မျိုးတည်းသာ ရှိသောလူနာများအားထည့်ရန်မလိုပါ။)

မှတ်ချက် - Headcount ရယူနိုင်ရန် ပြက္ခဒိန်နှစ်တစ်နှစ်၏ ပထမဆုံးလာပြသည့် First visit ကိုသာ ထည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

(၈-၇) အသက်(၄၀)နှစ်နှင့်အထက် (၁၀)နှစ်အတွင်းနှလုံးသွေးကြောရောဂါဖြစ်နိုင်ခြေ (၁၀)ရာခိုင်နှုန်းနှင့်အထက်ရှိသူပေါင်း(ရောဂါသစ်) ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့် ကာလအတွင်း ကျန်းမာရေးဌာနများသို့ ဆေးကုသမှုခံယူရန်လာရောက်သော အသက်(၄၀)နှစ်နှင့်အထက်လူနာများအနက် (၁၀)နှစ်အတွင်း နှလုံးသွေးကြောရောဂါဖြစ်နိုင်ခြေ (10-year CVD risk) (၁၀)ရာခိုင်နှုန်းနှင့်အထက်ရှိသည့်ဦးရေကို ဆိုလိုပါသည်။

မှတ်ချက် - ရောဂါသစ် ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံပြက္ခဒိန်နှစ်အတွင်း “10-year CVD risk (၁၀)ရာခိုင်နှုန်းနှင့်အထက်”ရှိကြောင်း ပထမဆုံးအကြိမ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

- (၈-၈) သွေးပေါင်ထိန်းဆေးဖြင့် ကုသမှုရရှိသည့် သွေးတိုးရောဂါလူနာပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း ကျန်းမာရေးဌာနများသို့ ဆေးကုသမှုခံယူရန် လာရောက်သော အသက်(၄၀)နှစ်နှင့်အထက် သွေးတိုးရောဂါလူနာများအနက် သွေးပေါင်ထိန်းဆေးဖြင့် ကုသပေးသည့် လူနာဦးရေ(အကြိမ်ပေါင်း)ကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၈-၉) ဆီးချိုသွေးချိုဆေးဖြင့် ကုသမှုရရှိသည့် ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါလူနာပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း ကျန်းမာရေးဌာနများသို့ ဆေးကုသမှုခံယူရန် လာရောက်သော အသက်(၄၀)နှစ်နှင့်အထက် ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါလူနာများအနက် ဆီးချိုသွေးချိုဆေးဖြင့် ကုသပေးသည့် လူနာဦးရေ(အကြိမ်ပေါင်း)ကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၈-၁၀) သွေးပေါင်ထိန်းဆေးနှင့်ဆီးချိုသွေးချိုဆေး(၂)မျိုးတွဲဖြင့် ကုသမှုရရှိသည့် လူနာပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း ကျန်းမာရေးဌာနများသို့ ဆေးကုသမှုခံယူရန်လာရောက်သော အသက်(၄၀)နှစ်နှင့်အထက် သွေးတိုးနှင့် ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါ(၂)မျိုးတွဲလျက်ရှိသူလူနာများအနက် သွေးပေါင်ထိန်းဆေးနှင့် ဆီးချိုသွေးချိုဆေး(၂)မျိုးလုံးဖြင့် ကုသပေးသည့် လူနာဦးရေ(အကြိမ်ပေါင်း)ကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၈-၁၁) အဆီကျဆေးဖြင့် ကုသမှုရရှိသည့်လူနာပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း ကျန်းမာရေးဌာနများသို့ ဆေးကုသမှုခံယူရန်လာရောက်သော အသက်(၄၀)နှစ်နှင့်အထက် “10-year CVD risk (၁၀)ရာခိုင်နှုန်းနှင့်အထက်ရှိသူ” (သို့) ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါရှိသူလူနာများအနက် အဆီကျဆေး (Statin) ဖြင့် ကုသပေးသည့် လူနာဦးရေ(အကြိမ်ပေါင်း)ကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၈-၁၂) သွေးကျဲဆေးဖြင့် ကုသမှုရရှိသည့်လူနာပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း ကျန်းမာရေးဌာနများသို့ ဆေးကုသမှုခံယူရန်လာရောက်သော အသက်(၄၀)နှစ်နှင့်အထက် “10-year CVD risk (၁၀)ရာခိုင်နှုန်းနှင့်အထက်ရှိသူ”လူနာများအနက် သွေးကျဲဆေး (Aspirin) ဖြင့် ကုသပေးသည့် လူနာဦးရေ(အကြိမ်ပေါင်း)ကို ဆိုလိုပါသည်။

စာတိုင် (၈-၈)၊ (၈-၉)၊ (၈-၁၀)၊ (၈-၁၁)နှင့် (၈-၁၂)တို့၏ ဆေးကုသမှုဆိုင်ရာသတ်မှတ်ချက်များသည် “အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများအတွက် အဓိကမကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ၊ နှလုံးနှင့် နှလုံးသွေးကြောရောဂါကာကွယ်ခြင်းနှင့် အခြေခံကုထုံးလမ်းညွှန်” စာအုပ်ပါလမ်းညွှန်ချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနအစီအစဉ်ဖြင့် ဖြန့်ဖြူးထားသောဆေးဝါးများအသုံးပြု၍ ကုသမှုပေးပြီး ဆေး (၂)ပတ်စာနှင့်အထက်ရရှိသူ လူနာများသာ စာရင်းထည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။

ညွှန်ကိန်းများတွက်ချက်နည်း

စဉ်	ညွှန်ကိန်းများ	တွက်ချက်ပုံ	တွက်နည်းသင်္ကေတ
၈။	သွေးတိုးဆီးချိုသွေးချိုနှင့်နှလုံးသွေးကြောရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်ရေးလုပ်ငန်း		
၈.၁	အသက်(၄၀)နှစ်နှင့် အထက်သွေးတိုးရောဂါ ရှိသူလူနာပေါင်း	အသက်(၄၀)နှစ်နှင့်အထက် သွေးတိုးလူနာပေါင်း (ရောဂါသစ်) + အသက်(၄၀)နှစ်နှင့်အထက် သွေးတိုးလူနာပေါင်း(ရောဂါဟောင်း) + အသက် (၄၀)နှစ်နှင့်အထက် သွေးတိုးနှင့် ဆီးချိုသွေးချို ရောဂါတွဲလျက်ရှိသော လူနာပေါင်း	ပုံစံ(၈-၂)+(၈-၃)+(၈-၆)
၈.၂	အသက်(၄၀)နှစ်နှင့် အထက်ဆီးချိုသွေးချို ရောဂါရှိသူလူနာပေါင်း	အသက်(၄၀)နှစ်နှင့်အထက် ဆီးချိုသွေးချို လူနာပေါင်း (ရောဂါသစ်) + အသက်(၄၀)နှစ်နှင့် အထက် ဆီးချိုသွေးချိုလူနာပေါင်း(ရောဂါဟောင်း) + အသက်(၄၀)နှစ်နှင့်အထက် သွေးတိုးနှင့် ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါတွဲလျက်ရှိသော လူနာပေါင်း	ပုံစံ(၈-၄)+(၈-၅)+(၈-၆)

မှတ်ပုံတင်မှတ်တမ်းစာအုပ်များ

၁။ ဆေးခန်းမှတ်ပုံတင်စာအုပ်

သတင်းအချက်အလက်များ ကောက်ယူစုဆောင်းရမည့်နေရာဌာနများ

စဉ်	လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစား	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(ပြင်ပလူနာ)	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(အတွင်းလူနာ)	ဒေသန္တရ/မြို့မ/မိခင်နှင့်ကလေး	ကျောင်းကျန်းမာ	တိုက်နယ်/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ	နယ်စပ်ဆေးပေးခန်း	ကွင်းဆင်း
၈။	သွေးတိုး၊ဆီးချိုသွေးချိုနှင့်နှလုံးသွေးကြောရောဂါ ကာကွယ်ထိန်းချုပ်ရေးလုပ်ငန်း	X	X	✓	X	✓	✓	✓	X

အသုံးပြုပုံ

သွေးတိုး၊ ဆီးချိုသွေးချိုနှင့် နှလုံးသွေးကြောရောဂါဖြစ်ပွားမှုနှုန်းကို တွက်ချက်၍ နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများမဖြစ်ပေါ်စေရန် ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးပညာပေးများ ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်ခြင်း စသည့် လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရန် အထောက်အကူပြုပါသည်။

လုပ်ငန်း လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစားနှင့် အဓိပ္ပာယ်ရှင်းလင်းချက် အမှတ်စဉ်

၉။

ထိခိုက်မှုအန္တရာယ်ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်း

ထိခိုက်ဒဏ်ရာရခြင်း ဆိုသည်မှာ မရည်ရွယ်ဘဲနှင့်သော်လည်းကောင်း၊ ရည်ရွယ်၍ ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း ရုတ်တရက်ခန္ဓာကိုယ်တွင် ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရရှိခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ မရည်ရွယ်ဘဲ ဆိုသည်မှာ ဖြစ်စေလိုသောဆန္ဒကြောင့် မဟုတ်ဘဲ ဖြစ်ပျက်ခြင်း၊ ရည်ရွယ်၍ ဆိုသည်မှာ ဖြစ်စေလို၍ တမင်သက်သက် ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပျက်ခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

ဆေးခန်း/ကွင်းဆင်းရာတွင် လာရောက်ပြသသူများနှင့် လာရောက်မပြသသော် လည်း ထိခိုက်မှုအန္တရာယ်ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းပါ အကျုံးဝင်သူများ မိမိဒေသ အတွင်းတွင် ဖြစ်ပွားပါက လချုပ်တွင် စာရင်းထည့်သွင်းကောက်ယူရမည်။

ထိခိုက်ဒဏ်ရာရစေသောအကြောင်းအရာများ -

(က) မရည်ရွယ်ဘဲနှင့်ဖြစ်ပျက်သော ထိခိုက်ဒဏ်ရာရမှုများမှာ -

(၁) တစ်နေရာမှတစ်နေရာသို့ ခရီးသွားလာစဉ် အသုံးပြုသောယာဉ်ဖြင့် ထိခိုက်မိခြင်း။

အသုံးပြုသောယာဉ်ဆိုသည်မှာ -

(ကက) ကုန်းလမ်း - ကား၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်၊ စက်ဘီး၊ သုံးဘီး၊ ထော်လာဂျီ၊ ဆိုက်ကား၊ လှည်း၊ မြင်းလှည်း၊ မီးရထား စသည်များ။

(ခခ) ရေလမ်း - လှေ၊ သင်္ဘော၊ မော်တော် စသည်များ။

(ဂဂ) လေကြောင်း - လေယာဉ်၊ ရဟတ်ယာဉ် စသည်များ။

(၂) လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိခြင်း ဆိုသည်မှာ လယ်ယာ လုပ်ငန်းခွင်တွင် လယ်ယာသုံးစက်ပစ္စည်းကိရိယာ၊ လယ်ယာလုပ်ငန်း အသုံးပြု ကျွဲ၊ နွား၊ တိရစ္ဆာန်များဖြင့် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိခြင်းကို ဆိုလိုပါ သည်။

(၃) လုပ်ငန်းခွင်ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိခြင်း ဆိုသည်မှာ လုပ်ငန်း (သို့) စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံများ (သို့) ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးသည့် ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်း၊ ကျန်းမာရေးဌာနများအပါအဝင် မည်သည့်လုပ်ငန်းခွင်တွင် မဆို လုပ်ငန်းတာဝန်ထမ်းဆောင်နေစဉ်အတွင်း ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရရှိခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ (လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်မပါ။)

(၄) အဆိပ်မိခြင်း ဆိုသည်မှာ ပိုးသတ်ဆေး၊ ရေနံ၊ ဓာတ်ဆီ၊ ဆေးဝါး၊ အိမ်သုံးဓာတ်ပေးဆေးဝါးများ၊ ခဲဆိပ် စသည်တို့ သောက်မိခြင်း၊ စားမိခြင်း၊ ထိမိခြင်းနှင့် ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေတတ်သော ဓာတ်ငွေ့များကို ရှူရှိုက်မိခြင်းတို့ကို ဆိုလိုပါသည်။

(၅) လိမ့်ကျခြင်း ဆိုသည်မှာ အမြင့်မှကျသည်ဖြစ်စေ၊ မြေပြင်ညီတွင် လိမ့်ကျချော်လဲလျှင်ဖြစ်စေ ရရှိသော ထိခိုက်ဒဏ်ရာရမှုများကို ဆိုလိုပါသည်။ ဥပမာ- အိမ်ခေါင်၊ ဝရန်တာ၊ လှေကား၊ သစ်ပင်၊ ပြတင်းပေါက်၊ ထိုင်ခုံ၊ ခုတင် စသည်တို့မှ ပြုတ်ကျခြင်း၊ တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက်တိုက်မိ၍ လဲကျခြင်း၊ ရေတိမ်တွင် ဒိုင်ဗင်ထိုး၍ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိခြင်းများ အကျုံးဝင်ပါသည်။

(၆) အပူလောင်ခြင်း

(ကက) မီးလောင်ခြင်း။

(ခခ) ရေနွေးပူလောင်ခြင်း။

(ဂဂ) ဓာတ်ငွေ့ပေါက်ကွဲခြင်း။

(ဃဃ) မီးလောင်လွယ်သောပစ္စည်းများ လောင်ကျွမ်းပေါက်ကွဲခြင်း။

(ငင) ဓာတ်လိုက်ခြင်း။

(စစ) မိုးကြိုးပစ်ခံရခြင်း။

(၇) ရေနစ်ခြင်း ဆိုသည်မှာ မည်သည့်နေရာ (ရေတွင်း၊ ရေကန်၊ ချောင်း၊ မြစ်၊ ပင်လယ်)၊ မည်သည့်အကြောင်းကြောင့်မဆို (ရေလွှမ်းမိုးစဉ်၊ ရေကြီးစဉ်)တွင် ရေနစ်ခြင်း။

(ခ) ရည်ရွယ်ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့်ရရှိသော ထိခိုက်ဒဏ်ရာရမှုများမှာ -

(၁) မိမိကိုယ်ကို သေကြောင်းကြံစည်ခြင်း ဆိုသည်မှာ

သေကြောင်းကြံစည်ရာတွင် နည်းမျိုးစုံ အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

ဥပမာ - ကြိုးဆွဲချခြင်း၊

- အဆိပ်/ဆေးသောက်ခြင်း၊

- အမြင့်မှခုန်ချခြင်း၊

- ရေထဲခုန်ချခြင်း၊

- မိမိခန္ဓာကိုယ်ကို ထိခိုက်ဒဏ်ရာရအောင် ပြုလုပ်ခြင်း၊

(ဥပမာ- ဓားနှင့်လှီးခြင်း၊ ထိုးခြင်း၊)

(၂) ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားခြင်း ဆိုသည်မှာ ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားပြီး ခန္ဓာကိုယ် အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုခုအား ထိခိုက်ဒဏ်ရာရစေခြင်း။

(ဂ) အခြား

အထက်ဖော်ပြပါ (က)နှင့် (ခ)တွင် မပါဝင်သော ထိခိုက်ဒဏ်ရာရမှုများကို ဖော်ပြပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

(၉-၁) ယာဉ်ထိခိုက်မှုကြောင့် ဒဏ်ရာရရှိသူပေါင်းနှင့် သေဆုံးသူပေါင်း ဆိုသည်မှာ မည်သည့်ယာဉ်အမျိုးအစားနှင့်မဆို သွားလာစဉ် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူ အရေအတွက်နှင့် ၎င်းတို့ထဲမှ သေဆုံးသူအရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါသည်။

(၉-၂) လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူပေါင်းနှင့် သေဆုံးသူပေါင်း ဆိုသည်မှာ လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်တွင် လယ်ယာသုံးပစ္စည်းကိရိယာများ၊ လယ်ယာလုပ်ငန်း အသုံးပြု ကျွဲ၊ နွား တိရစ္ဆာန်များဖြင့် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူအရေအတွက်နှင့် ၎င်းတို့ထဲမှ သေဆုံးသူအရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါသည်။

(၉-၃) လုပ်ငန်းခွင်ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူပေါင်းနှင့် သေဆုံးသူပေါင်း ဆိုသည်မှာ လယ်ယာ လုပ်ငန်းခွင်မှအပ အခြားလုပ်ငန်းခွင်တွင် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူအရေအတွက်နှင့် ၎င်းတို့ထဲမှ သေဆုံးသူအရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါသည်။

(၉-၄) အဆိပ်မိသူပေါင်းနှင့် သေဆုံးသူပေါင်း ဆိုသည်မှာ အဆိပ်မိခြင်းအဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုချက်တွင်ပါဝင်သော ပစ္စည်းတစ်ခုခုကြောင့် အဆိပ်မိသူအရေအတွက်နှင့် ၎င်းတို့ထဲမှ သေဆုံးသူအရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါသည်။

(၉-၅) လိမ့်ကျဒဏ်ရာရရှိသူပေါင်းနှင့် သေဆုံးသူပေါင်း ဆိုသည်မှာ လိမ့်ကျခြင်းအဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုချက်တွင်ပါဝင်သော အကြောင်းတစ်ခုခုကြောင့် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူ အရေအတွက်နှင့် ၎င်းတို့ထဲမှ သေဆုံးသူအရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါသည်။

(၉-၅-၁) အသက်(၆၀)နှစ်နှင့်အထက် လိမ့်ကျဒဏ်ရာရရှိသူပေါင်းနှင့် သေဆုံးသူပေါင်း ဆိုသည်မှာ စာတိုင်(၉-၅)ရှိ လိမ့်ကျဒဏ်ရာရရှိသူများနှင့် သေဆုံးသူများအနက် အသက်(၆၀)နှစ်နှင့်အထက်ရှိသူပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

(၉-၆) အပူလောင်ဒဏ်ရာရရှိသူပေါင်းနှင့် သေဆုံးသူပေါင်း ဆိုသည်မှာ အပူလောင်ခြင်း အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်တွင်ပါဝင်သော အကြောင်းတစ်ခုခုကြောင့် ဒဏ်ရာရရှိသူ အရေအတွက်နှင့် ၎င်းတို့ထဲမှ သေဆုံးသူအရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါသည်။

- (၉-၇) ရေနစ်သူပေါင်းနှင့် သေဆုံးသူပေါင်း ဆိုသည်မှာ ရေနစ်ခြင်းအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်တွင်ပါဝင်သော အကြောင်းတစ်ခုခုကြောင့် ရေနစ်သူအရေအတွက်နှင့် ၎င်းတို့ထဲမှ သေဆုံးသူအရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၉-၈) မိမိကိုယ်ကိုသေကြောင်းကြံစည်၍ ဒဏ်ရာရရှိသူပေါင်းနှင့် သေဆုံးသူပေါင်း ဆိုသည်မှာ သေကြောင်းကြံစည်ခြင်းအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်တွင် ပါဝင်သော အကြောင်းတစ်ခုခုကြောင့် ဒဏ်ရာရရှိသူအရေအတွက်နှင့် ၎င်းတို့ထဲမှ သေဆုံးသူအရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၉-၉) ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွား၍ ဒဏ်ရာရရှိသူပေါင်းနှင့် သေဆုံးသူပေါင်း ဆိုသည်မှာ ခိုက်ရန် ဖြစ်ပွားခြင်းအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်တွင် ပါဝင်သော အကြောင်းတစ်ခုခုကြောင့် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူအရေအတွက်နှင့် ၎င်းတို့ထဲမှ သေဆုံးသူအရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၉-၁၀) အခြားအကြောင်းကြောင့် ဒဏ်ရာရရှိသူပေါင်းနှင့် သေဆုံးသူပေါင်း ဆိုသည်မှာ အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းရင်း(၉)မျိုးတွင် မပါဝင်ဘဲ အခြားသော အကြောင်းရင်းများကြောင့် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူအရေအတွက်နှင့် ၎င်းတို့ထဲမှ သေဆုံးသူအရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါသည်။

ညွှန်ကိန်းများတွက်ချက်နည်း

စဉ်	ညွှန်ကိန်းများ	တွက်ချက်ပုံ	တွက်နည်းသင်္ကေတ
၉။	ထိခိုက်မှုအန္တရာယ်ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်း		
	ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူနှုန်း (လူဦးရေ ၁,၀၀၀ လျှင်)	ထိခိုက်ဒဏ်ရာရသူပေါင်း ----- x ၁,၀၀၀	ပုံစံ(၉)(ဖြစ်) ----- x ၁,၀၀၀
		လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၁)
	ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိပြီး သေဆုံးသူနှုန်း (လူဦးရေ ၁၀၀,၀၀၀ လျှင်)	ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိပြီးသေဆုံးသူပေါင်း ----- x ၁၀၀,၀၀၀	ပုံစံ(၉)(သေ) ----- x ၁၀၀,၀၀၀
		လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၁)
၉.၁	ယာဉ်ထိခိုက်မှုကြောင့် ဒဏ်ရာရရှိသူနှုန်း (လူဦးရေ ၁,၀၀၀ လျှင်)	ယာဉ်ထိခိုက်မှုကြောင့်ဒဏ်ရာရရှိသူပေါင်း ----- x ၁,၀၀၀	ပုံစံ(၉-၁)(ဖြစ်) ----- x ၁,၀၀၀
		လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၁)
	ယာဉ်ထိခိုက်မှုကြောင့် သေဆုံးသူနှုန်း (လူဦးရေ ၁၀၀,၀၀၀ လျှင်)	ယာဉ်ထိခိုက်မှုကြောင့်သေဆုံးသူပေါင်း ----- x ၁၀၀,၀၀၀	ပုံစံ(၉-၁)(သေ) ----- x ၁၀၀,၀၀၀
		လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၁)

စဉ်	ညွှန်ကိန်းများ	တွက်ချက်ပုံ	တွက်နည်းသင်္ကေတ
၉.၂	လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူနှုန်း (လူဦးရေ ၁,၀၀၀ လျှင်)	လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူပေါင်း ----- x ၁,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၉-၂)(ဖြစ်) ----- x ၁,၀၀၀ ပုံစံ(၁)
	လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရမှုကြောင့် သေဆုံးသူနှုန်း (လူဦးရေ ၁၀၀,၀၀၀ လျှင်)	လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရရှိမှုကြောင့်သေဆုံးသူပေါင်း ----- x ၁၀၀,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၉-၂)(သေ) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ ပုံစံ(၁)
၉.၃	လုပ်ငန်းခွင် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူနှုန်း (လူဦးရေ ၁,၀၀၀ လျှင်)	လုပ်ငန်းခွင်ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူပေါင်း ----- x ၁,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၉-၃)(ဖြစ်) ----- x ၁,၀၀၀ ပုံစံ(၁)
	လုပ်ငန်းခွင်ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရရှိမှုကြောင့် သေဆုံးသူနှုန်း (လူဦးရေ ၁၀၀,၀၀၀လျှင်)	လုပ်ငန်းခွင်ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိမှုကြောင့် သေဆုံးသူပေါင်း ----- x ၁၀၀,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၉-၃)(သေ) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ ပုံစံ(၁)
၉.၄	အဆိပ်မိသူနှုန်း (လူဦးရေ ၁,၀၀၀ လျှင်)	အဆိပ်မိသူပေါင်း ----- x ၁,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၉-၄)(ဖြစ်) ----- x ၁,၀၀၀ ပုံစံ(၁)
	အဆိပ်မိသေဆုံးသူနှုန်း (လူဦးရေ ၁၀၀,၀၀၀လျှင်)	အဆိပ်မိသေဆုံးသူပေါင်း ----- x ၁၀၀,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၉-၄)(သေ) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ ပုံစံ(၁)
၉.၅	လိမ့်ကျဒဏ်ရာရရှိသူနှုန်း (လူဦးရေ ၁,၀၀၀ လျှင်)	လိမ့်ကျဒဏ်ရာရရှိသူပေါင်း ----- x ၁,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၉-၅)(ဖြစ်) ----- x ၁,၀၀၀ ပုံစံ(၁)
	လိမ့်ကျဒဏ်ရာရရှိပြီး သေဆုံးသူနှုန်း (လူဦးရေ ၁၀၀,၀၀၀ လျှင်)	လိမ့်ကျဒဏ်ရာရရှိပြီးသေဆုံးသူပေါင်း ----- x ၁၀၀,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၉-၅)(သေ) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ ပုံစံ(၁)
၉.၅.၁	အသက်(၆၀)နှစ်နှင့်အထက် လိမ့်ကျဒဏ်ရာရရှိသူနှုန်း (လူဦးရေ ၁,၀၀၀ လျှင်)	အသက်(၆၀)နှစ်နှင့်အထက် လိမ့်ကျဒဏ်ရာရရှိသူပေါင်း ----- x ၁,၀၀၀ အသက်(၆၀)နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၉-၅-၁)(ဖြစ်) ----- x ၁,၀၀၀ ပုံစံ(၁) (အသက်၆၀ နှစ်နှင့်အထက်)

စဉ်	ညွှန်ကိန်းများ	တွက်ချက်ပုံ	တွက်နည်းသင်္ကေတ
၉.၆	အသက်(၆၀)နှစ်နှင့်အထက် လိမ့်ကျဒဏ်ရာရရှိပြီး သေဆုံးသူနှုန်း (လူဦးရေ ၁၀၀,၀၀၀ လျှင်)	အသက်(၆၀)နှစ်နှင့်အထက် လိမ့်ကျဒဏ်ရာရရှိပြီးသေဆုံးသူပေါင်း ----- x ၁၀၀,၀၀၀	ပုံစံ(၉-၅-၁)(သေ) ----- x ၁၀၀,၀၀၀
	အပူလောင်ဒဏ်ရာရရှိသူနှုန်း (လူဦးရေ ၁,၀၀၀ လျှင်)	အသက်(၆၀)နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေစုစုပေါင်း ----- x ၁,၀၀၀	ပုံစံ(၁) (အသက်(၆၀) နှစ်နှင့်အထက်)
	အပူလောင်ဒဏ်ရာရရှိပြီး သေဆုံးသူနှုန်း (လူဦးရေ ၁၀၀,၀၀၀ လျှင်)	အပူလောင်ဒဏ်ရာရသူပေါင်း ----- x ၁,၀၀၀	ပုံစံ(၉-၆)(ဖြစ်) ----- x ၁,၀၀၀
၉.၇	ရေနစ်သူနှုန်း (လူဦးရေ ၁,၀၀၀ လျှင်)	ရေနစ်သူပေါင်း ----- x ၁,၀၀၀	ပုံစံ(၁)
	ရေနစ်သေဆုံးသူနှုန်း (လူဦးရေ ၁၀၀,၀၀၀ လျှင်)	ရေနစ်သူပေါင်း ----- x ၁,၀၀၀	ပုံစံ(၉-၆)(သေ) ----- x ၁၀၀,၀၀၀
	ရေနစ်သေဆုံးသူနှုန်း (လူဦးရေ ၁၀၀,၀၀၀ လျှင်)	ရေနစ်သေဆုံးသူပေါင်း ----- x ၁၀၀,၀၀၀	ပုံစံ(၁)
၉.၈	မိမိကိုယ်ကိုသေကြောင်း ကြံစည်၍ဒဏ်ရာရရှိသူနှုန်း (လူဦးရေ ၁,၀၀၀ လျှင်)	ရေနစ်သူပေါင်း ----- x ၁,၀၀၀	ပုံစံ(၉-၇)(ဖြစ်) ----- x ၁,၀၀၀
	မိမိကိုယ်ကိုသေကြောင်း ကြံစည်၍သေဆုံးသူနှုန်း (လူဦးရေ ၁၀၀,၀၀၀ လျှင်)	ရေနစ်သေဆုံးသူပေါင်း ----- x ၁၀၀,၀၀၀	ပုံစံ(၁)
	မိမိကိုယ်ကိုသေကြောင်း ကြံစည်၍သေဆုံးသူနှုန်း (လူဦးရေ ၁၀၀,၀၀၀ လျှင်)	ရေနစ်သေဆုံးသူပေါင်း ----- x ၁၀၀,၀၀၀	ပုံစံ(၉-၇)(သေ) ----- x ၁၀၀,၀၀၀
၉.၉	ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွား၍ ဒဏ်ရာရရှိ သူနှုန်း (လူဦးရေ ၁,၀၀၀ လျှင်)	မိမိကိုယ်ကိုသေကြောင်းကြံစည်၍ ဒဏ်ရာရရှိသူပေါင်း ----- x ၁,၀၀၀	ပုံစံ(၉-၈)(ဖြစ်) ----- x ၁,၀၀၀
	ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွား၍ သေဆုံးသူ နှုန်း(လူဦးရေ ၁၀၀,၀၀၀ လျှင်)	မိမိကိုယ်ကိုသေကြောင်းကြံစည်၍ သေဆုံးသူပေါင်း ----- x ၁၀၀,၀၀၀	ပုံစံ(၁)
	ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွား၍ သေဆုံးသူ နှုန်း(လူဦးရေ ၁၀၀,၀၀၀ လျှင်)	မိမိကိုယ်ကိုသေကြောင်းကြံစည်၍ သေဆုံးသူပေါင်း ----- x ၁၀၀,၀၀၀	ပုံစံ(၉-၈)(သေ) ----- x ၁၀၀,၀၀၀
၉.၁၀	အခြားအကြောင်းကြောင့် ဒဏ်ရာရရှိသူနှုန်း (လူဦးရေ ၁,၀၀၀ လျှင်)	ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားဒဏ်ရာရရှိသူပေါင်း ----- x ၁,၀၀၀	ပုံစံ(၉-၉)(ဖြစ်) ----- x ၁,၀၀၀
	အခြားအကြောင်းကြောင့် သေဆုံးသူနှုန်း (လူဦးရေ ၁၀၀,၀၀၀ လျှင်)	ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားသေဆုံးသူပေါင်း ----- x ၁၀၀,၀၀၀	ပုံစံ(၁)
	အခြားအကြောင်းကြောင့် သေဆုံးသူနှုန်း (လူဦးရေ ၁၀၀,၀၀၀ လျှင်)	ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားသေဆုံးသူပေါင်း ----- x ၁၀၀,၀၀၀	ပုံစံ(၉-၉)(သေ) ----- x ၁၀၀,၀၀၀

မှတ်ပုံတင်မှတ်တမ်းစာအုပ်များ

- ၁။ ဆေးခန်းမှတ်ပုံတင်စာအုပ်
- ၂။ အတွင်းလူနာစာရင်း
- ၃။ ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်မှုမှတ်တမ်း

သတင်းအချက်အလက်များ ကောက်ယူစုဆောင်းရမည့်နေရာဌာနများ

စဉ်	လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစား	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(ပြင်ပလူနာ)	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(အတွင်းလူနာ)	ဒေသန္တရ/မြို့မ/မိခင်နှင့်ကလေး	ကျောင်းကျန်းမာ	တိုက်နယ်/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ	နယ်စပ်ဆေးပေးခန်း	ကွင်းဆင်း
၉။	ထိခိုက်မှုအန္တရာယ်ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်း	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

အသုံးပြုပုံ

ထိခိုက်ဒဏ်ရာအကြောင်းအရာများအလိုက် ဒဏ်ရာရရှိမှုနှုန်းနှင့် သေဆုံးမှုနှုန်းတို့ကို တွက်ချက်ဆန်းစစ်နိုင်ပြီး နေရာဒေသအလိုက် ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများ၊ ရှေးဦးသူနာပြု လုပ်ငန်းများ၊ ကုသရေးလုပ်ငန်းများကို အရှိန်အဟုန်တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

လုပ်ငန်း လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစားနှင့် အဓိပ္ပာယ်ရှင်းလင်းချက် အမှတ်စဉ်

၁၀။ ဖွားသေစာရင်းအင်း

ဖွားသေစာရင်းအင်းသည် အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း သားဖွားဆရာမမှ မိမိတာဝန်ကျနယ်မြေဒေသအတွင်း နေထိုင်သူများ၏ မွေးဖွားခြင်း၊ ကိုယ်ဝန်ပျက်ခြင်း၊ သေဆုံးခြင်းဖြစ်ရပ်များကို မွေးဖွားမှုမှတ်တမ်း၊ သေဆုံးမှုမှတ်တမ်းတို့တွင် မှတ်တမ်းတင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

မိမိကိုယ်တိုင်နှင့် အခြားသူများမှ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်ပေးသူအားလုံး ပါဝင်ပါသည်။

ပြည်သူ့ဆေးရုံများနှင့်ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံများတွင်ဖြစ်ပွားသော မွေးဖွားခြင်း၊ ကိုယ်ဝန်ပျက်ခြင်းနှင့် သေဆုံးခြင်းတို့လည်း ပါဝင်ပါသည်။

(၁၀-၁) အရှင်မွေးဦးရေစုစုပေါင်း ဆိုသည်မှာ ကိုယ်ဝန်ပတ်မည်မျှပင်ဖြစ်စေ မွေးဖွားလာသည်နှင့် အသက်ရှူခြင်း၊ နှလုံးခုန်ခြင်း၊ လှုပ်ရှားခြင်း၊ ချက်ကြိုးသွေးခုန်ခြင်းရှိသော ကလေးအရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါသည်။ (ကျား/မ ခွဲခြားဖော်ပြပါ။)

(၁၀-၂) အသေမွေးဦးရေစုစုပေါင်း ဆိုသည်မှာ ကိုယ်ဝန်(၂၂)ပတ်ကျော်လွန်၍ မွေးဖွားလာပြီး အသက်ရှင်သည့်လက္ခဏာ လုံးဝမပြသော ကလေးအရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါသည်။ (ကျား/မ ခွဲခြားဖော်ပြပါ။)

(၁၀-၃) ဆယ်ကျော်သက်ရွယ်အသက်(၁၅-၁၉)နှစ်မိခင်မှမွေးသော အရှင်မွေးဦးရေ ဆိုသည်မှာ ဆယ်ကျော်သက်ရွယ်အသက်အပိုင်းအခြားဖြစ်သော (၁၅-၁၉)နှစ်မိခင်မှမွေးသော အရှင်မွေးဦးရေကို ဆိုလိုပါသည်။ (ကျား/မ ခွဲခြားဖော်ပြပါ။)
(အသက်(၁၅)နှစ်အောက်မိခင်မှမွေးသော အရှင်မွေးဦးရေများလည်း အကျုံးဝင်သည်။ မှတ်ချက်ဖြင့် ရေးသားဖော်ပြရန် ဖြစ်သည်။)

(၁၀-၄) ဆယ်ကျော်သက်ရွယ်အသက်(၁၅-၁၉)နှစ်မိခင်မှမွေးသော အသေမွေးဦးရေ ဆိုသည်မှာ ဆယ်ကျော်သက်ရွယ်အသက်အပိုင်းအခြားဖြစ်သော (၁၅-၁၉)နှစ်မိခင်မှမွေးသော အသေမွေးဦးရေကို ဆိုလိုပါသည်။ (ကျား/မ ခွဲခြားဖော်ပြပါ။)
(အသက်(၁၅)နှစ်အောက်မိခင်မှမွေးသော အသေမွေးဦးရေများလည်း အကျုံးဝင်သည်။ မှတ်ချက်ဖြင့် ရေးသားဖော်ပြရန် ဖြစ်သည်။)

မှတ်ချက် - အသက်(၁၅-၁၉)နှစ် ဆိုသည်မှာ စာရင်းကောက်ယူသည့်နေ့တွင် မွေးမိခင်အသက်သည် (၁၅)နှစ်ပြည့်ပြီးသည်မှ (၂၀)နှစ်မပြည့်မီတစ်ရက်အလိုအထိ ရှိသောသူများကို ဆိုလိုပါသည်။

- (၁၀-၅) အစိုးရဆေးရုံ၊ဆေးခန်းနှင့်ကျန်းမာရေးဌာနများရှိ သားဖွားခန်းတွင်မွေးသော အရှင်မွေးဦးရေ ဆိုသည်မှာ အစိုးရဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းနှင့် ကျန်းမာရေးဌာနများရှိ သားဖွားခန်းတွင်မွေးသော အရှင်မွေးဦးရေကို ဆိုလိုပါသည်။ (ကျား/မ ခွဲခြား ဖော်ပြပါ။)
- (မိခင်နှင့်မျိုးဆက်ပွားကျန်းမာရေးလုပ်ငန်း စာတိုင်(၂-၆)မှ မိမိတာဝန်ကျနယ်မြေ ဒေသအတွင်းရှိ အရှင်မွေးဦးရေကိုပါ ထည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။)
- (၁၀-၆) အစိုးရဆေးရုံ၊ဆေးခန်းနှင့်ကျန်းမာရေးဌာနများရှိ သားဖွားခန်းတွင်မွေးသော အသေမွေးဦးရေ ဆိုသည်မှာ အစိုးရဆေးရုံ၊ ဆေးခန်း၊ သားဖွားခန်းတွင်မွေးသော အသေမွေးဦးရေကို ဆိုလိုပါသည်။ (ကျား/မ ခွဲခြားဖော်ပြပါ။)
- (မိခင်နှင့်မျိုးဆက်ပွားကျန်းမာရေးလုပ်ငန်း စာတိုင်(၂-၆)မှ မိမိတာဝန်ကျနယ်မြေ ဒေသအတွင်းရှိ အသေမွေးဦးရေကိုပါ ထည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။)
- (၁၀-၇) ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံ၊ဆေးခန်း၊သားဖွားခန်းတွင်မွေးသော အရှင်မွေးဦးရေ ဆိုသည်မှာ ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံ၊ ဆေးခန်း၊ သားဖွားခန်းတွင်မွေးသော အရှင်မွေးဦးရေကို ဆိုလိုပါ သည်။ (ကျား/မ ခွဲခြားဖော်ပြပါ။)
- (မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်းပိုင်သားဖွားခန်းတွင်မွေးသော အရှင်မွေး ဦးရေများလည်း ပါဝင်ပါသည်။)
- (၁၀-၈) ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံ၊ဆေးခန်း၊သားဖွားခန်းတွင်မွေးသော အသေမွေးဦးရေ ဆိုသည်မှာ ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံ၊ ဆေးခန်း၊ သားဖွားခန်းတွင်မွေးသော အသေမွေးဦးရေကို ဆိုလိုပါ သည်။ (ကျား/မ ခွဲခြားဖော်ပြပါ။)
- (မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်းပိုင်သားဖွားခန်းတွင်မွေးသော အသေမွေး ဦးရေများလည်း ပါဝင်ပါသည်။)
- (၁၀-၉) သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူများနှင့်မွေးသော အရှင်မွေးဦးရေ ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသောကာလအတွင်း အရှင်မွေးများအနက် သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူများနှင့် မွေးဖွားသောအရှင်မွေးဦးရေကို ဆိုလိုပါသည်။ (ကျား/မ ခွဲခြားဖော်ပြပါ။)
- (မိခင်နှင့်မျိုးဆက်ပွားကျန်းမာရေးလုပ်ငန်း စာတိုင်(၂-၅)မှ မိမိတာဝန်ကျနယ်မြေ ဒေသအတွင်းရှိအရှင်မွေးဦးရေနှင့် စာတိုင်(၁၀-၅)(၁၀-၇)တို့မှ အရှင်မွေးဦးရေများ ပါဝင်ရမည်ဖြစ်ပြီး လက်ရှိသူနာပြု/သားဖွားလိုင်စင်သက်တမ်းရှိသည့် ပင်စင်စား သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူများမှ မွေးဖွားသည့်အရှင်မွေးဦးရေလည်း ပါဝင်ရ မည် ဖြစ်ပါသည်။)

- (၁၀-၁၀) သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူများနှင့်မွေးသော အသေမွေးဦးရေ ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း အသေမွေးများအနက်မှ သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူများနှင့် မွေးဖွားသော အသေမွေးဦးရေကို ဆိုလိုပါသည်။ (ကျား/မ ခွဲခြားဖော်ပြပါ။)
- (မိခင်နှင့်မျိုးဆက်ပွားကျန်းမာရေးလုပ်ငန်း စာတိုင်(၂-၅)မှ မိမိတာဝန်ကျနယ်မြေ ဒေသအတွင်းရှိ အသေမွေးဦးရေနှင့် စာတိုင်(၁၀-၆)၊(၁၀-၈)တို့မှ အသေမွေးဦးရေ များပါဝင်ရမည်ဖြစ်ပြီး လက်ရှိသူနာပြု/သားဖွားလိုင်စင်သက်တမ်းရှိသည့် ပင်စင်စားသားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူများမှ မွေးဖွားသည့်အသေမွေးဦးရေ လည်း ပါဝင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။)
- (၁၀-၁၁) လမစေ့မွေးဖွားသော အရှင်မွေးကလေးစုစုပေါင်း ဆိုသည်မှာ ခန့်မှန်းထားသော မွေးဖွားမှုထက် ရက်သတ္တ(၃)ပတ်ကျော် ပိုစော၍ (သို့) ကိုယ်ဝန်ရက်သတ္တ (၃၇)ပတ်မပြည့်မီ အရှင်မွေးဖွားခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ (ကျား/မ ခွဲခြားဖော်ပြပါ။)
- (၁၀-၁၂) လမစေ့မွေးဖွားသော အသေမွေးကလေးစုစုပေါင်း ဆိုသည်မှာ ခန့်မှန်းထားသော မွေးဖွားမှုထက် ရက်သတ္တ(၃)ပတ်ကျော် ပိုစော၍ (သို့) ကိုယ်ဝန်ရက်သတ္တ (၂၂)ပတ်မှ (၃၇)ပတ်အတွင်း အသေမွေးဖွားခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ (ကျား/မ ခွဲခြားဖော်ပြပါ။)
- (၁၀-၁၃) မွေးလက်မှတ် (Birth Certificate) ရရှိခဲ့သော တစ်နှစ်အောက်ကလေးဦးရေ ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း သတ်မှတ်တာဝန်ပေးထားသော ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများထံမှ မွေးလက်မှတ်ရရှိခဲ့သည့် တစ်နှစ်အောက်ကလေး ဦးရေကို ဆိုလိုပါသည်။ (ကျား/မ ခွဲခြားဖော်ပြပါ။)
- (အစီရင်ခံသူသားဖွားဆရာမကိုယ်တိုင် မွေးလက်မှတ်ပြုလုပ်ပေးသည်ဖြစ်စေ၊ အခြားသူ (အခြားနေရာမှ) ပြုလုပ်ပေးသည်ဖြစ်စေ အကျုံးဝင်ပါသည်။)
- (၁၀-၁၄) ကိုယ်ဝန်ပျက်သည့်ဦးရေ ဆိုသည်မှာ ကိုယ်ဝန်(၂၂)ပတ်မတိုင်မီ သားအိမ်အတွင်းမှ သန္ဓေသားသည် အပြင်သို့ရောက်ရှိလာပြီး အသက်ရှင်သောလက္ခဏာမပြသည့် ကိုယ်ဝန်ပျက်ခြင်းဖြစ်ပွားသောဦးရေကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၁၀-၁၅) သေဆုံးသူဦးရေစုစုပေါင်း(မည်သည့်အသက်အရွယ်တွင်မဆို) ဆိုသည်မှာ သေဆုံးသူမိခင်အပါအဝင် မည်သည့်အသက်အုပ်စုတွင်မဆို သေဆုံးသွားသူ အရေအတွက်စုစုပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ (ကျား/မ ခွဲခြားဖော်ပြပါ။)
- (စာတိုင်(၁၀-၁၆)မှ (၁၀-၁၉)အထိ စာတိုင်များအပါအဝင် အခြားအသက်အုပ်စု များ ထည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။)

- (၁၀-၁၆) မွေးပြီး(၇)ရက်အတွင်း သေဆုံးသူကလေးဦးရေ ဆိုသည်မှာ အသက်ရှင်လျက် မွေးဖွားလာပြီး (၇)ရက်အတွင်း သေဆုံးသူကလေးဦးရေကို ဆိုလိုပါသည်။
(ကျား/မ ခွဲခြားဖော်ပြပါ။)
- (၁၀-၁၇) မွေးပြီး(၇)ရက်မှ (၂၈)ရက်အတွင်း သေဆုံးသူကလေးဦးရေ ဆိုသည်မှာ မွေးဖွား လာပြီး (၇)ရက်ပြည့်သည်မှ (၂၈)ရက်အတွင်း သေဆုံးသူကလေးဦးရေကို ဆိုလိုပါ သည်။ (ကျား/မ ခွဲခြားဖော်ပြပါ။)
- (၁၀-၁၈) (၂၈)ရက်မှ (၁)နှစ်အောက် သေဆုံးသူကလေးဦးရေ ဆိုသည်မှာ မွေးဖွားလာပြီး (၂၈)ရက်ပြည့်သည်မှ အသက်တစ်နှစ်မပြည့်မီ တစ်ရက်အလိုအထိကာလအတွင်း သေဆုံးသူကလေးဦးရေကို ဆိုလိုပါသည်။ (ကျား/မ ခွဲခြားဖော်ပြပါ။)
- (၁၀-၁၉) (၁)နှစ်မှ (၅)နှစ်အောက် သေဆုံးသူကလေးဦးရေ ဆိုသည်မှာ အသက်(၁)နှစ်ပြည့် သည်မှ (၅)နှစ်မပြည့်မီတစ်ရက်အလိုအထိကာလအတွင်း သေဆုံးသူကလေး ဦးရေကို ဆိုလိုပါသည်။ (ကျား/မ ခွဲခြားဖော်ပြပါ။)
- (၁၀-၂၀) ကိုယ်ဝန်ဆောင်စဉ်၊ မီးဖွားစဉ်နှင့် မီးတွင်းကာလ(မွေးဖွားပြီး ၄၂ရက်)အတွင်း သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာရောဂါများကြောင့် သေဆုံးသူမိခင်ဦးရေ ဆိုသည်မှာ ကိုယ်ဝန် ဆောင်စဉ်၊ မီးဖွားစဉ်နှင့် မီးတွင်းကာလ(မွေးဖွားပြီး ၄၂ရက်)အတွင်း သားဖွားခြင်း ဆိုင်ရာရောဂါများကြောင့် သေဆုံးသောမိခင်ဦးရေကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၁၀-၂၁) ကိုယ်ဝန်ဆောင်စဉ်၊ မီးဖွားစဉ်နှင့် မီးတွင်းကာလ(မွေးဖွားပြီး ၄၂ရက်)အတွင်း အခြားရောဂါများကြောင့် သေဆုံးသူမိခင်ဦးရေ ဆိုသည်မှာ ကိုယ်ဝန်ဆောင်စဉ်၊ မီးဖွားစဉ်နှင့် မီးတွင်းကာလ(မွေးဖွားပြီး ၄၂ရက်)အတွင်း သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာ ရောဂါများကြောင့်မဟုတ်ဘဲ ယခင်ရှိနေသောရောဂါ (သို့) ကိုယ်ဝန်ဆောင်စဉ် အတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသောရောဂါများကြောင့် သေဆုံးသောမိခင်ဦးရေကို ဆိုလို ပါသည်။
- (၁၀-၂၂) ကိုယ်ဝန်ဆောင်စဉ်၊ မီးဖွားစဉ်နှင့် မီးတွင်းကာလ(မွေးဖွားပြီး ၄၂ရက်)အတွင်း ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိခြင်း၊ မတော်တဆမှုများနှင့် မိမိကိုယ်ကိုသတ်သေခြင်း၊ အသတ်ခံရခြင်းတို့ကြောင့် သေဆုံးသူမိခင်ဦးရေ ဆိုသည်မှာ ကိုယ်ဝန်ဆောင်စဉ်၊ မီးဖွားစဉ်နှင့် မီးတွင်းကာလ(မွေးဖွားပြီး ၄၂ရက်)အတွင်း သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာ ရောဂါများနှင့် အခြားရောဂါများကြောင့်မဟုတ်ဘဲ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိ၍ဖြစ်စေ၊ မတော်တဆမှုကြောင့်ဖြစ်စေ၊ မိမိကိုယ်ကိုသတ်သေခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ အသတ်ခံ ရခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ သေဆုံးသောမိခင်ဦးရေကို ဆိုလိုပါသည်။

ညွှန်ကြီးများတွက်ချက်နည်း

စဉ်	ညွှန်ကြီးများ	တွက်ချက်ပုံ	တွက်နည်းသင်္ကေတ
၁၀။	ဖွားသေစာရင်းအင်း		
၁၀.၁	မွေးနှုန်းကြမ်း (လူဦးရေ ၁,၀၀၀လျှင်)	အရှင်မွေးဦးရေစုစုပေါင်း ----- x ၁,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၁၀-၁) ----- x ၁,၀၀၀ ပုံစံ(၁)
၁၀.၂	သေနှုန်းကြမ်း (လူဦးရေ ၁,၀၀၀လျှင်)	သေဆုံးသူဦးရေစုစုပေါင်း ----- x ၁,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၁၀-၁၅) ----- x ၁,၀၀၀ ပုံစံ(၁)
၁၀.၃	သဘာဝအလျောက် လူဦးရေတိုးနှုန်း	မွေးနှုန်းကြမ်း - သေနှုန်းကြမ်း ----- ၁၀	ညွှန်ကြီး(၁၀.၁)-(၁၀.၂) ----- ၁၀
၁၀.၄	ဆယ်ကျော်သက်ရွယ် မွေးဖွားမှုနှုန်း (၁၅-၁၉ နှစ်ရှိအမျိုးသမီး ၁,၀၀၀ လျှင်)	ဆယ်ကျော်သက်ရွယ်အသက်(၁၅-၁၉)နှစ် မိခင်မှမွေးသောအရှင်မွေးဦးရေ ----- x ၁,၀၀၀ အသက်(၁၅-၁၉)နှစ်အမျိုးသမီးဦးရေ	ပုံစံ(၁၀-၃) ----- x ၁,၀၀၀ ပုံစံ(၁) (၁၅-၁၉)နှစ်ရှိ အမျိုးသမီးဦးရေစုစုပေါင်း
၁၀.၅	ဆေးရုံဆေးခန်းနှင့် ကျန်းမာရေးဌာနများရှိ သားဖွားခန်းတွင် မွေးဖွားမှုရာနှုန်း	အစိုးရဆေးရုံဆေးခန်းနှင့်ကျန်းမာရေး ဌာနများရှိ သားဖွားခန်းတွင်မွေးသော (အရှင်မွေး+အသေမွေး)ဦးရေ + ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံဆေးခန်းသားဖွားခန်းတွင် မွေးသော(အရှင်မွေး+အသေမွေး)ဦးရေ ----- x ၁၀၀ အရှင်မွေးဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၁၀-၅)+(၁၀-၆)+ (၁၀-၇)+(၁၀-၈) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ(၁၀-၁)
၁၀.၆	မွေးပြီး(၇)ရက်အတွင်း ကလေးသေနှုန်း (အရှင်မွေး ၁,၀၀၀ လျှင်)	မွေးပြီး(၇)ရက်အတွင်း သေဆုံးသူကလေးဦးရေ ----- x ၁,၀၀၀ အရှင်မွေးဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၁၀-၁၆) ----- x ၁,၀၀၀ ပုံစံ(၁၀-၁)
၁၀.၇	တစ်လအောက် ကလေးသေနှုန်း (အရှင်မွေး ၁,၀၀၀ လျှင်)	မွေးစမှ(၂၈)ရက်အတွင်း သေဆုံးသူကလေးဦးရေ ----- x ၁,၀၀၀ အရှင်မွေးဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၁၀-၁၆)+(၁၀-၁၇) ----- x ၁,၀၀၀ ပုံစံ(၁၀-၁)
၁၀.၈	တစ်နှစ်အောက် ကလေးသေနှုန်း (အရှင်မွေး ၁,၀၀၀ လျှင်)	အသက်တစ်နှစ်အောက် သေဆုံးသူကလေးဦးရေ ----- x ၁,၀၀၀ အရှင်မွေးဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၁၀-၁၆)+(၁၀-၁၇)+ (၁၀-၁၈) ----- x ၁,၀၀၀ ပုံစံ(၁၀-၁)

စဉ်	ညွှန်းကိန်းများ	တွက်ချက်ပုံ	တွက်နည်းသင်္ကေတ
၁၀.၉	(၅)နှစ်အောက် ကလေးသေနှုန်း (အရှင်မွေး ၁,၀၀၀ လျှင်)	အသက်(၅)နှစ်အောက် သေဆုံးသူကလေးဦးရေ ----- x ၁၀၀၀ အရှင်မွေးဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၁၀-၁၆)+(၁၀-၁၇)+ (၁၀-၁၈)+(၁၀-၁၉) ----- x ၁,၀၀၀ ပုံစံ(၁၀-၁)
၁၀.၁၀	အသေမွေးဖွားနှုန်း (မွေးဖွားမှု ၁,၀၀၀ လျှင်)	အသေမွေးဦးရေစုစုပေါင်း ----- x ၁,၀၀၀ မွေးဖွားမှုစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၁၀-၂) ----- x ၁,၀၀၀ ပုံစံ(၁၀-၁)+ (၁၀-၂)
၁၀.၁၁	ကိုယ်ဝန်ပျက်နှုန်း (အရှင်မွေး ၁,၀၀၀ လျှင်)	ကိုယ်ဝန်ပျက်သည့်ဦးရေ ----- x ၁,၀၀၀ အရှင်မွေးဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၁၀-၁၄) ----- x ၁,၀၀၀ ပုံစံ(၁၀-၁)
၁၀.၁၂	သားဖွားမိခင်သေနှုန်း (အရှင်မွေး ၁၀၀,၀၀၀ လျှင်)	ကိုယ်ဝန်ဆောင်စဉ်၊ မီးဖွားစဉ်နှင့် မီးတွင်း ကာလ(မွေးဖွားပြီး ၄၂ရက်)အတွင်း သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာနှင့် အခြားရောဂါများ ကြောင့် သေဆုံးသူမိခင်ဦးရေ ----- x ၁၀၀,၀၀၀ အရှင်မွေးဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၁၀-၂၀)+ (၁၀-၂၁) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ ပုံစံ(၁၀-၁)
၁၀.၁၃	သားဖွားမိခင်သေနှုန်း (မည်သည့်အကြောင်းကြောင့် မဆို) (အရှင်မွေး ၁၀၀,၀၀၀ လျှင်)	ကိုယ်ဝန်ဆောင်စဉ်၊ မီးဖွားစဉ်နှင့် မီးတွင်း ကာလ(မွေးဖွားပြီး ၄၂ရက်)အတွင်း မည်သည့်အကြောင်းကြောင့်မဆို သေဆုံးသူမိခင်ဦးရေ ----- x ၁၀၀,၀၀၀ အရှင်မွေးဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၁၀-၂၀)+ (၁၀-၂၁) + (၁၀-၂၂) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ ပုံစံ(၁၀-၁)
၁၀.၁၄	အသက်အလိုက်သေနှုန်း (age-specific death rate) (ယင်းအသက်အုပ်စုရှိ လူဦးရေ ၁,၀၀၀ လျှင်)	အသက်အပိုင်းအခြားအုပ်စုတစ်ခုတွင် သေဆုံးသူဦးရေ ----- x ၁,၀၀၀ ယင်းအသက်အပိုင်းအခြားအုပ်စုရှိ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၁) (သေ) ----- x ၁,၀၀၀ ပုံစံ(၁)
	ဥပမာ- (၆၀)နှစ်နှင့်အထက် သေနှုန်း (၆၀)နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေ ၁,၀၀၀ လျှင်)	အသက်(၆၀)နှစ်နှင့်အထက် သေဆုံးသူဦးရေ ----- x ၁,၀၀၀ (၆၀)နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၁)(၆၀)နှစ်နှင့် အထက် လူဦးရေ(သေ) ----- x ၁,၀၀၀ ပုံစံ(၁)(၆၀)နှစ်နှင့် အထက် လူဦးရေစုစုပေါင်း
၁၀.၁၅	ယေဘုယျမျိုးပွားနှုန်း (၁၅-၄၉နှစ်ရှိ အမျိုးသမီး ၁,၀၀၀ လျှင်)	အရှင်မွေးဦးရေစုစုပေါင်း ----- x ၁,၀၀၀ အသက်(၁၅-၄၉)နှစ်ရှိ အမျိုးသမီးဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ(၁၀-၁) ----- x ၁,၀၀၀ ပုံစံ(၁) (၁၅-၄၉)နှစ်ရှိ အမျိုးသမီးဦးရေစုစုပေါင်း

စဉ်	ညွှန်ကိန်းများ	တွက်ချက်ပုံ	တွက်နည်းသင်္ကေတ
၁၀.၁၆	သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူနှင့် မွေးဖွားမှု ရာနှုန်း	သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူများနှင့် မွေးသော(အရှင်မွေး+အသေမွေး)ဦးရေ ----- x ၁၀၀ အရှင်မွေးဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ၁(၁၀-၉)+(၁၀-၁၀) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ၁(၁၀-၁)
၁၀.၁၇	မွေးလက်မှတ်ရရှိသည့် တစ်နှစ်အောက်ကလေး ရာနှုန်း	မွေးလက်မှတ်ရရှိခဲ့သော တစ်နှစ်အောက်ကလေးဦးရေ ----- x ၁၀၀ အသက်တစ်နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း	ပုံစံ၁(၁၀-၁၃) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ၃(၁) တစ်နှစ်အောက် ကလေးပေါင်း

မှတ်ပုံတင်မှတ်တမ်းစာအုပ်များ

၁။ မွေးဖွားမှုနှင့်သေဆုံးမှုမှတ်တမ်း

သတင်းအချက်အလက်များ ကောက်ယူစုဆောင်းရမည့်နေရာဌာနများ

စဉ်	လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစား	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(ပြင်ပလူနာ)	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(အတွင်းလူနာ)	ဒေသန္တရ/မြို့မ/မိခင်နှင့်ကလေး	ကျောင်းကျန်းမာ	တိုက်နယ်/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ	နယ်စပ်ဆေးပေးခန်း	ကွင်းဆင်း
၁၀။	ဖွားသောစာရင်းအင်း								
၁	အရှင်မွေးဦးရေစုစုပေါင်း	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၂	အသေမွေးဦးရေစုစုပေါင်း	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၃	ဆယ်ကျော်သက်ရွယ်အသက်(၁၅-၁၉)နှစ်မိခင်မှ မွေးသောအရှင်မွေးဦးရေ	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၄	ဆယ်ကျော်သက်ရွယ်အသက်(၁၅-၁၉)နှစ်မိခင်မှ မွေးသောအသေမွေးဦးရေ	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၅	အစိုးရဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းနှင့် ကျန်းမာရေးဌာနများရှိ သားဖွားခန်းတွင်မွေးသော အရှင်မွေးဦးရေ	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၆	အစိုးရဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းနှင့် ကျန်းမာရေးဌာနများရှိ သားဖွားခန်းတွင်မွေးသော အသေမွေးဦးရေ	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၇	ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံ၊ ဆေးခန်း၊ သားဖွားခန်းတွင် မွေးသော အရှင်မွေးဦးရေ	X	X	X	X	X	X	X	✓
၈	ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံ၊ ဆေးခန်း၊ သားဖွားခန်းတွင် မွေးသော အသေမွေးဦးရေ	X	X	X	X	X	X	X	✓
၉	သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူများနှင့်မွေးသော အရှင်မွေးဦးရေ	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၁၀	သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူများနှင့်မွေးသော အသေမွေးဦးရေ	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၁၁	လမစေ့မွေးဖွားသော အရှင်မွေးကလေးစုစုပေါင်း	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၁၂	လမစေ့မွေးဖွားသော အသေမွေးကလေးစုစုပေါင်း	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၁၃	မွေးလက်မှတ် (Birth Certificate) ရရှိခဲ့သော တစ်နှစ်အောက်ကလေးဦးရေ	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၁၄	ကိုယ်ဝန်ပျက်သည့်ဦးရေ	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓

စဉ်	လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစား	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(ပြင်ပလူနာ)	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(အတွင်းလူနာ)	ဒေသန္တရ/မြို့မ/မိခင်နှင့်ကလေး	ကျောင်းကျန်းမာ	တိုက်နယ်/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ	နယ်စပ်ဆေးပေးခန်း	ကွင်းဆင်း
၁၅	သေဆုံးသူဦးရေစုစုပေါင်း (မည်သည့်အသက်အရွယ်တွင်မဆို)	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၁၆	မွေးပြီး(၇)ရက်အတွင်း သေဆုံးသူကလေးဦးရေ	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၁၇	မွေးပြီး(၇)ရက်မှ (၂၈)ရက်အတွင်း သေဆုံးသူ ကလေးဦးရေ	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၁၈	(၂၈)ရက်မှ အသက်တစ်နှစ်အောက် သေဆုံးသူ ကလေးဦးရေ	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၁၉	(၁)နှစ်မှ (၅)နှစ်အောက် သေဆုံးသူကလေးဦးရေ	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၂၀	ကိုယ်ဝန်ဆောင်စဉ်၊ မီးဖွားစဉ်နှင့် မီးတွင်းကာလ (မွေးဖွားပြီး ၄၂ရက်)အတွင်း သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာ ရောဂါများကြောင့် သေဆုံးသူမိခင်ဦးရေ	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၂၁	ကိုယ်ဝန်ဆောင်စဉ်၊ မီးဖွားစဉ်နှင့် မီးတွင်းကာလ (မွေးဖွားပြီး ၄၂ရက်)အတွင်း အခြားရောဂါများကြောင့် သေဆုံးသူမိခင်ဦးရေ	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၂၂	ကိုယ်ဝန်ဆောင်စဉ်၊ မီးဖွားစဉ်နှင့် မီးတွင်းကာလ (မွေးဖွားပြီး ၄၂ရက်)အတွင်း ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိခြင်း၊ မတော်တဆမှုများနှင့် မိမိကိုယ်ကို သတ်သေခြင်း၊ အသတ်ခံရခြင်းတို့ကြောင့် သေဆုံးသူမိခင်ဦးရေ	X	X	✓	X	✓	✓	✓	✓

အသုံးပြုပုံ

ဖွားသေစာရင်းအင်းအချက်အလက်များကိုအခြေခံ၍ ဒေသအလိုက် မွေးဖွားမှုနှင့်သေဆုံးမှု နှုန်းများတွက်ချက်ရန်၊ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ၏ လွှမ်းခြုံမှုနှင့် အရည်အသွေးကို တိုင်းတာရန်၊ မိခင်နှင့်ကလေးသေဆုံးမှုများနှင့် ပတ်သက်၍ သေဆုံးရသည့်အကြောင်းရင်းများ ဆက်လက်ရှာဖွေဖော်ထုတ်ရန်၊ ကျန်းမာရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲချမှတ်ခြင်းနှင့် အရင်းအမြစ်များ ခွဲဝေခြင်းတို့ကို အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အသုံးပြုပါသည်။

လုပ်ငန်း လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစားနှင့် အဓိပ္ပာယ်ရှင်းလင်းချက် အမှတ်စဉ်

၁၁။ ကျန်းမာရေးအသိပညာမြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်း

ကျန်းမာရေးအသိပညာမြှင့်တင်ခြင်း၊ ပညာပေးအထောက်အကူပြုပစ္စည်းများ ရရှိ
ဖြန့်ဝေခြင်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များကို အမျိုးအမည်အလိုက် ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါ
သည်။

- (၁) မျိုးဆက်ပွားကျန်းမာရေး၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်၊ မိခင်ကလေးကျန်းမာရေး
ပညာပေးခြင်း။
- (၂) တိုးချဲ့ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ပညာပေးခြင်း။
- (၃) ကူးစက်တတ်သောရောဂါများဆိုင်ရာ ပညာပေးခြင်း။
- (၄) မကူးစက်တတ်သောရောဂါများဆိုင်ရာ ပညာပေးခြင်း။
- (၅) တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး ဆောင်ရွက်မှု
ပညာပေးခြင်း။
- (၆) အာဟာရစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ပညာပေးခြင်း။
- (၇) အခြားကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ပညာပေးခြင်း။

မှတ်ချက် - အမှတ်စဉ်(၁)မှ (၆)အထိ ကျန်းမာရေးအသိပညာမြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းအမျိုးအမည်
များထဲ မပါဝင်လျှင် “(၇) အခြားကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ပညာပေးခြင်း”တွင် အစီရင်ခံရန်
ဖြစ်ပါသည်။

(၁၁-၁) ပြည်သူလူထုအတွင်း ကျန်းမာရေးအသိပညာမြှင့်တင်ခြင်းဆိုင်ရာဆွေးနွေးပွဲများ
ပြုလုပ်ခြင်း ဆိုသည်မှာ ပြည်သူလူထုအတွင်း ကျန်းမာရေးအသိပညာ တိုးမြှင့်
စေရန်အတွက် ဆေးခန်းတွင်ဖြစ်စေ၊ ကွင်းဆင်းရာတွင်ဖြစ်စေ ဆွေးနွေးပွဲများ
ကျင်းပပြုလုပ်သည့် အကြိမ်ပေါင်းနှင့် ပါဝင်သည့်ပရိသတ်အရေအတွက်ကို
ကျား/မ ခွဲ၍ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။ ပြည်သူလူထုကို အဓိကဦးဆောင်အကြံပြု
ပေးနိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်များ (Stakeholders) နှင့် ပြုလုပ်သည့်ဆွေးနွေးပွဲများ၊
Advocacy Meeting ဆွေးနွေးပွဲများလည်း အကျုံးဝင်ပါသည်။

(၁၁-၂) ပညာပေးအထောက်အကူပြုပစ္စည်းများ ရရှိဖြန့်ဝေခြင်း ဆိုသည်မှာ ကျန်းမာရေး အသိပညာမြှင့်တင်ရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများအတွက် ရရှိသော ပိုစတာ၊ ဗီဒီယို၊ လက်ကမ်းစာစောင်၊ စာအုပ်စာတမ်း၊ စီဒီခွေတို့အား ဖြန့်ဝေခြင်း၊ မိမိတို့ဒေသနှင့် ဆီလျော်သည့် ပညာပေးပစ္စည်းများ ရရှိဖြန့်ဝေခြင်းတို့နှင့်ပတ်သက်၍ ဆောင်ရွက် ခဲ့သည့်အကြိမ်ပေါင်းနှင့် ပစ္စည်းများလက်ခံရရှိသည့်ဦးရေကို ကျား/မ ခွဲ၍ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။ (ဥပမာ- ဖြန့်ဝေထားသော စီဒီခွေအားပြသရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ မိမိဒေသတွင်းဖြစ်ပေါ်နေသော ကျန်းမာရေးပြဿနာအခြေအနေ၊ လိုအပ်ချက်များ အရ ပညာပေးနှိုးဆော်သည့် စာရွက်စာတမ်း၊ စီဒီခွေများ ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ဆိုင်းဘုတ်များထောင်ခြင်းတို့ ပါဝင်ပါသည်။)

(၁၁-၃) ဆေးရုံများတွင် ကျန်းမာရေးအသိပညာမြှင့်တင်ခြင်းဆိုင်ရာပညာပေးများ နမူနာပြု ပြုလုပ်၍ နားလည်မှုပြန်လည်ဆွေးနွေးခြင်း (Teach-back session) များ ပြုလုပ်ခြင်း ဆိုသည်မှာ ဆေးရုံများတွင် လူနာ/လူနာစောင့်များအား ကျန်းမာရေး အသိပညာမြှင့်တင်ခြင်းဆိုင်ရာပညာပေးများ နမူနာပြုပြုလုပ်၍ သိနားလည်မှုကို ပြန်လည်ဆွေးနွေးခြင်းများ ပြုလုပ်သည့်အကြိမ်နှင့် လူအရေအတွက်ကို ကျား/မ ခွဲ၍ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

ညွှန်ကိန်းများတွက်ချက်နည်း

စဉ်	ညွှန်ကိန်းများ	တွက်ချက်ပုံ	တွက်နည်းသင်္ကေတ
၁၁။	ကျန်းမာရေးအသိပညာမြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်း		
၁၁.၁	တစ်မြို့နယ်၏ တစ်လလျှင် ကျန်းမာရေးအသိပညာ မြှင့်တင်ခြင်းဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲများ ပြုလုပ် သည့် ပျမ်းမျှအကြိမ်ပေါင်း	ပြည်သူလူထုအတွင်းကျန်းမာရေး အသိပညာမြှင့်တင်ခြင်းဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲများ ပြုလုပ်သည့်အကြိမ်ပေါင်း ----- မြို့နယ်အရေအတွက် x ၁၂ လ	ပုံစံ ၁(၁၁-၁)အကြိမ်ပေါင်း ----- မြို့နယ်အရေအတွက် x ၁၂ လ
၁၁.၂	အခြေခံကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းတစ်ဦး၏ တစ်လ အတွင်း ကျန်းမာရေးအသိ ပညာမြှင့်တင်ခြင်းဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲများ ပြုလုပ် သည့် ပျမ်းမျှအကြိမ်ပေါင်း	ပြည်သူလူထုအတွင်းကျန်းမာရေး အသိပညာမြှင့်တင်ခြင်းဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲများ ပြုလုပ်သည့်အကြိမ်ပေါင်း ----- အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းစုစုပေါင်း x ၁၂ လ	ပုံစံ ၁(၁၁-၁)အကြိမ်ပေါင်း ----- အခြေခံကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းစုစုပေါင်း x ၁၂ လ

မှတ်ပုံတင်မှတ်တမ်းစာအုပ်များ

၁။ ဆေးခန်းမှတ်ပုံတင်စာအုပ်

၂။ ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်မှုမှတ်တမ်း

သတင်းအချက်အလက်များ ကောက်ယူစုဆောင်းရမည့်နေရာဌာနများ

စဉ်	လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစား	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(ပြင်ပလူနာ)	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(အတွင်းလူနာ)	ဒေသန္တရ/မြို့မ/မိခင်နှင့်ကလေး	ကျောင်းကျန်းမာ	တိုက်နယ်/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ	နယ်စပ်ဆေးပေးခန်း	ကွင်းဆင်း
၁၁။	ကျန်းမာရေးအသိပညာမြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်း	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

အသုံးပြုပုံ

ပြည်သူလူထုအတွင်း ကျန်းမာရေးအသိပညာမြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ၊ ပညာပေးအထောက်အကူပြုပစ္စည်းများ ရရှိဖြန့်ဝေမှုအခြေအနေများကို သိရှိနိုင်ပြီး လိုအပ်သည့် ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

လုပ်ငန်း လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစားနှင့် အဓိပ္ပာယ်ရှင်းလင်းချက် အမှတ်စဉ်

၁၂။ နာတာရှည်အဆုတ်နှင့်အသက်ရှူလမ်းကြောင်းရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ် ရေးလုပ်ငန်း

ပန်းနာရင်ကျပ်နှင့် နာတာရှည်အဆုတ်ပွလေပြွန်ကျဉ်းရောဂါတို့တွင် ချောင်းဆိုးခြင်း၊ ရင်တွင်း၌တင်းကြပ်ခြင်း၊ အသက်ရှူမဝခြင်း၊ မောပန်းခြင်း၊ အသက်ရှူသွင်း/ရှူထုတ်စဉ်တွင် အသံတစ်မျိုးမြည်ခြင်း စသည့် ရောဂါလက္ခဏာများ ဖြစ်ပွားလေ့ရှိပါသည်။

ပန်းနာရင်ကျပ်ရောဂါ (Asthma)

ချောင်းဆိုးရင်ကျပ်ဖြစ်နေသူတစ်ဦးတွင်-

- (၁) တစ်ခုခု (ဥပမာ- အနံ့၊ အစားအသောက် စသည်တို့)နှင့် ဓာတ်မတည့်သည့် ရာဇဝင်ရှိခြင်း၊ နှင်းခုရောဂါဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ရာဇဝင်ရှိခြင်းသည် ပန်းနာရင်ကျပ်ရောဂါဖြစ်ကြောင်း ညွှန်ပြသည့် အဓိကအခြေအနေ ဖြစ်ပါသည်။
- (၂) မိဘမျိုးရိုးတွင် ပန်းနာရင်ကျပ်ရောဂါရှိသည့်ရာဇဝင်ရှိခြင်း၊ ဆေးလိပ်မသောက်သူတွင် ချောင်းဆိုးရင်ကျပ်ဖြစ်ပွားခြင်း၊ ကလေး/လူငယ်ဘဝတွင် ပင် ရောဂါလက္ခဏာပေါ်ခဲ့ခြင်း၊ ရာသီဥတုကူးပြောင်းချိန်၊ သောက်စားချိန်၊ လေ့ကျင့်ခန်းပြုလုပ်ချိန် စသည့် အချိန်များတွင် ချောင်းဆိုးရင်ကျပ်လာခြင်းသည် ပန်းနာရင်ကျပ်ရောဂါဖြစ်ကြောင်း ညွှန်ပြသည့် အထောက်အကူအခြေအနေများ ဖြစ်ပါသည်။

နာတာရှည်အဆုတ်ပွလေပြွန်ကျဉ်းရောဂါ (COPD)

ချောင်းဆိုးရင်ကျပ်ဖြစ်နေသူတစ်ဦးတွင်-

- (၁) ဆေးလိပ်ကိုစွဲစွဲမြဲမြဲသောက်ရှူသည့် ရာဇဝင်ရှိခြင်းသည် COPD ရောဂါဖြစ်ကြောင်း ညွှန်ပြသည့် အဓိကအခြေအနေ ဖြစ်ပါသည်။
- (၂) ပိတ်လှောင်နေသောနေရာ/အမှုန်ထွက်သောလုပ်ငန်းခွင် စသည်တို့တွင် ဖုန်မှုန့်/မီးခိုးငွေ့များနှင့် အချိန်ကြာမြင့်စွာတွေ့ထိနေခြင်း၊ လူလတ်ပိုင်းတွင် ချောင်းဆိုးရင်ကျပ်ရောဂါလက္ခဏာစတင်ခြင်း စသည်တို့သည် COPD ရောဂါဖြစ်ကြောင်း ညွှန်ပြသည့် အထောက်အကူအခြေအနေများ ဖြစ်ပါသည်။

- (၁၂-၁) အသက်(၁၅)နှစ်နှင့်အထက် ဆေးခန်းလာလူနာစုစုပေါင်း(သစ်+ဟောင်း အကြိမ်ပေါင်း) ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း ကျန်းမာရေးဌာနများသို့ ဆေးကုသမှုခံယူရန်လာရောက်သော ဆေးခန်းလာလူနာစုစုပေါင်း(သစ်+ဟောင်း အကြိမ်ပေါင်း) စာတိုင်(၁-၃)အနက် အသက်(၁၅)နှစ်နှင့်အထက်ရှိသူပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၁၂-၂) အသက်(၁၅)နှစ်နှင့်အထက် ပန်းနာရင်ကျပ်ရောဂါ (Asthma) သံသယလက္ခဏာရှိသူစုစုပေါင်း(သစ်+ဟောင်း အကြိမ်ပေါင်း) ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း ကျန်းမာရေးဌာနများသို့ ဆေးကုသမှုခံယူရန်လာရောက်သော အသက်(၁၅)နှစ်နှင့်အထက်လူနာများအနက် ယခင်က ဆရာဝန်မှ ပန်းနာရင်ကျပ်ရောဂါဟု သတ်မှတ်ထား၍ ကုသမှုခံယူနေသူ (သို့) ယခုလာရောက်ပြသရာတွင် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းမှ ဆန်းစစ်မေးမြန်းရာ ပန်းနာရင်ကျပ်ရောဂါ သံသယလက္ခဏာရှိသူလူနာအကြိမ်ပေါင်း(သစ်+ဟောင်း)ကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၁၂-၃) အသက်(၄၀)နှစ်နှင့်အထက် နာတာရှည်အဆုတ်ပွလေပြွန်ကျဉ်းရောဂါ (COPD) သံသယလက္ခဏာရှိသူပေါင်း(ရောဂါသစ်) ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း ကျန်းမာရေးဌာနများသို့ ဆေးကုသမှုခံယူရန်လာရောက်သော အသက်(၄၀)နှစ်နှင့်အထက်လူနာများအနက် ယခင်က ဆရာဝန်မှ COPD ရောဂါဟုသတ်မှတ်ထား၍ ကုသမှုခံယူနေသူ (သို့) ယခုလာရောက်ပြသရာတွင် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းမှ ဆန်းစစ်မေးမြန်းရာ COPD ရောဂါသံသယလက္ခဏာရှိသူ လူနာအသစ်ဦးရေကို ဆိုလိုပါသည်။

ညွှန်ကိန်းများတွက်ချက်နည်း

စဉ်	ညွှန်ကိန်းများ	တွက်ချက်ပုံ	တွက်နည်းသင်္ကေတ
၁၂။	နာတာရှည်အဆုတ်နှင့်အသက်ရှူလမ်းကြောင်းရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်ရေးလုပ်ငန်း		
၁၂.၁	ပန်းနာရင်ကျပ်ရောဂါ သံသယလက္ခဏာရှိသူ ရာနှုန်း	အသက်(၁၅)နှစ်နှင့်အထက်ပန်းနာရင်ကျပ်ရောဂါ (Asthma)သံသယလက္ခဏာရှိသူစုစုပေါင်း (သစ်+ဟောင်းအကြိမ်ပေါင်း) ----- x ၁၀၀ အသက်(၁၅)နှစ်နှင့်အထက်ဆေးခန်းလာလူနာ စုစုပေါင်း(သစ်+ဟောင်းအကြိမ်ပေါင်း)	ပုံစံ ၂(၁၂-၂) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ ၂(၁၂-၁)

စဉ်	ညွှန်ကိန်းများ	တွက်ချက်ပုံ	တွက်နည်းသင်္ကေတ
၁၂.၂	နာတာရှည်အဆုတ်ပွလေပြန်ကျဉ်းရောဂါသံသယလက္ခဏာရှိသူ ရာနှုန်း	အသက်(၄၀)နှစ်နှင့်အထက်နာတာရှည်အဆုတ်ပွလေပြန်ကျဉ်းရောဂါ(COPD)သံသယလက္ခဏာရှိသူပေါင်း (ရောဂါသစ်) ----- x ၁၀၀ အသက်(၄၀)နှစ်နှင့်အထက်ဆေးခန်းလာလူနာအသစ်ပေါင်း	ပုံစံ ၂(၁၂-၃) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ ၁(၈-၁)

မှတ်ပုံတင်မှတ်တမ်းစာအုပ်များ

၁။ ဆေးခန်းမှတ်ပုံတင်စာအုပ်

သတင်းအချက်အလက်များ ကောက်ယူစုဆောင်းရမည့်နေရာဌာနများ

စဉ်	လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစား	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(ပြင်ပလူနာ)	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(အတွင်းလူနာ)	ဒေသန္တရ/မြို့မ/မိခင်နှင့်ကလေး	ကျောင်းကျန်းမာ	တိုက်နယ်/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ	နယ်စပ်ဆေးပေးခန်း	ကွင်းဆင်း
၁၂။	နာတာရှည်အဆုတ်နှင့်အသက်ရှူလမ်းကြောင်းရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်ရေးလုပ်ငန်း	X	X	✓	X	✓	✓	✓	X

အသုံးပြုပုံ

ပန်းနာရင်ကြပ်နှင့် နာတာရှည်အဆုတ်ပွလေပြန်ကျဉ်းရောဂါဖြစ်ပွားမှုနှုန်းကို တွက်ချက်၍ နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများမဖြစ်ပေါ်စေရန် ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးပညာပေးများပြုလုပ်ခြင်းနှင့် ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်ခြင်း စသည့် လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရန် အထောက်အကူပြုပါသည်။

လုပ်ငန်း လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစားနှင့် အဓိပ္ပာယ်ရှင်းလင်းချက်
အမှတ်စဉ်

၁၃။ ကျောင်းကျန်းမာရေးလုပ်ငန်း

အစီရင်ခံသောကာလတစ်နှစ်အတွင်း ပထမဆုံးအကြိမ်စစ်ဆေးသောကျောင်းပေါင်းကို ဖော်ပြရန်ဖြစ်ပါသည်။ အစီရင်ခံနှစ်အတွင်း နောက်ထပ်သွားရောက်စစ်ဆေးသောအကြိမ်များ၊ အထက်အဆင့်မှ ကွင်းဆင်းကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများကို ဤစာတိုင်များတွင် မထည့်ရပါ။

(၁၃-၁) စစ်ဆေးပေးသော ကျောင်းပေါင်း(အသစ်) ဆိုသည်မှာ ကျောင်းကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်၍ သက်ဆိုင်ရာကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများသည် မိမိတာဝန်ကျနယ်မြေအတွင်းရှိကျောင်း (အခြေခံပညာ/ပုဂ္ဂလိက/ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေးကျောင်းနှင့် အခြားကျောင်း)များ၏ ကျန်းမာရေးအဆင့်မြှင့်ကျောင်းလုပ်ငန်းစဉ်များ ပထမဆုံးအကြိမ် သွားရောက်ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သော ကျောင်းပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

(၁၃-၂) စစ်ဆေးပေးသော မူလတန်းကျောင်းသား/သူပေါင်း(အသစ်) ဆိုသည်မှာ မိမိတာဝန်ကျနယ်မြေအတွင်းရှိကျောင်း (အခြေခံပညာ/ ပုဂ္ဂလိက/ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေးကျောင်းနှင့် အခြားကျောင်း)များ၌ ပထမဆုံးအကြိမ် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးခဲ့သော မူလတန်းကျောင်းသား/သူပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

(၁၃-၃) ကျောင်းသား/သူ(ကျား/မ)အလိုက် ယင်လုံအိမ်သာစံပြည့်(၅၀:၁)ရှိသော ကျောင်းပေါင်း(အသစ်) ဆိုသည်မှာ ကျန်းမာရေးနှင့်ညီညွတ်သည့် ယင်လုံအိမ်သာစံပြည့်ရှိသောကျောင်းပေါင်း (အခြေခံပညာ/ပုဂ္ဂလိက/ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေးကျောင်းနှင့် အခြားကျောင်း)ကို ဆိုလိုပါသည်။ ကျန်းမာရေးနှင့်ညီညွတ်သည့် ယင်လုံအိမ်သာစံပြည့်(၅၀:၁) ဆိုသည်မှာ ကျောင်းသား(၅၀)ဦးလျှင် ယင်လုံအိမ်သာ(၁)လုံးနှုန်းနှင့် ကျောင်းသူ(၅၀)ဦးလျှင် ယင်လုံအိမ်သာ(၁)လုံးနှုန်း ရှိခြင်းကိုဆိုလိုပါသည်။ ဤကဲ့သို့ (၅၀:၁)အချိုးနှုန်း မရှိလျှင် ၎င်းကျောင်းကို စံနှုန်းမပြည့်ဟု သတ်မှတ်ပါသည်။

(ဥပမာ- ကျောင်းသား(၃၀)ဦးနှင့် ကျောင်းသူ(၇၀)ဦးရှိသော ကျောင်းတစ်ကျောင်းတွင် ကျောင်းသားများအတွက် ယင်လုံအိမ်သာ(၁)လုံး၊ ကျောင်းသူများအတွက် ယင်လုံအိမ်သာ(၁)လုံး ရှိသည်ဆိုလျှင် ထိုကျောင်းကို ကျောင်းသား/သူ(ကျား/မ)အလိုက် ယင်လုံအိမ်သာစံပြည့်(၅၀:၁)ရှိသောကျောင်းဟု သတ်မှတ်၍မရပါ။)

(၁၃-၄) ကျောင်းအတွင်း ကျောင်းသား/သူများလက်ဆေးနိုင်ရန်အတွက် လက်ဆေးကန် (သို့) လက်ဆေးရန်နေရာ(၄၀:၁)၊ ရေနံဆိပ်ပြာအဆင်သင့်ထားရှိသော ကျောင်းပေါင်း(အသစ်) ဆိုသည်မှာ ကျောင်းအတွင်း ကျောင်းသား/သူများ အချိန်နေရာမရွေး လက်ဆေးနိုင်ရန်အတွက် လက်ဆေးကန် (သို့) လက်ဆေးရန်နေရာ(၄၀:၁)၊ ရေနံဆိပ်ပြာအဆင်သင့်ထားရှိသော ကျောင်းပေါင်း (အခြေခံပညာ/ပုဂ္ဂလိက/ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေးကျောင်းနှင့် အခြားကျောင်း)ကို ဆိုလိုပါသည်။

(၁၃-၅) သန့်ရှင်းသောရေရှိသော ကျောင်းပေါင်း(အသစ်) ဆိုသည်မှာ သန့်ရှင်းသောရေကို သောက်ရေနှင့်သုံးရေအတွက် ရရှိအသုံးပြုနေသည့် ကျောင်းပေါင်း (အခြေခံပညာ/ပုဂ္ဂလိက/ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေးကျောင်းနှင့် အခြားကျောင်း)ကို ဆိုလိုပါသည်။

(၁၃-၆) အာဟာရဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်သော ကျောင်းပေါင်း(အသစ်) ဆိုသည်မှာ မူလတန်းကျောင်းသား/သူများ အားလုံးဖြစ်စေ၊ အတန်းလိုက်ဖြစ်စေ အနည်းဆုံး တစ်ပတ်လျှင်တစ်ကြိမ် အာဟာရပညာပေးခြင်းနှင့် အာဟာရကျွေးမှုတစ်နည်းနည်းဖြင့် အာဟာရကျွေးနေသော ကျောင်းပေါင်း (အခြေခံပညာ/ပုဂ္ဂလိက/ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေးကျောင်းနှင့် အခြားကျောင်း)ကို ဆိုလိုပါသည်။

(၁၃-၇) ကျန်းမာရေးအဆင့်မြှင့်ကျောင်းလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်သော ကျောင်းပေါင်း(အသစ်) ဆိုသည်မှာ မြို့နယ်အတွင်း ကျန်းမာရေးအဆင့်မြှင့်ကျောင်း ထူထောင်နိုင်မှုအခြေအနေကို သိရှိနိုင်ရန်အတွက် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ စစ်ဆေးပေးခဲ့သော ကျောင်းများမှ ကျောင်းကျန်းမာရေးအဆင့်မြှင့်လုပ်ငန်းစဉ် (၉)ချက်အနက် အနည်းဆုံး အောက်ဖော်ပြပါ(၅)ချက်လုံးကို တစ်နှစ်အတွင်းပြုလုပ်သော ကျောင်းပေါင်း (အခြေခံပညာ/ပုဂ္ဂလိက/ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေးကျောင်းနှင့် အခြားကျောင်း)ကို ဆိုလိုပါသည်။

(က) ကျောင်းကျန်းမာရေးပညာပေးလုပ်ငန်း

- (၁) ကျောင်းဆရာ/မများမှ ဘဝတွက်တာကျွမ်းကျင်စရာသင်ရိုးအား အတန်းအလိုက် အချိန်ဇယားအတိုင်း သင်ကြားပို့ချခြင်း၊
- (၂) ကျန်းမာရေးပညာပေးစာစောင်များ၊ လက်ကမ်းစာစောင်များနှင့် ပိုစတာများအား သင်ထောက်ကူအဖြစ် အသုံးပြု၍ ကျန်းမာရေးပညာပေးခြင်း လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်မှု။

(ခ) ကျောင်းပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေးလုပ်ငန်း

- (၁) ကျောင်းဝန်းကျင် အမှိုက်၊ ခြုံပုတ် စသည်များ ရှင်းလင်းခြင်း၊
- (၂) အမှိုက်စနစ်တကျစွန့်ပစ်ခြင်း၊
- (၃) ရေကောင်းရေသန့်ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (၄) ယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲမှု၊ အိမ်သာအဆင်းလက်ဆေးသည့်အလေ့အကျင့် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (၅) တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေးများဆောင်ရွက်ခြင်း စသည့် လုပ်ငန်းများကို ကျောင်းသား/သူများပါဝင်၍ စဉ်ဆက်မပြတ် လုပ်ဆောင်နေမှု။

(ဂ) ရောဂါကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်း

- (၁) ကြွက်၊ ခြင်၊ ယင် စသည့် ကူးစက်ရောဂါသယ်ဆောင်သောပိုးမွှားများ ပေါက်ပွားမှုမရှိစေရန် ကျောင်းပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းခြင်း၊ စာသင်ခန်း သန့်ရှင်းခြင်း၊ လေဝင်လေထွက်ကောင်းမွန်ခြင်း၊ အလင်းရောင်ရရှိခြင်း များကို ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (၂) ရာသီအလိုက်အဖြစ်များသော ကူးစက်ရောဂါများ ကာကွယ်ရေး လုပ်ငန်းတွင် ကျောင်းသား/သူများ ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း စသည့် လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်မှု၊
- (၃) ကျောင်းသား/သူများ တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ထားရှိခြင်း၊
- (၄) မကူးစက်တတ်သောရောဂါများ ကာကွယ်နိုင်ရန်အတွက် ကျောင်းတွင်း ကာယပညာနှင့် အားကစားလုပ်ငန်းများအား အချိန်ဇယားအတိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ကျန်းမာစွာနေထိုင်ရေးအလေ့အကျင့်ကောင်းများနှင့် ပတ်သက်၍ ပညာပေးဟောပြောပွဲများကျင်းပခြင်းနှင့် ဆေးလိပ် ကင်းစင်ကျောင်းများ ထူထောင်ခြင်း။

(ဃ) ကျောင်းတွင်းအာဟာရဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်အစားအစာများအန္တရာယ်ကင်းဝေးရေး

- (၁) မူလတန်းများတွင် မျှတသောအာဟာရ စားသုံးတတ်စေရန် ပညာပေး ခြင်း၊
- (၂) အာဟာရကျွေးမှုတစ်နည်းနည်းဖြင့် အာဟာရကျွေးမွေးခြင်း (ဥပမာ- ထမင်းဘူးမှု)၊
- (၃) အစားအစာခါနီး လက်ကို စင်ကြယ်စွာ ဆပ်ပြာနှင့်ဆေးသော အလေ့အကျင့် ပျိုးထောင်ပေးခြင်း၊

(၄) ကျောင်းဈေးဆိုင်တွင် ရောင်းချသော အစားအစာများ အန္တရာယ် ကင်းဝေးစေရန် ကျောင်းဆရာ/မများမှ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပညာပေးခြင်းနှင့် ကျောင်းဆရာ/မများ၊ ကျောင်းသား/သူများ ပါဝင်သော “ကျောင်းမုန့်ဈေးတန်းကြီးကြပ်မှုကော်မတီ” ဖွဲ့စည်းထားခြင်း၊

(၅) ကျောင်းဈေးသည်များအား ကျန်းမာရေးစစ်ဆေးပေးခြင်း စသည့် လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်မှု။

(င) ကာယပညာနှင့် အားကစားလုပ်ငန်း

ကျောင်းသား/သူများသည် ကျန်းမာရေးအတွက် နေ့စဉ် ကာယလှုပ်ရှားမှု အလေ့အကျင့်ရရှိစေရန် တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး မိနစ်(၂၀)ခန့် ကိုယ်ကာယလှုပ်ရှားမှု ဆောင်ရွက်စေခြင်း။

(၁၃-၈) ကျန်းမာရေးပညာပေးဟောပြောပွဲဆောင်ရွက်သော ကျောင်းပေါင်း(အသစ်) ဆိုသည်မှာ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများမှ မိမိတာဝန်ကျနယ်မြေအတွင်းရှိကျောင်း (အခြေခံပညာ/ပုဂ္ဂလိက/ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေးကျောင်းနှင့် အခြားကျောင်း) များ၌ သီးသန့်ပညာပေးခရီးစဉ်အဖြစ် သွားရောက်၍ (သို့) ကျောင်းကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ သွားရောက်ဆောင်ရွက်စဉ်တွင် ကျန်းမာရေးပညာပေး ခဲ့သော ကျောင်းပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

(၁၃-၉) သန်ချဆေး ပထမအကြိမ် တိုက်ကျွေးခဲ့သော (ထက်၊လယ်၊မူ)ကျောင်းသား/သူ ပေါင်း ဆိုသည်မှာ မိမိတာဝန်ကျနယ်မြေအတွင်းရှိကျောင်း (အခြေခံပညာ/ပုဂ္ဂလိက/ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေးကျောင်းနှင့် အခြားကျောင်း)များအားလုံးမှ (ထက်၊လယ်၊မူ)ကျောင်းသား/သူများအနက် စာသင်နှစ်တစ်နှစ်အတွင်း ပထမ အကြိမ် သန်ချဆေးတိုက်ကျွေးခဲ့သော ကျောင်းသား/သူအရေအတွက်ကို ဆိုလို ပါသည်။

(၁၃-၁၀) သန်ချဆေး ဒုတိယအကြိမ် တိုက်ကျွေးခဲ့သော (ထက်၊လယ်၊မူ)ကျောင်းသား/သူ ပေါင်း ဆိုသည်မှာ မိမိတာဝန်ကျနယ်မြေအတွင်းရှိကျောင်း (အခြေခံပညာ/ပုဂ္ဂလိက/ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေးကျောင်းနှင့် အခြားကျောင်း)များအားလုံးမှ (ထက်၊လယ်၊မူ)ကျောင်းသား/သူများအနက် စာသင်နှစ်တစ်နှစ်အတွင်း ဒုတိယ အကြိမ် သန်ချဆေးတိုက်ကျွေးခဲ့သော ကျောင်းသား/သူအရေအတွက်ကို ဆိုလို ပါသည်။

- (၁၃-၁၁) **BMI(-2SD)အောက်ရှိသော မူလတန်းကျောင်းသား/သူပေါင်း** ဆိုသည်မှာ ကျောင်းကျန်းမာရေးလက်စွဲနှင့် ကျောင်းကျန်းမာရေးမှတ်တမ်းကတ်အသုံးပြုခြင်း လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်ပါအတိုင်း မူလတန်းကျောင်းသား/သူတစ်ဦးချင်းစီ၏ ကိုယ်အလေးချိန်နှင့် အရပ်ကိုတိုင်းတာ၍ BMI တွက်ချက်ပြီး ဇယားပါ (-2SD)အောက်ရှိသော မူလတန်းကျောင်းသား/သူပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၁၃-၁၂) **မြို့နယ်အဆင့် ကျောင်းကျန်းမာရေးဆင့်ပွားသင်တန်းရရှိပြီးသော ကျောင်းပေါင်း (အသစ်)** ဆိုသည်မှာ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနနှင့် မြို့နယ်အခြေခံပညာဦးစီးဌာနတို့မှ ပြုလုပ်သည့် ကျောင်းကျန်းမာရေးနှင့် ဆယ်ကျော်သက်လူငယ်ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းများနှင့်ပတ်သက်၍ ဆင့်ပွားသင်တန်းရရှိပြီးသော မြို့နယ်အတွင်းရှိကျောင်းပေါင်း (အခြေခံပညာ/ပုဂ္ဂလိက/ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေးကျောင်းနှင့် အခြားကျောင်း)ကို ဆိုလိုပါသည်။
(မြို့နယ်ပညာရေးမှူးရုံးမှ စာရင်းရယူရန်ဖြစ်ပြီး အဆိုပါစာရင်းအား MCH ရှိပါက MCH၊ MCH မရှိပါက မြို့မ (သို့) UHC ကျန်းမာရေးဌာနတစ်ခုမှသာ မြို့နယ်ကိုယ်စားပြုတာဝန်ယူ၍ အောက်တိုဘာ-ဒီဇင်ဘာသုံးလချုပ်စာရင်းတွင် ဖြည့်သွင်းရန်။)

ညွှန်ကြီးများတွက်ချက်နည်း

စဉ်	ညွှန်ကြီးများ	တွက်ချက်ပုံ	တွက်နည်းသင်္ကေတ
၁၃။ ၁၃.၁	ကျောင်းကျန်းမာရေးလုပ်ငန်း စစ်ဆေးပေးသော ကျောင်းရာနှုန်း	စစ်ဆေးပေးသောကျောင်းပေါင်း(အသစ်) ----- x ၁၀၀ ကျောင်းပေါင်း	ပုံစံ ၂(၁၃-၁) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ ၃(၆-၁)+(၆-၂)+ (၆-၃)
၁၃.၂	စစ်ဆေးပေးသော မူလတန်း ကျောင်းသား/သူရာနှုန်း	စစ်ဆေးပေးသော မူလတန်း ကျောင်းသား/သူပေါင်း(အသစ်) ----- x ၁၀၀ မူလတန်းကျောင်းသား/သူပေါင်း	ပုံစံ ၂(၁၃-၂) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ ၃(၆-၆)
၁၃.၃	ယင်လုံအိမ်သာစံပြည့် (၅၀:၁)ရှိကျောင်းရာနှုန်း	ကျောင်းသား/သူ(ကျား/မ)အလိုက် ယင်လုံအိမ်သာစံပြည့်(၅၀:၁)ရှိသော ကျောင်းပေါင်း(အသစ်) ----- x ၁၀၀ ကျောင်းပေါင်း	ပုံစံ ၂(၁၃-၃) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ ၃(၆-၁)+(၆-၂)+ (၆-၃)
၁၃.၄	ကျောင်းအတွင်း ကျောင်းသား/ သူများ လက်ဆေးနိုင်ရန် အတွက် လက်ဆေးကန် (သို့) လက်ဆေးရန်နေရာ(၄၀:၁)၊ ရေနှင့်ဆပ်ပြာ အဆင်သင့် ထားရှိသော ကျောင်းရာနှုန်း	ကျောင်းအတွင်း ကျောင်းသား/သူများ လက်ဆေးနိုင်ရန်အတွက် လက်ဆေးကန် (သို့) လက်ဆေးရန်နေရာ(၄၀:၁)၊ ရေနှင့်ဆပ်ပြာအဆင်သင့်ထားရှိသော ကျောင်းပေါင်း(အသစ်) ----- x ၁၀၀ ကျောင်းပေါင်း	ပုံစံ ၂(၁၃-၄) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ ၃(၆-၁)+(၆-၂)+ (၆-၃)
၁၃.၅	သန့်ရှင်းသောရေရှိသော ကျောင်းရာနှုန်း	သန့်ရှင်းသောရေရှိသော ကျောင်းပေါင်း(အသစ်) ----- x ၁၀၀ ကျောင်းပေါင်း	ပုံစံ ၂(၁၃-၅) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ ၃(၆-၁)+(၆-၂)+ (၆-၃)
၁၃.၆	အာဟာရဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်သောကျောင်းရာနှုန်း	အာဟာရဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်သောကျောင်းပေါင်း(အသစ်) ----- x ၁၀၀ ကျောင်းပေါင်း	ပုံစံ ၂(၁၃-၆) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ ၃(၆-၁)+(၆-၂)+ (၆-၃)

စဉ်	ညွှန်ကိန်းများ	တွက်ချက်ပုံ	တွက်နည်းသင်္ကေတ
၁၃.၇	ကျန်းမာရေးအဆင့်မြင့် ကျောင်းလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်သော ကျောင်းရာနှုန်း	ကျန်းမာရေးအဆင့်မြင့် ကျောင်းလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်သော ကျောင်းပေါင်း(အသစ်) ----- x ၁၀၀ ကျောင်းပေါင်း	ပုံစံ ၂(၁၃-၇) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ ၃(၆-၁)+(၆-၂)+ (၆-၃)
၁၃.၈	ကျန်းမာရေးပညာပေး ဟောပြောပွဲဆောင်ရွက်သော ကျောင်းရာနှုန်း	ကျန်းမာရေးပညာပေးဟောပြောပွဲ ဆောင်ရွက်သောကျောင်းပေါင်း(အသစ်) ----- x ၁၀၀ ကျောင်းပေါင်း	ပုံစံ ၂(၁၃-၈) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ ၃(၆-၁)+(၆-၂)+ (၆-၃)
၁၃.၉	သန်ချဆေး ပထမအကြိမ် တိုက်ကျွေးခဲ့သော ကျောင်းသား/သူရာနှုန်း	သန်ချဆေး ပထမအကြိမ် တိုက်ကျွေးခဲ့သော (ထက်လယ်၊မူ) ကျောင်းသား/သူပေါင်း ----- x ၁၀၀ ကျောင်းသား/သူပေါင်း	ပုံစံ ၂(၁၃-၉) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ ၃(၆-၄)+(၆-၅)+ (၆-၆)
၁၃.၁၀	သန်ချဆေး ဒုတိယအကြိမ် တိုက်ကျွေးခဲ့သော ကျောင်းသား/သူရာနှုန်း	သန်ချဆေး ဒုတိယအကြိမ် တိုက်ကျွေးခဲ့သော (ထက်လယ်၊မူ) ကျောင်းသား/သူပေါင်း ----- x ၁၀၀ ကျောင်းသား/သူပေါင်း	ပုံစံ ၂(၁၃-၁၀) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ ၃(၆-၄)+(၆-၅)+ (၆-၆)
၁၃.၁၁	အာဟာရချို့တဲ့(ပိန်လို)သော မူလတန်းကျောင်းသား/သူ ရာနှုန်း	BMI(-2SD)အောက်ရှိသော မူလတန်း ကျောင်းသား/သူပေါင်း ----- x ၁၀၀ မူလတန်းကျောင်းသား/သူပေါင်း	ပုံစံ ၂(၁၃-၁၁) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ ၃(၆-၆)
၁၃.၁၂	မြို့နယ်အဆင့် ကျောင်းကျန်းမာရေး ဆင့်ပွားသင်တန်းရရှိပြီးသော ကျောင်းရာနှုန်း	မြို့နယ်အဆင့် ကျောင်းကျန်းမာရေး ဆင့်ပွားသင်တန်းရရှိပြီးသော ကျောင်းပေါင်း (အသစ်) ----- x ၁၀၀ မြို့နယ်အတွင်းရှိကျောင်းပေါင်း	ပုံစံ ၂(၁၃-၁၂) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ ၃(၆-၁)+(၆-၂)+ (၆-၃)

မှတ်ပုံတင်မှတ်တမ်းစာအုပ်များ

၁။ ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်မှုမှတ်တမ်း

သတင်းအချက်အလက်များ ကောက်ယူစုဆောင်းရမည့်နေရာဌာနများ

စဉ်	လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစား	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(ပြင်ပလူနာ)	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(အတွင်းလူနာ)	ဒေသန္တရ/မြို့မ/မိခင်နှင့်ကလေး	ကျောင်းကျန်းမာ	တိုက်နယ်/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ	နယ်စပ်ဆေးပေးခန်း	ကွင်းဆင်း
၁၃။	ကျောင်းကျန်းမာရေးလုပ်ငန်း	X	X	✓	✓	✓	✓	✓	✓

အသုံးပြုပုံ

ကျောင်းများတွင် ယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲမှုနှင့် သန့်ရှင်းသောသောက်သုံးရေရရှိမှု အပါအဝင် ကျောင်းပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး၊ အာဟာရဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်မှု၊ ကျောင်းကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုနှင့် ကျန်းမာရေးပညာပေးဟောပြောပွဲများဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေများကို သိရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပြီး ကျောင်းသား/သူများအတွက် ကျန်းမာရေးအဆင့်မြှင့်ကျောင်းလုပ်ငန်းများတိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ကာ ကျန်းမာသန်စွမ်းသော နောင်တစ်ခေတ်၏ ခေါင်းဆောင်ကောင်းများ ပေါ်ထွန်းလာစေရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။

လုပ်ငန်း လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစားနှင့် အဓိပ္ပာယ်ရှင်းလင်းချက်
အမှတ်စဉ်

၁၄။ နားလေးရောဂါကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်း

- (၁၄-၁) ကျယ်လောင်သောအသံကို တုံ့ပြန်မှုမပြုသော မွေးကင်းစမှ အသက်(၆)လအတွင်း ရှိ ကလေးပေါင်း(အသစ်) ဆိုသည်မှာ အသက်(၆)လအောက်ကလေးများကို တိတ်ဆိတ်သောနေရာတွင် (၆)လက်မအကွာ နားတည့်တည့်ဘေးဘက်မှ ကျယ်လောင်သောအသံပေးသော်လည်း မျက်တောင်ခတ်ခြင်း၊ လှည့်ကြည့်ခြင်း၊ ခြေလက်များလှုပ်ရှားခြင်း စသည့် တုံ့ပြန်မှုများမပြုသောကလေးများကို ဆိုလိုပါသည်။ (စမ်းသပ်မှုများကို တစ်လခြား၍ အနည်းဆုံး(၃)ကြိမ်၊ (၃)လဆက်တိုက် စမ်းသပ်ရပါမည်။)
- (၁၄-၂) နားတစ်ဘက် (သို့) နှစ်ဘက်လုံးမှ (၃)လနှင့်အထက် နားပြည်ယိုသူဦးရေပေါင်း (အသစ်) ဆိုသည်မှာ နားတစ်ဘက် (သို့) နှစ်ဘက်လုံးမှ နေ့စဉ်ဖြစ်စေ၊ ရက်ခြား၍ ဖြစ်စေ (၃)လနှင့်အထက် နားပြည်ယိုနေသူများကို ဆိုလိုပါသည်။ (မည်သည့်အသက်အရွယ်အပိုင်းအခြားမဆို စာရင်းရေးမှတ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။)
- (၁၄-၃) နားပြည်မယိုဘဲ နားနှစ်ဘက်လုံးလေးသောဦးရေပေါင်း(အသစ်) ဆိုသည်မှာ နားပြည်ယိုခြင်းမရှိဘဲ တိတ်ဆိတ်သောနေရာ၌ (၃)ပေအကွာ နားတည့်တည့် ဘေးဘက်မှ အသံကျယ်ကျယ်ဖြင့် စကားပြောသည့်အခါ စကားလုံးတိုင်းကို ပြန်လည်ရွတ်ဆိုပြသခြင်းမပြုနိုင်သော နားလေးသူများ (သို့) ဘောပင်မှ ကလစ်ဟု မည်သောအသံ (ball-pen click) အား (၃)ပေအကွာမှ မကြားသူများကို ဆိုလိုပါသည်။(မည်သည့်အသက်အရွယ်အပိုင်းအခြားမဆိုစာရင်းရေးမှတ်ရန်ဖြစ်ပါသည်။)

ညွှန်ကြီးများတွက်ချက်နည်း

စဉ်	ညွှန်ကြီးများ	တွက်ချက်ပုံ	တွက်နည်းသင်္ကေတ
၁၄။	နားလေးရောဂါကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်း		
၁၄.၁	မွေးရာပါနားလေးရောဂါရှိသူနှုန်း (အရှင်မွေး ၁,၀၀၀ လျှင်)	ကျယ်လောင်သောအသံကို တုံ့ပြန်မှုမပြု သော မွေးကင်းစမှ အသက်(၆)လအတွင်း ရှိ ကလေးပေါင်း(အသစ်) ----- x ၁,၀၀၀ အရှင်မွေးဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ ၂(၁၄-၁) ----- x ၁,၀၀၀ ပုံစံ ၁(၁၀-၁)
၁၄.၂	နာတာရှည်နားပြည်ယိုရောဂါ ရှိသူနှုန်း (လူဦးရေ ၁,၀၀၀ လျှင်)	နားတစ်ဘက် (သို့) နှစ်ဘက်လုံးမှ (၃)လ နှင့်အထက် နားပြည်ယိုသူဦးရေပေါင်း (အသစ်) ----- x ၁,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ ၂(၁၄-၂) ----- x ၁,၀၀၀ ပုံစံ ၃(၁)
၁၄.၃	နားလေးသောသူနှုန်း (လူဦးရေ ၁,၀၀၀ လျှင်)	နားပြည်မယိုဘဲနားနှစ်ဘက်လုံး လေးသော ဦးရေပေါင်း(အသစ်) ----- x ၁,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ ၂(၁၄-၃) ----- x ၁,၀၀၀ ပုံစံ ၃(၁)

မှတ်ပုံတင်မှတ်တမ်းစာအုပ်များ

၁။ ဆေးခန်းမှတ်ပုံတင်စာအုပ်

၂။ ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်မှုမှတ်တမ်း

သတင်းအချက်အလက်များ ကောက်ယူစုဆောင်းရမည့် နေရာဌာနများ

စဉ်	လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစား	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀တင်ဆေးရုံ(ပြင်ပလူနာ)	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀တင်ဆေးရုံ(အတွင်းလူနာ)	ဒေသန္တရ/မြို့မ/မိခင်နှင့်ကလေး	ကျောင်းကျန်းမာ	တိုက်နယ်/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ	နယ်စပ်ဆေးပေးခန်း	ကွင်းဆင်း
၁၄။ ၁	နားလေးရောဂါကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်း ကျယ်လောင်သောအသံကို တုံ့ပြန်မှုမပြုသော မွေးကင်းစမှ အသက်(၆)လအတွင်းရှိ ကလေးပေါင်း (အသစ်)	✓	X	✓	X	✓	✓	✓	✓
၂	နားတစ်ဘက် (သို့) နှစ်ဘက်လုံးမှ (၃)လနှင့်အထက် နားပြည်ယိုသူဦးရေပေါင်း (အသစ်)	✓	X	✓	✓	✓	✓	✓	✓
၃	နားပြည်မယိုဘဲ နားနှစ်ဘက်လုံးလေးသော ဦးရေပေါင်း(အသစ်)	✓	X	✓	✓	✓	✓	✓	✓

အသုံးပြုပုံ

နားလေးသောကလေးငယ်များအား အချိန်မီကုသပေးပါက ဆွံ့အနားမကြားဖြစ်ခြင်းကို ကာကွယ်နိုင်မည်။ (၃)လနှင့်အထက် နားပြည်ယိုနားလေးသူများအား ခွဲစိတ်ကုသပေးခြင်းဖြင့် နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများ (ဥပမာ- ဦးနှောက်အမြှေးရောင်ခြင်း) ဖြစ်ပွားခြင်းမှ ကာကွယ်နိုင်ရုံ သာမက နားကြားစေရန် ဆောင်ရွက်နိုင်မည်။ နားပြည်မယိုဘဲ နားလေးသူများအား နားကြား ကိရိယာတပ်ဆင်ခြင်းဖြင့် နားကြားစေရန် ဆောင်ရွက်နိုင်မည်။ အထက်ပါညွှန်ကိန်းများမှ ကာကွယ်ကုသနိုင်သော နားလေးရောဂါဦးရေကိုသိရှိ၍ နားလေးသောဦးရေကိုလျှော့ချရန် လိုအပ်သောလုပ်ငန်းများ ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

လုပ်ငန်း လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစားနှင့် အဓိပ္ပာယ်ရှင်းလင်းချက် အမှတ်စဉ်

၁၅။ စိတ်ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်း

ဆေးခန်း/ကွင်းဆင်းရာတွင် လာရောက်ပြသသူများနှင့် လာရောက်မပြသသော်
လည်း စိတ်ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းပါရောဂါရှိသူများ မိမိဒေသအတွင်းတွင်ရှိနေပါက
သုံးလချုပ်တွင် စာရင်းထည့်သွင်းကောက်ယူရမည်။

မှတ်ချက် - ရောဂါတိုင်းအတွက် လူနာတစ်ဦးအား တစ်နှစ်လျှင်တစ်ကြိမ်သာ
စာရင်းကောက်ရမည်။ နောက်နှစ်အစတွင် ရောဂါလက္ခဏာများ ရှိနေသေးပါက
၎င်းလူနာအား ထိုနှစ်အတွက် ထပ်မံစာရင်းကောက်ပါမည်။

(၁၅-၁) စိတ်ဖောက်ပြန်ရောဂါ (Psychosis) ဆိုသည်မှာ လူတစ်ဦးတွင် အောက်ပါ
လက္ခဏာ(၅)ခုမှ အနည်းဆုံး(၂)ခုကို လွန်ခဲ့သော(၁)လအတွင်း တွေ့ရှိပါက
ထိုသူကို စိတ်ဖောက်ပြန်ရောဂါရှိသူဟု သတ်မှတ်ပါသည်။

စိတ်ဖောက်ပြန်ရောဂါလက္ခဏာများ

- (၁) လူအများမကြားရသောအသံ ကြားရခြင်း (သို့) မရှိသောအရာများ မြင်ခြင်း
(သို့) အနံ့မရှိဘဲ အနံ့ရခြင်း (သို့) အရာဝတ္ထုပစ္စည်းများမရှိဘဲ အတွေ့အထိ
ခံစားရခြင်း (သို့) အစားအစာမရှိဘဲ အရသာခံစားနေခြင်း။
- (၂) အထောက်အထားအခြေအမြစ်မရှိ သံသယစိတ်လွန်ကဲခြင်း (သို့) မှားယွင်း
သော ယုံကြည်ချက်များရှိနေခြင်း၊ ၎င်းတို့အား ရှင်းပြသော်လည်း နားလည်
လက်ခံနိုင်မှုမရှိခြင်း။ (ဥပမာ- မိမိ၏အစားအစာများကို တစ်စုံတစ်ယောက်
က အဆိပ်ခတ်ထားသည်ဟု ယုံကြည်နေခြင်း၊ မိမိကိုယ်ကိုမိမိ သမ္မတဖြစ်
နေသည်/နတ်ဖြစ်နေသည်ဟု ယုံကြည်နေခြင်း)
- (၃) ပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်းမှ လက်မခံနိုင်သော မူမမှန်သည့် အပြုအမူ
တစ်ခုခု ရှိနေခြင်း။ (ဥပမာ- အကြောင်းမရှိဘဲ တစ်ယောက်တည်းစကား
ပြောနေခြင်း/တစ်ယောက်တည်းပြုံးခြင်း/ရယ်ခြင်း/ရုတ်တရက်ကြမ်းတမ်း
ခြင်း/ဒေါသပေါက်ကွဲခြင်း (သို့) အရှက်မလုံညစ်ပေစုတ်ပြဲနေသော/
ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လိုက်လျောညီထွေမှုမရှိသော အဝတ်အစားများဝတ်ဆင်
ခြင်း (သို့) မလှုပ်မယှက်ကျောက်ရုပ်ကဲ့သို့နေခြင်း)
- (၄) အဓိပ္ပာယ်မရှိ/အဆက်အစပ်မရှိ/လူအများနားမလည်နိုင်သော စကားများ
ပြောခြင်း၊ စကားပြော မူမမှန်ခြင်း။

- (၅) လူ့အသိုင်းအဝိုင်းအားရှောင်ကြဉ်လာခြင်း (သို့) စိတ်ခံစားမှုများ လျော့နည်းလာခြင်း (သို့) တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းမှုမရှိခြင်း (သို့) နေ့စဉ် ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းဆောင်တာများ ယခင်ကဲ့သို့ မလုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်း။

(၁၅-၂) စိတ်ကျရောဂါ (Depressive Disorder) ဆိုသည်မှာ လူတစ်ဦးတွင် အောက်ပါ လက္ခဏာများမှ အနည်းဆုံး(၅)ချက်ကို လွန်ခဲ့သောနှစ်ပတ်အတွင်း နေ့စဉ်နီးပါး ရှိလျှင် ထိုသူကို စိတ်ကျရောဂါရှိသူဟု သတ်မှတ်ပါသည်။ ထိုအချက်များထဲတွင် အမှတ်စဉ် (၁) (သို့) (၂) လက္ခဏာနှစ်ခုမှ အနည်းဆုံးတစ်ခု ကျိန်းသေပါရှိရမည်။

စိတ်ကျရောဂါလက္ခဏာများ

- (၁) တစ်နေ့တာ၏ အချိန်တော်တော်များများတွင် စိတ်ပျော်ရွှင်မှုမရှိခြင်း၊ စိတ်အားငယ်၍ ဝမ်းနည်းနေခြင်း၊ မျက်ရည်ကျခြင်း၊ ငိုခြင်း။
- (၂) အရာရာတိုင်းကို စိတ်ပါဝင်စားမှုနည်းလာခြင်း၊ မရှိခြင်း၊ သာယာမှုမခံစားနိုင်ခြင်း။
- (၃) အခြားရောဂါမရှိဘဲ အစားအသောက်ပျက်လွန်းခြင်း၊ ကိုယ်အလေးချိန်ကျဆင်းခြင်း (သို့) အစားအသောက်မကြာခဏစားလွန်းပြီး ကိုယ်အလေးချိန်တက်ခြင်း။
- (၄) ညစဉ်ရက်ဆက် အိပ်မပျော်ခြင်း (သို့) အအိပ်များခြင်း။
- (၅) ဂနာမငြိမ်ဖြစ်လွန်းခြင်း (သို့) နှေးကွေးငြိမ်သက်လွန်းခြင်း။
- (၆) နုံးချိုခြင်း၊ အားမရှိသလိုခံစားရခြင်း။
- (၇) မိမိကိုယ်မိမိအသုံးမကျညံ့ဖျင်းသည်၊ အပြစ်ရှိသည်၊ ကြီးမားသောအမှားများလုပ်မိသည်ဟု ခံစားနေရခြင်း။
- (၈) အာရုံစူးစိုက်ရန် ခက်ခဲခြင်း (သို့) တွေးတောကြံဆနိုင်စွမ်း လျော့နည်းလာခြင်း (သို့) ဆုံးဖြတ်ချက်ချရန် ခက်ခဲခြင်း။
- (၉) သေလိုစိတ်ရှိခြင်း (သို့) မိမိကိုယ်ကိုသေကြောင်းကြံစည်ရန် စိတ်ကူးများရှိနေခြင်း (သို့) ကြိုးစားအားထုတ်ခြင်း။

(၁၅-၂-၁) အသက်(၆၀)နှစ်နှင့်အထက် စိတ်ကျရောဂါ (Depressive Disorder) ရှိသူပေါင်း ဆိုသည်မှာ စာတိုင်(၁၅-၂)ရှိ စိတ်ကျရောဂါရှိသူများအနက် အသက်(၆၀)နှစ်နှင့်အထက်ရှိသူပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

(၁၅-၃)

အရက်စွဲရောဂါ (Alcohol Use Disorder) ဆိုသည်မှာ တစ်နှစ်အတွင်း ရက်တော်တော်များ၊ အချိန်တော်တော်များ အရက်သောက်ခြင်း (သို့) တစ်လအတွင်း နေ့စဉ်ရက်ဆက် နေ့တိုင်းနီးပါး ဆက်တိုက်အရက်သောက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသောရောဂါ ဖြစ်ပါသည်။

အရက်စွဲရောဂါဟု သတ်မှတ်ရန် အဓိက(၃)ချက်မှာ ပြင်ပ ပယောဂတိုက်တွန်းခြင်း မရှိပါလျက် မိမိစိတ်နှင့်မိမိကိုယ် အရက်သောက်ချင်စိတ် ပြင်းပြင်းထန်ထန် ရှိနေသဖြင့်-

- (၁) အရက်သောက်ခြင်းကို မထိန်းချုပ်နိုင်ခြင်း၊
- (၂) အခြားလုပ်ငန်းဆောင်တာများ လုပ်ဆောင်ရန်ထက် အရက်သောက်ရန်ကို ပိုမို ဦးစားပေးလာခြင်း၊
- (၃) အရက်သောက်ခြင်းကြောင့် ဆိုးကျိုးများကြုံရသော်လည်း ဆက်လက်သောက်သုံးနေခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။

အထက်ပါ (၃)ချက်အပြင် အောက်ဖော်ပြပါ ခန္ဓာကိုယ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အရက်စွဲလက္ခဏာများမှ တစ်ချက်တွေ့ရလျှင် အရက်စွဲရောဂါဟု သတ်မှတ်နိုင်ပါသည်။

- (၁) စိတ်ကျေနပ်မှုရရှိရန် အရက်ကို ယခင်ကထက် ပိုပိုတိုးသောက်လာခြင်း၊
- (၂) သောက်နေကျပမာဏထက် လျော့သောက်ခြင်း (သို့) အရက်သောက်ရပ်လိုက်ပါက အရက်ယင်းထဲလက္ခဏာများ (ခြေလက်တုန်ခြင်းနှင့် ကတုန်ကယင်ဖြစ်ခြင်း) ပေါ်လာခြင်း၊
- (၃) အရက်ယင်းထဲခြင်းကို ကာကွယ်ရန် (သို့) သက်သာစေရန်အတွက် အရက်သောက်ရခြင်း (သို့) အရက်နှင့်အာနိသင်တူသော ဆေးဝါးတစ်ခုခု (ဥပမာ- ဒိုင်ယာဗီပင်)ကို အမြဲသောက်နေခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။

(၁၅-၄)

ဉာဏ်ရည်နိမ့်ရောဂါ (Mental Retardation) ဆိုသည်မှာ ကလေး (သို့) မည်သည့်အသက်အရွယ်တွင်မဆို အောက်ပါလက္ခဏာများမှ **အနည်းဆုံး(၄)ခု** တွေ့ရှိပါက ဉာဏ်ရည်နိမ့်ရောဂါရှိသူဟု သတ်မှတ်ပါသည်။

ဉာဏ်ရည်နိမ့်ရောဂါလက္ခဏာများ

- (၁) သာမန်ကလေးများနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက ဉာဏ်ရည်ဖွံ့ဖြိုးမှု နှေးကွေးခြင်း (ဥပမာ- လမ်းလျှောက်နောက်ကျခြင်း၊ စကားပြောနောက်ကျခြင်း၊ အသက်အရွယ်အလိုက် လုပ်နိုင်ရမည့်ကိစ္စများကို မလုပ်နိုင်ခြင်း)။
- (၂) စာသင်ကြားရန် ခက်ခဲခြင်း၊ ရွယ်တူချင်းနည်းတူ စာမလိုက်နိုင်ခြင်း။
- (၃) အာရုံစူးစိုက်မှုနည်းခြင်း၊ လှုပ်ရှားမှုများခြင်း၊ ကစားသန်ခြင်း။

- (၄) အမြော်အမြင်ဆင်ခြင်မှုနည်းပါးခြင်း၊ အသက်အရွယ်အလိုက် မစဉ်းစား
မတွေးခေါ်တတ်ခြင်း (ဥပမာ- ထိခိုက်၍ အသားနာမည်ကို မစဉ်းစားတတ်
ဘဲ ကိုင်ခြင်း၊ ထိခြင်း၊ ရှုခြင်း၊ အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်သည်ကို မသိခြင်း၊ မရှောင်
နိုင်ခြင်း)။
- (၅) အသက်အရွယ်အလိုက် လူမှုဆက်ဆံရေးများ ခက်ခဲခြင်း (ဥပမာ- အသက်
အရွယ်ကြီးလာသော်လည်း သက်တူရွယ်တူများနှင့် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံနိုင်
ခြင်းမရှိဘဲ ငယ်ရွယ်သူများနှင့်သာ ဆော့ကစားခြင်း၊ ပေါင်းသင်းခြင်း)။
- (၆) မိမိကိုယ်ကို မစောင့်ရှောက်နိုင်ခြင်း။

ညွှန်ကိန်းများတွက်ချက်နည်း

စဉ်	ညွှန်ကိန်းများ	တွက်ချက်ပုံ	တွက်နည်းသင်္ကေတ
၁၅။	စိတ်ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်း		
၁၅.၁	စိတ်ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိသူနှုန်း (လူဦးရေ ၁,၀၀၀ လျှင်)	စိတ်ဖောက်ပြန်ရောဂါရှိသူပေါင်း ----- x ၁,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ ၂(၁၅-၁) ----- x ၁,၀၀၀ ပုံစံ ၃(၁)
၁၅.၂	စိတ်ကျရောဂါရှိသူနှုန်း (လူဦးရေ ၁,၀၀၀ လျှင်)	စိတ်ကျရောဂါရှိသူပေါင်း ----- x ၁,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ ၂(၁၅-၂) ----- x ၁,၀၀၀ ပုံစံ ၃(၁)
၁၅.၂.၁	အသက်(၆၀)နှစ်နှင့်အထက် စိတ်ကျရောဂါရှိသူနှုန်း (လူဦးရေ ၁,၀၀၀ လျှင်)	အသက်(၆၀)နှစ်နှင့်အထက် စိတ်ကျရောဂါရှိသူပေါင်း ----- x ၁,၀၀၀ အသက်(၆၀)နှစ်နှင့်အထက်လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ ၂(၁၅-၂-၁) ----- x ၁,၀၀၀ ပုံစံ ၃(၁)(အသက်(၆၀) နှစ်နှင့်အထက်)
၁၅.၃	အရက်စွဲရောဂါရှိသူနှုန်း (လူဦးရေ ၁,၀၀၀ လျှင်)	အရက်စွဲရောဂါရှိသူပေါင်း ----- x ၁,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ ၂(၁၅-၃) ----- x ၁,၀၀၀ ပုံစံ ၃(၁)
၁၅.၄	ဉာဏ်ရည်နိမ့်ရောဂါရှိသူနှုန်း (လူဦးရေ ၁,၀၀၀ လျှင်)	ဉာဏ်ရည်နိမ့်ရောဂါရှိသူပေါင်း ----- x ၁,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ ၂(၁၅-၄) ----- x ၁,၀၀၀ ပုံစံ ၃(၁)

မှတ်ပုံတင်မှတ်တမ်းစာအုပ်များ

၁။ ဆေးခန်းမှတ်ပုံတင်စာအုပ်

၂။ ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်မှုမှတ်တမ်း

သတင်းအချက်အလက်များ ကောက်ယူစုဆောင်းရမည့်နေရာဌာနများ

စဉ်	လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစား	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(ပြင်ပလူနာ)	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(အတွင်းလူနာ)	ဒေသန္တရ/မြို့မ/မိခင်နှင့်ကလေး	ကျောင်းကျန်းမာ	တိုက်နယ်/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ	နယ်စပ်ဆေးပေးခန်း	ကွင်းဆင်း
၁၅။	စိတ်ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်း	✓	X	✓	✓	✓	✓	✓	✓

အသုံးပြုပုံ

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ အဖြစ်အများဆုံး စိတ်ရောဂါ(၄)မျိုး၏ဖြစ်ပွားမှုနှုန်းကို သိရှိနိုင်ခြင်း၊ ပဏာမကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများတွင် စိတ်ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာကုသမှုလုပ်ငန်းများ ထည့်သွင်းဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် လိုအပ်သည့်စီမံကိန်းများရေးဆွဲခြင်းတို့တွင် အသုံးပြုနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

**လုပ်ငန်း လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစားနှင့် အဓိပ္ပာယ်ရှင်းလင်းချက်
အမှတ်စဉ်**

၁၆။ အနာကြီးရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးလုပ်ငန်း

- (၁၆-၁) အစီရင်ခံကာလအတွင်း ဆေးကုသမှုခံယူဆဲ အနာကြီးရောဂါလူနာဦးရေ (Registered Case) ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း MDT ဆေးကုသမှု ခံယူနေဆဲ မှတ်ပုံတင်အနာကြီးရောဂါလူနာအရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၁၆-၂) အနာကြီးရောဂါလူနာအသစ်ဦးရေ (New Case) ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလ အတွင်း ဆေးကုသမှုခံယူရန် မှတ်ပုံတင်သည့် MDT ဆေးကုသမှု လုံးဝမခံယူရ သေးသော အနာကြီးရောဂါလူနာ(အသစ်)အရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၁၆-၃) ကလေးလူနာအသစ်ဦးရေ (New Child Case) ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလ အတွင်း ဆေးကုသမှုခံယူရန် မှတ်ပုံတင်သည့် အနာကြီးရောဂါလူနာ(အသစ်)များ အနက် အသက်(၁၅)နှစ်အောက်ကလေးလူနာအရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၁၆-၄) ကိုယ်အင်္ဂါချို့ယွင်းမှုအဆင့်(၂)လူနာအသစ်ဦးရေ (Grade-2 Disability) ဆိုသည် မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း ဆေးကုသမှုခံယူရန် မှတ်ပုံတင်သည့် အနာကြီး ရောဂါလူနာ(အသစ်)များအနက် ကိုယ်အင်္ဂါချို့ယွင်းမှုအဆင့်(၂)လူနာအရေအတွက် ကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၁၆-၅) ကိုယ်အင်္ဂါချို့ယွင်းမှုအဆင့်(၂)ကလေးလူနာအသစ်ဦးရေ (Child with G2D) ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း ဆေးကုသမှုခံယူရန် မှတ်ပုံတင်သည့် အသက်(၁၅)နှစ်အောက် အနာကြီးရောဂါ ကလေးလူနာ(အသစ်)များအနက် ကိုယ်အင်္ဂါချို့ယွင်းမှုအဆင့်(၂)လူနာအရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၁၆-၆) အမျိုးသမီးလူနာအသစ်ဦးရေ (New Female Case) ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့် ကာလအတွင်း ဆေးကုသမှုခံယူရန် မှတ်ပုံတင်သည့် အနာကြီးရောဂါလူနာ (အသစ်)များအနက် အမျိုးသမီးလူနာအရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါသည်။

ညွှန်ကိန်းများတွက်ချက်နည်း

စဉ်	ညွှန်ကိန်းများ	တွက်ချက်ပုံ	တွက်နည်းသင်္ကေတ
၁၆။	အနာကြီးရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးလုပ်ငန်း		
၁၆.၁	အနာကြီးရောဂါ လူနာအသစ်တွေ့ရှိမှုနှုန်း (လူဦးရေ ၁,၀၀၀,၀၀၀ လျှင်)	အနာကြီးရောဂါလူနာအသစ်ဦးရေ ----- x ၁,၀၀၀,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ ၂(၁၆-၂) ----- x ၁,၀၀၀,၀၀၀ ပုံစံ ၃(၁)
၁၆.၂	ကလေးလူနာအသစ်တွေ့ရှိမှုနှုန်း (အသက် (၁၅)နှစ်အောက် ကလေး ၁,၀၀၀,၀၀၀ လျှင်)	ကလေးလူနာအသစ်ဦးရေ ----- x ၁,၀၀၀,၀၀၀ (၁၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း	ပုံစံ ၂(၁၆-၃) ----- x ၁,၀၀၀,၀၀၀ ပုံစံ ၃(၁)(၁၅နှစ်အောက် ကလေးပေါင်း)
၁၆.၃	ကိုယ်အင်္ဂါချို့ယွင်းမှုအဆင့် (၂) လူနာအသစ်တွေ့ရှိမှုနှုန်း (လူဦးရေ ၁,၀၀၀,၀၀၀ လျှင်)	ကိုယ်အင်္ဂါချို့ယွင်းမှုအဆင့် (၂) လူနာအသစ်ဦးရေ ----- x ၁,၀၀၀,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ ၂(၁၆-၄) ----- x ၁,၀၀၀,၀၀၀ ပုံစံ ၃(၁)
၁၆.၄	MB လူနာအသစ်ရာနှုန်း	MB လူနာအသစ်ဦးရေ ----- x ၁၀၀ အနာကြီးရောဂါလူနာအသစ်ဦးရေ	ပုံစံ ၂(၁၆-၂-ခ) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ ၂(၁၆-၂)
၁၆.၅	အမျိုးသမီးလူနာအသစ်ရာနှုန်း	အမျိုးသမီးလူနာအသစ်ဦးရေ ----- x ၁၀၀ အနာကြီးရောဂါလူနာအသစ်ဦးရေ	ပုံစံ ၂(၁၆-၆) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ ၂(၁၆-၂)

မှတ်ပုံတင်မှတ်တမ်းစာအုပ်များ

- ၁။ အနာကြီးရောဂါလူနာမှတ်ပုံတင်စာရင်းစာအုပ်
- ၂။ မြို့နယ်အနာကြီးရောဂါကန်လူနာမှတ်ပုံတင်စာရင်းစာအုပ်
- ၃။ အနာကြီးရောဂါလူနာနှင့်အတူနေသူများစာရင်းစာအုပ်

သတင်းအချက်အလက်များ ကောက်ယူစုဆောင်းရမည့်နေရာဌာနများ

စဉ်	လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစား	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(ပြင်ပလူနာ)	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(အတွင်းလူနာ)	ဒေသန္တရ/မြို့မ/မိခင်နှင့်ကလေး	ရောဂါတိုက်ဖျက်ရေး	ကျောင်းကျန်းမာ	တိုက်နယ်/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ	နယ်စပ်ဆေးပေးခန်း	ကွင်းဆင်း
၁၆။	အနာကြီးရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးလုပ်ငန်း	X	X	X	✓	X	X	X	X	X

အသုံးပြုပုံ

အနာကြီးရောဂါလူနာအသစ်တွေ့ရှိမှုနှုန်း၊ ကလေးလူနာအသစ်တွေ့ရှိမှုနှုန်း၊ ကိုယ်အင်္ဂါချို့ယွင်းမှုအဆင့်(၂)လူနာအသစ်တွေ့ရှိမှုနှုန်း၊ MB လူနာအသစ်ရရှိမှုနှုန်းနှင့် အမျိုးသမီးလူနာအသစ်ရရှိမှုနှုန်းတို့ကို ပုံမှန်စောင့်ကြည့်သုံးသပ်၍ အနာကြီးရောဂါထိန်းချုပ်ရေးလုပ်ငန်းများ ပိုမိုထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အထောက်အကူပြုပါသည်။

လုပ်ငန်း လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစားနှင့် အဓိပ္ပာယ်ရှင်းလင်းချက် အမှတ်စဉ်

၁၇။ မျက်ခမ်းစပ်နှင့်မျက်မမြင်ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်း

- (၁၇-၁) မျက်စိရောဂါလူနာအသစ်ပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း မျက်စိနှင့်ဆိုင်သော ရောဂါတစ်ခုခုဖြင့် လာရောက်ပြသသော မျက်စိလူနာ(ရောဂါသစ်) ဦးရေပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ မျက်စိနာ၊ မျက်တောင်စိုက်၊ မျက်စိမှုန်၊ မျက်စိဒဏ်၊ အပြင်တိမ်၊ အတွင်းတိမ်ဖြစ်ခြင်း အားလုံးပါဝင်ပါသည်။
- (၁၇-၂) အသက်(၁၀)နှစ်အောက် ကူးစက်အဆင့်မျက်ခမ်းစပ်လူနာအသစ်ပေါင်း ဆိုသည်မှာ မျက်စိရောဂါလူနာအသစ်များအနက် ကူးစက်နိုင်သောအဆင့်၌ ရောက်ရှိနေသော အပေါ်မျက်ခွံတွင် သာကူစေ့သဏ္ဌာန်မျက်မှေးကြာဆူး (၅)ခုနှင့်အထက်ရှိသည့် (၁၀)နှစ်အောက် မျက်ခမ်းစပ်လူနာ(အသစ်)ဦးရေပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၁၇-၃) မျက်စိကွယ်သူပေါင်း(အသစ်) ဆိုသည်မှာ မျက်စိရောဂါလူနာအသစ်များအနက် အမြင်ကားချပ်၏ အကြီးဆုံးစာလုံးကို ပိုမိုကောင်းမွန်သောမျက်စိဖြင့် (၃)မီတာ (၁၀ပေ)အကွာအဝေးမှ မြင်နိုင်စွမ်းမရှိသူ လူနာ(အသစ်)ဦးရေပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၁၇-၄) မျက်တောင်စိုက်မျက်မှေးစူးလူနာပေါင်း(အသစ်) ဆိုသည်မှာ မျက်စိရောဂါလူနာအသစ်များအနက် မျက်ခမ်းစပ်ရောဂါ၏ နောက်ဆက်တွဲဆိုးကျိုးအရ မျက်တောင်မှေးသည် မျက်လုံးအတွင်းဘက်သို့ ပုံမှန်စိုက်ဝင်နေသူလူနာ(အသစ်)ဦးရေပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

ညွှန်ကိန်းများတွက်ချက်နည်း

စဉ်	ညွှန်ကိန်းများ	တွက်ချက်ပုံ	တွက်နည်းသင်္ကေတ
၁၇။	မျက်ခမ်းစပ်နှင့်မျက်မမြင်ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်း		
၁၇.၁	မျက်စိရောဂါလူနာအသစ်နှုန်း (လူဦးရေ ၁၀၀,၀၀၀ လျှင်)	မျက်စိရောဂါလူနာအသစ်ပေါင်း ----- x ၁၀၀,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ ၂(၁၇-၁) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ ပုံစံ ၃(၁)
၁၇.၂	ကူးစက်အဆင့်မျက်ခမ်းစပ် ရောဂါဖြစ်ပွားမှုနှုန်း (၁၀နှစ်အောက်ကလေး ၁,၀၀၀ လျှင်)	အသက် (၁၀)နှစ်အောက် ကူးစက် အဆင့်မျက်ခမ်းစပ်လူနာအသစ်ပေါင်း ----- x ၁,၀၀၀ ၁၀နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း	ပုံစံ ၂(၁၇-၂) ----- x ၁,၀၀၀ ပုံစံ ၃(၁)(၁၀နှစ်အောက် ကလေးပေါင်း)

စဉ်	ညွှန်ကိန်းများ	တွက်ချက်ပုံ	တွက်နည်းသင်္ကေတ
၁၇.၃	မျက်စိကွယ်သူနှုန်း (လူဦးရေ ၁,၀၀၀ လျှင်)	မျက်စိကွယ်သူပေါင်း(အသစ်) ----- x ၁,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ ၂(၁၇-၃) ----- x ၁,၀၀၀ ပုံစံ ၃(၁)
၁၇.၄	မျက်တောင်စိုက်မျက်မှေးစူး ဖြစ်ပွားသူနှုန်း (လူဦးရေ ၁,၀၀၀ လျှင်)	မျက်တောင်စိုက်မျက်မှေးစူး လူနာပေါင်း(အသစ်) ----- x ၁,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ ၂(၁၇-၄) ----- x ၁,၀၀၀ ပုံစံ ၃(၁)

မှတ်ပုံတင်မှတ်တမ်းစာအုပ်များ

၁။ ဆေးခန်းမှတ်ပုံတင်စာအုပ်

၂။ ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်မှုမှတ်တမ်း

သတင်းအချက်အလက်များ ကောက်ယူစုဆောင်းရမည့်နေရာဌာနများ

စဉ်	လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစား	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(ပြင်ပလူနာ)	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(အတွင်းလူနာ)	ဒေသန္တရ/မြို့မ/မိခင်နှင့်ကလေး	ကျောင်းကျန်းမာ	တိုက်နယ်/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ	နယ်စပ်ဆေးပေးခန်း	ကွင်းဆင်း
၁၇။	မျက်ခမ်းစပ်နှင့်မျက်မမြင်ကာကွယ်ရေး လုပ်ငန်း	✓	X	✓	✓	✓	✓	✓	✓

အသုံးပြုပုံ

မျက်စိရောဂါလူနာများကို အချိန်မီကုသပေးခြင်းဖြင့် နောက်ဆက်တွဲဆိုးကျိုးများဖြစ်သည့် မျက်ခမ်းစပ်ရောဂါကူးစက်ခြင်း၊ မျက်တောင်စိုက်မျက်မှေးစူးခြင်း၊ မျက်စိကွယ်ခြင်း စသည်တို့မှ ကာကွယ်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

လုပ်ငန်း လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစားနှင့် အဓိပ္ပာယ်ရှင်းလင်းချက် အမှတ်စဉ်

၁၈။ တိရစ္ဆာန်မှကူးစက်သောရောဂါနှိမ်နင်းရေးလုပ်ငန်း

- (၁၈-၁) ခွေးကိုက်ခံရသူပေါင်း ဆိုသည်မှာ ခွေးကိုက်ခြင်း (သို့) ခွေးဟပ်ခြင်းကြောင့် အကိုက်ခံရသူ၏ အရေပြားပေါက်ပြဲခြင်း၊ သွေးထွက်ခြင်းဖြစ်လျှင် (သို့) ပေါက်ပြဲ နေသော အရေပြားပေါ်တွင် ခွေး/ကြောင်/တိရစ္ဆာန်၏ တံတွေး (သို့) ကိုယ်ခန္ဓာ အရည်တစ်မျိုးမျိုးနှင့် ထိတွေ့မှုရှိခဲ့လျှင် ခွေးကိုက်သည်ဟု သတ်မှတ်ပါသည်။ (ခွေးရူးနှင့် ခွေးရူးပြန်ရောဂါ ဖြစ်ပွားကူးစက်စေတတ်သော ခွေး၊ ကြောင်၊ လင်းနို့ နှင့် အခြားတိရစ္ဆာန်များ အကိုက်ခံရသူများလည်း အကျုံးဝင်ပါသည်။)
- (၁၈-၂) ခွေးရူးကိုက်ခံရသူပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း ခွေးရူးပြန်သည် ဟု သတ်မှတ်ထားသောခွေးရူး ကိုက်ခံရသူပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၁၈-၃) ခွေးရူးရောဂါကာကွယ်ဆေးထိုးသူပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသည့်ကာလအတွင်း ခွေးကိုက်ခံရပြီးနောက် ခွေးရူးရောဂါကာကွယ်ဆေးထိုးထားသူအရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါသည်။ (ခွေးရူးရောဂါကာကွယ်ဆေး ပထမအကြိမ်လာထိုးသည့်စာရင်း ကိုသာ ထည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။)

ညွှန်ကိန်းများတွက်ချက်နည်း

စဉ်	ညွှန်ကိန်းများ	တွက်ချက်ပုံ	တွက်နည်းသင်္ကေတ
၁၈။	တိရစ္ဆာန်မှကူးစက်သောရောဂါနှိမ်နင်းရေးလုပ်ငန်း		
၁၈.၁	ခွေးကိုက်မှုဖြစ်ပွားနှုန်း (လူဦးရေ ၁၀၀,၀၀၀ လျှင်)	ခွေးကိုက်ခံရသူပေါင်း ----- x ၁၀၀,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ ၂(၁၈-၁) ----- x ၁၀၀,၀၀၀ ပုံစံ ၃(၁)

မှတ်ပုံတင်မှတ်တမ်းစာအုပ်များ

၁။ ဆေးခန်းမှတ်ပုံတင်စာအုပ်

၂။ ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်မှုမှတ်တမ်း

သတင်းအချက်အလက်များ ကောက်ယူစုဆောင်းရမည့်နေရာဌာနများ

စဉ်	လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစား	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(ပြင်ပလူနာ)	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(အတွင်းလူနာ)	ဒေသန္တရ/မြို့မ/မိခင်နှင့်ကလေး	ကျောင်းကျန်းမာ	တိုက်နယ်/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ	နယ်စပ်ဆေးပေးခန်း	ကွင်းဆင်း
၁၈။	တိရစ္ဆာန်မှကူးစက်သောရောဂါနှိမ်နင်းရေးလုပ်ငန်း	✓	X	✓	✓	✓	✓	✓	✓

အသုံးပြုပုံ

တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်/ခရိုင်/မြို့နယ်အလိုက် ခွေးကိုက်မှုဖြစ်ပွားနှုန်း၊ ခွေးရူးရောဂါ ကာကွယ်ဆေးထိုးလွှမ်းခြုံမှု အခြေအနေများကိုသိရှိနိုင်ပြီး ခွေးရူးရောဂါကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်း၊ ခွေးရူးရောဂါကာကွယ်ဆေး လိုအပ်ချက်ပမာဏကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်ခြင်း စသည့် လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် အထောက်အကူပြုနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

လုပ်ငန်း လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစားနှင့် အဓိပ္ပာယ်ရှင်းလင်းချက်
အမှတ်စဉ်

၁၉။ အတက်ရောဂါလုပ်ငန်း

ဆေးခန်း/ကွင်းဆင်းရာတွင် လာရောက်ပြသသူများနှင့် လာရောက်မပြသသော်
လည်း အတက်ရောဂါလုပ်ငန်းပါရောဂါရှိသူများ မိမိဒေသအတွင်းတွင်ရှိနေပါက
သုံးလချုပ်တွင် စာရင်းထည့်သွင်းကောက်ယူရမည်။

မှတ်ချက် - ရောဂါတိုင်းအတွက် လူနာတစ်ဦးအား တစ်နှစ်လျှင်တစ်ကြိမ်သာ
စာရင်းကောက်ရမည်။ နောက်နှစ်အစတွင် ရောဂါလက္ခဏာများ ရှိနေသေးပါက
၎င်းလူနာအား ထိုနှစ်အတွက် ထပ်မံစာရင်းကောက်ပါမည်။

(၁၉-၁) အတက်ရောဂါလူနာအသစ်ပေါင်း ဆိုသည်မှာ အတက်ရောဂါဖြင့် ပထမအကြိမ်
လာရောက်ပြသသောလူနာကို ဆိုလိုပါသည်။ (ကျား/မ ခွဲခြားဖော်ပြပါ။)
လွန်ခဲ့သော တစ်နှစ်အတွင်း လတ်တလောအကြောင်းရင်းခံမရှိဘဲ (၂၄)နာရီခြား၍
အနည်းဆုံး(၂)ကြိမ်နှင့်အထက် တက်ခြင်းကို Convulsive Epilepsy ဟု သတ်မှတ်
နိုင်ပါသည်။

တက်ခြင်း ဆိုသည်မှာ ခန္ဓာကိုယ်တစ်ခုလုံးကောက်ကွေးကာ ဆတ်ခနဲဆတ်ခနဲ
(၁-၂) မိနစ်ခန့်တုန်၍ လှုပ်နေသည့်အပြင် အောက်ဖော်ပြပါလက္ခဏာများအနက်မှ
အနည်းဆုံး(၂)ခု ရှိရပါမည်။ သတိလုံးဝလစ်ခြင်း၊ တောင့်တင်းနေခြင်း၊ လျှာကိုက်မိ
ခြင်း (သို့) လူနာလဲကျသွားစဉ် ဒဏ်ရာရရှိခြင်း၊ ဆီးဝမ်းထွက်ကျခြင်း/မထိန်းနိုင်
ခြင်း၊ တက်ပြီးနောက် မောပန်းနွမ်းနယ်ခြင်း၊ အိပ်ငိုက်ခြင်း၊ သတိကောင်းစွာ
မရသေးဘဲ ဇေဝဇဝါဖြစ်နေခြင်း၊ အပြုအမူပုံမမှန်ဖြစ်ခြင်း၊ ခေါင်းကိုက်ခြင်း၊
ခန္ဓာကိုယ်နာကျင်ခြင်း၊ ခန္ဓာကိုယ်တစ်ခြမ်း/တစ်ဖက် လှုပ်ရှားမှုအားနည်းနေခြင်း
တို့ ဖြစ်ပါသည်။

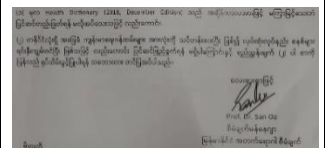
လတ်တလောအကြောင်းရင်းခံများမှာ အဖျားကြီးခြင်း(ကလေးများ)၊ ဦးနှောက်
အတွင်းရောဂါပိုးဝင်ခြင်း(ဦးနှောက်အမြှေးပါးရောင်ခြင်း၊ ဦးနှောက်အတွင်း
ငှက်ဖျားပိုးဝင်ခြင်း)၊ ဦးခေါင်းထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိခြင်းစသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

(၁၉-၂) အတက်ရောဂါလူနာအသစ်များအနက် ကုသပေးသော အတက်ရောဂါလူနာအသစ်
ပေါင်း ဆိုသည်မှာ အတက်ရောဂါလူနာအသစ်များအနက် ဆေးကုသပေးသော
လူနာအရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါသည်။ (ကျား/မ ခွဲခြားဖော်ပြပါ။)

- (၁၉-၃) ကုသပေးသော အတက်ရောဂါလူနာစုစုပေါင်း(သစ်+ဟောင်း အကြိမ်ပေါင်း) ဆိုသည်မှာ အတက်ရောဂါဖြင့် ဆေးကုသမှုခံယူရန် လာရောက်ပြသသော လူနာ အကြိမ်ပေါင်း (သစ်+ဟောင်း)ကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၁၉-၄) အထက်အဆင့်များသို့ လွှဲပြောင်းပေးသော လူနာအကြိမ်ပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသူကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းသည် အတက်ရောဂါလူနာအား အထက်အဆင့် သို့ ထပ်ဆင့်ညွှန်းပို့ပေးသူ လူနာအကြိမ်ပေါင်း (ဆေးခန်း+ကွင်းဆင်း)ကို ဆိုလိုပါသည်။

ညွှန်ကိန်းများတွက်ချက်နည်း

စဉ်	ညွှန်ကိန်းများ	တွက်ချက်ပုံ	တွက်နည်းသင်္ကေတ
၁၉။	အတက်ရောဂါလုပ်ငန်း		
၁၉.၁	အတက်ရောဂါရှိသူနှုန်း (လူဦးရေ ၁,၀၀၀ လျှင်)	အတက်ရောဂါလူနာအသစ်ပေါင်း ----- x ၁,၀၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ ၂(၁၉-၁) ----- x ၁,၀၀၀ ပုံစံ ၃(၁)
၁၉.၂	အတက်ရောဂါကုသ စောင့်ရှောက်ခြင်း လွှမ်းခြုံမှုရာနှုန်း	အတက်ရောဂါလူနာအသစ်များအနက် ကုသ ပေးသော အတက်ရောဂါလူနာအသစ်ပေါင်း ----- x ၁၀၀ တစ်နှစ်အတွင်းခန့်မှန်းအတက်ရောဂါရှိ လူနာစုစုပေါင်း (လူဦးရေ ၁,၀၀၀ လျှင် ၁.၅ ယောက်နှုန်း)	ပုံစံ ၂(၁၉-၂) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ ၃(၁) x (၁.၅ / ၁,၀၀၀)

မှတ်ပုံတင်မှတ်တမ်းစာအုပ်များ

- ၁။ ဆေးခန်းမှတ်ပုံတင်စာအုပ်
- ၂။ ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်မှုမှတ်တမ်း

သတင်းအချက်အလက်များ ကောက်ယူစုဆောင်းရမည့်နေရာဌာနများ

စဉ်	လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစား	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(ပြင်ပလူနာ)	၁၆/၂၅/၅၀/၁၀၀ခုတင်ဆေးရုံ(အတွင်းလူနာ)	ဒေသန္တရ/မြို့မ/မိခင်နှင့်ကလေး	ကျောင်းကျန်းမာ	တိုက်နယ်/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ	နယ်စပ်ဆေးပေးခန်း	ကွင်းဆင်း
၁၉။	အတက်ရောဂါလုပ်ငန်း	✓	X	✓	✓	✓	✓	✓	✓

အသုံးပြုပုံ

မြို့နယ်အတွင်း အတက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှုနှုန်းကို သိရှိနိုင်ပါသည်။ လူတိုင်းလက်လှမ်းမီသော ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုကဏ္ဍတွင် အတက်ရောဂါအား ပဏာမကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်း၌ ထည့်သွင်းပေးနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ၏ အတက်ရောဂါဆိုင်ရာကုသမှု ကျွမ်းကျင်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းကိုလည်း တိုးမြှင့်ပေးနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ အတက်ရောဂါကုသစောင့်ရှောက်ခြင်းလွှမ်းခြုံမှုရာနှုန်းကို ရရှိခြင်းဖြင့် လုပ်ငန်းစွမ်းဆောင်ရည်အား ဆန်းစစ်နိုင်သည့်အပြင် ဆေးဝါးလိုအပ်ချက်များ တွက်ချက်ရန်အတွက်လည်း အထောက်အကူပြုမည် ဖြစ်ပါသည်။

သက်ရှည်ကျန်းမာ ပြည်သာယာ

❑ ကိုယ်ဝန်ဆောင်စဉ် သတိနှင့်ယှဉ်	အကြိမ်ပြည့်လည်း ပြစေချင်။
❑ မွေးဖွားအန္တရာယ် သတိပေး	ကြိုတင်ပြင်ဆင် ကာကွယ်ရေး။
❑ မွေးပြီးကလေးငယ် စောင့်ရှောက်မယ်	မိခင်နို့ကို (၆)လကွယ်။
❑ ရောဂါကင်းဝေး ကျန်းမာရေး	ကာကွယ်ဆေးဖြင့် တားဆီးပေး။
❑ အရွယ်ရောက်လာ ကျောင်းအပ်ကာ	ပညာရည်နို့ သောက်စို့မှာ။
❑ ကူးစက်ရောဂါ မဖြစ်စေရေး	စုပေါင်းညီညာ ကြိုးစားပေး။
❑ ကျန်းမာရေးအသိ ရှိကာကွယ်	အားလုံးပါဝင် ဆွေးနွေးမယ်။
❑ အရွယ်ရောက်လျှင် သတိထား	မူးယစ်ဆေးကို တား။
❑ (၄၀)ကျော်လို့ ဘဝမှာ	သွေးတိုးဆီးချို ကြောက်ကြပါ။
❑ ကြိုတင်ကာကွယ် မဖြစ်စေရေး	ကိုယ်လက်လှုပ်ရှား လေ့ကျင့်ပေး။
❑ သက်ကြီးရွယ်အို စောင့်ရှောက်ကာ	ကျန်းမာရေးအဆင့် မြှင့်ကြပါ။
❑ သက်ရှည်ကျန်းမာ ပျော်ရွှင်ရေး	အားလုံးပါဝင် ပူးပေါင်းပေး။

ဦးလှိုင်မျိုးကျော်
ကျန်းမာရေးမှူးအဆင့်-၁
(မင်းဘူးပြည်သူ့ကျန်းမာ)

အခန်း (၃)

နှစ်ချုပ်တွင်ပါဝင်သော သတင်းအချက်အလက်များ၏ အဓိပ္ပာယ်ရှင်းလင်းချက်

စီမံခန့်ခွဲမှုအထောက်အကူပြု ကျန်းမာရေးသတင်းစနစ်ပါ ညွှန်ကိန်းများ တွက်ချက် ဆန်းစစ်နိုင်ရန် လိုအပ်သော လူဦးရေနှင့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာအချက်အလက်များကို ကျန်းမာရေး ဌာန/ဌာနခွဲများအလိုက် နှစ်ချုပ်ပုံစံ(၃)ဖြင့် အစီရင်ခံတင်ပြရမည် ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ချုပ်ပုံစံ(၃)

သားဖွားဆရာမနှင့် ကျန်းမာရေးမှူး-၄ တို့သည် မိမိတာဝန်ကျဒေသအတွင်းရှိ လူဦးရေနှင့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာအချက်အလက်များကို တစ်နှစ်လျှင်တစ်ကြိမ် စာရင်းပြုစု၍ နှစ်ချုပ်ပုံစံ(၃) တွင် ဖြည့်သွင်းပြီး အထက်အဆင့်ဆင့်သို့ သတင်းပေးပို့ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဌာန/ဌာနခွဲ ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသူကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းတာဝန်ကျသော ကျန်းမာရေး ဌာန/ဌာနခွဲအမည်ကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

မြို့နယ် ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသူကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းတာဝန်ကျသော မြို့နယ်အမည်ကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသူကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းတာဝန်ကျသော တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အမည်ကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

အစီရင်ခံသည့်ခုနှစ် ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံစာပေးပို့သည့်ခုနှစ်ကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ချုပ်ပြုစုသည့်ရက်စွဲ ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံစာပြုစုသည့်ရက်စွဲကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

၁။ လူဦးရေ ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံသူကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းသည် မိမိတာဝန်ကျဒေသ အတွင်းရှိ လူဦးရေ(ရှိ)နှင့် သေဆုံးမှု(သေ)စာရင်းကို အသက်အုပ်စုအလိုက် ကျား/မ ခွဲ၍ တိကျမှန်ကန်စွာ ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။ လူဦးရေ(ရှိ)စာရင်းကို လူဦးရေနှင့် နှစ်ချုပ်စာရင်းမှတ်တမ်းမှ (သက်ဆိုင်ရာအသက်အုပ်စု (ကျား/မ)၏ စုစုပေါင်းအရေအတွက်ကို ကူးယူဖြည့်စွက်ခြင်းဖြင့်)လည်းကောင်း၊ သေဆုံးမှု (သေ)စာရင်းကို သေဆုံးမှုမှတ်တမ်းစာအုပ်မှလည်းကောင်း ရရှိနိုင်ပါသည်။

စုစုပေါင်းလူဦးရေ ကို ကျား/မအလိုက်(ရှိ/သေ)ဟု ခွဲခြားဖော်ပြပြီး၊ လူဦးရေ(ကျား) နှင့် (မ)ပေါင်းခြင်းသည် စုစုပေါင်းအရေအတွက်နှင့် တူညီရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် စုစုပေါင်းလူဦးရေ(ကျား/မ)(ရှိ)အရေအတွက်သည် မြို့ပြနှင့်ကျေးလက် (ရှိ)လူဦးရေပေါင်းခြင်းနှင့်လည်း တူညီရမည် ဖြစ်ပါသည်။

၂။ မိခင်နှင့်မျိုးဆက်ပွားကျန်းမာရေး

(၂-၁) ဇနီး၏အသက်(၁၅-၄၉)နှစ်အတွင်းရှိ ဇနီးမောင်နှံစုံတွဲအရေအတွက်

(၂-၂) ယခုလက်ရှိ သားဆက်ခြားနည်းသုံးစွဲနေသော ဇနီးမောင်နှံစုံတွဲ အရေအတွက်(နည်းလမ်းအားလုံး)

(၂-၃) ယခုလက်ရှိ သားဆက်ခြားနည်းသုံးစွဲနေသော ဇနီးမောင်နှံစုံတွဲ အရေအတွက်(ခေတ်မီနည်းလမ်း)တွင် စာရင်းကောက်ယူသောလအတွက် အသုံးပြုနေသော ခေတ်မီနည်းလမ်းအမျိုးအစားအလိုက် ဇနီးမောင်နှံစုံတွဲ အရေအတွက်ကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

၃။ ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(၃-၁) အခြေခံမိလ္လာအသုံးပြုသည့်အိမ်ခြေပေါင်း ဆိုသည်မှာ မိမိတာဝန်ကျ နယ်မြေ၌ အစီရင်ခံကာလအတွင်း ကောင်းမွန်သန့်ရှင်းသောအိမ်သာများ ကို စနစ်တကျအသုံးပြုပြီး အခြားအိမ်များနှင့်မျှဝေသုံးစွဲမှုမရှိသည့် အိမ်ခြေပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

(ကောင်းမွန်သန့်ရှင်းသောအိမ်သာများတွင် ရေဆွဲ/ရေလောင်းအိမ်သာ (မိလ္လာပိုက်ဖြင့် အညစ်အကြေးစွန့်စနစ်၊ မိလ္လာကန်သို့စွန့်ပစ်ခြင်း)၊ ရေလောင်းတွင်းအိမ်သာ(တွင်းတည့်/တွင်းလွှဲ)၊ လေဝင်လေထွက် ကောင်းမွန်သောကျင်းအိမ်သာများ၊ အင်္ဂတေအခင်းလောင်းထားသော ကျင်းအိမ်သာ၊ အိမ်သာကျင်းအဖုံးပါ/ဖုံးအုပ်ထားသောတွင်းအိမ်သာတို့ပါဝင် ပါသည်။)

(၃-၂) အခြေခံမိလ္လာအသုံးပြုသည့်လူဦးရေပေါင်း ဆိုသည်မှာ မိမိတာဝန်ကျ နယ်မြေ၌ အစီရင်ခံကာလအတွင်း အခြေခံမိလ္လာအသုံးပြုသည့်အိမ်ခြေများ တွင် နေထိုင်သော လူဦးရေစုစုပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

(၃-၃) တောထိုင်ဓလေ့ကျင့်သုံးသည့်အိမ်ခြေပေါင်း ဆိုသည်မှာ မိမိတာဝန်ကျ နယ်မြေ၌ အစီရင်ခံကာလအတွင်း အိမ်သာမရှိသောကြောင့် ခြုံထဲ/ လယ်ကွင်းထဲ အပေါ့အလေးသွားသည့် အိမ်ခြေပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

(၃-၄) အခြေခံလက်ဆေးခြင်းရှိသည့်အိမ်ခြေပေါင်း ဆိုသည်မှာ မိမိတာဝန်ကျ နယ်မြေ၌ အစီရင်ခံကာလအတွင်း(ကွင်းဆင်းကောက်ယူသည့်အချိန်တွင်) လက်ဆေးသည့်နေရာရှိသော၊ ရေနှင့်ဆပ်ပြာရှိသော အိမ်ခြေပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

(အခြားအိမ်ထောင်စုနှင့်မျှဝေသုံးစွဲသည်ဖြစ်စေ၊ မသုံးစွဲသည်ဖြစ်စေ)

(၃-၅) အခြေခံလက်ဆေးခြင်းရှိသည့်လူဦးရေပေါင်း ဆိုသည်မှာ မိမိတာဝန်ကျ နယ်မြေ၌ အစီရင်ခံကာလအတွင်း လက်ဆေးရန်နေရာ/ရေနှင့်ဆပ်ပြာ ရှိသည့်အိမ်ခြေများတွင် နေထိုင်သော လူဦးရေစုစုပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

(၃-၆) စနစ်တကျအမှိုက်စွန့်ပစ်သည့်အိမ်ခြေပေါင်း ဆိုသည်မှာ မိမိတာဝန်ကျ နယ်မြေ၌ အစီရင်ခံကာလအတွင်း သတ်မှတ်ထားသောနေရာ (သို့) မိမိအိမ် ခြံဝင်းအတွင်း အမှိုက်ကန်အသုံးပြု၍ စွန့်ပစ်ခြင်း၊ မြေမြှုပ်ခြင်းတို့ ကျင့်သုံး သော အိမ်ခြေပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

၄။ သောက်ရေအရင်းအမြစ်

(၄-၁) အခြေခံသောက်သုံးရေရှိသည့်အိမ်ခြေပေါင်း ဆိုသည်မှာ မိမိတာဝန်ကျ နယ်မြေ၌ အစီရင်ခံကာလအတွင်း ကောင်းမွန်သောရေအရင်းအမြစ်များမှ သောက်သုံးရေရှိသော၊ ရေသွားရောက်ခပ်ယူရသည့် အသွားအပြန် ကြာချိန်(တန်းစီစောင့်ဆိုင်းချိန်အပါအဝင်) မိနစ်(၃၀)/နာရီဝက်ထက် မပို သော အိမ်ခြေပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

(ကောင်းမွန်သောရေအရင်းအမြစ်များတွင် ပိုက်လိုင်း(အိမ်/မိမိခြံဝင်း/ အိမ်နီးချင်းခြံဝင်းအတွင်း/အများသုံးရေတုံ့ဘိုင်)၊ အဝီစိတွင်း၊ အကာအကွယ် ရှိသောရေတွင်း/စိမ့်စမ်းရေ၊ သိုလှောင်ထားသောမိုးရေနှင့် ရေသန့်စက်၊ ရေသန့်ဘူး/ရေသန့်ပုလင်းတို့ ပါဝင်ပါသည်။)

(၄-၂) အခြေခံသောက်သုံးရေရှိသည့်လူဦးရေပေါင်း ဆိုသည်မှာ မိမိတာဝန်ကျ နယ်မြေ၌ အစီရင်ခံကာလအတွင်း အခြေခံသောက်သုံးရေရှိသည့်အိမ်ခြေ များတွင် နေထိုင်သော လူဦးရေစုစုပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

၅။ ကျန်းမာရေးဌာနများ၏ ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

အစီရင်ခံစာပေးပို့သည့် ကျန်းမာရေးဌာနများအနေဖြင့် အစီရင်ခံကာလအတွင်း အခြေခံသောက်သုံးရေရရှိသော၊ ယင်လုံအိမ်သာအသုံးပြုသော၊ အခြေခံလက်ဆေးခြင်းရရှိသော၊ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများမှထွက်ရှိသည့်စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကို စနစ်တကျစီမံခန့်ခွဲမှုရရှိသော၊ ပရိဝုဏ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းသော ကျန်းမာရေးဌာနများ၏ အရေအတွက်ကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

(၅-၁) အခြေခံသောက်သုံးရေရရှိသည့်ကျန်းမာရေးဌာနများ ဆိုသည်မှာ သက်ဆိုင်ရာကျန်းမာရေးဌာနအတွင်း ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရန် ကောင်းမွန်သောရေအရင်းအမြစ်များမှ သောက်ရေနှင့်သုံးရေ အချိန်ပြည့်ရရှိခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ ရာသီဥတုကြောင့်ဖြစ်စေ၊ လျှပ်စစ်ပြတ်တောက်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ သက်ရောက်ခြင်းမရှိစေဘဲ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ရေရရှိနေခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။
(ကောင်းမွန်သောရေအရင်းအမြစ်များ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကို သောက်ရေအရင်းအမြစ်စာတိုင်း(၄-၁) အခြေခံသောက်သုံးရေရရှိသည့်အိမ်ခြေပေါင်းတွင် ကြည့်ရှုပါရန်။)

(၅-၂) ယင်လုံအိမ်သာအသုံးပြုသည့်ကျန်းမာရေးဌာနများ ဆိုသည်မှာသက်ဆိုင်ရာကျန်းမာရေးဌာနအတွင်း ကောင်းမွန်သန့်ရှင်းသောအိမ်သာများ စနစ်တကျအသုံးပြုခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။
(ကောင်းမွန်သန့်ရှင်းသောအိမ်သာများ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကို ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေးစာတိုင်း(၃-၁)အခြေခံမိလ္လာအသုံးပြုသည့်အိမ်ခြေပေါင်းတွင် ကြည့်ရှုပါရန်။)

(၅-၃) အခြေခံလက်ဆေးခြင်းရှိသည့်ကျန်းမာရေးဌာနများ ဆိုသည်မှာ သက်ဆိုင်ရာကျန်းမာရေးဌာနအတွင်း လက်ဆေးရန်အသုံးအဆောင်များ (ရေနှင့်ဆပ်ပြာ၊ လက်သန့်ဆေးရည်)ရှိသော၊ လက်ဆေးရန်နေရာသတ်သတ်မှတ်မှတ်ရှိပြီး ယင်းလက်ဆေးရန်နေရာများသည် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးသောနေရာများ၊ အိမ်သာများနှင့် (၅)မီတာ/(၁၆)ပေ အကွာအဝေးအတွင်းရှိခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

(၅-၄) ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများမှထွက်ရှိသောစွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကို စနစ်တကျစီမံခန့်ခွဲမှုရှိသည့်ကျန်းမာရေးဌာနများ ဆိုသည်မှာ သက်ဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေးဌာနအတွင်း စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကို အနည်းဆုံးအမှိုက်ပုံး(၃)ပုံး ဖြင့် အမျိုးအစားခွဲခြားခြင်း၊ စူးရှချွန်ထက်သောစွန့်ပစ်ပစ္စည်းများနှင့် ရောဂါပိုးကူးစက်နိုင်သောစွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကို ပေါင်းတင်ခြင်း (သို့) ဓာတုနည်းဖြင့်ပိုးသတ်သန့်စင်ခြင်းနှင့် စံညီမီးရှို့စက်အသုံးပြု၍ဖြစ်စေ၊ စနစ်တကျမြေမြှုပ်ခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ အန္တရာယ်ကင်းစွာ အပြီးသတ်စွန့်ပစ်ခြင်း တို့ ဆောင်ရွက်ခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

(စူးရှချွန်ထက်သောစွန့်ပစ်ပစ္စည်းများအတွက် အနီရောင်အမှိုက်ပုံး၊ ရောဂါပိုးကူးစက်နိုင်သောစွန့်ပစ်ပစ္စည်းများအတွက် အဝါရောင်အမှိုက်ပုံး၊ အန္တရာယ်မရှိသောအထွေထွေစွန့်ပစ်ပစ္စည်းများအတွက် အမည်းရောင်အမှိုက်ပုံး)

(၅-၅) ပရိဝုဏ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းသည့်ကျန်းမာရေးဌာနများ ဆိုသည်မှာ သက်ဆိုင်ရာကျန်းမာရေးဌာနတွင် (လူနာစမ်းသပ်ခန်း/သားဖွားခန်းများ အတွက်) အခြေခံသန့်ရှင်းရေးဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ အတိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သန့်ရှင်းရေးအတွက်တာဝန်ယူရသည့် ဝန်ထမ်း အားလုံးသည် လိုအပ်သောသင်တန်းများရရှိထားခြင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

၆။ ကျောင်းနှင့်ကျောင်းသား/သူပေါင်း

ကျောင်းများနှင့် ကျောင်းသား/သူများ၏အရေအတွက်ကို အမျိုးသားသင်ရိုး ညွှန်းတမ်းဖြင့်သင်ကြားသော အခြေခံပညာကျောင်း၊ ပုဂ္ဂလိကအခြေခံပညာ ကျောင်း၊ ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေးကျောင်းနှင့် အခြားကျောင်း (ဥပမာ- နယ်စပ်ကျောင်း၊ အားကစားနှင့်ကာယပညာသိပ္ပံကျောင်း စသည်) ဟူ၍ ခွဲခြား ဖော်ပြရမည် ဖြစ်ပါသည်။

(၆-၁) အထက်တန်းကျောင်းပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံကာလအတွင်း မိမိ တာဝန်ကျဒေသအတွင်းရှိ အထက်တန်းကျောင်းပေါင်း (အခြေခံပညာ/ ပုဂ္ဂလိက/ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေးကျောင်းနှင့် အခြားကျောင်း)ကို ဆိုလိုပါသည်။

(၆-၂) အလယ်တန်းကျောင်းပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံကာလအတွင်း မိမိ တာဝန်ကျဒေသအတွင်းရှိ အလယ်တန်းကျောင်းပေါင်း (အခြေခံပညာ/ ပုဂ္ဂလိက/ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေးကျောင်းနှင့် အခြားကျောင်း)ကို ဆိုလိုပါသည်။

- (၆-၃) မူလတန်းကျောင်းပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံကာလအတွင်း မိမိတာဝန်ကျ ဒေသအတွင်းရှိ မူလတန်းကျောင်းပေါင်း (အခြေခံပညာ/ပုဂ္ဂလိက/ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေးကျောင်းနှင့် အခြားကျောင်း)ကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၆-၄) အထက်တန်းကျောင်းသား/သူပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံကာလအတွင်း မိမိတာဝန်ကျဒေသအတွင်းရှိ အထက်တန်းကျောင်း (အခြေခံပညာ/ပုဂ္ဂလိက/ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေးကျောင်းနှင့် အခြားကျောင်း)များတွင် စာသင်လျက်ရှိသော အထက်တန်း (G10, G11, G12) ကျောင်းသား/သူပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ (ကျား/မ ခွဲခြားဖော်ပြပါ။)
- (၆-၅) အလယ်တန်းကျောင်းသား/သူပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံကာလအတွင်း မိမိတာဝန်ကျဒေသအတွင်းရှိ အထက်တန်းနှင့် အလယ်တန်းကျောင်း (အခြေခံပညာ/ပုဂ္ဂလိက/ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေးကျောင်းနှင့် အခြားကျောင်း)များတွင် စာသင်လျက်ရှိသော အလယ်တန်း (G6, G7, G8, G9) ကျောင်းသား/သူပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ (ကျား/မ ခွဲခြားဖော်ပြပါ။)
- (၆-၆) မူလတန်းကျောင်းသား/သူပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံကာလအတွင်း မိမိတာဝန်ကျဒေသအတွင်းရှိ အထက်တန်း၊ အလယ်တန်းနှင့် မူလတန်းကျောင်း (အခြေခံပညာ/ပုဂ္ဂလိက/ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေးကျောင်းနှင့် အခြားကျောင်း)များတွင် စာသင်လျက်ရှိသော မူလတန်း (KG, G1, G2, G3, G4, G5) ကျောင်းသား/သူပေါင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ (ကျား/မ ခွဲခြားဖော်ပြပါ။)

၇။ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

- (၇-၁) ရပ်ကွက် ဆိုသည်မှာ မိမိတာဝန်ကျဒေသအတွင်းရှိ ရပ်ကွက်အရေအတွက်ကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (၇-၂) ကျေးရွာ ဆိုသည်မှာ မိမိတာဝန်ကျဒေသအတွင်းရှိ ကျေးရွာအရေအတွက်ကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (၇-၃) အိမ်ခြေပေါင်း ဆိုသည်မှာ မိမိတာဝန်ကျဒေသအတွင်းရှိ အိမ်ခြေအရေအတွက်ကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

ညွှန်ကိန်းများတွက်ချက်နည်း

စဉ်	ညွှန်ကိန်းများ	တွက်ချက်ပုံ	တွက်နည်းသင်္ကေတ
၁	သားဆက်ခြားနည်းလမ်း သုံးစွဲမှုရာနှုန်း (နည်းလမ်းအားလုံး)	ယခုလက်ရှိသားဆက်ခြားနည်းသုံးစွဲနေသော ဇနီးမောင်နှံစုံတွဲအရေအတွက် (နည်းလမ်းအားလုံး) ----- x ၁၀၀ ဇနီး၏အသက်(၁၅-၄၉)နှစ်အတွင်းရှိ ဇနီးမောင်နှံစုံတွဲအရေအတွက်	ပုံစံ၃(၂-၂) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ၃(၂-၁)
၂	သားဆက်ခြားနည်းလမ်း သုံးစွဲမှုရာနှုန်း (ခေတ်မီနည်းလမ်း/ တစ်ခုချင်းစီအလိုက်)	ယခုလက်ရှိသားဆက်ခြားနည်းသုံးစွဲနေသော ဇနီးမောင်နှံစုံတွဲအရေအတွက် (ခေတ်မီနည်းလမ်း) ----- x ၁၀၀ ဇနီး၏အသက်(၁၅-၄၉)နှစ်အတွင်းရှိ ဇနီးမောင်နှံစုံတွဲအရေအတွက်	ပုံစံ၃(၂-၃) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ၃(၂-၁)
၃	အခြေခံမိလ္လာအသုံးပြုသည့် အိမ်ခြေရာနှုန်း	အခြေခံမိလ္လာအသုံးပြုသည့်အိမ်ခြေပေါင်း ----- x ၁၀၀ အိမ်ခြေပေါင်း	ပုံစံ၃(၃-၁) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ၃(၇-၃)
၄	အခြေခံမိလ္လာအသုံးပြုသည့် လူဦးရေရာနှုန်း	အခြေခံမိလ္လာအသုံးပြုသည့်လူဦးရေပေါင်း ----- x ၁၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ၃(၃-၂) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ၃(၁)
၅	တောထိုင်ခလေ့ကျင့်သုံး သည့်အိမ်ခြေရာနှုန်း	တောထိုင်ခလေ့ကျင့်သုံးသည့်အိမ်ခြေပေါင်း ----- x ၁၀၀ အိမ်ခြေပေါင်း	ပုံစံ၃(၃-၃) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ၃(၇-၃)
၆	အခြေခံလက်ဆေးခြင်း ရှိသည့်အိမ်ခြေရာနှုန်း	အခြေခံလက်ဆေးခြင်းရှိသည့်အိမ်ခြေပေါင်း ----- x ၁၀၀ အိမ်ခြေပေါင်း	ပုံစံ၃(၃-၄) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ၃(၇-၃)
၇	အခြေခံလက်ဆေးခြင်း ရှိသည့်လူဦးရေရာနှုန်း	အခြေခံလက်ဆေးခြင်းရှိသည့်လူဦးရေပေါင်း ----- x ၁၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ၃(၃-၅) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ၃(၁)
၈	စနစ်တကျအမှိုက်စွန့်ပစ် သည့်အိမ်ခြေရာနှုန်း	စနစ်တကျအမှိုက်စွန့်ပစ်သည့်အိမ်ခြေပေါင်း ----- x ၁၀၀ အိမ်ခြေပေါင်း	ပုံစံ၃(၃-၆) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ၃(၇-၃)

စဉ်	ညွှန်ကိန်းများ	တွက်ချက်ပုံ	တွက်နည်းသင်္ကေတ
၉	အခြေခံသောက်သုံးရေရရှိသည့်အိမ်ခြေရာနှုန်း	အခြေခံသောက်သုံးရေရရှိသည့်အိမ်ခြေပေါင်း ----- x ၁၀၀ အိမ်ခြေပေါင်း	ပုံစံ၃(၄-၁) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ၃(၇-၃)
၁၀	အခြေခံသောက်သုံးရေအသုံးပြုသည့်လူဦးရေရာနှုန်း	အခြေခံသောက်သုံးရေအသုံးပြုသည့်လူဦးရေပေါင်း ----- x ၁၀၀ လူဦးရေစုစုပေါင်း	ပုံစံ၃(၄-၂) ----- x ၁၀၀ ပုံစံ၃(၁)
၁၁	အခြေခံသောက်သုံးရေရရှိသည့်ကျန်းမာရေးဌာနရာနှုန်း	အခြေခံသောက်သုံးရေရရှိသည့်ကျန်းမာရေးဌာနများ ----- x ၁၀၀ ကျန်းမာရေးဌာနစုစုပေါင်း(ဖွင့်လှစ်)	ပုံစံ၃(၅-၁) ----- x ၁၀၀ ကျန်းမာရေးဌာနစုစုပေါင်း(ဖွင့်လှစ်)
၁၂	ယင်လုံအိမ်သာအသုံးပြုသည့်ကျန်းမာရေးဌာနရာနှုန်း	ယင်လုံအိမ်သာအသုံးပြုသည့်ကျန်းမာရေးဌာနများ ----- x ၁၀၀ ကျန်းမာရေးဌာနစုစုပေါင်း(ဖွင့်လှစ်)	ပုံစံ၃(၅-၂) ----- x ၁၀၀ ကျန်းမာရေးဌာနစုစုပေါင်း(ဖွင့်လှစ်)
၁၃	အခြေခံလက်ဆေးခြင်းရရှိသည့်ကျန်းမာရေးဌာနရာနှုန်း	အခြေခံလက်ဆေးခြင်းရရှိသည့်ကျန်းမာရေးဌာနများ ----- x ၁၀၀ ကျန်းမာရေးဌာနစုစုပေါင်း(ဖွင့်လှစ်)	ပုံစံ၃(၅-၃) ----- x ၁၀၀ ကျန်းမာရေးဌာနစုစုပေါင်း(ဖွင့်လှစ်)
၁၄	ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများမှထွက်ရှိသောစွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကိုစနစ်တကျစီမံခန့်ခွဲမှုရှိသည့်ကျန်းမာရေးဌာနရာနှုန်း	ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများမှထွက်ရှိသောစွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကိုစနစ်တကျစီမံခန့်ခွဲမှုရှိသည့်ကျန်းမာရေးဌာနများ ----- x ၁၀၀ ကျန်းမာရေးဌာနစုစုပေါင်း(ဖွင့်လှစ်)	ပုံစံ၃(၅-၄) ----- x ၁၀၀ ကျန်းမာရေးဌာနစုစုပေါင်း(ဖွင့်လှစ်)
၁၅	ပရိဝုဏ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းသည့်ကျန်းမာရေးဌာနရာနှုန်း	ပရိဝုဏ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းသည့်ကျန်းမာရေးဌာနများ ----- x ၁၀၀ ကျန်းမာရေးဌာနစုစုပေါင်း(ဖွင့်လှစ်)	ပုံစံ၃(၅-၅) ----- x ၁၀၀ ကျန်းမာရေးဌာနစုစုပေါင်း(ဖွင့်လှစ်)

အခန်း (၄)

ကျန်းမာရေးအရင်းအမြစ်များ

ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန် အတွက် ကျန်းမာရေးဌာနများနှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ ဟူသည့် အဓိကကျန်းမာရေး အရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာအချက်အလက်များကို ပြည့်စုံမှန်ကန်စွာ သိရှိထားရန် အရေးကြီး ပါသည်။ ဤအချက်အလက်များသည် ကျန်းမာရေးစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် မူဝါဒများချမှတ်ရာတွင် အထောက်အကူပြုရုံသာမက ပြည်သူများအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်သော ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုများ ပေးစွမ်းနိုင်ရန်အတွက်လည်း မရှိမဖြစ်လိုအပ်ပါသည်။

ကျန်းမာရေးဌာနများ

တာဝန်ကျနယ်မြေအတွင်းရှိ ကျန်းမာရေးတိုးတက်မှုကို အထောက်အကူပြုသည့် အရင်းအမြစ် များအား ဖော်ထုတ်ရန်အလို့ငှာ မြို့နယ်တာဝန်ခံအနေဖြင့် ကျန်းမာရေးဌာနများ၏ အချက်အလက်များကို လစဉ်ပေးပို့၍သော်လည်းကောင်း၊ နှစ်တစ်နှစ်၏ဒီဇင်ဘာလတွင် ပေးပို့ ၍သော်လည်းကောင်း (၂)ပိုင်းခွဲကာ အစီရင်ခံရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ကျန်းမာရေးဌာန(စာရင်းရှိ) ဆိုသည်မှာ ဖွဲ့စည်းပုံအရ ဖွင့်လှစ်ရန်ခွင့်ပြုထားသော ကျန်းမာရေး ဌာနအရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါသည်။

ကျန်းမာရေးဌာန(ဖွင့်လှစ်) ဆိုသည်မှာ အနည်းဆုံး ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းတစ်ဦးဖြင့် ဌာနဖွင့်လှစ် ၍ ပဏာမကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ပေးနေသော ကျန်းမာရေးဌာန အရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါသည်။

မြို့နယ်တာဝန်ခံမှ လစဉ် အစီရင်ခံစာပုံစံပေးပို့ရမည့် ကျန်းမာရေးဌာနများ

- (၁) မြို့နယ်ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန ဆိုသည်မှာ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်လျက် ရှိသည့် မြို့နယ်ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၂) မိခင်နှင့်ကလေးကျန်းမာရေးဌာန ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံမြို့နယ်အတွင်းရှိ မိခင်နှင့် ကလေး/မြို့မကျန်းမာရေးဌာနအရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၃) ဒေသန္တရကျန်းမာရေးဌာန ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံမြို့နယ်အတွင်းရှိ ဒေသန္တရ ကျန်းမာရေးဌာနအရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၄) ဒေသန္တရကျန်းမာရေးဌာနခွဲ ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံမြို့နယ်အတွင်းရှိ ဒေသန္တရ ကျန်းမာရေးဌာနခွဲအရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါသည်။

- (၅) တိုက်နယ်ကျန်းမာရေးဌာန ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံမြို့နယ်အတွင်းရှိ တိုက်နယ် ကျန်းမာရေးဌာနအရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၆) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံမြို့နယ်အတွင်းရှိ ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာနအရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၇) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံမြို့နယ်အတွင်းရှိ ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာနခွဲအရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၈) နယ်စပ်ဆေးပေးခန်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံမြို့နယ်အတွင်းရှိ နယ်စပ်ဆေးပေးခန်း အရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါသည်။

မြို့နယ်တာဝန်ခံမှ နှစ်တစ်နှစ်၏ဒီဇင်ဘာလတွင်သာ ပေးပို့ရမည့် ကျန်းမာရေးဌာနများ

- (၁) ခုတင်(၅၀)နှင့်အထက်ဆေးရုံပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံမြို့နယ်အတွင်းရှိ ခုတင် (၅၀)နှင့်အထက် ပြည်သူ့ဆေးရုံအရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၂) (၂၅)ခုတင်ဆေးရုံပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံမြို့နယ်အတွင်းရှိ (၂၅)ခုတင် ပြည်သူ့ဆေးရုံအရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၃) (၁၆)ခုတင်ဆေးရုံပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံမြို့နယ်အတွင်းရှိ (၁၆)ခုတင် ပြည်သူ့ဆေးရုံအရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၄) သားဖွားခန်းရှိသောကျန်းမာရေးဌာန/ဌာနခွဲ ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံမြို့နယ်အတွင်းရှိ သားဖွားခန်းရှိသော မိခင်နှင့်ကလေးကျန်းမာရေးဌာန၊ ဒေသန္တရကျန်းမာရေးဌာန/ ဌာနခွဲနှင့် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ဌာနခွဲများ၏ အရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါ သည်။
- (၅) ဆေးရုံပေါင်း(အခြားဝန်ကြီးဌာန) ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံမြို့နယ်အတွင်းရှိ အခြား ဝန်ကြီးဌာနများမှ ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်သည့် ပြည်သူ့ဆေးရုံအရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၆) ဆေးခန်းပေါင်း(အခြားဝန်ကြီးဌာန) ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံမြို့နယ်အတွင်းရှိ အခြား ဝန်ကြီးဌာနများမှ ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်သည့် ဆေးခန်းအရေအတွက်ကို ဆိုလို ပါသည်။
- (၇) တိုင်းရင်းဆေးရုံ/ဆေးခန်းပေါင်း(အစိုးရ) ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံမြို့နယ်အတွင်းရှိ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ တိုင်းရင်းဆေးရုံအရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၈) တိုင်းရင်းဆေးရုံ/ဆေးခန်းပေါင်း(ပုဂ္ဂလိက) ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံမြို့နယ်အတွင်းရှိ ပုဂ္ဂလိကတိုင်းရင်းဆေးရုံ/ဆေးခန်း အရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါသည်။

- (၉) ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံမြို့နယ်အတွင်းရှိ ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံ အရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၁၀) ပုဂ္ဂလိကဆေးခန်းပေါင်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံမြို့နယ်အတွင်းရှိ ပုဂ္ဂလိကဆေးခန်း အရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၁၁) သားဖွားခန်းရှိသော ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံ/ဆေးခန်းနှင့် ပုဂ္ဂလိကသားဖွားခန်း ဆိုသည် မှာ အစီရင်ခံမြို့နယ်အတွင်းရှိ သားဖွားခန်းရှိသော ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံ/ဆေးခန်းနှင့် ပုဂ္ဂလိကသားဖွားခန်းအရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၁၂) မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်းပိုင်သားဖွားခန်း ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံ မြို့နယ်အတွင်းရှိ မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်းပိုင် သားဖွားခန်း အရေအတွက်ကို ဆိုလိုပါသည်။

ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ

ပြည်သူများအား ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးရာတွင် အရေးကြီးသောအခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်သည့် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများကို ထိရောက်စွာ စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန်အတွက် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနများမှ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများနှင့် ကျန်းမာရေးဌာနများအလိုက် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးသူများ၏ အချက်အလက်များကို ဝန်ထမ်းအင်အားဖွဲ့စည်းပုံအလိုက် သက်ဆိုင်ရာတာဝန်ခံများက လစဉ် အစီရင်ခံပေးပို့ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများစာရင်းကို ရာထူးအဆင့်နှင့် လစာနှုန်းအလိုက် ခွင့်ပြု၊ ခန့်ထား၊ တက်ရောက်နှင့် တွဲဖက် ဟူ၍ ခွဲခြားဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

- (၁) ရာထူးအဆင့် ဆိုသည်မှာ ကျန်းမာရေးဌာနရှိ ဝန်ထမ်းအသီးသီးအတွက် သတ်မှတ်ထားသော ရာထူးအနွယ်ကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၂) လစာနှုန်း ဆိုသည်မှာ ဝန်ထမ်းများ၏ သက်ဆိုင်ရာရာထူးအဆင့်အလိုက် သတ်မှတ်ထားသည့် လစာနှုန်းကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၃) ခွင့်ပြု ဆိုသည်မှာ ကျန်းမာရေးဌာနအသီးသီးတွင် ဖွဲ့စည်းပုံအရ ရာထူး/လစာနှုန်းအလိုက် သတ်မှတ်ခွင့်ပြုထားသော ဝန်ထမ်းဦးရေကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၄) ခန့်ထား ဆိုသည်မှာ ကျန်းမာရေးဌာနအသီးသီးတွင် ရာထူး/လစာနှုန်းအလိုက် လက်ရှိခန့်အပ်ထားသော ဝန်ထမ်းဦးရေကို ဆိုလိုပါသည်။
(ကျား/မ ခွဲ၍ဖော်ပြရန် ဖြစ်သည်။)
- (၄) တက်ရောက် ဆိုသည်မှာ လက်ရှိကျန်းမာရေးဌာနအင်အားဖြင့် ထိုဌာနတွင် လစာထုတ်ယူပြီး လက်ရှိတာဝန်ထမ်းဆောင်လျက်ရှိသော ဝန်ထမ်းဦးရေကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၅) တွဲဖက် ဆိုသည်မှာ အခြားကျန်းမာရေးဌာနအင်အားဖြင့် မိမိဌာနတွင် လစာထုတ်ယူပြီး တွဲဖက်တာဝန်ထမ်းဆောင်လျက်ရှိသော ဝန်ထမ်းဦးရေကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၆) မှတ်ချက် စသဖြင့် ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

မိမိတာဝန်ကျဒေသအတွင်းရှိ အောက်ဖော်ပြပါ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးသူများ၏ အချက်အလက်များကိုလည်း မြို့နယ်တာဝန်ခံမှ နှစ်တစ်နှစ်၏ဒီဇင်ဘာလတွင် အစီရင်ခံပေးပို့ ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

- (၁) ဆရာဝန်၊ သွားဆရာဝန် (အခြားဝန်ကြီးဌာန) ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံမြို့နယ်အတွင်း ရှိ အခြားဝန်ကြီးဌာနများမှ ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်နေသော ဆေးခန်းများ (လူမှုဖူလုံရေး၊ စည်ပင်၊ မီးရထား၊ အလုပ်သမား၊ သမဝါယမ စသည်) တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်လျက်ရှိသည့် ဆရာဝန်ဦးရေနှင့် သွားဆရာဝန်ဦးရေကို ဖော်ပြ ရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (၂) ဆရာဝန်၊ သွားဆရာဝန် (ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံ/ဆေးခန်း) ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံမြို့နယ် အတွင်းရှိ အစိုးရဝန်ထမ်းအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခြင်းမရှိဘဲ ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံ/ ဆေးခန်းများတွင်သာ တာဝန်ထမ်းဆောင်သော ဆရာဝန်ဦးရေနှင့် သွားဆရာဝန် ဦးရေကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (၃) တိုင်းရင်းဆေးဆရာ ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံမြို့နယ်အတွင်းရှိ တည်ဆဲမြန်မာနိုင်ငံ တိုင်းရင်းဆေးကောင်စီဥပဒေအရ မှတ်ပုံတင်ပြီးသော အစိုးရဝန်ထမ်းတိုင်းရင်း ဆေးဆရာဦးရေနှင့် အစိုးရဝန်ထမ်းမဟုတ်သော တိုင်းရင်းဆေးဆရာဦးရေကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (၄) လူထုကျန်းမာရေးလုပ်သား ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံမြို့နယ်အတွင်းရှိ လူထု ကျန်းမာရေးလုပ်သားများ၏ ယခုနှစ်သင်တန်းဆင်းသစ်လွင်ဦးရေနှင့် လက်ရှိ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေသောဦးရေကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (၅) အရန်သားဖွားဆရာမ ဆိုသည်မှာ အစီရင်ခံမြို့နယ်အတွင်းရှိ အရန်သားဖွား ဆရာမများ၏ ယခုနှစ်သင်တန်းဆင်းသစ်လွင်ဦးရေနှင့် လက်ရှိလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်နေသောဦးရေကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

ကျန်းမာရေးအရင်းအမြစ်များဖြစ်သည့် ကျန်းမာရေးဌာနများနှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ၏ အချက်အလက်များကို ပြည့်စုံတိကျစွာ ပြုစုအစီရင်ခံခြင်းဖြင့် ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းများ ပိုမိုထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

လူဦးရေအချက်အလက်များ

လူဦးရေစာရင်းများသည် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုဆိုင်ရာ လွှမ်းခြုံမှုများနှင့် ညွှန်ကိန်းများ တွက်ချက်ရာတွင် အရေးကြီးသော အခြေခံအချက်အလက်များ ဖြစ်ပါသည်။ နှစ်ကုန်လူဦးရေ (Headcount) စာရင်းကို အခြေခံ၍ ခန့်မှန်းလူဦးရေစာရင်းများကို တွက်ချက်ပြီး ရွှေ့ပြောင်းလူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကိုလည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည် ဖြစ်သည်။ သို့မှသာ လိုအပ်သော ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများကို ပြည့်ဝစွာ အကောင်အထည် ဖော်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ခန့်မှန်းလူဦးရေ

ယေဘုယျအားဖြင့် ယခင်နှစ်၏ စုစုပေါင်းလူဦးရေနှင့် လူဦးရေတိုးနှုန်းပေါ်မူတည်၍ ယခုနှစ်၏ ခန့်မှန်းစုစုပေါင်းလူဦးရေကို တွက်ချက်ကြပါသည်။ ၎င်းကို သက်ဆိုင်ရာအသက်အုပ်စုအမျိုးဖြင့် မြှောက်ကာ အသက်အုပ်စုအလိုက်ခန့်မှန်းလူဦးရေကို ရရှိပါသည်။ သို့ရာတွင် အချက်အလက်များ တိကျမှန်ကန်မှုအပေါ်မူတည်၍ ကွာဟမှုများရှိနိုင်ပါသည်။

လူဦးရေစုစုပေါင်း၊ (၁)နှစ်အောက်ကလေး၊ (၅)နှစ်အောက်ကလေး၊ (၅)နှစ်မှ(၇)နှစ်အောက် ကလေး၊ (၉)နှစ်မိန်းကလေး၊ (၁၅-၄၉)နှစ်အမျိုးသမီးနှင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်တို့၏ ခန့်မှန်း ဦးရေကိုတွက်ချက်၍ နှစ်တစ်နှစ်၏အစတွင် အစီရင်ခံပေးပို့ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

တွက်ချက်နည်းပုံစံ

$$\text{ခန့်မှန်းလူဦးရေ စုစုပေါင်း} = \text{ယခင်နှစ်၏ စုစုပေါင်းလူဦးရေ} + \left(\text{ယခင်နှစ်၏ စုစုပေါင်းလူဦးရေ} \times \text{လူဦးရေ တိုးနှုန်း} \right)$$

$$\text{ဥပမာ- ယခင်နှစ်၏စုစုပေါင်းလူဦးရေ} = ၅၁,၀၀၀,၀၀၀$$

$$\text{လူဦးရေတိုးနှုန်း} = \frac{(\text{မွေးနှုန်းကြမ်း}-\text{သေနှုန်းကြမ်း})}{၁၀} = ၀.၆၈ \%$$

$$\begin{aligned} \text{ယခုနှစ်၏ခန့်မှန်းလူဦးရေစုစုပေါင်း} &= (၅၁,၀၀၀,၀၀၀ + (၅၁,၀၀၀,၀၀၀ \times ၀.၆၈ \%)) \\ &= ၅၁,၃၄၆,၈၀၀ \text{ ဦး} \end{aligned}$$

မှတ်ချက်- ယခုတွက်ချက်နည်းသည် ယေဘုယျတွက်ချက်နည်းသာ ဖြစ်ပါသည်။

ခန့်မှန်း (၁)နှစ်အောက် ကလေးဦးရေ	=	ယခုနှစ်၏ ခန့်မှန်းလူဦးရေ စုစုပေါင်း	×	ယခင်နှစ်၏ (၁)နှစ်အောက် ကလေးအချိုး
---------------------------------------	---	---	---	---

ဥပမာ-

ယခုနှစ်၏ခန့်မှန်းလူဦးရေစုစုပေါင်း = ၅၁,၃၄၆,၈၀၀ ဦး

ယခင်နှစ်၏(၁)နှစ်အောက်ကလေးအချိုး = $\frac{\text{ယခင်နှစ်၏ (၁)နှစ်အောက်ကလေးဦးရေစုစုပေါင်း}}{\text{ယခင်နှစ်၏ လူဦးရေစုစုပေါင်း}} \times ၁၀၀$
= ၁.၆၅%

ယခုနှစ်၏ခန့်မှန်း(၁)နှစ်အောက်ကလေးဦးရေ = ၅၁,၃၄၆,၈၀၀ × ၁.၆၅%
= ၈၄၇,၂၂၂.၂ (ခန့်မှန်းခြေ ၈၄၇,၂၂၂ ဦး)

မှတ်ချက်- ယခုတွက်ချက်နည်းသည် ယေဘုယျတွက်ချက်နည်းသာ ဖြစ်ပါသည်။

ရွှေ့ပြောင်းလူဦးရေ

ရွှေ့ပြောင်းလူဦးရေ ဆိုသည်မှာ မိမိတာဝန်ကျနယ်မြေအတွင်းရှိ နေထိုင်မှုအချိန်ကာလ (၆)လနှင့်အောက် ခေတ္တပြောင်းရွှေ့နေထိုင်သူများကို ဆိုလိုပါသည်။ ရွှေ့ပြောင်းလူဦးရေများကို လူဦးရေစုစုပေါင်း၊ (၁)နှစ်အောက်၊ (၁)နှစ်မှ (၅)နှစ်အောက်၊ (၅-၁၄)နှစ်၊ (၁၅-၅၉)နှစ်၊ (၆၀)နှစ်နှင့်အထက် အသက်အုပ်စုများအလိုက် ကျား/မ ခွဲခြား၍လည်းကောင်း၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင် မိခင်၊ မွေးပြီးမိခင်နှင့် (၁၅-၄၉)နှစ်အမျိုးသမီးဦးရေတို့ကိုလည်းကောင်း လစဉ် အစီရင်ခံပေးပို့ ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

အခန်း (၅)

မှတ်ပုံတင်စာအုပ်များ

စီမံခန့်ခွဲမှုအထောက်အကူပြု ကျန်းမာရေးသတင်းစနစ်တွင် လချုပ်၊ သုံးလချုပ်နှင့် နှစ်ချုပ်ပုံစံများ အစီရင်ခံပေးပို့နိုင်ရန်အတွက် အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းတိုင်းသည် မိမိတို့၏ ဆောင်ရွက်ပေးမှုများအား နေ့စဉ် စနစ်တကျစာရင်းရေးမှတ်ပြီး မှတ်တမ်းတင်ထားရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ မှတ်တမ်းတင်ထားနိုင်ရန်အတွက်

- (၁) ဆေးခန်းမှတ်ပုံတင်စာအုပ်၊
- (၂) ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်မှုမှတ်တမ်း၊
- (၃) ငါးနှစ်အောက်ကလေးအာဟာရစောင့်ရှောက်မှုမှတ်တမ်း၊
- (၄) မွေးဖွားမှုနှင့်သေဆုံးမှုမှတ်တမ်းနှင့်
- (၅) လူဦးရေနှင့် နှစ်ချုပ်စာရင်းမှတ်တမ်း စသည်တို့ကို အသုံးပြုရပါမည်။

၁။ ဆေးခန်းမှတ်ပုံတင်စာအုပ်

ဒေသန္တရ၊ မြို့မနှင့် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ခွဲများတွင် ဆေးခန်းလာလူနာတစ်ဦးချင်း အလိုက် ဆောင်ရွက်ပေးသည့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများအား စနစ်တကျ မှတ်တမ်းတင်နိုင်ရန်အတွက် ဖြစ်ပါသည်။

ဌာန/ဌာနခွဲ ဆိုသည်မှာ အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းတာဝန်ထမ်းဆောင်နေသော ဌာန (Main Center)၊ ဌာနခွဲ (Sub Center) အမည်ကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။ (ဥပမာ - ဝတီး ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန၊ အုန်းပင်ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ)

မြို့နယ် ဆိုသည်မှာ အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းတာဝန်ထမ်းဆောင်နေသော ဌာန/ဌာနခွဲ တည်ရှိရာ မြို့နယ်အမည်ကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။ (ဥပမာ - အုတ်တွင်းမြို့နယ်)

တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် ဆိုသည်မှာ အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းတာဝန်ကျရာ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အမည်ကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။ (ဥပမာ - ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး)

(က) ရက်စွဲ ဆိုသည်မှာ အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းတာဝန်ထမ်းဆောင်နေသော ဌာန/ဌာနခွဲဆေးခန်းသို့ လူနာလာရောက်ပြသသောရက်စွဲကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) စဉ် ဆိုသည်မှာ ဆေးခန်းသို့လာရောက်ပြသသည့် လူနာများ၏အမှတ်စဉ်ကို ရေးသွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။ လတိုင်း အမှတ်စဉ်(၁)မှစ၍ အစီအစဉ်အတိုင်း မှတ်တမ်းတင်ခြင်းဖြင့် လချုပ်ချုပ်သည့်အချိန်တွင် လတစ်လ၏ ဆေးခန်းလာ လူနာစုစုပေါင်း (သစ်+ဟောင်း အကြိမ်ပေါင်း)ကို အလွယ်တကူသိရှိနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) လူနာမှတ်ပုံတင်

- (၁) လူနာမှတ်ပုံတင်အမှတ် ဆိုသည်မှာ ဆေးခန်းသို့လာရောက်ပြသသူ တစ်ဦး ချင်းအတွက် သတ်မှတ်ပေးသည့် မှတ်ပုံတင်အမှတ်ကို ဆိုလိုပါသည်။ အဆိုပါ မှတ်ပုံတင်အမှတ်အား “အမှတ်စဉ်/ခုနှစ်” ပုံစံဖြင့် သတ်မှတ်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ပြက္ခဒိန်နှစ်တစ်နှစ်၏အစတွင် လူနာမှတ်ပုံတင်အမှတ်အား အမှတ်စဉ်(၁)ဖြင့် အစပြုသတ်မှတ်ပေးရမည်ဖြစ်သည်။ ဥပမာ- ၂၀၂၅ခုနှစ် အစတွင် ဆေးခန်းသို့ ပထမဦးဆုံး လာရောက်ပြသသောလူနာအား မှတ်ပုံတင်အမှတ် (၁/၂၅)ဟု ပေးရမည်ဖြစ်ပြီး ယင်းနောက်တွင် လာရောက် ပြသသူများကို (၂/၂၅)၊ (၃/၂၅) အစရှိသဖြင့် အစဉ်လိုက်သတ်မှတ်ပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။ ပြက္ခဒိန်နှစ်တစ်နှစ်အတွင်း ဆေးခန်းသို့ ထပ်မံလာရောက် ပြသသူအတွက် ထိုပြက္ခဒိန်နှစ်အတွင်း ပထမအကြိမ်လာပြခဲ့စဉ်က ရရှိထား သော လူနာမှတ်ပုံတင်အမှတ်ကိုသာ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ဆက်တိုက်အသုံးပြု သွားရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (၂) လူနာမှတ်ပုံတင်(သစ်) ဆိုသည်မှာ ဆေးခန်းသို့လာရောက်ပြသသူများသည် ယခုပြက္ခဒိန်နှစ်အတွင်း ပထမဆုံးအကြိမ်လာရောက်ပြသသူများဖြစ်ပါက ၎င်းတို့ကို လူနာမှတ်ပုံတင်(သစ်)တွင် (✓) အမှတ်အသား ရေးသွင်းပေးရပါ မည်။
- (၃) လူနာမှတ်ပုံတင်(ဟောင်း) ဆိုသည်မှာ ဆေးခန်းသို့လာရောက်ပြသသူများ သည် ယခုပြက္ခဒိန်နှစ်အတွင်း ထပ်ကြိမ်ဖြင့်လာပြသောလူနာများဖြစ်ပါက ၎င်းတို့ ပထမဆုံးအကြိမ် လာပြခဲ့သည့်နေ့တွင် ရရှိထားသော လူနာ မှတ်ပုံတင်အမှတ်ကို လူနာမှတ်ပုံတင်(ဟောင်း)တွင် ရေးသွင်းပေးရပါမည်။
- (ဃ) အမည် ဆိုသည်မှာ ဆေးခန်းသို့လာပြသောလူနာ၏အမည်ကို ရေးသွင်းရန် ဖြစ်ပါ သည်။
- (င) ကျား/မ ဆိုသည်မှာ ဆေးခန်းသို့လာပြသောလူနာကို ကျား/မ ခွဲခြားဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (စ) အသက်(နှစ်) ဆိုသည်မှာ ဆေးခန်းသို့လာပြသောလူနာ၏ပြည့်ပြီးအသက်ကို သက်ဆိုင်ရာအသက်အုပ်စုအတွက် သတ်မှတ်ထားသောအကွက်တွင် ရေးသားရန် ဖြစ်ပါသည်။ (အသက်တစ်နှစ်အောက်ကလေးများဖြစ်ပါက ၎င်းတို့၏ ပြည့်ပြီး အသက်ကို “အသက်(၅)နှစ်အောက်” အကွက်တွင် “ရက်/လ” ကို ယူနှစ်(ရက် သို့ လ) ထည့်သွင်းဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။)

(ဆ) နေရပ် - ရပ်ကွက်/ကျေးရွာ ဆိုသည်မှာ ဆေးခန်းသို့လာပြသောလူနာ နေထိုင်ရာ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

(ဇ) ရောဂါ

(၁) ရောဂါအမည် ဆိုသည်မှာ ဆေးခန်းသို့လာပြသည့်လူနာတွင် ဖြစ်ပွားနေသော ရောဂါလက္ခဏာနှင့် စမ်းသပ်တွေ့ရှိချက်အပေါ်မူတည်ပြီး ၎င်းလူနာ၏ရောဂါ အမည်ကိုဖော်ပြရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ- လူတစ်ယောက် နေမကောင်းသဖြင့် ဆေးခန်းသို့လာပြရာ၌ ခံစားရသောရောဂါလက္ခဏာ (ဥပမာ- ကိုယ်ပူခြင်း၊ နှာစေးချောင်းဆိုးခြင်း)နှင့် စမ်းသပ်တွေ့ရှိချက်များအပေါ်မူတည်ပြီး ရောဂါ အမည် (ဥပမာ- တုပ်ကွေး)ကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

(၂) ရောဂါ(သစ်) ဆိုသည်မှာ ပြက္ခဒိန်နှစ်တစ်နှစ်အတွင်း လူနာတစ်ယောက်အား ရောဂါတစ်ခုဖြင့် စတင်တွေ့ရှိကုသပေးသောအခါ ၎င်းရောဂါကို ရောဂါသစ် ဟု သတ်မှတ်ပါသည်။ တစ်နှစ်အတွင်း ထိုလူနာသည် အခြားရောဂါတစ်ခုဖြင့် လည်းကောင်း၊ ယခင်ရောဂါမှာ ကုသပျောက်ကင်းပြီး နောက်တစ်ကြိမ် ဖြစ်ပွား၍ ထပ်မံလာရောက်ပြသလျှင်သော်လည်းကောင်း လူနာမှတ်ပုံတင် (ဟောင်း)၊ ရောဂါ(သစ်) ဖြစ်ပါမည်။

(၃) ရောဂါ(ဟောင်း) ဆိုသည်မှာ ပြက္ခဒိန်နှစ်တစ်နှစ်အတွင်း လူနာတစ်ယောက် မှ ရောဂါတစ်ခုဖြင့် လာရောက်ပြသပြီး ထိုရောဂါ မပျောက်မချင်း ထပ်မံပြသ သောအခါတိုင်း ၎င်းရောဂါကို ရောဂါဟောင်းဟု သတ်မှတ်ပါသည်။

ဥပမာ- ဦးမြသည် ၂၀၂၅ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ(၁)ရက်နေ့တွင် ဆေးခန်းသို့ ဝမ်းလျှော၍ ပထမဆုံးအကြိမ် လာရောက်ပြသပါက ထိုနှစ်အတွက် ဦးမြအား လူနာမှတ်ပုံတင်(သစ်)၊ ရောဂါ(သစ်) - ဝမ်းလျှောရောဂါဟု သတ်မှတ်ရပါ မည်။ ၂၀၂၅ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ(၂)ရက်နေ့တွင် ဝမ်းလျှောရောဂါ မသက်သာ၍ ဒုတိယအကြိမ် ထပ်မံပြသပါက လူနာမှတ်ပုံတင်(ဟောင်း)၊ ရောဂါ(ဟောင်း) - ဝမ်းလျှောရောဂါ ဖြစ်ပါမည်။ တစ်ဖန် ၂၀၂၅ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ(၁၅)ရက်နေ့ တွင် ငှက်ဖျားရောဂါဖြစ်၍ ဆေးခန်းသို့ တတိယအကြိမ် လာရောက်ပြသပါက လူနာမှတ်ပုံတင်(ဟောင်း)၊ ရောဂါ(သစ်) - ငှက်ဖျားရောဂါ ဖြစ်ပါမည်။ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ(၁)ရက်နေ့တွင် ဝမ်းလျှော၍ ဆေးခန်းသို့ စတုတ္ထအကြိမ် လာရောက်ပြသပါက လူနာမှတ်ပုံတင်(ဟောင်း)၊ ဝမ်းလျှောရောဂါ (Disease Episode) အသစ်ထပ်ရခြင်းဖြစ်၍ ရောဂါ(သစ်) - ဝမ်းလျှောရောဂါဟု သတ်မှတ်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

****မှတ်ချက်-** မကူးစက်နိုင်သောရောဂါများဖြစ်သည့် သွေးတိုး၊ဆီးချိုသွေးချို ရောဂါလူနာများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ရောဂါရှိကြောင်း မိမိဆေးခန်းတွင် စတင် စစ်ဆေးတွေ့ရှိသည့် (Newly Diagnosed) (သို့) အခြားတစ်နေရာမှ သွေးတိုး၊ ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါရှိကြောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိထားပြီး အဆိုပါရောဂါဖြင့် ဆေးခန်းသို့ ပထမဆုံးအကြိမ် လာရောက်ပြသသည့် (Known Case) လူနာကို ရောဂါ(သစ်)ဟု သတ်မှတ်ရမည်။

ယခင်နှစ်များက လာရောက်ပြသထားသည့် သွေးတိုး၊ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါရှိသူ များနှင့် ယခုနှစ်အတွင်း ထပ်ကြိမ်လာရောက်ပြသသူများအား ရောဂါ(ဟောင်း) ဟု သတ်မှတ်ရမည်။ ယခင်နှစ်က ပြသထားသည့် ရောဂါ(ဟောင်း)များ၏ Headcount ရရှိနိုင်ရန် အဆိုပါလူနာများမှ ပြက္ခဒိန်နှစ်အတွင်း ပထမဆုံး အကြိမ် လာရောက်ပြသမှုကို ရောဂါဟောင်းစာတိုင်တွင် “1st visit” ဟု မှတ်သား၍ လချုပ်စာရင်းပြုစုရန် ဖြစ်ပါသည်။

(ဈ) စမ်းသပ်တွေ့ရှိချက် ဆိုသည်မှာ ဆေးခန်းသို့လာပြသောလူနာများကို စမ်းသပ် စစ်ဆေးရာမှ တွေ့ရှိသော အရေးပါသည့်အချက်များကို ရေးမှတ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါ သည်။ (ဥပမာ- ကိုယ်အပူချိန်၊ သွေးပေါင်ချိန်၊ အသက်ရှူနှုန်း စသည်)

(ည) ဆေးဝါးကုသမှု

(၁) သောက်ဆေး/ဆေးဝါး ဆိုသည်မှာ ဆေးခန်းသို့လာရောက်ပြသသည့်လူနာ တစ်ဦးချင်း၏ ရောဂါအခြေအနေပေါ်မူတည်ပြီး သောက်ဆေးဖြင့် ကုသ ပေးပါက ဆေးဝါးကုသမှု (သောက်ဆေး/ဆေးဝါး)တွင် ဆေးအမည်၊ ဆေးပြင်းအား၊ တစ်ရက်အတွင်းဆေးသောက်ရမည့်အကြိမ်နှင့် သောက်သုံး ရမည့်ရက်အရေအတွက် (ဥပမာ- Amlodipine 5mg (1)tab od for (14) days)ကို ရေးသားဖော်ပြရန်နှင့် မပေးပါက (-) အမှတ်အသားပြရန် ဖြစ်ပါ သည်။

(၂) ထိုးဆေး ဆိုသည်မှာ ဆေးခန်းသို့လာရောက်ပြသသည့်လူနာတစ်ဦးချင်း၏ ရောဂါအခြေအနေပေါ်မူတည်ပြီး ထိုးဆေးများအသုံးပြုပါက ဆေးဝါးကုသမှု (ထိုးဆေး)တွင် ဆေးအမည်၊ ဆေးပြင်းအားနှင့် အရေအတွက် (ဥပမာ- Inj: Chlorpheniramine Maleate 4mg IM (1)amp)ကို ရေးသားဖော်ပြရန်နှင့် မပေးပါက (-) အမှတ်အသားပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

(ဇ) မှတ်ချက် (လွှဲပြောင်း/ကာကွယ်ဆေးထိုးပြီးမှု/အခြား)

- (၁) လွှဲပြောင်း ဆိုသည်မှာ ဆေးခန်းသို့လာပြသောလူနာများအနက်မှ အထက် အဆင့် ကျန်းမာရေးဌာနများသို့ လွှဲပြောင်းပေးရသူများရှိပါက မှတ်ချက်တွင် လွှဲပြောင်းဟု ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (၂) ကာကွယ်ဆေးထိုးပြီးမှု ဆိုသည်မှာ ဆေးခန်းသို့လာပြသောလူနာများ အနက်မှ ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်းနှင့်သက်ဆိုင်သော ရောဂါဖြစ်ပွားသည့် လူနာရှိပါက အဆိုပါလူနာ၏ကာကွယ်ဆေးထိုးပြီးမှုအခြေအနေကို မှတ်ချက် တွင် ရေးသွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ- အသက်(၁၀)လကလေးတစ်ယောက် ဝက်သက်ပေါက်သဖြင့် ဆေးခန်းသို့လာပြရာတွင် ၎င်းကလေးအား ဝက်သက်ရောဂါကာကွယ်ဆေးထိုးပြီးမှုအခြေအနေကို မေးမြန်းရမည်ဖြစ်ပြီး မထိုးရသေးပါက “မထိုးရသေး”နှင့် ထိုးပြီးပါက “ထိုးပြီး(ကာကွယ်ဆေးရရှိခဲ့ စဉ်က ကလေး၏အသက်နှင့်တကွ)”ဟု မှတ်ချက်တွင် ရေးသားရမည် ဖြစ်ပါ သည်။
- (၃) အခြား ဆိုသည်မှာ ဆေးခန်းသို့လာပြသောလူနာများနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အခြားအချက်အလက်များကို မှတ်ချက်တွင် ရေးသွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ- အသက်(၅)နှစ်အောက်ကလေးများတွင် မိဘအမည်၊ ဖုန်းနံပါတ် စသည်တို့ကို ရေးသွင်းထားရှိရန် ဖြစ်ပါသည်။

စီမံခန့်ခွဲမှုအထောက်အကူပြု ကျန်းမာရေးသတင်းစနစ်
ဆေးခန်းမှတ်ပုံတင်စာအုပ်

ဌာန/ဌာနခွဲ ဝတ်ီးRHC/ အုန်းပင်S/C

မြို့နယ် အုတ်တွင်း

တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး

ရက်စွဲ	စဉ်	လူနာမှတ်ပုံတင်			အမည်	ကျား/ မ	အသက် (နှစ်)					နေရပ် ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာ	ရောဂါ			စမ်းသပ်တွေ့ရှိချက်	ဆေးဝါးကုသမှု		မှတ်ချက် (လွှဲပြောင်း/ ကာကွယ် ဆေးထိုး ပြီးမှု/အခြား)
		အမှတ်	သစ်	ဟောင်း			၅နှစ်အောက်	၅-၁၄နှစ်	၁၅-၃၉နှစ်	၄၀-၅၉နှစ်	၆၀နှစ်နှင့်အထက်		အမည်	သစ်	ဟောင်း		သောက်ဆေး/ဆေးဝါး	ထိုး ဆေး	
၁-၁-၂၅	၁။	၁/၂၅	√		ဦးမြ	ကျား				၅၃		အုန်းပင်ရွာ	ဝမ်းလျှော	√		T- N, BP - 110/70 mmHg	ORS prn (3 pcs), Zinc 20mg 1od x 14 days	-	-
	၂။	၂/၂၅	√		ဦးလှ	ကျား				၅၀		။	သွေးတိုး	√		BP - 150/90 mmHg	Amlodipine 5mg 1od x 14 days	-	Known
၂-၁-၂၅	၃။	-		၁/၂၅	ဦးမြ	ကျား				၅၃		အုန်းပင်ရွာ	ဝမ်းလျှော		√	T- N, BP - 120/80 mmHg	ORS prn (2 pcs)	-	-
	၄။	၃/၂၅	√		ချောစုခင်	မ	၁					။	နမိုးနီးယား	√		cough+ T - 101°F, RR - 60/min Bwt - 10kg	Amoxacillin syrup 125mg 5ml tds x 5 days Para syrup 125mg 5ml tds x 3 days Cough syrup 2.5ml tds x 3 days	-	ဦးဘ၊ ဒေါ်ခင်ခင်
၁၅-၂-၂၅	၁။	-		၁/၂၅	ဦးမြ	ကျား				၅၃		အုန်းပင်ရွာ	ငှက်ဖျား	√		chill*, muscle aches+ T - 102°F, RDT (Pf +)	Coartem 4bd x 3 days Primaquine 7.5mg 6tabs Stat	-	-
၁-၃-၂၅	၁။	-		၁/၂၅	ဦးမြ	ကျား				၅၃		အုန်းပင်ရွာ	ဝမ်းလျှော	√		BP - 110/80 mmHg	ORS prn (3 pcs), Zinc 20mg 1od x 14 days	-	-
	၂။	-		၂/၂၅	ဦးလှ	ကျား				၅၀		။	သွေးတိုး		√	BP - 140/90 mmHg	Amlodipine 5mg 1od x 30 days	-	-

စီမံခန့်ခွဲမှုအထောက်အကူပြု ကျန်းမာရေးသတင်းစနစ်
ဆေးခန်းမှတ်ပုံတင်စာအုပ်

ဌာန/ဌာနခွဲ ဝတီးRHC/ အုန်းပင်S/C

မြို့နယ် အုတ်တွင်း

တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး

ရက်စွဲ	စဉ်	လူနာမှတ်ပုံတင်			အမည်	ကျား/ မ	အသက် (နှစ်)					နေရပ်	ရောဂါ			စမ်းသပ်တွေ့ရှိချက်	ဆေးဝါးကုသမှု		မှတ်ချက် (လွှဲပြောင်း /ကာကွယ် ဆေးထိုး ပြီးမှု/ အခြား)
		အမှတ်	သစ်	ဟောင်း			၅နှစ်အောက်	၅-၁၄နှစ်	၁၅-၃၉နှစ်	၄၀-၅၉နှစ်	၆၀နှစ်နှင့်အထက်		အမည်	သစ်	ဟောင်း		သောက်ဆေး/ဆေးဝါး	ထိုးဆေး	
၁-၁-၂၆	၁။	၁/၂၆	✓		ဦးလှ	ကျား				၅၁		အုန်းပင်ရွာ	သွေးတိုး		1 st visit	BP - 160/100 mmHg	Amlodipine 10mg 1od x 30days	-	-
	၂။	၂/၂၆	✓		မေရှင်းသာ	မ		၈				။	ဝမ်းလျှော	✓		T - 100°F	ORS prn (2 pcs)	-	
	၃။	၃/၂၆	✓		ညိုမိုးမင်း	ကျား			၁၈			။	ငှက်ဖျား	✓		T - 101°F RDT (Pv +)	Paracetamol 500mg 1tds x 3days Chloroquine 150mg 4-4-2 Primaquine 7.5mg 2od x 14days	-	
၁-၂-၂၆	၁။			၁/၂၆	ဦးလှ	ကျား				၅၁		အုန်းပင်ရွာ	သွေးတိုး		✓	BP - 150/90 mmHg	Amlodipine 10mg 1od x 7days		
	၂။	၄/၂၆	✓		ဘောဘီအေး	မ	၁၀					။	ဝက်သက်	✓		cough ⁺ , red spot ⁺ T- 101°F Bwt - 8kg	Vit-A 100,000 IU Stat Para syrup 125mg 5ml tds x 3days	-	မထိုးရ သေး/ ဦးစိုး၊ ဒေါ်အေး
၉-၂-၂၆	၃။	၅/၂၆	✓		ကျော်ကျော်	ကျား		၉				အုန်းပင်ရွာ	ချော်လဲ၍ ထိခိုက် ဒဏ်ရာ ရရှိခြင်း	✓		Open wound left arm ⁺	Wound Dressing	Inj: TT (1)stat	လွှဲပြောင်း
	၄။	၆/၂၅	✓		မဝေ	မ			၂၅			။	သားဆက် ခြား	✓		BP - 120/80 mmHg	-	Inj: Depo (1)vial	-

၂။ ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်မှုမှတ်တမ်း

အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ မိမိတာဝန်ကျဒေသအတွင်း ကွင်းဆင်းစဉ် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုများအပါအဝင် ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်မှုလုပ်ဆောင်ချက်အဝဝကို မှတ်တမ်း တင်နိုင်ရန်အတွက် ဖြစ်ပါသည်။

ဌာန/ဌာနခွဲ၊ မြို့နယ်၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်၏ အဓိပ္ပာယ်ရင်းလင်းချက်ကို စာမျက်နှာ (၁၄၀)ရှိ ဆေးခန်းမှတ်ပုံတင်စာအုပ်၏ အဓိပ္ပာယ်ရင်းလင်းချက်တွင် ကြည့်ရှုပါရန်။

- (က) ရက်စွဲ ဆိုသည်မှာ အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းမှ ကွင်းဆင်းလုပ်ငန်းဆောင်ရွက် သည့် ရက်စွဲကို ရေးသားရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (ခ) ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအမည် ဆိုသည်မှာ ကွင်းဆင်းလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သည့် ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအမည်ကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (ဂ) စဉ် ဆိုသည်မှာ ကွင်းဆင်းစဉ် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးသည့်လူနာများ၏ အမှတ်စဉ်ကို ရေးသွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။ လတိုင်း အမှတ်စဉ်(၁)မှစ၍ အစီအစဉ် အတိုင်း မှတ်တမ်းတင်ခြင်းဖြင့် လချုပ်ချုပ်သည့်အချိန်တွင် လတစ်လ၏ ကွင်းဆင်းရာတွင် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးသည့် လူနာစုစုပေါင်း (သစ်+ဟောင်း အကြိမ်ပေါင်း)ကို အလွယ်တကူ သိရှိနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။
- (ဃ) အမည် ဆိုသည်မှာ မိမိကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးလိုက်သောလူနာ၏အမည် ကို ရေးသားရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (င) ကျား/မ ဆိုသည်မှာ မိမိကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးလိုက်သောလူနာကို ကျား/ မ ခွဲခြားဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (စ) အသက်(နှစ်) ဆိုသည်မှာ မိမိကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးလိုက်သောလူနာ၏ ပြည့်ပြီးအသက်ကို သက်ဆိုင်ရာအသက်အုပ်စုအတွက် သတ်မှတ်ထားသော အကွက်တွင် ရေးသားရန် ဖြစ်ပါသည်။ (အသက်တစ်နှစ်အောက်ကလေးများ ဖြစ်ပါက ၎င်းတို့၏ပြည့်ပြီးအသက်ကို “အသက်(၅)နှစ်အောက်” အကွက်တွင် “ရက်/လ” ကို ယူနစ်(ရက် သို့ လ) ထည့်သွင်းဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။)
- (ဆ) နေရပ် ဆိုသည်မှာ မိမိကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးလိုက်သောလူနာ၏အမြဲတမ်း နေရပ်လိပ်စာကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (ဇ) ရောဂါအမည်၊ ရောဂါ(သစ်)၊ ရောဂါ(ဟောင်း)၏ အဓိပ္ပာယ်ရင်းလင်းချက်ကို ဆေးခန်းမှတ်ပုံတင်စာအုပ်တွင် ကြည့်ရှုပါရန်။

(ဈ) ဆေးကုသမှု ဆိုသည်မှာ ကွင်းဆင်းစဉ် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးသောလူနာများအား ၎င်းတို့၏ ရောဂါအခြေအနေအပေါ်မူတည်ပြီး ဆေးကုသပေးမှုများကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

(ည) တွေ့ရှိချက်/ဆောင်ရွက်ချက် ဆိုသည်မှာ အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ ကွင်းဆင်းစဉ် တွေ့ရှိချက်/ဆောင်ရွက်ချက်များကို မှတ်သားရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဤစာတိုင်တွင် ကွင်းဆင်းစဉ်ဆောင်ရွက်ရသည့်ကိစ္စအဝဝကို မှတ်တမ်းတင်နိုင်ပြီး လချုပ်ပြုစုရာတွင် အထောက်အကူပြုစေရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။

ဥပမာ(၁)။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်ကို ကြည့်ရှုရာတွင် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မှတ်ပုံတင်စာအုပ်၌ ဖြည့်သွင်းရမည့်အချက်များဖြစ်သော သားအိမ်အမြင့်၊ ဦးတိုက်သောအပိုင်း၊ ကလေးနှလုံးခုန်သံ၊ ----- စသဖြင့် ရေးမှတ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

ဥပမာ(၂)။ ကလေးမွေးဖွားပြီးလျှင် မှတ်တမ်းတင်ရမည့် ကလေး၏ ကိုယ်အလေးချိန်၊ ကျား/မ၊ စအိုရှိ/မရှိ စသည်တို့ကို ရေးမှတ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

ဥပမာ(၃)။ နှောကုန်းရွာသို့ ကွင်းဆင်းစဉ် အသက်(၃)လခွဲရှိ မောင်သစ်ဆန်းသည် ကျယ်လောင်သောအသံကို တုံ့ပြန်မှုမရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထိုအခါ အမည်စာတိုင်တွင် မောင်သစ်ဆန်း၊ အသက်တွင် (၃)လ၊ ကျား/မစာတိုင်တွင် ကျား၊ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာတွင် နှောကုန်း၊ ရောဂါအမည်တွင် မွေးရာပါနားလေးသံသယရှိသူ၊ တွေ့ရှိချက်/ဆောင်ရွက်ချက်တွင် ကျယ်လောင်သောအသံကို တုံ့ပြန်မှုမရှိနှင့် မှတ်ချက်တွင် နောက်(၂)လဆက်တိုက်စမ်းသပ်ရန်ဟု မှတ်တမ်းတင်နိုင်ပါသည်။ နောက်(၂)လဆက်တိုက်စမ်းသပ်ရာတွင်လည်း ကျယ်လောင်သောအသံကို တုံ့ပြန်မှုမရှိပါက မွေးရာပါနားလေးရောဂါရှိသူဟု မှတ်တမ်းတင်ပြီး ကလေးအား အချိန်မီကုသမှုခံယူနိုင်ရန် အထက်အဆင့်သို့ ညွှန်ပို့ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

(ဋ) မှတ်ချက် ဆိုသည်မှာ အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ ကွင်းဆင်းစဉ် တွေ့ရှိရသော လူနာများနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အခြားအချက်အလက်များကို ရေးသွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ- အသက်(၅)နှစ်အောက်ကလေးများတွင် မိဘအမည်၊ ဖုန်းနံပါတ် စသည်တို့ကို ရေးသွင်းထားရှိရန် ဖြစ်ပါသည်။

၃။ ငါးနှစ်အောက်ကလေးအာဟာရစောင့်ရှောက်မှုမှတ်တမ်း

သားဖွားဆရာမမှ မိမိတာဝန်ကျရာဒေသအတွင်းရှိ အသက်(၅)နှစ်အောက်ကလေးများ၏ ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးမှုကိုသိရှိနိုင်ရန် ပုံမှန်ကိုယ်အလေးချိန်ခြင်း၊ လက်မောင်းလုံးပတ် တိုင်းတာခြင်းနှင့် အာဟာရစောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်း စသည့်လုပ်ဆောင်ချက်တို့ကိုမှတ်တမ်း တင်နိုင်ရန်အတွက် ဖြစ်ပါသည်။

ရပ်ကွက်/ကျေးရွာ ဆိုသည်မှာ သားဖွားဆရာမ၏ မိမိတာဝန်ကျနယ်မြေအတွင်းရှိ အာဟာရစောင့်ရှောက်မှုပေးသော ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအမည်ကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

ဌာန/ဌာနခွဲ ၊ မြို့နယ်၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်၏ အဓိပ္ပာယ်ရင်းလင်းချက်ကို စာမျက်နှာ (၁၄၀)ရှိ ဆေးခန်းမှတ်ပုံတင်စာအုပ်၏ အဓိပ္ပာယ်ရင်းလင်းချက်တွင် ကြည့်ရှုပါရန်။

- (က) စဉ် ဆိုသည်မှာ သားဖွားဆရာမမှ အာဟာရစောင့်ရှောက်မှုပေးသည့် အသက် (၅)နှစ်အောက်ကလေးများ၏အမှတ်စဉ်ကို အစီအစဉ်အတိုင်း ရေးသွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (ခ) ကလေးအမည် ဆိုသည်မှာ အာဟာရစောင့်ရှောက်မှုပေးသောကလေး၏အမည်ကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (ဂ) ကျား/မ ဆိုသည်မှာ အာဟာရစောင့်ရှောက်မှုပေးသောကလေးကို ကျား/မ ခွဲခြား ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (ဃ) မွေးသက္ကရာဇ် ဆိုသည်မှာ အာဟာရစောင့်ရှောက်မှုပေးသောကလေးမွေးဖွားသည့် (ရက်၊ လ၊ နှစ်)ကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (င) မိဘအမည် ဆိုသည်မှာ အာဟာရစောင့်ရှောက်မှုပေးသောကလေး၏မိဘအမည် ကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

ကိုယ်အလေးချိန်ခြင်း၊ လက်မောင်းလုံးပတ်တိုင်းတာခြင်း၊ သန်ချဆေး/ဗီတာမင်အေ တိုက်ကျွေးခြင်း၊ အဏုအာဟာရမှုန့်တိုက်ကျွေးခြင်း၊ အာဟာရဖြည့်စွက်စာကျွေးမွေးခြင်း တို့နှင့်ပတ်သက်သည့် အချက်အလက်များကို ကလေးသည် အသက်တစ်နှစ်အောက် ဖြစ်ပါက ဇန်နဝါရီလမှ ဒီဇင်ဘာလအတွင်း သက်ဆိုင်ရာလအလိုက်တွင်လည်းကောင်း၊ အသက် (၁)နှစ်ပြည့်ပြီးသည်မှ (၃)နှစ်မပြည့်မီတစ်ရက်အလိုအထိဖြစ်ပါက သက်ဆိုင်ရာ (၃)လပတ်အလိုက်တွင်လည်းကောင်း၊ အသက် (၃)နှစ်ပြည့်ပြီးသည်မှ (၅)နှစ်မပြည့်မီ တစ်ရက်အလိုအထိဖြစ်ပါက (၆)လတစ်ကြိမ် ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပြီး ဆောင်ရွက်ထား ရှိမှု အချက်အလက်များအား သက်ဆိုင်ရာ (၃)လပတ်အတွက်တွင်လည်းကောင်း ရေးသား ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

(စ) ခန္ဓာကိုယ်ကြီးထွားမှုစစ်ဆေးခြင်း ၌

(၁) ရက်စွဲ ဆိုသည်မှာ အသက်(၅)နှစ်အောက်ကလေးများအား အာဟာရ စောင့်ရှောက်မှုပေးသော ရက်စွဲကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

(၂) ကိုယ်အလေးချိန်(kg) / နီ/ဝါ/စိမ်း ဆိုသည်မှာ အသက်(၅)နှစ်အောက် ကလေးများ၏ အာဟာရအခြေအနေကိုဆန်းစစ်ရာတွင် ကိုယ်အလေးချိန် (kg) / ကိုယ်အလေးချိန်ကတ်၌ နီ/ဝါ/စိမ်း အတွင်းကျရောက်မှုကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

ကိုယ်အလေးချိန်(kg)ကို မျဉ်းစောင်း၏ရှေ့ဘက်တွင်လည်းကောင်း၊ တိုင်းတာ ရရှိသည့် ကိုယ်အလေးချိန်အား ကျား/မအလိုက် ကိုယ်အလေးချိန်ကတ်တွင် ကြည့်ရှုပြီး အနီရောင်တွင်ကျရောက်ပါက “နီ”၊ အဝါရောင်တွင်ကျရောက် ပါက “ဝါ”၊ အစိမ်းရောင်တွင်ကျရောက်ပါက “စိမ်း”ဟု မျဉ်းစောင်း၏ နောက်ဘက်တွင်လည်းကောင်း ဖော်ပြရမည် ဖြစ်ပါသည်။

(၃) လက်မောင်းလုံးပတ်(MUAC)(mm) / နီ/ဝါ/စိမ်း ဆိုသည်မှာ အသက် (၅)နှစ်အောက်ကလေးများ၏ အာဟာရအခြေအနေကိုဆန်းစစ်ရာတွင် လက်မောင်းလုံးပတ်(mm) / လက်မောင်းလုံးပတ်၏ နီ/ဝါ/စိမ်း ကို ဖော်ပြ ရန် ဖြစ်ပါသည်။

လက်မောင်းလုံးပတ်အတိုင်းအတာ(mm)ကို မျဉ်းစောင်း၏ရှေ့ဘက်တွင် လည်းကောင်း၊ လက်မောင်းလုံးပတ်အတိုင်းအတာသည် (MUAC Tape တွင် ဖော်ပြထားမှုအရ) ၁၁၅ မီလီမီတာအောက် ဖြစ်ပါက “နီ”၊ ၁၁၅ မှ ၁၂၅ မီလီမီတာအောက်အတွင်း ဖြစ်ပါက “ဝါ” ၊ ၁၂၅ မီလီမီတာနှင့်အထက် ဖြစ်ပါက “စိမ်း”ဟု မျဉ်းစောင်း၏နောက်ဘက်တွင်လည်းကောင်း ဖော်ပြ ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

(၄) သန်ချဆေးရရှိမှု/ဗီတာမင်အရရှိမှု ဆိုသည်မှာ အသက်(၅)နှစ်အောက် ကလေးများအား သန်ချဆေး/ဗီတာမင်အတိုက်ကျွေးခြင်းနှင့်ပတ်သက် သည့် အခြေအနေကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

ဆေးတိုက်ကျွေးသောလများအတွက် ဆေးဝါးရရှိမှုအခြေအနေကို (✓) အမှတ်အသားအသုံးပြု၍ သန်ချဆေးရရှိမှုကို မျဉ်းစောင်း၏ရှေ့ဘက်တွင် လည်းကောင်း၊ ဗီတာမင်အဆေးရရှိမှုကို မျဉ်းစောင်း၏နောက်ဘက်တွင် လည်းကောင်း ဖော်ပြရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ဆေးတိုက်ကျွေးရန်မလိုအပ် သော/မတိုက်ကျွေးသောလများအတွက် (-) ဟု ရေးမှတ်ရပါမည်။

ဥပမာ- သန်ချဆေး ရရှိပြီး ဗီတာမင်အဆေး မရရှိပါက ($\sqrt{\quad}$ / -) ၊
သန်ချဆေး မရရှိဘဲ ဗီတာမင်အဆေး ရရှိပါက (- / $\sqrt{\quad}$) ၊ ဆေးနှစ်မျိုးလုံး
ရရှိပါက ($\sqrt{\quad}$ / $\sqrt{\quad}$) နှင့် ဆေးနှစ်မျိုးလုံး မရရှိပါက (- / -) ဟု ရေးမှတ်ရန်
ဖြစ်ပါသည်။

- (၅) အဏုအာဟာရမှုန့်(MMNS) ဆိုသည်မှာ အသက်(၆)လမှ(၂)နှစ်အောက်
ကလေးများအား အဏုအာဟာရမှုန့်တိုက်ကျွေးခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍
တိုက်ကျွေးစေသည့်လတွင် ပေးလိုက်သည့်အထုပ်အရေအတွက်ကို ဖြည့်သွင်း
ရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (၆) အသင့်စားအာဟာရဖြည့်စွက်စာ(RUTF/RUSF/Others-FBF,WSB++စသည်)
ဆိုသည်မှာ အသက်(၆)လမှ(၅)နှစ်အောက်ကလေးများ၏ အာဟာရ
အခြေအနေပေါ်မူတည်ပြီး အာဟာရဖြည့်စွက်စာကျွေးမွေးခြင်းနှင့်
ပတ်သက်၍ ကျွေးမွေးစေသည့်လတွင် ပေးလိုက်သည့်အထုပ်အရေအတွက်
ကို ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (ဆ) မှတ်ချက် ဆိုသည်မှာ အာဟာရစောင့်ရှောက်ပေးသောကလေးများနှင့်သက်ဆိုင်
သည့် အခြားအချက်အလက်များကို ရေးသွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ- အာဟာရ
ချို့တဲ့ကလေးများကို ကိုယ်အလေးချိန်ခြင်းနှင့် လက်မောင်းလုံးပတ်တိုင်းတာခြင်း
ဖြင့် အာဟာရအခြေအနေပြန်လည်ဆန်းစစ်ပြီး အာဟာရစောင့်ရှောက်မှုပေးသည့်
အခါများတွင် ရက်စွဲ၊ ကိုယ်အလေးချိန်နှင့် MUAC စသည်တို့ကို ရေးသွင်းထားရှိရန်
ဖြစ်ပါသည်။

၄။ မွေးဖွားမှုနှင့်သေဆုံးမှုမှတ်တမ်း

ကျန်းမာရေးစာရင်းအင်းများ၏တန်ဖိုးသည် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများမှ စနစ်တကျ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ မှတ်ပုံတင်အစီရင်ခံခြင်းအပေါ်တွင် များစွာမူတည်နေပါသည်။ အစီရင်ခံသောအချက်အလက်များ ပြီးပြည့်စုံမှန်ကန်မှု၊ အချိန်မီပေးပို့နိုင်မှုရှိလာသည်နှင့်အမျှ ဒေသ၏ကျန်းမာရေးအခြေအနေကို အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီဆန်းစစ်နိုင်ပြီး လိုအပ်သည်များကို ပြုပြင်ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ဖွားသေစာရင်းအင်းများအား ဖွားခြင်း၊ သေခြင်းဖြစ်ရာနေရာ (Place of Occurrence) (သို့) မှတ်ပုံတင်ရာနေရာ (Place of Registration) တို့မှ ကောက်ယူခြင်းမဟုတ်ဘဲ အမြဲနေထိုင်ရာနေရာ (Place of Usual Residence) ဖြစ်သည့် ရပ်ကွက်/ကျေးရွာများမှ ကောက်ယူ၍ မှတ်တမ်းပြုစုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သို့မှသာ မိမိတာဝန်ကျဒေသအတွင်း နေထိုင်သူများအားလုံး၏ ဖွားခြင်း၊ သေခြင်းဆိုင်ရာဖြစ်ရပ်များကို သိရှိပြီး လိုအပ်သော ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ဥပမာ- ပဲခူးမြို့နယ်ရှိ အင်းတကော်ကျေးရွာမှ မိခင်တစ်ယောက်သည် တိုက်ကြီးမြို့နယ်၊ တာဝကွေးရွာရှိ သူမ၏အမေအိမ်တွင် ကလေးမွေးဖွားသည် ဆိုကြပါစို့၊ ကလေး၏ မွေးစာရင်းကို မွေးဖွားရာနေရာ တိုက်ကြီးမြို့နယ်မှထုတ်ပေးပြီး ၎င်းအမြဲနေထိုင်သည့် ပဲခူးမြို့နယ်၊ အင်းတကော်ကျေးရွာမှ တာဝန်ကျသားဖွားဆရာမ၏ မွေးဖွားမှုမှတ်တမ်းတွင် ရှေ့ဆက်ဆောင်ရွက်ရမည့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်ပေးမှုများအတွက် စာရင်းရေးသွင်းရမည် ဖြစ်ပါသည်။

အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများသည် မိမိအပိုင်နယ်မြေအတွင်းရှိ ဖွားခြင်း၊ သေခြင်းဆိုင်ရာဖြစ်ရပ်များကို မွေးဖွားမှုနှင့် သေဆုံးမှုမှတ်တမ်းတွင် နေ့စဉ်မှတ်တမ်းပြုစု၍ ဖွားသေစာရင်းအင်းလျှပ်အဖြစ် အစီရင်ခံပေးပို့ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဌာန/ဌာနခွဲ၊ မြို့နယ်၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်၏ အဓိပ္ပာယ်ရင်းလင်းချက်ကို စာမျက်နှာ (၁၄၀)ရှိ ဆေးခန်းမှတ်ပုံတင်စာအုပ်၏ အဓိပ္ပာယ်ရင်းလင်းချက်တွင် ကြည့်ရှုပါရန်။

နှစ် ဆိုသည်မှာ စာရင်းကောက်ယူသည့်ကာလ ဇန်နဝါရီလမှ ဒီဇင်ဘာလအထိ အကျုံးဝင်သော သက်ဆိုင်ရာနှစ်ကို ရေးသားရန် ဖြစ်ပါသည်။

ရပ်ကွက်/ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စုပေါင်း ဆိုသည်မှာ အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းတာဝန်ကျရာ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာများရှိ အိမ်ထောင်စုပေါင်းကို ရေးသားရန် ဖြစ်ပါသည်။

အိမ်ထောင်စု ဆိုသည်မှာ တစ်အိမ်တည်းအတူနေ၍ တစ်အိုးတည်းစားသူများကို ဆိုလိုပါသည်။ အိမ်ဖော်၊ ဝေးသည့်ဆွေမျိုး၊ အမျိုးမတော်စပ်သော်လည်း တစ်အိမ်တည်းတွင် အတူနေသူများ ပါဝင်ပါသည်။ အိမ်တစ်အိမ်တွင် အိမ်ထောင်စုတစ်စုထက် ပို၍ရှိနိုင်ပါသည်။

ရပ်ကွက်/ကျေးရွာရှိလူဦးရေပေါင်း ဆိုသည်မှာ အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းတာဝန်ကျရာ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာများရှိ လူဦးရေပေါင်းကို ရေးသားရန် ဖြစ်ပါသည်။

မွေးဖွားမှုမှတ်တမ်း

(က) ခင်ပွန်းအမည် ဆိုသည်မှာ မွေးဖွားမှု (သို့) ကိုယ်ဝန်ပျက်မှု ဖြစ်ပွားသော ကိုယ်ဝန်ဆောင်၏ခင်ပွန်းအမည်ကို ဆိုလိုပါသည်။

(ခ) မွေးမိခင်/ကိုယ်ဝန်ပျက်သူ၏

(၁) အမည် ဆိုသည်မှာ အရှင်မွေးခြင်း၊ အသေမွေးခြင်း၊ အမြွှာမွေးခြင်း စသည့် မွေးဖွားမှု (သို့) ကိုယ်ဝန်ပျက်မှု ဖြစ်ပွားသော မိခင်အမည်ကို ဆိုလိုပါသည်။

(၂) အသက်(နှစ်) ဆိုသည်မှာ အရှင်မွေးခြင်း၊ အသေမွေးခြင်း၊ အမြွှာမွေးခြင်း စသည့် မွေးဖွားမှု (သို့) ကိုယ်ဝန်ပျက်မှု ဖြစ်ပွားသော မိခင်၏အသက်ကို ဆိုလိုပါသည်။ ပြည့်ပြီးနှစ်ကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) ကိုယ်ဝန်ဆောင်မှတ်ပုံတင်အမှတ် ဆိုသည်မှာ တာဝန်ကျသားဖွားဆရာမထံရှိ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မှတ်ပုံတင်စာအုပ်တွင် စာရင်းရေးသွင်းထားသော မွေးဖွားမှု (သို့) ကိုယ်ဝန်ပျက်မှု ဖြစ်ပွားသော မိခင်၏ကိုယ်ဝန်ဆောင်မှတ်ပုံတင်အမှတ်ကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

(ဃ) နေရပ်လိပ်စာ ဆိုသည်မှာ မွေးဖွားမှု (သို့) ကိုယ်ဝန်ပျက်မှု ဖြစ်ပွားသော မိခင်၏ အမြဲနေထိုင်ရာနေရာကို ဆိုလိုပါသည်။

(င) မွေးဖွားသည့်အကြောင်းအရာ

(၁) (ရက်-လ-နှစ်) ဆိုသည်မှာ မွေးဖွားမှု (သို့) ကိုယ်ဝန်ပျက်မှု ဖြစ်သည့်နေ့ (ရက်-လ-နှစ်)ကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

(၂) အချိန် ဆိုသည်မှာ မွေးဖွားမှု (သို့) ကိုယ်ဝန်ပျက်မှု ဖြစ်သည့်အချိန်ကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

(၃) ကျား/မ ဆိုသည်မှာ မွေးဖွားလာသည့်ကလေးကို ကျား/မ ခွဲခြားဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

(၄) အရှင်မွေး ဆိုသည်မှာ ကိုယ်ဝန်ပတ်မည်မျှပင်ဖြစ်စေ မွေးဖွားလာသည်နှင့် အသက်ရှူခြင်း၊ နှလုံးခုန်ခြင်း၊ လှုပ်ရှားခြင်း၊ ချက်ကြိုးသွေးခုန်ခြင်း ရှိသော ကလေးကို ဆိုလိုပါသည်။ (✓) အမှတ်အသားဖြင့် ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

အမြွှာပူးမွေးခဲ့ပါက အမြွှာပူးအရေအတွက်အလိုက် ကလေးတစ်ဦးလျှင် စာကြောင်းတစ်ကြောင်းစီ မှတ်တမ်းတင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

(၅) အသေမွေး ဆိုသည်မှာ ကိုယ်ဝန်(၂၂)ပတ်ကျော်လွန်၍ မွေးဖွားလာပြီး အသက်ရှင်သည့်လက္ခဏာ လုံးဝမပြသော ကလေးကို ဆိုလိုပါသည်။

(✓) အမှတ်အသားဖြင့် ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

မှတ်ချက်- တစ်ခါတစ်ရံ မိခင်တစ်ဦးသည် အမြွှာပူးမွေးရာ၌ တစ်ဦးကိုအရှင် မွေး၍ တစ်ဦးကိုအသေမွေးပါက ကလေးတစ်ဦးလျှင် စာကြောင်း တစ်ကြောင်းစီ ရေးသားဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

(၆) ကိုယ်ဝန်ပျက် ဆိုသည်မှာ ကိုယ်ဝန်(၂၂)ပတ်မတိုင်မီ သားအိမ်တွင်းမှ သန္ဓေသားသည် အပြင်သို့ရောက်ရှိလာပြီး အသက်ရှင်သောလက္ခဏာ မပြသည့် ကိုယ်ဝန်ပျက်ခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

(✓) အမှတ်အသားဖြင့် ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

(၇) မွေးပေါင်ချိန်(kg) ဆိုသည်မှာ အရှင်မွေးနှင့်အသေမွေးကလေးများ၏ မွေးဖွား ပြီး (၂၄)နာရီအတွင်း ချိန်တွယ်ထားသော ကိုယ်အလေးချိန်ကို ကီလိုဂရမ်ဖြင့် ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

(၈) မွေးပေါင်မပြည့်(<2.5 kg) ဆိုသည်မှာ အရှင်မွေးနှင့်အသေမွေးကလေးများ အနက် ကိုယ်အလေးချိန်မပြည့်သည့် (၅ပေါင် ၈အောင်စ (သို့) ၅.၅ပေါင် (သို့) ၂.၅ ကီလိုဂရမ်အောက်ရှိ) မွေးကင်းစကလေးကို ဆိုလိုပါသည်။

(✓) အမှတ်အသားဖြင့် ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

(၉) ကိုယ်ဝန်ဆောင်အပတ် ဆိုသည်မှာ မွေးဖွားမှု (သို့) ကိုယ်ဝန်ပျက်မှု ဖြစ်ပွား ချိန်တွင်ရှိသော ကိုယ်ဝန်ဆောင်အပတ်ကို နောက်ဆုံးရာသီပေါ်ခဲ့သည့်ရက် ကို အခြေခံ၍တွက်ချက်နည်း (First Day of Last Menstrual Period) ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကိုယ်ဝန်ကိုလက်ဖြင့်စမ်းသပ်၍ ခန့်မှန်းခြင်း (Abdominal Palpation) ဖြင့်လည်းကောင်း ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

(၁၀) လမစေ့မွေးဖွားခြင်း ဆိုသည်မှာ ခန့်မှန်းထားသောမွေးဖွားမှုထက် ရက်သတ္တ (၃)ပတ်ကျော်ပိုစော၍ (သို့) ကိုယ်ဝန်ရက်သတ္တ(၃၇)ပတ်မပြည့်မီ မွေးဖွား ခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ (✓) အမှတ်အသားဖြင့် ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

(၁၁) မွေးဖွားသည့်နေရာ ဆိုသည်မှာ မွေးဖွားမှု (သို့) ကိုယ်ဝန်ပျက်မှု ဖြစ်ပွားသည့်နေရာ (ဥပမာ - ပြည်သူ့ဆေးရုံ၊ ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံ၊ သားဖွားခန်း၊ အိမ် စသည်) တို့ကို ဆိုလိုပါသည်။

(၁၂) မွေးဖွားပေးသူ ဆိုသည်မှာ ဆရာဝန်၊ သူနာပြု၊ အမျိုးသမီးကျန်းမာရေးဆရာမ၊ သားဖွားဆရာမ၊ အရန်သားဖွားဆရာမ စသည်တို့ကို ဆိုလိုပါသည်။

(ဇ) မွေးလက်မှတ်ရပြီးခြင်း ရှိ/မရှိ ဆိုသည်မှာ မွေးဖွားမှုမှတ်တမ်းတွင် ရေးသွင်းထားသည့် ကလေးအတွက် မွေးလက်မှတ် (Birth Certificate) ကို ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းထံမှ ရယူပြီးခဲ့ပါက (✓) အမှတ်အသားခြစ်၍ ရရှိသည့်နေ့စွဲကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

(ဈ) လချုပ်တွင် အစီရင်ခံပြီးလျှင် မှတ်သားထားရန် ဆိုသည်မှာ မွေးလက်မှတ်ရရှိပြီးသောကလေးများကို လချုပ်တွင် အစီရင်ခံပြီးပါက အစီရင်ခံသည့်လအမည်ကို ရေးမှတ်ထားရန် ဖြစ်ပါသည်။

ဥပမာ- ၂၀၂၅ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် မွေးဖွားသည့် ကလေး၏မွေးလက်မှတ်ကို မေလ (၃၁)ရက်နေ့တွင် အုပ်ထိန်းသူမှ ရယူပြီးခဲ့ပါက “မွေးလက်မှတ်ရပြီးခြင်း ရှိ/မရှိ” အကွက်တွင် (✓) အမှတ်အသားခြစ်၍ (၃၁.၅.၂၀၂၅)ဟု ဖော်ပြရမည်ဖြစ်ပြီး ဇွန်လ လချုပ်တွင် မွေးလက်မှတ်ရရှိကြောင်း အစီရင်ခံပြီးပါက “လချုပ်တွင် အစီရင်ခံပြီးလျှင် မှတ်သားထားရန်” အကွက်တွင် ဇွန်လ ဟုရေးမှတ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

သေဆုံးမှုမှတ်တမ်း

အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများသည် မိမိတာဝန်ကျရပ်ကွက်/ကျေးရွာများအတွင်း နေထိုင်သူများအကြား ဖြစ်ပွားသည့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်သေဆုံးခြင်း အပါအဝင် မည်သည့်အသက်အုပ်စု၊ မည်သည့်အကြောင်းအရာကြောင့်မဆို ဖြစ်ပွားသော သေဆုံးမှုများနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် အချက်အလက်များကို မှတ်တမ်းတင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

(က) သေဆုံးခြင်းဖြစ်သည့်အိမ်ထောင်စု၏ အိမ်ထောင်ဦးစီးအမည် ဆိုသည်မှာ သေဆုံးသူနေထိုင်သည့်အိမ်ထောင်စု၏ အိမ်ထောင်ဦးစီးအမည်ကို ဆိုလိုပါသည်။ သေဆုံးသူတစ်ဦးချင်းအတွက် သေဆုံးမှုမှတ်တမ်းတစ်ခုလျှင် စာကြောင်းတစ်ကြောင်းအနေဖြင့် ထားရှိရမည်ဖြစ်ပြီး အိမ်ထောင်စုတစ်ခုတွင် သေဆုံးသူတစ်ဦးထက်ပိုပါက တစ်ဦးလျှင် စာကြောင်းတစ်ကြောင်းစီဖြင့် မှတ်တမ်းတင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) သေဆုံးခြင်း

(၁) သေဆုံးသူ

(ကက) အမည် ဆိုသည်မှာ သေဆုံးသူ၏အမည်ကို ဆိုလိုပါသည်။

(ခခ) ကျား/မ ဆိုသည်မှာ သေဆုံးသူကို ကျား/မ ခွဲခြားဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

(ဂဂ) အသက်(နှစ်) ဆိုသည်မှာ သေဆုံးသူ၏အသက်ကို ပြည့်ပြီးနှစ်ဖြင့် ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

- မှတ်ချက်- အသက်တစ်နှစ်အောက်ကလေးများသေဆုံးပါက ၎င်းတို့၏ပြည့်ပြီး အသက် “ရက်/လ” ကို ယူနစ်(ရက် သို့ လ)ဟု ရေးသားဖော်ပြရပါမည်။ ဥပမာ- (၃)ရက်သားကလေးအတွက် (၃)ရက်ဟု ဖော်ပြပြီး (၁၀)လသားကလေးအတွက် (၁၀)လဟု ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (ဃဃ) သေဆုံးသည့်ရက်စွဲ ဆိုသည်မှာ သေဆုံးမှုဖြစ်ပွားသည့်ရက်စွဲကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (cc) နေရပ်လိပ်စာ ဆိုသည်မှာ သေဆုံးသူနေထိုင်သည့် ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာ/အိမ်လိပ်စာကို ဆိုလိုပါသည်။
- (၂) မိခင်သေ - ကိုယ်ဝန်ဆောင်စဉ်၊ မီးဖွားစဉ်နှင့် မီးတွင်းကာလ(မွေးဖွားပြီး ၄၂ရက်)အတွင်း သေဆုံးခြင်း များအတွက်
- (ကက) ကိုယ်ဝန်၊ မီးဖွားခြင်း၊ မီးတွင်းဆိုင်ရာရောဂါများကြောင့် သေဆုံးခြင်း ဖြစ်ပါက သက်ဆိုင်ရာအကွက်တွင် (✓) အမှတ်အသားဖြင့် ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (ခခ) အခြားရောဂါများကြောင့် သေဆုံးခြင်း ဖြစ်ပါက သက်ဆိုင်ရာအကွက် တွင် (✓) အမှတ်အသားဖြင့် ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (ဂဂ) သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာရောဂါများနှင့် အခြားရောဂါများကြောင့် မဟုတ်ဘဲ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိ၍ဖြစ်စေ၊ မတော်တဆမှုကြောင့်ဖြစ်စေ၊ မိမိကိုယ်ကိုသတ်သေခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ အသတ်ခံရခြင်းကြောင့် ဖြစ်စေ သေဆုံးပါက ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိခြင်း၊ မတော်တဆမှုများနှင့် မိမိကိုယ်ကိုသတ်သေခြင်း၊ အသတ်ခံရခြင်း အကွက်တွင် (✓) အမှတ်အသားဖြင့် ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (၃) သေဆုံးရခြင်းအကြောင်းရင်း ကို သက်ဆိုင်ရာဖွားသေမှတ်ပုံတင်အရာရှိမှ ထုတ်ပေးထားသည့် သေစာရင်း (Death Certificate) တွင် ဖော်ပြထားသော သေဆုံးရသည့်အကြောင်းရင်းကို ကူးယူရန်ဖြစ်ပြီး Death Certificate မရှိပါက ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းမှ သေဆုံးရသည့်အကြောင်းရင်းကို သေဆုံးသူ၏ ရောဂါလက္ခဏာပေါ်မူတည်၍ ခန့်မှန်းဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။
- ဥပမာ- ကိုယ်ဝန်အဆိပ်တက်၍ သေဆုံးရခြင်း၊ အသည်းရောင်အသားဝါ ရောဂါကြောင့် သေဆုံးရခြင်း။
- (၄) သေဆုံးသည့်နေရာ ဆိုသည်မှာ သေဆုံးသူသည် ဆေးရုံတွင်သေဆုံးပါက “ဆေးရုံ”၊ အိမ်တွင်သေဆုံးပါက “အိမ်” စသဖြင့် သေဆုံးသည့်နေရာကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

၅။ လူဦးရေနှင့် နှစ်ချုပ်စာရင်းမှတ်တမ်း

အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများသည် မိမိတာဝန်ကျဒေသရှိ လူဦးရေနှင့် နှစ်ချုပ်စာရင်း မှတ်တမ်းပါအချက်အလက်များအား တစ်နှစ်လျှင်တစ်ကြိမ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ကောက်ယူ ပြီး နှစ်ချုပ်ပုံစံ(၃)ဖြင့် အစီရင်ခံပေးပို့ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ဤလူဦးရေနှင့် နှစ်ချုပ်စာရင်း မှတ်တမ်းကို ဗဟိုသို့ ပေးပို့ရန်မလိုပါ။ စာရင်းကောက်ယူသူ အသုံးပြုရန်အတွက်သာ ဖြစ်ပါသည်။

****မှတ်ချက်-** ဗဟိုမှ လိုအပ်၍တောင်းခံလာလျှင်လည်းကောင်း၊ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးရာ တွင်လည်းကောင်း ပေးပို့ပြသနိုင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ရပ်ကွက်/ကျေးရွာ ဆိုသည်မှာ အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ စာရင်းကောက်သည့် ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအမည်ကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

စာရင်းကောက်သူအမည် ဆိုသည်မှာ စာရင်းကောက်သူ အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း အမည်ကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

စာရင်းကောက်ရက်စွဲ ဆိုသည်မှာ အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းမှ လူဦးရေစာရင်း စတင် ကောက်ယူသည့်ရက်စွဲကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ- ၁.၁၂.၂၀၂၅ ဟု ဖော်ပြလျှင် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာ (၁)ရက်နေ့တွင် စာရင်းစတင်ကောက်ယူသည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

ပြီးဆုံးသည့်ရက်စွဲ ဆိုသည်မှာ အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းမှ လူဦးရေစာရင်းကောက်ယူ ခြင်း ပြီးဆုံးသည့်ရက်စွဲကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ- ၁၅.၁၂.၂၀၂၅ ဟု ဖော်ပြလျှင် စာရင်းကောက်ခြင်းသည် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၁၅)ရက်နေ့တွင် တာဝန်ကျဒေသ အား လွှမ်းခြုံ၍ စာရင်းကောက်ယူပြီးစီးသည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

(က) **စဉ်** ဆိုသည်မှာ အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းမှ လူဦးရေစာရင်းကောက်ယူသည့် အိမ်ခြေတစ်ခုချင်းစီ၏ အမှတ်စဉ်ကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) **အိမ်ထောင်ဦးစီးအမည်** ဆိုသည်မှာ အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းမှ လူဦးရေစာရင်း ကောက်ယူသည့် အိမ်ခြေတစ်ခုရှိ အိမ်ထောင်စုအလိုက် အိမ်ထောင်ဦးစီးအမည်ကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။ (အိမ်ခြေတစ်ခုတွင် အိမ်ထောင်စုတစ်ခုထက်ပို၍ ရှိနိုင်ပါ သည်။)

(ဂ) **လူဦးရေ(ကျား/မ)** ဆိုသည်မှာ အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများသည် မိမိတာဝန်ကျ ဒေသရှိ အိမ်ထောင်စုများမှ လူဦးရေများကို အသက်အုပ်စုအလိုက်၊ ကျား/မ အလိုက် သီးခြားဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

၈၅+ (၈၅နှစ်နှင့်အထက်) ဆိုသည်မှာ လူဦးရေစာရင်းကောက်ယူသည့်နေ့တွင် လူတစ်ဦး၏အသက်သည် (၈၅)နှစ်နှင့်အထက်ရှိသူများကို ဆိုလိုပါသည်။

အသက်အုပ်စုဖြင့်မသိရသောလူဦးရေ ဆိုသည်မှာ လူဦးရေစာရင်းကောက်ယူသည့် နေ့တွင် အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် အသက်အုပ်စုအလိုက်မသိနိုင်သော လူဦးရေ ကို ဆိုလိုပါသည်။

****မှတ်ချက်-** လူဦးရေနှင့် နှစ်ချုပ်စာရင်းကောက်ယူသည့်နေ့တွင် တစ်နှစ်တာ ကာလပတ်လုံး မိမိတာဝန်ကျဒေသအတွင်းရှိ ဖွားမြင်း၊ သေခြင်းများကို ရေးမှတ် ထားသော မွေးဖွားမှုနှင့်သေဆုံးမှုမှတ်တမ်းကို တပါတည်းယူဆောင်၍ စာရင်း ကောက်ယူလျှင် မိမိမကြားသိ၍ မရေးမှတ်လိုက်မိသော ဖွားမြင်း၊ သေခြင်းများကို ထပ်မံဖြည့်စွက်မှတ်သားခြင်းဖြင့် ပိုမိုပြည့်စုံမှန်ကန်သော ဖွားသေစာရင်းအင်းကို ရရှိမည် ဖြစ်ပါသည်။ နှစ်ချုပ်စာရင်းကောက်စဉ် ထပ်မံသိရှိရသော ဖွားသေ စာရင်းအင်းများကို လချုပ်ပုံစံ(၁)၏ဒီဇင်ဘာလတွင် ထည့်သွင်းအစီရင်ခံရမည် ဖြစ်ပါသည်။

(ဃ) မိခင်နှင့်မျိုးဆက်ပွားကျန်းမာရေး

(၁) ဇနီး၏အသက်(၁၅-၄၉)နှစ်အတွင်းရှိ ဇနီးမောင်နှံစုံတွဲအရေအတွက် ဆိုသည် မှာ စာရင်းကောက်ယူသောအိမ်ထောင်စုရှိ ဇနီးမောင်နှံစုံစုစုပေါင်းထဲမှ ဇနီးဖြစ်သူ၏အသက်သည် (၁၅-၄၉)နှစ်အတွင်းရှိသော စုံတွဲအရေအတွက် ကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

(၂) ယခုလက်ရှိ သားဆက်ခြားနည်းသုံးစွဲနေသော ဇနီးမောင်နှံစုံတွဲအရေအတွက် (နည်းလမ်းအားလုံး) ဆိုသည်မှာ စာရင်းကောက်ယူသောအိမ်ထောင်စုရှိ ဇနီး၏ အသက်(၁၅-၄၉)နှစ်အတွင်းရှိဇနီးမောင်နှံစုံတွဲများမှ ယခုလက်ရှိသားဆက်ခြား နည်းသုံးစွဲနေသော ဇနီးမောင်နှံစုံတွဲအရေအတွက်ကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

(၃) ယခုလက်ရှိ သားဆက်ခြားနည်းသုံးစွဲနေသော ဇနီးမောင်နှံစုံတွဲအရေအတွက် (ခေတ်မီနည်းလမ်း) ဆိုသည်မှာ စာရင်းကောက်ယူသောအိမ်ထောင်စုရှိ ဇနီး၏ အသက်(၁၅-၄၉)နှစ်အတွင်းရှိဇနီးမောင်နှံစုံတွဲများမှ ယခုလက်ရှိသားဆက်ခြား ခြင်းရှိသော စုံတွဲအရေအတွက်ကို သုံးစွဲနေသောနည်းလမ်းအလိုက် သောက်ဆေး OCP၊ ထိုးဆေးအသားဆေး၊ ထိုးဆေးအရေပြားအောက်၊ သားအိမ်တွင်းထည့်သားဆက်ခြားပစ္စည်း၊ ကွန်ဒုံး၊ လက်မောင်းအရေပြား အောက်ထည့်သားဆက်ခြားပစ္စည်း၊ အမျိုးသမီးသားကြောဖြတ်ခြင်း၊ အရေးပေါ်သောက်ဆေး ECP စသည်ဖြင့် ခွဲခြားဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

- (င) ကောင်းမွန်သန့်ရှင်းသောအိမ်သာ(အိမ်ခြေပေါင်း) အတွက် မိမိတာဝန်ကျနယ်မြေ အတွင်းရှိ အိမ်ခြေတစ်ခုချင်း၌ ကောင်းမွန်သန့်ရှင်းသောအိမ်သာ မရှိပါက (မရှိ) စာတိုင်တွင် (✓) အမှတ်အသားခြစ်ပါ။ ကောင်းမွန်သန့်ရှင်းသောအိမ်သာ ရှိပါက အခြေခံမိလ္လာအသုံးပြုမှု ရှိ/မရှိကို ဆန်းစစ်ပါ။ အခြားအိမ်များနှင့် မျှဝေသုံးစွဲမှု မရှိပါက အခြေခံမိလ္လာအသုံးပြုမှု “ရှိ” နှင့် အခြားအိမ်များနှင့် မျှဝေသုံးစွဲပါက အခြေခံမိလ္လာအသုံးပြုမှု “မရှိ” တွင် (✓) အမှတ်အသားခြစ်ပြီး စာရင်းကောက်ယူရန် ဖြစ်ပါသည်။ အိမ်သာလုံးဝမရှိနှင့် မျှဝေသုံးစွဲမှုလည်းမရှိပါက တောထိုင်ဓလေ့ ကျင့်သုံးသည့်(အိမ်ခြေပေါင်း)စာတိုင်တွင် (✓) အမှတ်အသားခြစ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (ကောင်းမွန်သန့်ရှင်းသောအိမ်သာများတွင် ရေဆွဲ/ရေလောင်းအိမ်သာ (မိလ္လာပိုက် ဖြင့် အညစ်အကြေးစွန့်စနစ်၊ မိလ္လာကန်သို့စွန့်ပစ်ခြင်း)၊ ရေလောင်းတွင်းအိမ်သာ (တွင်းတည့်/တွင်းလွဲ)၊ လေဝင်လေထွက်ကောင်းမွန်သော ကျင်းအိမ်သာ၊ အင်္ဂတေ အခင်းလောင်းထားသော ကျင်းအိမ်သာ၊ အိမ်သာကျင်းအဖုံးပါ/ဖုံးအုပ်ထားသော တွင်းအိမ်သာတို့ ပါဝင်ပါသည်။)
- (စ) အခြေခံမိလ္လာအသုံးပြုသည့်(လူဦးရေပေါင်း) အတွက် အခြေခံမိလ္လာအသုံးပြုသည့် အိမ်ခြေများတွင် နေထိုင်သော လူဦးရေစုစုပေါင်းကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (ဆ) အခြေခံလက်ဆေးခြင်းရှိသည့်(အိမ်ခြေပေါင်း) အတွက် မိမိတာဝန်ကျနယ်မြေ အတွင်းရှိ အိမ်ခြေတစ်ခုချင်း၌ အခြေခံလက်ဆေးခြင်း(လက်ဆေးသည့်နေရာ ရှိသော၊ ရေနှင့်ဆပ်ပြာရှိသော) ရှိ/မရှိကို သက်ဆိုင်ရာစာတိုင်တွင် (✓) အမှတ်အသား ခြစ်ပြီး စာရင်းကောက်ယူရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (ဇ) အခြေခံလက်ဆေးခြင်းရှိသည့်(လူဦးရေပေါင်း) အတွက် အခြေခံလက်ဆေးခြင်း ရှိသည့်အိမ်ခြေများတွင် နေထိုင်သော လူဦးရေစုစုပေါင်းကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (ဈ) စနစ်တကျအမှိုက်စွန့်ပစ်သည့်(အိမ်ခြေပေါင်း) အတွက် မိမိတာဝန်ကျနယ်မြေ အတွင်းရှိ အိမ်ခြေတစ်ခုချင်း၌ စနစ်တကျအမှိုက်စွန့်ပစ်ခြင်း (သတ်မှတ်ထားသော နေရာ (သို့) မိမိအိမ်ခြံဝင်းအတွင်း အမှိုက်ကန်အသုံးပြု၍ စွန့်ပစ်ခြင်း၊ မြေမြှုပ်ခြင်း) ရှိ/မရှိကို သက်ဆိုင်ရာစာတိုင်တွင် (✓) အမှတ်အသားခြစ်ပြီး စာရင်းကောက်ယူရန် ဖြစ်ပါသည်။

(ည) ကောင်းမွန်သောရေအရင်းအမြစ်မှသောက်သုံးရေရရှိမှု(အိမ်ခြေပေါင်း) အတွက် မိမိ တာဝန်ကျနယပ်မြေအတွင်းရှိ အိမ်ခြေတစ်ခုချင်း၌ ကောင်းမွန်သောရေအရင်းအမြစ် မှသောက်သုံးရေ မရရှိပါက (မရှိ)စာတိုင်တွင် (✓) အမှတ်အသားဖြစ်ပါ။ ကောင်းမွန် သောရေအရင်းအမြစ်မှသောက်သုံးရေ ရရှိပါက အခြေခံသောက်သုံးရေရရှိမှု ရှိ/မရှိ ကို ဆန်းစစ်ပါ။ ရေသွားရောက်ခပ်ယူရသည့် အသွားအပြန်ကြာချိန် (တန်းစီစောင့်ဆိုင်းချိန်အပါအဝင်) မိနစ်(၃၀)/နာရီဝက်ထက် မပိုပါက အခြေခံ သောက်သုံးရေရရှိမှု “ရှိ” နှင့် ရေသွားရောက်ခပ်ယူရသည့် အသွားအပြန်ကြာချိန် မိနစ်(၃၀)/နာရီဝက်ထက် ပိုပါက အခြေခံသောက်သုံးရေရရှိမှု “မရှိ” တွင် (✓) အမှတ်အသားဖြစ်ပြီး စာရင်းကောက်ယူရန် ဖြစ်ပါသည်။

(ကောင်းမွန်သောရေအရင်းအမြစ်များတွင် ပိုက်လိုင်း(အိမ်/မိမိခြံဝင်း/အိမ်နီးချင်း ခြံဝင်းအတွင်း/အများသုံးရေဘုံဘိုင်)၊ အဝီစိတွင်း၊ အကာအကွယ်ရှိသောရေတွင်း/ စိမ့်စမ်းရေ၊ သိုလှောင်ထားသောမိုးရေနှင့် ရေသန့်စက်၊ ရေသန့်ဘူး/ရေသန့်ပုလင်း တို့ ပါဝင်ပါသည်။)

(ဋ) အခြေခံသောက်သုံးရေရရှိသည့်(လူဦးရေပေါင်း) အတွက် အခြေခံသောက်သုံးရေရရှိ သည့်အိမ်ခြေများတွင် နေထိုင်သော လူဦးရေစုစုပေါင်းကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

အိမ်ခြေ(၁)ခုတွင် အိမ်ထောင်စု(၁)စုထက်ပို၍ နေထိုင်ပါက ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေးဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို အိမ်ခြေ(၁)ခုအနေဖြင့်သာ စာရင်းကောက်ယူရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် လူဦးရေနှင့် သားဆက်ခြားခြင်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များကို အဆင်ပြေစွာ ကောက်ယူနိုင်ရန် သတိပြုဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ- အိမ်ထောင်စု(၃)စုရှိသည့် အိမ်ခြေအတွက် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေးဆိုင်ရာအချက်အလက်များကို အိမ်ခြေအမှတ်စဉ် နံပါတ်တပ်ထားသော “စဉ်” စာကြောင်းတွင်သာ ဖြည့်သွင်းပြီး လူဦးရေနှင့် သားဆက်ခြားခြင်း ဆိုင်ရာအချက်အလက်များကို အိမ်ထောင်စု(၁)စုလျှင် စာကြောင်း(၁)ကြောင်းနှုန်းဖြင့် စာကြောင်း(၃)ကြောင်း အသုံးပြု၍ ဖြည့်သွင်းရမည် ဖြစ်ပါသည်။

စီမံခန့်ခွဲမှုအထောက်အကူပြု ကျန်းမာရေးသတင်းစနစ်
ကျန်းမာရေးဌာန/ဌာနခွဲ လချုပ်အစီရင်ခံစာ

ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲအတွက် သက်ဆိုင်ရာ သားဖွားဆရာမနှင့်ကျန်းမာရေးမှူး-၄ တို့၏ လက်ခံစာအုပ်များမှ၊ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနအတွက် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲများ၏ လချုပ်များမှ၊ မြို့နယ်အတွက် ဆေးရုံ၊ မြို့မ၊ ဒေသန္တရ၊ မိခင်ကလေး၊ ရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးနှင့် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန လချုပ်များမှ ကူးယူဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။

ဌာန/ဌာနခွဲ ----- မြို့နယ် ----- တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် -----
အစီရင်ခံစာ ----- ခုနှစ် ----- လချုပ်ပြုစုသည့်ရက်စွဲ -----

စဉ်	လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစား	အစီရင်ခံစာပေးလိုသည့် ကျန်းမာရေးဌာန/ဌာနခွဲများအမည်						စုစုပေါင်း
၁။	ပဏာမကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်း							
၁	ဆေးခန်းလားလူနာအသစ်ပေါင်း							
၂	ဆေးခန်းလားလူနာအသစ်များအနက် အသက်(၆၀)နှစ်နှင့်အထက်ရှိသူပေါင်း							
၃	ဆေးခန်းလားလူနာစုစုပေါင်း(သစ်+ဟောင်း အကြိမ်ပေါင်း)							
၄	ကွင်းဆင်းသည့်အကြိမ်ပေါင်း(ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအရေအတွက်)							
၅	ကွင်းဆင်းရာတွင် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးသည့် လူနာစုစုပေါင်း (သစ်+ဟောင်း အကြိမ်ပေါင်း)							
၆	အထက်အဆင့်များသို့ လွှဲပြောင်းပေးသော လူနာအကြိမ်ပေါင်း							
	လူထုကျန်းမာရေးလုပ်သားများ၏လုပ်ငန်းများ							
၇	ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများနှင့် တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သည့်အကြိမ်ပေါင်း							
၂။	မိခင်နှင့်ပျိုဆက်ပွားကျန်းမာရေးလုပ်ငန်း							
၁	ယခုလမှတ်ပုံတင်ကိုယ်ဝန်ဆောင်အသစ်ပေါင်း							
၂	မှတ်ပုံတင်ကိုယ်ဝန်ဆောင်(အသစ်)များအနက် ကိုယ်ဝန်(၁၂)ပတ်ဝန်းကျင် ကိုယ်ဝန်လာပြုသူပေါင်း							
၃	မှတ်ပုံတင်ကိုယ်ဝန်ဆောင်(အသစ်)များအနက် ယခင်ကလေးမွေးပြီး (၂၄)လအတွင်း ယခုထပ်မံကိုယ်ဝန်ဆောင်သူပေါင်း							
၄	စောင့်ရှောက်ပေးသည့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်စုစုပေါင်း(သစ်+ဟောင်း အကြိမ်ပေါင်း)							
၅	သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သောကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းကိုယ်တိုင် အိမ်တိုင်ရာရောက် မွေးဖွားပေးသည့်မိခင်ပေါင်း (Home Deliveries by Reporting SBA)							
၆	သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူကိုယ်တိုင် အစိုးရဆေးရုံနှင့်ကျန်းမာရေးဌာနများရှိ သားဖွားခန်းများတွင် မွေးဖွားပေးသည့်မိခင်ပေါင်း (Institutional Deliveries)							
၇	သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူနှင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်စောင့်ရှောက်မှု အနည်းဆုံး(၈)ကြိမ်ရရှိခဲ့သည့် အရှင်မွေးမိခင်ပေါင်း							
၈	သားဖွားခြင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူနှင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်စောင့်ရှောက်မှု အနည်းဆုံး(၄)ကြိမ်ရရှိခဲ့သည့် အရှင်မွေးမိခင်ပေါင်း							
၉	ကလေးမွေးပြီး အချင်းမကျမီ သားအိမ်ကျူဆေးချက်ချင်းရရှိသည့် မွေးပြီးမိခင်ပေါင်း							

စဉ်	လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစား	အစီရင်ခံစာပေးရမည့် ကျန်းမာရေးဌာန/ဌာနခွဲများအမည်
၄	စာတိုဆားရည်နှင့်စင်ဆာလဖိတ်ဆေးပြားတို့ဖြင့် ကုသမှုမယူသူ (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း	
၅	နှုန်းနံ့ယားရောဂါ(သံသယဖြစ်ပွားသော (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း(ရောဂါသစ်)	
၆	နှုန်းနံ့ယားရောဂါ(သံသယအတွက် ပဋိဇီဝဆေးရှိသည့် (၅)နှစ်အောက်ကလေးပေါင်း	
၇	မွေးပြီးတစ်နှစ်အတွင်း မိခင်နို့တိုက်ကျွေးသည့် မွေးကင်းစကလေးပေါင်း	
၈	မွေးပြီး (၂)ရက်အတွင်း ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုရှိသော မွေးကင်းစကလေးပေါင်း	
၉	မွေးပြီးပြီးချင်းအသက်မရှိသည့် ကလေးပေါင်း	
၁၀	မွေးပြီးပြီးချင်းအသက်မရှိသည့်ကလေးများအနက် လေအိတ်နှင့်မျက်နှာဖုံးကိုအသုံးပြု၍ အသက်ကယ်ပြုစုပေးသည့် ကလေးပေါင်း	
၁၁	မွေးပြီးပြီးချင်းအသက်မရှိသည့်ကလေးများအနက် အသက်ကယ်ပြုစုပြီးနောက် အသက်ရှင်သည့် ကလေးပေါင်း	
၁၂	ကိုယ်အလေးချိန် (၂)ကီလိုဂရမ်မပြည့်သည့်/လမစေ့မွေးဖွားသည့် မွေးကင်းစကလေးပေါင်း	
၁၃	မိခင်ရင်ခွင်ကပ်ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်း (Kangaroo Mother Care) ရှိသော မွေးကင်းစကလေးပေါင်း	
၅၇	တိုးချဲ့ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်း	
၁	ဘီစီဂိုကာကွယ်ဆေး(တီဘီ)(တစ်နှစ်အောက်)	
၂	အသည်းရောင်အသားဝါဘီကာကွယ်ဆေး(မွေးကင်းစ)	
၃	ပြင်းထန်ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောကာကွယ်ဆေး(ရိုတာ)(ပထမအကြိမ်)(၂လ)	
၄	ပြင်းထန်ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောကာကွယ်ဆေး(ရိုတာ)(ဒုတိယအကြိမ်)(၄လ)	
၄	ပိုလီယိုကာကွယ်ဆေး(အစက်ချ)(ပထမအကြိမ်)(၂လ)	
	ပိုလီယိုကာကွယ်ဆေး(အစက်ချ)(ဒုတိယအကြိမ်)(၄လ)	
	ပိုလီယိုကာကွယ်ဆေး(အစက်ချ)(တတိယအကြိမ်)(၆လ)	
၅	ပိုလီယိုကာကွယ်ဆေး(ထိုးဆေး)(ပထမအကြိမ်)(၄လ)	
	ပိုလီယိုကာကွယ်ဆေး(ထိုးဆေး)(ဒုတိယအကြိမ်)(၇လ)	
၆	ပြင်းထန်အဆုတ်ရောင်ကာကွယ်ဆေး(ပီစီစီ)(ပထမအကြိမ်)(၂လ)	
	ပြင်းထန်အဆုတ်ရောင်ကာကွယ်ဆေး(ပီစီစီ)(ဒုတိယအကြိမ်)(၄လ)	
	ပြင်းထန်အဆုတ်ရောင်ကာကွယ်ဆေး(ပီစီစီ)(တတိယအကြိမ်)(၆လ)	
၇	ငါးမျိုးစပ်ကာကွယ်ဆေး(ပထမအကြိမ်)(၂လ)	
	ငါးမျိုးစပ်ကာကွယ်ဆေး(ဒုတိယအကြိမ်)(၄လ)	
	ငါးမျိုးစပ်ကာကွယ်ဆေး(တတိယအကြိမ်)(၆လ)	
	ငါးမျိုးစပ်ကာကွယ်ဆေး(စတုတ္ထအကြိမ်)(၁၈လ)	
၈	ဂျပန်နွဲ့နှောင်းရာဇာကွယ်ဆေး(၇လ)	
၉	ဝက်သက်-ဂျီကဲသီးကာကွယ်ဆေး(ပထမအကြိမ်)(၇လ)	
	ဝက်သက်-ဂျီကဲသီးကာကွယ်ဆေး(ဒုတိယအကြိမ်)(၁၈လ)	
၁၀	ဆုံဆိုင်-မေးနိုင်ကာကွယ်ဆေး(၅-၇နှစ်အောက်)	
၁၁	သားအိမ်ခေါင်းကင်ဆာကာကွယ်ဆေး(၉နှစ်မီးကလေး)	
၁၂	မေးနိုင်-ဆုံဆိုင်ကာကွယ်ဆေး(ပထမအကြိမ်)(ကိုယ်ဝန်ဆောင်)	
	မေးနိုင်-ဆုံဆိုင်ကာကွယ်ဆေး(ဒုတိယအကြိမ်)(ကိုယ်ဝန်ဆောင်)	
	မှတ်ချက် - ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းအတွက် အခြားမြို့နယ်မှကလေးများကို ဖုန်းစောင်းဖြင့် စောင့်ကြည့်ပါ။	

[illegible]

စဉ်	လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစား	အစီရင်ခံစာပေးပို့သည့် ကျန်းမာရေးဌာန/ဌာနခွဲများအမည်												စုစုပေါင်း	
၂၃.၇	ရွှေ့ပြောင်းကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်ဦးရေ														
၂၃.၈	ရွှေ့ပြောင်းမွေးမြူမိခင်ဦးရေ														
၂၃.၉	(၁၅-၄၉)နှစ် အမျိုးသမီးရွှေ့ပြောင်းဦးရေ														
၁၁။	ကျန်းမာရေးအသိပညာဖြန့်တင်ရေးလုပ်ငန်း														
၁	ပြည်သူလူထုအတွင်း ကျန်းမာရေးအသိပညာဖြန့်တင်ခြင်းဆိုင်ရာဆွေးနွေးပွဲများပြုလုပ်ခြင်း														
	(က) မျိုးဆက်ပွားကျန်းမာရေး၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်၊ မိခင်ကလေးကျန်းမာရေး ပညာပေးခြင်း														
	(ခ) တိုးချဲ့ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ပညာပေးခြင်း														
	(ဂ) ကူးစက်တတ်သောရောဂါများဆိုင်ရာ ပညာပေးခြင်း														
	(ဃ) မကူးစက်တတ်သောရောဂါများဆိုင်ရာ ပညာပေးခြင်း														
	(င) တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး ဆောင်ရွက်မှု ပညာပေးခြင်း														
	(စ) အာဟာရစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ပညာပေးခြင်း														
	(ဆ) အခြားကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ပညာပေးခြင်း														
၂	ပညာပေးအထောက်အကူပြုပစ္စည်းများ ရရှိပြန့်ဝေခြင်း														
	(က) မျိုးဆက်ပွားကျန်းမာရေး၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်၊ မိခင်ကလေးကျန်းမာရေး ပညာပေးခြင်း														
	(ခ) တိုးချဲ့ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ပညာပေးခြင်း														
	(ဂ) ကူးစက်တတ်သောရောဂါများဆိုင်ရာ ပညာပေးခြင်း														
	(ဃ) မကူးစက်တတ်သောရောဂါများဆိုင်ရာ ပညာပေးခြင်း														
	(င) တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး ဆောင်ရွက်မှု ပညာပေးခြင်း														
	(စ) အာဟာရစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ပညာပေးခြင်း														
	(ဆ) အခြားကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ပညာပေးခြင်း														
၃	ဆေးရုံများတွင် ကျန်းမာရေးအသိပညာဖြန့်တင်ခြင်းဆိုင်ရာပညာပေးများ နမူနာပြုလုပ်၍ နားလည်မှုပြန်လည်ဆွေးနွေးခြင်း (Teach-back session) များပြုလုပ်ခြင်း														
	(က) မျိုးဆက်ပွားကျန်းမာရေး၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်၊ မိခင်ကလေးကျန်းမာရေး ပညာပေးခြင်း														
	(ခ) တိုးချဲ့ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ပညာပေးခြင်း														
	(ဂ) ကူးစက်တတ်သောရောဂါများဆိုင်ရာ ပညာပေးခြင်း														
	(ဃ) မကူးစက်တတ်သောရောဂါများဆိုင်ရာ ပညာပေးခြင်း														
	(င) တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး ဆောင်ရွက်မှု ပညာပေးခြင်း														
	(စ) အာဟာရစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ပညာပေးခြင်း														
	(ဆ) အခြားကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ပညာပေးခြင်း														

လျှပ်ပြုစုသူလက်မှတ်

တာဝန်ခံလက်မှတ်

အမည် -----
ရာထူး -----

အမည် -----
ရာထူး -----

[illegible]

စဉ်	လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစား	အစီရင်ခံစာပေးပို့သည့် ကျန်းမာရေးဌာန/ဌာနခွဲများအမည်												စုစုပေါင်း
၁၈။	တိရစ္ဆာန်မှကူးစက်သောရောဂါနှိမ်နင်းရေးလုပ်ငန်း													
၁	မွေးကုန်ခံရသူပေါင်း													
၂	မွေးရူးကုန်ခံရသူပေါင်း													
၃	မွေးရူးရောဂါကာကွယ်ဆေးထိုးသူပေါင်း													
၁၉။	အတက်ရောက်လုပ်ငန်း													
၁	အတက်ရောက်လူနာအသစ်ပေါင်း	ကျား မ	ကျား မ	ကျား မ	ကျား မ	ကျား မ	ကျား မ	ကျား မ	ကျား မ	ကျား မ	ကျား မ	ကျား မ	ကျား မ	
၂	အတက်ရောက်လူနာအသစ်များအနက် ကုသပေးသော အတက်ရောက်လူနာအသစ်ပေါင်း													
၃	ကုသပေးသော အတက်ရောက်လူနာစုစုပေါင်း(သစ်+ဟောင်း အကြိမ်ပေါင်း)													
၄	အထက်အဆင့်များသို့ လွှဲပြောင်းပေးသော လူနာအကြိမ်ပေါင်း													

သုံးလချုပ်ပြုစုသူလက်မှတ်

အမည် _____
ရာထူး _____

တာဝန်ခံလက်မှတ်

အမည် _____
ရာထူး _____

စဉ်	အခြေခံအချက်အလက်များ	အစီရင်ခံစာပေးပို့သည့်ကျန်းမာရေးဌာန/ရုံများအမည်																စုစုပေါင်း	
		ရုံ	သေ	ရုံ	သေ	ရုံ	သေ	ရုံ	သေ	ရုံ	သေ	ရုံ	သေ	ရုံ	သေ	ရုံ	သေ		
၁။	လူဦးရေ																		
	၄၀-၄၄ နှစ်	ကျား																ရုံ	သေ
		မ																	
	၄၅-၄၉ နှစ်	ကျား																	
		မ																	
	၅၀-၅၄ နှစ်	ကျား																	
		မ																	
	၅၅-၅၉ နှစ်	ကျား																	
		မ																	
	၆၀-၆၄ နှစ်	ကျား																	
		မ																	
	၆၅-၆၉ နှစ်	ကျား																	
		မ																	
	၇၀-၇၄ နှစ်	ကျား																	
		မ																	
	၇၅-၇၉ နှစ်	ကျား																	
		မ																	
	၈၀-၈၄ နှစ်	ကျား																	
		မ																	
	၈၅ နှစ်နှင့်အထက်	ကျား																	
		မ																	
	အသက်အုပ်စုဖြင့် မသိရသောလူဦးရေ	ကျား																	
		မ																	
စုစုပေါင်း လူဦးရေ	ကျား	ကျား																	
		မ																	
		စုစုပေါင်း																	
	မြို့ပြ(ရုံ)																		
		ကျေးလက်(ရုံ)																	

[illegible]

စဉ်	အခြေခံအချက်အလက်များ	အစီရင်ခံစာပေးပို့သည့်ကျန်းမာရေးဌာန/ဌာနခွဲများအမည်										စုစုပေါင်း
၈။	ခန့်မှန်းလူဦးရေ (လာမည့်နှစ်အတွက် ခန့်မှန်းစာရင်း ပြည့်သွင်းရန်)											
၁	ခန့်မှန်းလူဦးရေစုစုပေါင်း											
၂	ခန့်မှန်းတစ်နှစ်အောက်ကလေးဦးရေ											
၃	ခန့်မှန်း(၇)နှစ်အောက်ကလေးဦးရေ											
၄	ခန့်မှန်း(၅)နှစ်မှ(၇)နှစ်အောက်ကလေးဦးရေ(ဆုံဆို-မေးခွိုင်ကာကွယ်ဆေးအတွက် Target ပြစ်ပါသည်။)											
၅	ခန့်မှန်း(၉)နှစ်မီနီးကလေးဦးရေ(သားအိမ်ခေါင်းကင်ဆာကာကွယ်ဆေးအတွက် Target ပြစ်ပါသည်။)											
၆	ခန့်မှန်း(၁၅-၄၉)နှစ်အမျိုးသမီးဦးရေ											
၇	ခန့်မှန်းကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်ဦးရေ											

နှစ်ချုပ်ပြုစုသူလက်မှတ်

တာဝန်ခံလက်မှတ်

အမည်

အမည်

ရာထူး

ရာထူး

ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများစာရင်း (မြို့နယ်မှ ဖြည့်ရန်)

စဉ်	ရာထူးအမည်	ခွင့်ပြု	ခန့်ထား	တက်ရောက်	မှတ်ချက်
လစဉ် ဖြည့်သွင်းရန်					
၁	ကျန်းမာရေးမှူး-၁				
၂	ကျန်းမာရေးမှူး-၂				
၃	ကျန်းမာရေးမှူး-၃				
၄	ကျန်းမာရေးမှူး-၄				
၅	ဘက်စုံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း				
၆	မြို့နယ်သူနာပြုဆရာမကြီး/ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဆရာမကြီး				
၇	သူနာပြုကြီး				
၈	သူနာပြု				
၉	သူနာပြု(သွား)				
၁၀	အမျိုးသမီးကျန်းမာရေးဆရာမ				
၁၁	သားဖွားဆရာမ				
မှတ်ချက် - မြို့နယ်ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနနှင့်အောက်အဆင့်ကျန်းမာရေးဌာနအားလုံးရှိ ဝန်ထမ်းအင်အားကို ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။					
ဒီဇင်ဘာလတွင်သာ ဖြည့်သွင်းရန်				ဦးရေ	
၁	ဆရာဝန်(အခြားဝန်ကြီးဌာန)				
၂	သွားဆရာဝန်(အခြားဝန်ကြီးဌာန)				
၃	ဆရာဝန်(ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံ/ဆေးခန်း)				
၄	သွားဆရာဝန်(ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံ/ဆေးခန်း)				
၅	တိုင်းရင်းဆေးဆရာ(အစိုးရဝန်ထမ်း)				
၆	တိုင်းရင်းဆေးဆရာ (အစိုးရဝန်ထမ်းမဟုတ်သော)				
၇	လူထုကျန်းမာရေးလုပ်သား (ယခုနှစ်သင်တန်းဆင်းသစ်လွှဲဦးရေ)				
၈	လူထုကျန်းမာရေးလုပ်သား (လက်ရှိလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေသော)				
၉	အရန်သားဖွားဆရာမ (ယခုနှစ်သင်တန်းဆင်းသစ်လွှဲဦးရေ)				
၁၀	အရန်သားဖွားဆရာမ (လက်ရှိလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေသော)				

ကျန်းမာရေးဌာနများစာရင်း (မြို့နယ်မှ ဖြည့်ရန်)

စဉ်	ကျန်းမာရေးဌာနအမည်	စာရင်းရှိ	ဖွင့်လှစ်
လစဉ် ဖြည့်သွင်းရန်			
၁	မြို့နယ်ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန		
၂	မိခင်နှင့်ကလေးကျန်းမာရေးဌာန		
၃	ဒေသန္တရကျန်းမာရေးဌာန		
၄	ဒေသန္တရကျန်းမာရေးဌာနခွဲ		
၅	တိုက်နယ်ကျန်းမာရေးဌာန		
၆	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန		
၇	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ		
၈	နယ်စပ်ဆေးပေးခန်း		
ဒီဇင်ဘာလတွင်သာ ဖြည့်သွင်းရန်			
၁	ခုတင်(၅၀)နှင့်အထက်ဆေးရုံပေါင်း		
၂	(၂၅)ခုတင်ဆေးရုံပေါင်း		
၃	(၁၆)ခုတင်ဆေးရုံပေါင်း		
၄	သားဖွားခန်းရှိသောကျန်းမာရေးဌာန/ခွဲ		
၅	ဆေးရုံပေါင်း(အခြားဝန်ကြီးဌာန)		
၆	ဆေးခန်းပေါင်း(အခြားဝန်ကြီးဌာန)		
၇	တိုင်းရင်းဆေးရုံ/ဆေးခန်းပေါင်း(အစိုးရ)		
၈	တိုင်းရင်းဆေးရုံ/ဆေးခန်းပေါင်း(ပုဂ္ဂလိက)		
၉	ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံပေါင်း		
၁၀	ပုဂ္ဂလိကဆေးခန်းပေါင်း		
၁၁	သားဖွားခန်းရှိသောပုဂ္ဂလိကဆေးရုံ/ဆေးခန်းနှင့် ပုဂ္ဂလိကသားဖွားခန်း		
၁၂	မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်းပိုင် သားဖွားခန်း		

စီမံခန့်ခွဲမှုအထောက်အကူပြု ကျန်းမာရေးသတင်းစနစ်
ဆေးခန်းမှတ်ပုံ တင်စာအုပ်

ဌာန/ဌာနခွဲ		မြို့နယ်				တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်				မှတ်ချက်							
ရက်စွဲ	စဉ်	လူနာမှတ်ပုံတင်		လူနာအမည်	ကျား/မ	အသက်(နှစ်)*				နေရပ်	ရောဂါ		စမ်းသပ် တွေ့ရှိချက်	ဆေးဝါးကုသမှု		မှတ်ချက် (လွှဲပြောင်း/ ကာကွယ်ဆေး ထိုးပြီးမှု/အခြား)	
		အမှတ်	ပိုင်ရှင်			၀-၄	၅-၉	၁၀-၁၄	၁၅-၁၉		၂၀-၂၄	၂၅-၃၄		အမည်	ပိုင်ရှင်		သောက်ဆေး/ ဆေးဝါး

* တစ်နှစ်အောက်ကလေးများ၏ ပြည့်ပြီးအသက်ကို "အသက်(၅)နှစ်အောက်အတွက်" တွင် ရက်လဟု ရေးသားဖော်ပြပါ။

စီမံခန့်ခွဲမှုအထောက်အကူပြု ကျန်းမာရေးသတင်းစာနစ်

ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်မှုမှတ်တမ်း

ဌာန/ဌာနခွဲ ----- မြို့နယ် ----- ခိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် -----

ရက်စွဲ	ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာ အမည်	စဉ်	အမည်	ကျား/ မ	အသက်(နှစ်)*					နေရပ်	ရောဂါ			ဆေးကုသမှု	တွေ့ရှိချက်/ ဆောင်ရွက်ချက်	မှတ်ချက်
					၆၀ နှစ်အောက်	၆၀-၆၄	၆၅-၆၉	၇၀-၇၄	၇၅ နှစ်အထက်		အမည်	ဖခင်	မိခင်			

* တစ်နှစ်အောက်ကလေးများ၏ ပြည့်ပြီးအသက်ကို "အသက်(၅)နှစ်အောက်အကွက်" တွင် ရက်/လ/ဟု ရေးသားဖော်ပြပါ။

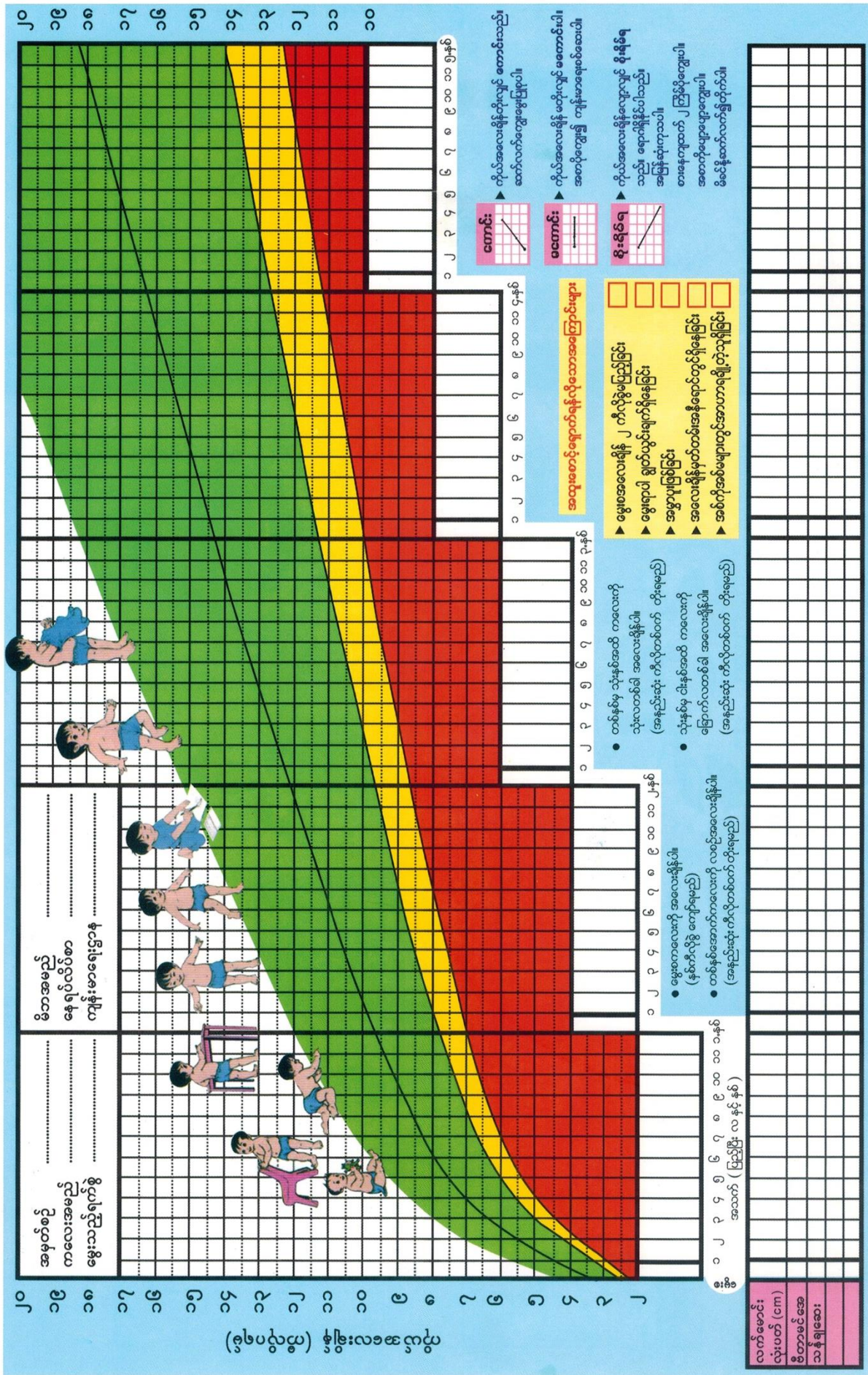
[illegible]

WHO New Growth Standards

(၅) နှစ်အောက်ကလေး ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးမှုမှတ်တမ်း (ယောက်ျားလေး)

သင့်ကလေးကျန်းမာဖွံ့ဖြိုးစေရန် မှန်မှန်ကိုယ်အလေးချိန်၍ စောင့်ရှောက်ပါ

ကလေးသူငယ် အစာကျွေးမွေးပြုစုခြင်း လမ်းညွှန်

သင့်ကလေးကျန်းမာဖွံ့ဖြိုးစေရန် မိခင်နို့နှင့်အစာကို စနစ်တကျ တိုက်ကျွေးပါ

ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်နှင့် နို့တိုက်မိခင်များ အစာပိုရှိစားပါ။
ထမင်းဟင်း တစ်နပ်စာ ပိုစားပါ။ အစားရွှေောင်ရှာမလိုပါ။

မိခင်နို့သာ တိုက်ကျွေးပါ

- ⇒ အဟာရ ကြွယ်ဝပြီး၊ ရောဂါကာကွယ်ပေးသည့် ဓာတ်များ ပါဝင်သော နို့ဓာတ်ကို တိုက်ပါ။
- ⇒ မီးဖွားပြီး ၁ နာရီအတွင်း စောနိုင်သမျှ စောစောတိုက်ပါ။
- ⇒ ကလေးအသက် ၆-လထိ မိခင်နို့ တစ်မျိုးတည်းသာ တိုက်ပါ။
- ⇒ ကလေးအသက် ၂-နှစ်(ကျော်)ထိ မိခင်နို့ ဆက်တိုက်ပါ။
- ⇒ မိခင်နို့ကို ခဏခဏတိုက်ပါ။ အချိန်ကြာကြာတိုက်ပါ။
- ကလေး ဆာတိုင်း တိုက်ပါ။

- ကလေးများအတွက် အကောင်းဆုံး အဟာရဓာတ်များကို အလုံ အလောက် ရရှိစေနိုင်ပါသည်။
- ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျော့နှင့် အခြားရောဂါများ မရနိုင်။
- ဓာတ်မတည့်ခြင်း (Allergy) မဖြစ်နိုင်ပါ။
- မိခင်နို့တွင် ကလေးငယ်အတွက် သင့်လျော်၍ အစာကြေ လွယ်သော ဟိုတင်း၊ မရှိမဖြစ် အပိုင်နို့အက်ဆစ်၊ အဆီဓာတ်၊ မရှိ မဖြစ် ဖက်တီးအက်ဆစ်၊ သံဓာတ်၊ စီကာမင်အေ၊ ဘီဝမ်း၊ အိုင်အိုဒိုင်းနှင့် အခြားသော အဟာရဓာတ်များ ပုံလင်စွာ ပါဝင်ပါသည်။

- ✓ မိခင်နို့ တိုက်ကျွေးရာတွင် မှန်ကန်သော အနေအထားနှင့် မှန်ကန်စွာ တိုက်ကျွေးရမည်။
- ✓ လတ်တလော ဖျားနာနေသောကလေး၊ ဝမ်းသွားနေသော ကလေးအား မိခင်နို့ ဆက်လက် တိုက်ကျွေးရမည်။
- ✓ ပေါင်မပြည့် လစေ့သော ကလေးများ အားလုံးလိုလို မိခင်နို့ သောက်ရုံ နိုင်ကြသည်။

- ✓ ပေါင်မပြည့် လစေ့သော ကလေးများ၏ တစ်ဝက်ခန့် သည်ပင်လျှင် မိခင်နို့ ကောင်းမွန်စွာ သောက်စို့နိုင်ပါသည်။
- ✓ ကောင်းစွာ မသောက်စို့နိုင်သော ကလေးများအား မိခင်နို့ကို ဖွန်းနှင့် တိုက်ကျွေး ရမည်။ နို့ဘူး၊ နို့သီးခေါင်း မသုံးရပါ။

ဖြည့်စွက်စာ ကျွေးမွေးပါ

- ⇒ ကလေးအသက် ၆-လ ပြည့်လျှင် မိခင်နို့နှင့်အတူ အခြားအစား အစာများ ဖြည့်စွက်ကျွေးရန် လိုအပ်ပါသည်။
- ⇒ အသက် ၆-လ ပြည့်ပြီးသော နို့ဖိုကလေးအား ဖြည့်စွက်စာ ကျွေးရာတွင်
 - ဆီအနည်းငယ် ထည့်၍ ကျွေးရန်
 - အဟာရဖြစ်သည့် အစားအစာများ ဖျိုဝံအောင် တဖြည်းဖြည်း အကျင့်လုပ်၍ ကျွေးရန်
 - အဟာရဖြစ်သည့် သစ်သစ်နှင့် မှန်ပဲ သရောများ ကျွေးရန်တို့ကို အထူးသတိပြုရပါမည်။

ဖြည့်စွက်စာ စတင် ကျွေးမွေးပါ

ဆန်ပြုတ် (သို့မဟုတ်) ထမင်းကို ညက်နေအောင် ပြုလုပ်၍ စတင်ကျွေးပါ။ အစာတစ်မျိုးသာ စ၍ကျွေးပါ။ ထိုအစာကိုပင်

၃-၄ ရက်ခန့် ဆက်၍ ကျွေးပါ။ အစာတစ်မျိုးကို ကောင်းကောင်း စားတတ်မှ နောက်ထပ် အစာသစ် တစ်မျိုး တိုး၍ ကျွေးပါ။

ထမင်းနှင့် ဖြည့်စွက်စာ ကျွေးမွေးပုံ နမူနာ

ကလေး အသက်	ကျွေးမွေးရမည့် အစားအစာ	တစ်နေ့ ကျွေးရမည့် အကြိမ်
၆ လ	ဆန်ပြုတ်၊ ဖွန်းနှင့် ချေထားသော ထမင်း၊ ငှက်ပျောသီးမုန့်၊ သဘော သီးမုန့်	၃ ကြိမ်
၇ လ	ထမင်း၊ နူးအောင်ချက်ထားသော အသား၊ ငါး၊ ပဲနှင့် ဟင်းရွက်များ၊ ဥအနှစ်၊ သစ်သီးမုန့်များ	၃ ကြိမ်
၈-၉ လ	ထမင်းပျော့ပျော့၊ အသား၊ ငါး အတုံးသေးသေး၊ သစ်သီးမုန့် အတုံးသေးသေး၊ နှပ်နှပ်စဉ်းထားသော ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ	၃-၄ ကြိမ်
၁၀-၁၁ လ	ထမင်းပျော့ပျော့၊ အသား၊ ဥအမျိုးမျိုး၊ ပဲ၊ အသီးအရွက်မျိုးစုံ	၄ ကြိမ်
၁၂ လ	အပူ အစပ်၊ အခါးနှင့် ငန်လွန်းသော အစာများမှလွဲ၍ လူကြီးများ စားသည့်အတိုင်း	၄ ကြိမ်
၁ နှစ်ပြည့် ပြီးသော ကလေး	အပူ အစပ်၊ အခါးနှင့် ငန်လွန်းသော အစာများမှလွဲ၍ လူကြီးများ စားသည့်အတိုင်း	၃ ကြိမ် + သရောစာ ၂ ကြိမ်

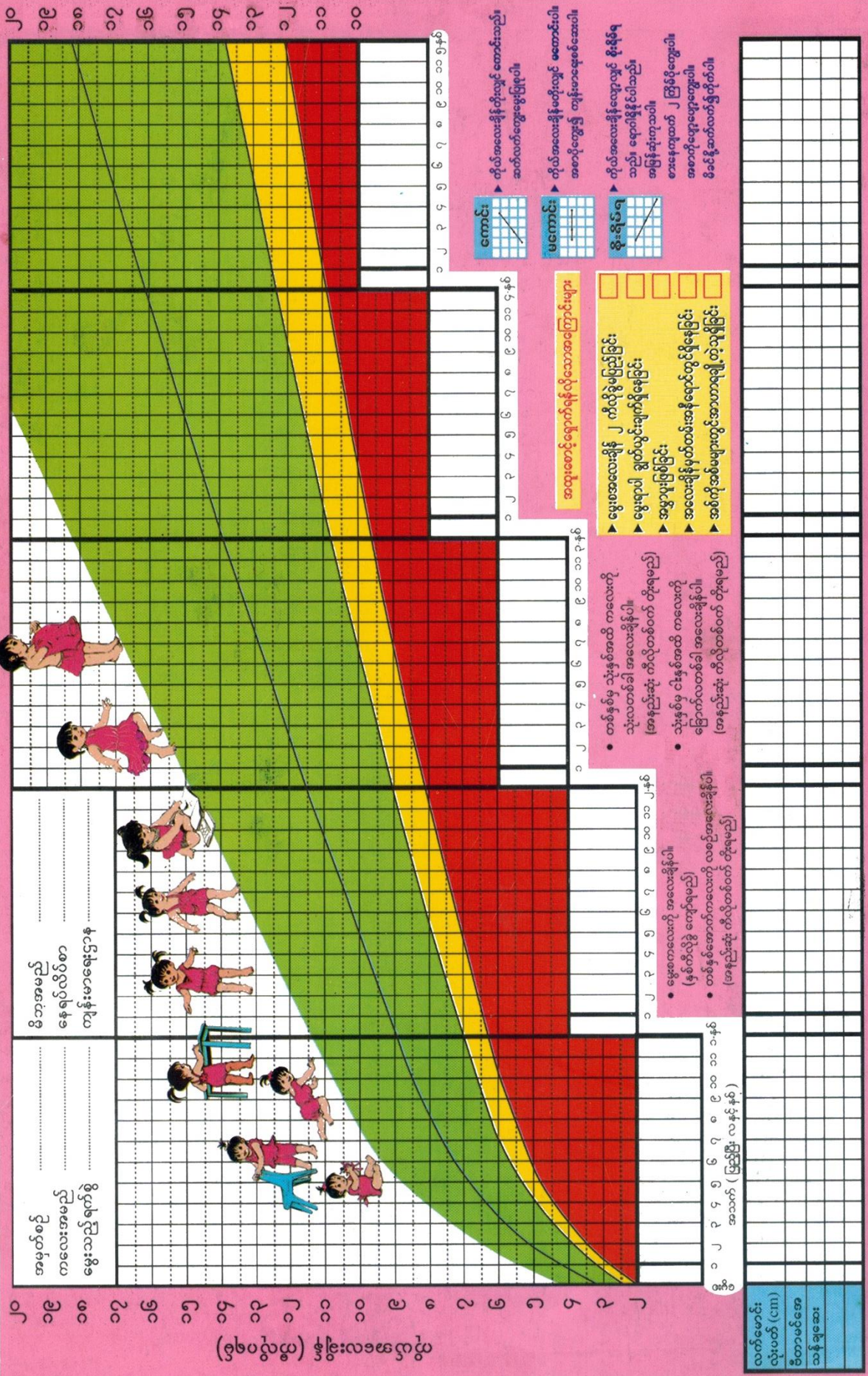
နေမကောင်းသည့်ကလေး အစာပိုပြီးကျွေး

- ✓ ကလေးငယ် နေမကောင်းဖြစ်နေစဉ်နှင့် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျော့ခြင်း နေစဉ် အစာမကျွေးဘဲ ထားပါနှင့်။
- ✓ အစာပျော့ပျော့ ကောင်းကောင်းပါ။ အရည်များများ တိုက်ပါ။ မိခင်နို့ ဆက်တိုက်ပါ။ ဓာတ်စားရည်၊ ဆန်ပြုတ်၊ စွပ်ပြုတ် တိုက်ပါ။

WHO New Growth Standards

(၅)နှစ်အောက်ကလေး ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးမှုမှတ်တမ်း (မိန်းကလေး) သင့်ကလေးကျန်းမာဖွံ့ဖြိုးစေရန် မှန်မှန်ကိုယ်အလေးချိန်၍ စောင့်ရှောက်ပါ

ကိုယ်အလေးချိန်လျှင် ဤကပ်ပြားကိုယူလာပါ။

ကလေးသူငယ် အစာကျွေးမွေးပြုစုခြင်း လမ်းညွှန် သင့်ကလေးကျန်းမာဖွံ့ဖြိုးစေရန် မိခင်နို့နှင့်အစာကို စနစ်တကျ တိုက်ကျွေးပါ

ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်နှင့် နို့တိုက်မိခင်များ အစာပို၍စားပါ။
ထမင်းဟင်း တစ်နပ်စာ ပိုစားပါ။ အစားရွှေ့ရောင်းရမလို့ပါ။

မိခင်နို့သာ တိုက်ကျွေးပါ

- ⇒ အာဟာရ ကြွယ်ဝပြီး ရောဂါကာကွယ်ပေးသည့် ဓာတ်များ ပါဝင်သော နို့ဗီးလ်ကို တိုက်ပါ။
- ⇒ မီးဖွားပြီး ၁ နာရီအတွင်း စောနိုင်သမျှ စောစောတိုက်ပါ။
- ⇒ ကလေးအသက် ၆-လထိ မိခင်နို့ တစ်မျိုးတည်းသာ တိုက်ပါ။
- ⇒ ကလေးအသက် ၂ - နှစ်(ကျော်)ထိ မိခင်နို့ ဆက်တိုက်ပါ။
- ⇒ မိခင်နို့ကို ခဏကောက်တိုက်ပါ။ အချိန်ကြာကြာတိုက်ပါ။
ကလေး ဆာတိုင်း တိုက်ပါ။

- ကလေးများအတွက် အကောင်းဆုံး အာဟာရဓာတ်များကို အလုံ အလောက် ရရှိစေနိုင်ပါသည်။
- ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျော့နှင့် အခြားရောဂါများ မရနိုင်။
ဓာတ်မတည့်ခြင်း (Allergy) မဖြစ်နိုင်ပါ။
- မိခင်နို့တွင် ကလေးငယ်အတွက် သင့်လျော်၍ အစာကြေလွယ်သော ဟိုတင်း၊ မရှိမဖြစ် အပိုင်နီအက်ဆစ်၊ အဆီဓာတ်၊ မရှိမဖြစ် ဖက်တီးအက်ဆစ်၊ သံဓာတ်၊ ဗီတာမင်အေ၊ ဘီဝမ်း၊ အိုင်အိုဒိုင်းနှင့် အခြားသော အာဟာရဓာတ်များ စုံလင်စွာ ပါဝင်ပါသည်။

- ✓ မိခင်နို့ တိုက်ကျွေးရာတွင် မှန်ကန်သော အနေအထားနှင့် မှန်ကန်စွာ တိုက်ကျွေးရမည်။
- ✓ လတ်တလော ဖျားနာနေသောကလေး၊ ဝမ်းသွားနေသော ကလေးအား မိခင်နို့ ဆက်လက် တိုက်ကျွေးရမည်။
- ✓ ပေါင်မပြည့် လစေ့သော ကလေးများ အားလုံးလိုလို မိခင်နို့ သောက်စို့နိုင်ကြသည်။

- ✓ ပေါင်မပြည့် လစေ့သော ကလေးများ၏ တစ်ဝက်ခန့် သည်ပင်လျှင် မိခင်နို့ ကောင်းမွန်စွာ သောက်စို့နိုင်ပါသည်။
- ✓ ကောင်းစွာ မသောက်စို့နိုင်သော ကလေးများအား မိခင်နို့ကို ဖြည့်စွက် တိုက်ကျွေး ရမည်။ နို့သား၊ နို့သီးခေါင်း မသုံးရပါ။

ဖြည့်စွက်စာ ကျွေးမွေးပါ

- ⇒ ကလေးအသက် ၆-လ ပြည့်လျှင် မိခင်နို့နှင့်အတူ အခြားအစားအစာများ ဖြည့်စွက်ကျွေးရန် လိုအပ်ပါသည်။
- ⇒ အသက် ၆-လ ပြည့်ပြီးသော နို့တိုက်ကလေးအား ဖြည့်စွက်စာ ကျွေးရာတွင်
 - ဆီအနည်းငယ် ထည့်၍ ကျွေးရန်
 - အာဟာရဖြစ်သည့် အစားအစာများ မျိုးစုံအောင် တပြည့်ဖြည်းအကျင့်လုပ်၍ ကျွေးရန်
 - အာဟာရဖြစ်သည့် သစ်သစ်နှင့် မှန်ပုံ သရေစာများ ကျွေးရန်တို့ကို အထူးသတိပြုရပါမည်။

ဖြည့်စွက်စာ စား ကျွေးမွေးပါ

ဆန်ပြုတ် (သို့မဟုတ်) ထမင်းကို ညက်နေအောင် ပြုလုပ်၍ စားစေပါ။ အစာတစ်မျိုးသာ စေ့ကျွေးပါ။ ထိုအစာကိုပင်

ကလေးအသက်	ကျွေးမွေးရမည့် အစားအစာ	တစ်နေ့ ကျွေးရမည့် အကြိမ်
၆ လ	ဆန်ပြုတ်၊ ဖြူနှင့် ချေထားသော ထမင်း၊ ငှက်ပျောသီးမုန့်၊ သဘောသီးမုန့်	၃ ကြိမ်
၇ လ	ထမင်း၊ နူးအောင်ချက်ထားသော အသား၊ ငါး၊ ပဲနှင့် ဟင်းရွက်များ၊ ဥအနှစ်၊ သစ်သီးမုန့်များ	၃ ကြိမ်
၈ - ၉ လ	ထမင်းပျော့ပျော့၊ အသား၊ ငါးအတုံးသေးသေး၊ သစ်သီးမုန့်အတုံးသေးသေး၊ နှပ်နှင့်စဉ်းထားသော ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ	၃ - ၄ ကြိမ်
၁၀-၁၁ လ	ထမင်းပျော့ပျော့၊ အသား၊ ဥအမျိုးမျိုး၊ ပဲ၊ အသီးအရွက်မျိုးစုံ	၄ ကြိမ်
၁၂ လ	အပူ၊ အစပ်၊ အခါးနှင့် ဝန်လွန်းသော အစားအစာများမှလွှဲ၍ လူကြီးများစားသည့်အတိုင်း	၄ ကြိမ်
၁ နှစ်ပြည့်ပြီးသော ကလေး	အပူ၊ အစပ်၊ အခါးနှင့် ဝန်လွန်းသော အစားအစာများမှလွှဲ၍ လူကြီးများစားသည့်အတိုင်း	၃ ကြိမ် + သရေစာ ၂ ကြိမ်

နေမကောင်းသည့်ကလေး အစာပိုပြီးကျွေး

- ✓ ကလေးငယ် နေမကောင်းဖြစ်နေစဉ်နှင့် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျော့ဖြစ်နေစဉ် အစာမကျွေးဘဲ မထားပါနှင့်။
- ✓ အစာပျော့ပျော့ ခဏကောက်ကျွေးပါ။ အရည်များများ တိုက်ပါ။ မိခင်နို့ ဆက်တိုက်ပါ။ ဓာတ်ဆားရည်၊ ဆန်ပြုတ်၊ စွပ်ပြုတ် တိုက်ပါ။

HMIS Milestones

❖ 1995

- * HMIS Established

❖ 2005

- * Data Dictionary First Revision

❖ 2012

- * Data Dictionary Second Revision

❖ 2014

- * Electronic HMIS using DHIS2
(www.health.gov.mm/dhis)

❖ 2018

- * Nationwide DHIS2 Coverage

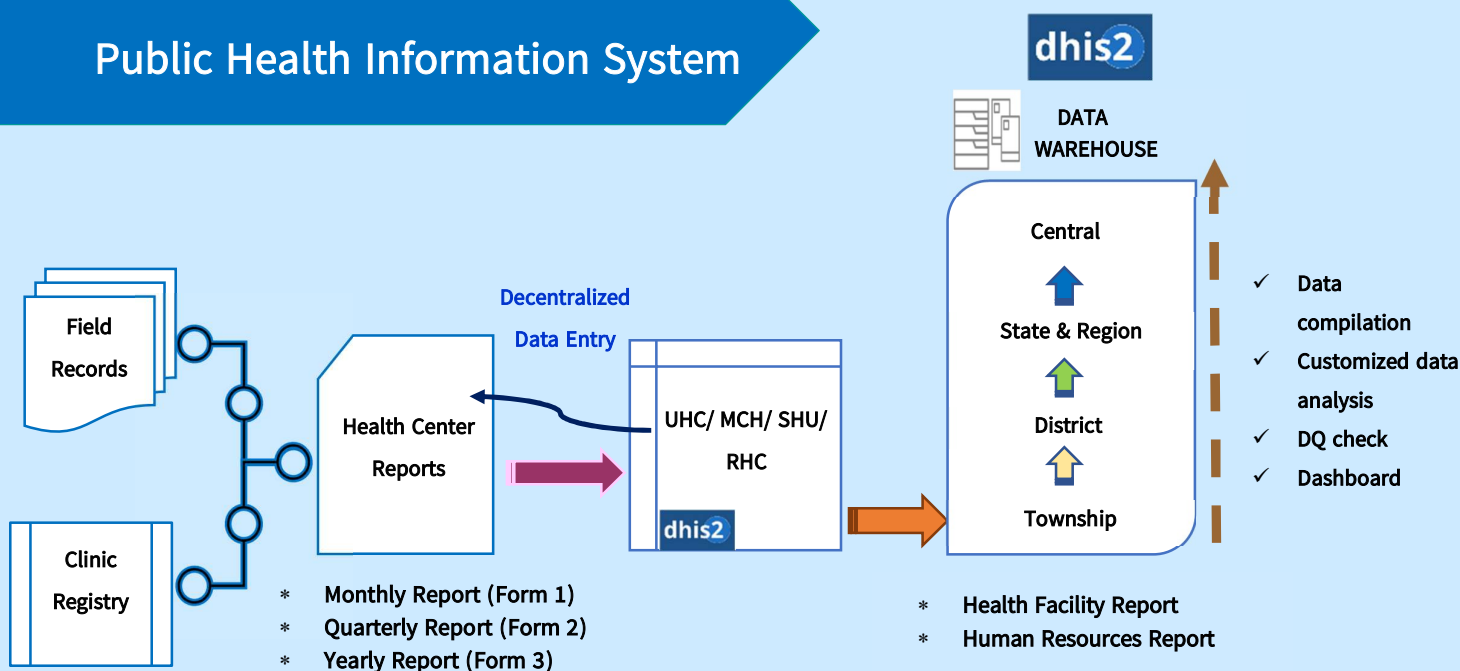
❖ 2019

- * Data Dictionary Third Revision

❖ 2025

- * Data Dictionary Fourth Revision

Data Flow: Public Health Information System

DATA DICTIONARY